།།ཨ།། །བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་སྨོན་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཟིན་བྲིས་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།། བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་སྨོན་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཟིན་བྲིས་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་ཞེས་བྱ་བ། དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཁྱེན་བརྩེ་ཆུས་པའི་བདག་ཉིད་བླ་མ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་གུས་པས་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་སྒྲུབས་སུ་མཆི་བ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ། བདག་ལས་འོངས་འཁོར་ལོ་འཛིན་བརྩོན་མཁྱེན་སྟོན་མེ་དང་མིག་སྟོང་ལྷ་མིན་མི་དང་ལྷོ་འགྲོའི་དབང་། །རྒྱལ་བ་རྒྱལ་སྲས་རང་རྒྱལ་སློབ་མར་བཅས་པའི་གཙུག་གི་རྒྱན་གྱུར་བླ་མ་རིན་ཆེན་དང་། །སྲིད་པའི་མཚན་མོར་ཀུན་རྫོངས་སྐྱེས་པས་བློ་མིག་ལྷོང་རྣམས་གང་གི་བཀའ་དྲིན་ཐོབ་པའི་སྐད་ཅིག་ལ། ། བདག་འདི་དབལ་བཞིན་བློ་རྣམས་འབྱེད་མཛད་བཅོམ་ལྡན་འཇམ་དབྱངས་ཡེ་ཤེས་ཉི་མ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། ། དབལ་ཡས་བློ་མངའ་སྨོས་པའི་རྡུལ་བྲལ་ཞེ་བའི་ལྷས། ། འགྲོ་བའི་རྩ་ལག་ཀུན་མཁྱེན་གསུང་རབ་ཟབ་ཡངས་ལས། ། རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་ངོགས་ཐ་རོལ་ཕྱིན་པ་བྱུག ། ལེགས་འོངས་དཔལ་ལྡན་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་བཞིན་བཤད། ། རྒྱལ་སྲས་དམ་པ་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པ་ཞེས་གྲགས་པ་འདིས། རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་དཔལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྡུ་ལྷ་དོར་ཏེ། བརྒྱལ་ཞུགས་དྲི་མ་མེད་པའི་ཁུར་བླངས་ནས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་གདམས་པ་ལ་བརྩོན་པ་དམ་པས་བསྒྲུབ་པ་ལས། མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་ཞུགས་ཤིང་བརྟེས་པ་དང་། གཞན་ཡང་ངོ་མཚར་བའི་མཛད་པ་དུ་མས་ཀུན་ནས་མཛེས་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་པ་ལ་མངོ་སྤྲེ་དུ་མ་ཚད་མར་གྱུར་པས་འཇུག་པ། བསླབ་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་དང་། མངོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་གཉིས་མཛད་ལ། སླར་ཡང་དེ་དག་གི་ངོན་བསྡུས་ཏེ། སྨོན་པ་པོ་ཏེན་གྱི་གང་ཟག བསླབ་བྱ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བྱུག ས্ক্রুব་བྱེད་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་སེམས་གསལ་བར་སྟོན་པའི་གཞུང་འདི་མཛད་དོ། ། དེ་གཏན་ལ་འབེབས་པར་འདོད་པས། བཏེ་ཏ་ཆེན་པོ་ཐ་ཀ་ཏ་ཞེས་བྱ་བའི་རྟེས་འབྲང་ཁ་ཅིག ཆོས་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཟླད་ཀྱི་དོན། གཞི་ཏེན་གྱི་གང་ཟག ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱུ་སེམས་བསྐྱེད་པ། ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྐྱེན་བསླབ་པ་བསྒྲུབ་པ། བསྒྲུབས་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་པར་གྲུབ་པ་དང་ལྡན། ། དང་པོ་ནི། གཞུང་ལ་དངོས་སུ་གནས་པ་མཚོད་པར་བརྗོད་ཅིང་

བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ་ཁེངས་བསྐྱང་བ་དང་བཅས་པ་དང་། ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་དགོས་འདྲེལ་གཉིས་
ཀྱིས་བསྟན་ལ། དལ་འབྱོར་གྱིས་གཞི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་བསྟན་ཅིང་། དེ་ནས་ལེ་ཤུ་གསུམ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་
སེམས་བསྐྱེད་པ་བཤད་ནས། ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུན་བསླབ་པ་བསྡུད་པ་ལ། ཐུན་མོང་གི་རང་བཞིན་དང་།
སོ་སོའི་རང་བཞིན་ལས། སྡོ་མ་ལེ་ཤུ་བཞི་པ་དང་ལྔ་པས་བསྟན་ཅིང་། གཉིས་པ་ལ་གཉེན་པོ་འགྲུབ་པ་དང་
གནས་པའི་གེགས་སྤང་བ་བཟོད་པ། རྟེས་སུ་མཐུན་པའི་སྦྱོར་བ་བསྟེན་པ་བརྩོན་འགྲུས། གཉེན་པོའི་རང་
བཞིན་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་བོ། །དེ་ལ་ཤེས་རབ་གཙོ་བོ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ། དེའི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་
ཤེས་པ་ཡིན་པ། སྟོང་པ་ཉིད་བསྒོམ་པ་ལ་འཇུག་ཚུལ། དངོས་པོར་འཛིན་པ་དགག་པ། སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པའི་
འབྲས་བུ་དང་ལྡན་ཞེས་འཆད་པ་ནི་རྩོམ་པ་པོའི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བདག་གི་བློ་མས་རྒྱུ་མཚན་དང་
བཅས་ཏེ་གསུངས་མོད་ཤེས་རབ་ལེ་ཤུའི་སྒྲབས་སུ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཡང་རྗེ་བོ་ཐུ་ཚུ་ཨྱི་མི་ཏ་གཞུང་འདི་
བསླབ་པ་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པར་བཞེད་དེ། དེ་འང་ཐོག་མའི་ལེ་ཤུ་དྲུག་ལྔག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ།
བསམ་གཏན་ཏིང་འཛིན། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ། བརྩོན་འགྲུས་གསུམ་ཀའི་གྲོགས་ཞེས་
བཤད་དོ། །འདིར་བདག་གི་བློ་མའི་གསུང་གིས་བྱམ་ཆེ་ནག་པོ་ཞབས་ཀྱིས་བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་ལུས་
གསུམ་དུ་བཤད་དེ། བསྟན་བཅོས་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་བསྟན་པ། གཞུང་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གཏན་ལ་དབབ་པ།
བཙུམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བ་ཞེས་བཞེད་ལ། དེ་ཉིད་སྤྱ་མ་དང་ཡང་དོན་མཐུན་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་
བྱམས་པས། བསླབ་གསུམ་དབང་དུ་མཛད་ནས་ནི། །རྒྱལ་བས་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་དྲུག །ཡང་དག་བཤད་དེ་
དང་པོས་གསུམ། །ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་པ་གཉིས། །གཅིག་ནི་གསུམ་ཚར་ལ་ཡང་གཏོགས། །ཞེས་
གསུངས་ལ། དེ་ཉིད་ཚོགས་གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ། སྒྲོན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བསོད་ནམས་ཀྱི། །ཚོགས་ཡིན་
ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། །གསུམ་པོ་གཞན་ནི་གཉིས་ཀ་སྟེ། །ལྷ་ཆར་ཡང་ནི་ཡེ་ཤེས་ཚོགས། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །རྩོམ་པ་པོས་ཀྱང་གཞུང་འདི་བསླབ་པ་གསུམ་མམ་ཚོགས་གཉིས་སུ་དོན་ཀྱིས་གནས་ཀྱང་། དངོས་
དོན་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཏུ་དགོངས་ཏེ། དེ་ལ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱུ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ལེ་ཤུ་

གསུམ་སྒྲིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ། བག་ཡོད་པ་དང་དྲན་ཤེས་བཞིན་ཏེ། ལེ་ཏུ་གཉིས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཏེ། བསླབ་བཏུས་ལས་འདིའི་ཐོག་མའི་ལེ་ཏུ་གསུམ་གྱི་བརྗོད་བྱ་ལ་སྒྲིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་གསུངས། འདིའི་ལེ་ཏུ་བཞི་པ་དང་ལྔ་པའི་དོན་ལེ་ཏུ་བདུན་དུ་མཛད་དེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ལེ་ཏུ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། བཟོད་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་རང་མིང་གིས། བསམ་གཏན་ལ་དབེན་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་དང་། ཤེས་རབ་ལ་བདག་མེད་གཉིས་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཅིས་མངོན་ཞེ་ན། དེའི་ལེ་ཏུ་དང་པོར་འཕགས་པ་སྟོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོའི་བྱམ་ཟེ་རྒྱལ་བའི་དོན་ཀྱི་སྒྲ་མཆན་ཀྱི་རྣམ་པར་ཕར་པ་ལས། མི་ཁོམས་པ་བརྒྱད་ལས་ལོག་པ་ཡང་རྟེན་པར་དཀའ། མིར་གྱུར་པ་ཡང་རྟེན་པར་དཀའ། དལ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམ་པར་དག་པའང་རྟེན་པར་དཀའ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་བསྟན་ནས། དེ་དང་ལྡན་པས་རྩ་བ་དང་པ་བཏན་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་ཞེས་སྟོན་པས། དད་པའི་རྩ་བ་བཏན་བྱས་ཏེ། །བྱང་ཆུབ་ལ་ནི་ཐོ་བཏན་བྱ། །ཞེས་པ་ལས། དེ་ཉིད་དགོན་མཆོག་ཏ་ལ་ལའི་མདོ་ལས། རྒྱལ་དང་རྒྱལ་བའི་ཆོས་ལ་དད་གྱུར་ཅིང་། །སངས་རྒྱས་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་དད་བྱེད་ལ། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་མེད་ལ་དད་གྱུར་ནས། །སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་སྐྱེ་འོ། །དད་པ་སྟོན་འགྲོ་མ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་སྟེ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དད་པའི་རྩ་བ་བཏན་པར་བྱས་ནས། དེས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་ཐོག་མར་ཕན་ཡོན་བསྟན་པ། མདོ་སྡེ་མ་ལས། རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་ལྟ་བུའོ། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་དཀར་པོ་རྣམ་པར་འཕེལ་བར་བྱེད་པས་ཞིང་ལྟ་བུའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སྨྲོ་བ་བསྐྱེད་དེ། དངོས་གཞི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའང། སེམས་ཅན་ཆེན་པོ་དག་དེ་ལྟ་བུ་ཐོས་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་སྤྱོད་པ་དཀའ་བ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་སྐྱེ་བོ་མ་ལུས་པ་སྡུག་བསྔལ་ལས་བསྐྱབ་པའི་ཁུར་ཁྱེར་བར་སྨྲོ་བ་དེ། ཕྱག་བྱ་བ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨྲོ་རང་དངོས་རྟེས་གསུམ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས། དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་དང་ལྡན་པས། བདག་གི་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་། །དགེ་བ་དུས་གསུམ་སྐྱེས་པ་རྣམས། །སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་གཏང་བ་དང་། །དེ་བསྟང་དགེ་དང་སྦྱོར་བའོ། །འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའི་སྟོམ་པ་བསྡུས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་མདོར་བསྟན་ཅིང་དེ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་རྣོ་རྩེ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མདོ་ལས། དེ་ལྟར་ཡང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདག་ཉིད་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ལ་གཏོང་བ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གཏོང་བ་གསུམ་རྒྱས་པར་བཤད་ནས། སྨྲྀན་པའི་ཕ
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལེ་ཏུ་དང་པོས་དད་པའི་རྩ་བ་བརྟན་པས་ཕན་ཡོན་དྲན་པ། གཉིས་པ
དང་གསུམ་པས་བྱང་ཆུབ་ལ་ཆོ་བརྟན་པ་སེམས་བསྐྱེད་བསྟན་ཏོ། ཀེ་ནས་ལེ་ཏུ་གཉིས་པར་དེ་ལྟར་ལུས
དང་ལོངས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་གཏང་བ་འདི་དག་ཀྱང་བསྟོད་བར་བྱ་སྟེ། ཞེས་མཚམས་སྦྱར་ནས། སྟོང་པོ
བཀོད་པའི་མདོའི་དཔལ་འབྱུང་གི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལས་རིགས་ཀྱི་བུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡང་དག
པར་ཟིན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་ངན་འགྲོར་མི་ལྟུང་བོ། ཀཏགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་བསམ
པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་པ་དང་འཚལ་བར་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ
ནས། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལྟ་བས་ན་དེ་ལྟར་ཡིད་ལ་བྱ་བ་རྒྱུན་མ་གཅད་པར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ཀྱི
བྱང་དུ་འགྲོ་བར་བྱའོ། ཀཀུར་ཐམས་ཅད་བསྐྱེར་བས་ཡོངས་སུ་མི་སྐྱོ་བའི་ཕྱིར་ས་ལྟ་བུའི་སེམས་དང་། མི
ཕྱེད་པའི་ཕྱིར་རྩོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་སེམས་དང་། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ
བསྟན་ནས། ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་པའི་གཞི་རྣམས་ནི་ཕལ་ཆེར་མདོ་སྡེ་དག་ལས་སྦྱར་སྟེ།
མདོ་སྡེ་དེ་དང་དེ་དག་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་པའི
གཞི་རྣམས་བཅས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་མདོ་བལྟ་བའི་འཐད་པ་བསྟན།
ལེ་ཏུ་གསུམ་པ་ལས་དེ་ལ་ལུས་བསྟུང་གང་ཞེ་ན། གཞོན་འབྱུང་སྤོང་བ་གང་ཡིན་པའོ། ཀེ་ཡང་འཕགས་པ
ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་མདོ་ལ་སོགས་པའི་རྟེས་སུ་འབྲངས་ནས་གཞོན་འབྱུང་གྱི་ཚོས་བཅུ་གསུམ་སྤང་བར
གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་བདུད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་གཞོན་པ་སྤང་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བརྟེད་པའི་གཞོན་པ
སྤང་བ་དང་། སྟོ་བ་མེད་པའི་གཞོན་པ་སྤང་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་འཚལ་པའི་གཞོན་པ་ལ་སོགས་པ
རྒྱ་ཆེར་བཤད་ནས། ཡུམ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་ནས་རིང་བོར་མ

ལོན་པ་དེ་ལ་བདུད་སྲིག་ཅན་ཤིན་ཏུ་བརྩོན་པར་བྱེད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བདུད་ཀྱི་ལས་དང། དེ་སྣང་བའི་ཐབས་དང། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སོ་སོར་ཐར་པ་ལས། དེས་ཆོས་དང་མཐུན་པ་དང། ཆོས་ཉན་པ་དང། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མཆོད་པ་ལ་ཞལ་ཏ་བྱེད་པ་བསྟན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཆོས་སྐྱེ་བ་ལ་གྱས་པར་བྱ་བ་བསྟན། ལེ ཉ་བཞི་པར་གཞན་ཡང་མདོ་སྡེ་དག་ལས་གཙོ་བ་ཆེན་པོ་དག་གསུངས་ཏེ། རེ་ཞིག་འཕགས་པ་ནམ་མཁའི་སྙིང་པའི་མདོ་ལས། རིགས་ཀྱི་བུ་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་རིགས་སྨྱོ་བོ་ནས་དབང་བསྐུར་བའི་ཚ་བའི་ལྷུང་བ་ལྔ་སྟེ། ཚ་བའི་ལྷུང་བ་དེ་དག་གིས་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་རིགས་སྨྱོ་བོ་ནས་དབང་བསྐུར་བ་དག་བའི་ཚ་བ་སྟོན་བསྟྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཐལ་བར་རློག་སྟེ། བམ་པར་འགྱུར་ཞིང་ལྷ་དང་མིའི་བདེ་བའི་གནས་ཐམས་ཅད་ལས་ལྷུང་ནས་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ། །ལྔ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱི་བསྟན་བྱ་རྒྱས་པར་བསྟན་ཏོ། །ལེ ཉ་ལྔ་པར་གཞན་གྱི་སྐྱོན་ལ་མི་བརྟག་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་ཏེ། དེའང་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ལ་བསྐུལ་བའི་མདོ་ལས་ཇི་སྐད་དུ། ལས་དང་པོ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག ཀུན་པ་ལ་འདི་ལྟ་བུ་དག་ཐོས་ནས་སྐྱག་སྟེ། ཡི་དམ་བླང་བར་གསུངས་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བཀའ་ཡོད་རྒྱས་པར་བསྟན། ལེ ཉ་དྲུག་པར་དེའང་རྒྱ་ཏུ་དན་པས་འགྱུར་ཅེས་བྱའོ། །དན་པ་བཅུ་གཉིས་པོ་འདི་དག་ནི་འབྲས་བུ་མེད་པའི་སྤྱོད་པ་སྣང་བར་འགྱུར་བ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱིས་སྐོ་གསུམ་མི་དགེ་བ་ལས་བསྡུད་བ་བསྟན། ལེ ཉ་བདུན་པར། ལེགས་སྦྱོང་དག་ལ་བརྩམ་པར་བྱ། །ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ཚོད་རིག་བྱ། །དེ་ལྟར་བསླབ་པའི་གཞི་འདི་ལས། །དེ་ཡི་ལོངས་སྤྱོད་བསྡུད་མི་དགའ། །ཞེས་བྱ་བའི་དགེ་ལྷུག་ཅན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ཤིན་ཏུ་བརྟགས་ཏེ་ལས་བྱེད་པ་དང། ལེགས་པར་བྱེད་པའི་ལས་བྱེད་པ་ཞེས་བསླབ་པའི་གཞི་གསུངས་པས། ལོངས་སྤྱོད་རྣམས་གཞན་ཉེས་པ་དང། མ་བརྟགས་པ་དང། གཡེལ་བ་བཀག་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་མདོ་དེ་ཉིད་ལས། བྱ་དང། ཚུང་མ་དང། བྲན་པོ་དང། བྲན་མོ་དང། ལས་བྱེད་པ་དང། ཞོ་ཤས་འཚོ་བ་རྣམས་ཡང་དག་པར་ཡོངས་སུ་སྤྱད་པ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཅི་ནས་ཀྱང་བདག་དང་གཞན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང། ཐོས་པ་ལ་སོགས་པའི་བར་

ཚད་དུ་འགྱུར་བའི་གཏོང་བཉམ་མི་གཏོང་བ་གཉིས་ཀ་མི་བྱའོ། །འོངས་སྤྱོད་དང་དགེ་བ་བསྡུང་བ་སྟེ། བསོད་ནམས་མི་ཉམས་པར་བསྡུང་ཚུལ་བསྟན། འདིར་བཤད་ཡོད་ཀྱིས་བསྡུང་བ་མདོར་བསྟན། ཤེས་བཞིན་གྱིས་བསྡུང་བ་རྒྱས་པར་བཤད་ལ། དགེ་བ་གསུམ་ལས་ལུས་དགེ་བའི་ཕྱོགས་གཅིག་སྟོན་པ་དགེ་ལ། ལེ་ཏུ་བརྒྱད་པར། ལུས་དགེ་བ་ནི་སྟོན་པ་སྦྱང་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། འཕགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་བའི་མདོ་ལས་འདི་སྐད་དུ། གང་ཡང་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་དག་གི་དུར་ཁྲོད་ཆེན་པོའི་སྲོག་ཆགས་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མས་གང་བར་གྱུར་པ་དེར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེས་བདག་གི་ལུས་ཆེན་པོ་ཤེ་ཞིང་དུས་ལས་འདས་པར་སྟོན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཉེ་བར་འཚོར་གྱིས་ཞུས་པ་ལས་ཀྱང་། ཤཱ་རི་པུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཆེན་པོས་བཅས་པའི་ལྷུང་བ་གཉིས་ཏེ། གཉིས་གང་ཞེ་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། ཞེ་སྡང་དང་ལྡན་པ་དང་། གཏི་མུག་དང་ལྡན་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ལྷུང་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་དང་བཤགས་ཚུལ་བསྟན་ནས། དེ་ལས་གཞན་པའི་ལྷུང་བ་ལྷི་བ་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་སུམ་ཅུ་རྩ་ལྔ་ལ་གཅིག་བུས་ཉིན་མཚན་དུ་ལྷུང་བ་ལྷི་བ་རྣམས་བཤགས་པར་བྱའོ་ཞེས་ཕུང་པོ་གསུམ་པ་འདོན་པའི་ཐབས་དང་བཅས་པས་བསྡུང་བ་གསུམ་བསྟན་ནས། བདུན་པོ་དེ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་གསུངས། ལེ་ཏུ་དགུ་པར་ཚོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པའི་མདོ་ལས། སྤྱན་བསྟལ་དང་དུ་ལེན་པའི་བཟོད་པ་དང་། ཚོས་ལ་ཏེས་པར་སེམས་པའི་བཟོད་པ་དང་། གཞོད་པ་བྱེད་པ་ལ་ཅི་མི་སྨྲ་བའི་བཟོད་པ་སྟེ་རྣམ་པ་གསུམ་གསུངས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལུས་དགེ་བའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་ནོངས་པ་དགེ་བས་བཟོད་པའི་ལེ་ཏུ་བསྟན། ལེ་ཏུ་བཅུ་པར་སྲེད་མེད་ཀྱི་བློས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་འདི་ལྟར། རིགས་ཀྱི་བུ་ཐོས་པ་ལྡན་ནས་ཤེས་རབ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཤེས་རབ་དང་ལྡན་ན་ཏོན་མོངས་པ་རབ་ཏུ་ཞི་བར་འགྱུར་རོ། །ཏོན་མོངས་པ་མེད་པ་ལ་བདུད་ཀྱིས་གླགས་མི་རྟེད་དོ་ཞེས་པ་དང་། འཕགས་པ་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ཐོས་པའི་རྣམ་པ་ནི་བརྒྱད་ཏུ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། འདྲན་པའི་རྣམ་པ་དང་། བསམ་པའི་རྣམ་པ་དང་། ལྟག་པའི་བསམ་པའི་རྣམ་པ་དང་། སྤྱོད་པའི་རྣམ་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཡང་དང་ཡང་ཚོལ་བ་དང་།

སེམས་ལ་རྟོག་པ་མེད་པར་བྱེད་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་རྣམས་གཙོན་པ་དང་། ལྷུང་བ་རྣམས་ལས་བྱུང་བར་ཤེས་
ཤིང་། འགྲོད་པ་མེད་པ་དང་། ཀུན་ནས་ལྡང་བ་མེད་པ་དང་། ནན་ཏན་སྟེང་པོར་བྱེད་པ་དང་། ཚོས་ལ་གཞོལ་
བ་དང་། ཚོས་ལ་འབབ་པ་དང་། ཚོས་ལ་བབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཐོས་པ་བཅལ་བའི་སྒོ་ནས་བཙོན་འགྲས་ཀྱི་པ་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བསྟན། ལེ་ཌ་བཅུ་གཅིག་པར་དེ་ལྟར་དགེ་ཚུལ་ཅན་གྱིས་ཞུས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཁྱིམ་གྱི་སྐྱོན་
རྣམས་བསྨོས་ཏེ་དགོན་པ་ལ་གནས་པར་བྱ་བར་དེས་སོ་ཞེས་བཀའ། ཇི་སྐད་དུ། ཟླ་བ་སྒྲོན་མའི་མདོ་ལས།
འདོད་པ་དག་ནི་རབ་ཏུ་སྟེན་བྱེད་ཅིང་། །བུ་དང་ཆུང་མ་དག་ལ་སྡེད་བྱས་ནས། །སྨད་པར་བྱ་བའི་ཁྱིམ་ལ་
བཏེན་པ་དེ། །ནམ་ཡང་ཟླ་མེད་བྱང་ཆུབ་མཆོག་མི་འཐོབ། །གང་དག་འདོད་པ་ལྷི་སྐྱམས་མེ་བཞིན་སྦོང་། །བུ་
དང་ཆུང་མ་དག་ལ་སྡེད་སྤངས་ནས། །ཁྱིམ་གྱིས་སྐྲག་སྟེ་ཁྱིམ་ནས་མངོན་འབྱུང་བ། །དེ་དག་བྱང་ཆུབ་
མཆོག་འདི་རྟེད་མི་དཀའ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། དབེན་པར་གནས་པའི་ཕན་ཡོན་ཡང་མདོ་དེ་ཉིད་
ལས། གང་དག་དགའ་དང་མི་དགའ་ཆུང་ཟད་མེད། །གང་དག་ནགས་དང་རི་སྲུལ་ལ་དགའ་བ། །དེ་དག་མི་
ཡི་འཇིག་རྟེན་རྒྱ་རབ་བདེ། །དགེ་སྦྱོང་ཉིད་ཀྱིས་རབ་བདེ་ཚྱོང་བར་འགྱུར། །བདག་དང་བདག་གིར་བྱེད་པ་
ཅི་ཡང་མེད། །ཡང་དག་ཡོངས་འཛིན་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མེད། །བས་རྒ་ལྟ་བུར་འཇིག་རྟེན་འདིར་གནས་པ། །དེ་
དག་ནམ་མཁའ་ལ་ནི་རྟུང་ལྟར་འགྲོ། །ཞེས་དང་། ཡང་། དེ་ནི་ཐར་པའི་རྟེས་སུ་མཐུན་པ་ཡིན། །དེ་ནི་རྣམ་
གྲོལ་ཞེ་བ་ཐུར་རྟོགས་བྱེད། །ནགས་ལ་གནས་ཤིང་རྣམ་གྲོལ་སྟེན་བྱེད་ན། །དགོན་གནས་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་
འདི་ཀུན་འབྱུང་། །ཞེས་དང་། དགེ་ཚུལ་ཅན་གྱིས་ཞུས་པ་ལས། བདག་ནི་སེམས་ཅན་དང་འདྲེ་བར་མི་
བྱའོ། །བདག་གིས་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་དགེ་བའི་ཚ་བ་བསྐྱེད་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བས་དབེན་པར་གནས་
པའི་ཚུལ་བསྟན་ནས། ལེ་ཌ་བཅུ་གཉིས་པར་དེ་ལྟར་དགོན་པ་ལ་གནས་ནས་མཉམ་པར་གཞག་པ་ལ་བཙོན་
པར་བྱ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ལས། དེས་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་དོན་དུ་བསམ་གཏན་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
པ་ལ་སྦྱོང་བས་སེམས་གཡེང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དེ་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་གཡེང་
བ་ལ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་སྐྱེ་བ་ཡང་དགོན་ན། ཆུ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་

ལྷ་ཅི་སྟོས། དེ་བས་ན་བདག་ཆུ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་
སངས་མ་རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ་སེམས་མི་གཡེང་བར་བྱའོ་ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་ཉེ་བར་བཟུང་སྟེ། བསམ་གཏན་
གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྦྱོང་ཅིང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་བསམ་
གཏན་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་སྟེ། དེ་མིག་གིས་གཟུགས་རྣམས་མཐོང་ཡང་མཚན་མར་མི་འཛིན་ཅིང་མངོན་
རྟོགས་སུ་མི་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་ནས། ཡང་གཏི་མུག་གི་ཕྱ་རྒྱས་ཀྱི་
གཉེན་པོར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་བལྟ་བའོ། །དེ་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ནི་སྣ་ལྷ་ལྟ་ཡང་བའི་
མདོ་ལས་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་ལ་ནང་གི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྒྱུ་དང་འབྲེལ་པ་གང་ཞེ་ན། གང་འདི་མ་
རིག་པའི་རྒྱན་གྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སྐྱེ་བའི་རྒྱན་གྱིས་ཆུ་ཤིས་ཞེས་པའི་བར་དུའོ་ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་རྟེན་འབྲེལ་རྒྱས་པར་བཤད་ནས་འདི་ནི་གཏི་མུག་སྤྱང་བ་མདོར་བསྡུས་པའོ་ཞེས་དང་། ཡང་
ནང་གི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྒྱུན་དང་འབྲེལ་བར་རྗེ་ལྟར་བལྟ་ཞེ་ན། ཁམས་དྲུག་འདུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་
ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཡང་མུན་པ་ཆེན་པོའི་ཕྱིར་མ་རིག་པའོ། །མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་འདུ་
བྱེད་རྣམས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་སོགས་པས་རྟེན་འབྲེལ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་དང་སྒོམ་ཚུལ་བསྟན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་
བསམ་གཏན་བསྟན་ནས། སེམས་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བའི་ལེ་ཏུ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ལེ་ཏུ་བཅུ་གསུམ་པར་དེ་
ལྟར་སེམས་ལས་སུ་རྟོང་བས་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ལ་འཇུག་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་རྒྱས་པར་གསུངས་ཏེ།
མཐར། ཕུང་པོ་དག་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཁམས་རྣམས་ཀྱི། །རྒྱུན་ནི་མ་རིག་པ་དང་སྲེད་པ་ལས། །དེ་དག་ཚོགས་
པ་སེམས་ཅན་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་། །དེ་ནི་དམ་པའི་དོན་དུ་དམིགས་སུ་མེད། །ཅེས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
བསྟན་ནས། ལེ་ཏུ་བཅུ་བཞི་པར་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །དེ་ལྟར་སེམས་འོས་སུ་ཐུར་ནས།
ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ། གང་ཟག་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་དེ་ལྟར་ཤེས་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རྩ་བ་
ཆད་པས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀུན་ཏུ་མི་འབྱུང་ངོ། །འཕགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གསང་བའི་མདོ་

ལས། ཞེ་བའི་བློ་གྲོས་འདི་ལྟ་སྟེ། དགེར་ནས་ཤིང་རྩ་བ་ནས་བཅད་ན་ཡལ་གা་དང་། འོ་མ་དང་། ཡལ་གা་ཐུ་མོ་ཐམས་ཅད་བསྐམ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་བའི་བློ་གྲོས་དེ་བཞིན་དུ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ཉེ་བར་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཞེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དང་། ཡུམ་ལས། ཤྲ་རིའི་བུ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲ་ཡོངས་སུ་བསྒྲགས་པར་འདོད་པ་དང་། སྒྲ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁ་ཏན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཆུང་མི་ཟ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་མི་བརྗེད་པ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དང་། ཕྱིག་པའི་བཤགས་གཉེན་དང་ཕྱིག་པའི་གྲོགས་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་འདོད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཐམས་ཅད་མཉེས་པར་བྱ་བ་འདོད་པ་དང་། བདུད་ཀྱི་རིས་ཀྱི་ལྷ་ཐམས་ཅད་གདུལ་བར་འདོད་པ་དང་། སྨྲིན་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྤྱང་བར་འདོད་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྨྲིན་པ་མེད་པར་འདོད་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །ཤྲ་རིའི་བུ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་དག་བཞུགས་པ་དེ་དག་བདག་གི་བསྟན་པ་བཙོ་བ་སྟན་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ་ཞེས་བཀའ་བདག། དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་ཀྱང་ལས་དང་འབྲས་བུ་མི་འགལ་བ་དང་། རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་ཅི་ལྟར་མཐོང་བཞིན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་འགལ་བར་བསྟན་པ་ནི། ཡབ་སྲས་མཇལ་བ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྒྲོས་བྱ་འདི་ནི་ཁམས་དྲུག་པ། རེག་པའི་སྒྲ་མཆེད་དྲུག་པ། ཡིད་ཀྱི་ཉེ་བར་སྤྱོད་པ་བཅོ་བརྒྱད་པའོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྒྲོས་བྱ་འདི་ནི་ཁམས་དྲུག་པ་ཞེས་གང་བསྟན་པ་དེ་ཅི་ལས་བརྩམས་ཏེ་སྨྲས་ཤེ་ན། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཁམས་དྲུག་ནི་འདི་དག་གོ། །དྲུག་གང་ཞེ་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། སའི་ཁམས་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་དོ། །མདོ་དེ་ཉིད་དུ་ལྷོ་ནས་ཞུས་པ་ལས། དགེར་ན་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཡི། །མེ་ལོང་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་དག་ལ། །གཟུགས་བརྙན་སྣང་བ་དེ་བཞིན་དུ། །ལྷོ་ན་ཆོས་རྣམས་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་དང་། ཡང་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བར་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལ་མངོན་པར་ཕྱོགས་པ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་

སྒ་ངེས་པ། ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་མཐའ་གླས་པ། གདགས་སུ་མེད་པ། ཐ་སྙད་མེད་པ། བརྗོད་དུ་མེད་པ།
བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའོ་ཞེས་དང་། འཕགས་པ་ཚོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པ་ལས། གཞན་དུ་ནི་མིང་ཙམ་
དང་། བཏགས་པ་ཙམ་དང་། ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་མཐོང་བ་ནི་མ་མཆིས་པ་ལགས་སོ། །མིང་དེ་ཡང་མིང་མ་
མཆིས་པའོ། །བཏགས་པ་ཡང་བཏགས་པ་མ་མཆིས་པའོ། །ཐ་སྙད་ཀྱང་ཐ་སྙད་མ་མཆིས་པའོ། །ཚོས་མཐོང་
བས་སངས་རྒྱས་མཐོང་བའོ། །སངས་རྒྱས་མཐོང་བས་སེམས་ཅན་མཐོང་ངོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
མཐོང་བས་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་མཐོང་ངོ། །རྒྱུ་དང་རྐྱེན་མཐོང་བས་སྟོང་པ་ཉིད་མཐོང་ངོ། །སྟོང་པ་ཉིད་མཐོང་བ་ནི་
མཐོང་བ་མ་མཆིས་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཚོས་མ་མཐོང་བ་ནི་ཡང་དག་པ་མཐོང་བའོ་ཞེས་བདག་མེད་
གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བསྟན་ནས། ལུས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་
ལུས་ལ་སོགས་པ་གཏང་བ་གསུམ་གྱིས་སྨྲ་ན་བའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ། བསྟོང་བ་གསུམ་དང་། ལུས་དག་པའི་
ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་པ་སྟོང་བ། ཕུང་པོ་གསུམ་པའི་མདོ་ལ་སོགས་པས་ཚུལ་ཁྲིམས། དེ་ནས་བཟོད་པ།
བཙོན་འགྲམ། དབེན་པ་བསྟེན་པ་དང་རྟེན་འབྲེལ་བསྒོམ་ཚུལ་གཉིས་བསམ་གཏན། བདག་མེད་གཉིས་ཤེས་
རབ་སྟེ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྒྱ་ལས་ལེའུ་བཅུ་བཞིར་ཕྱེའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། བདག་ནི་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་ནི
མོངས་པ་དག་པ་བཟོད་པ་དང་། བཙོན་འགྲམ་ཀྱིས་སྟེལ་བ་གསུམ་བསྟན་པར་མི་འགལ་ཞེས་ཀྱང་སེམས་
སོ། །སྤྱ་མ་ལྟར་ན་ལེའུ་ཐ་མ་ལྟ་ལས་དག་པ་གཉིས་སྟེལ་བ་གསུམ་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་བསྟན་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ།
དེའི་ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པ་ནས། ཡང་དག་འཚོ་བ་སྟྲངས་པ་ཡིས། །ལོངས་སྤྱོད་དག་པ་ཤེས་པར་བྱ། །དེ་འང་དྲག
ཤུལ་ཅན་ཀྱིས་ཞུས་པ་ལས། ཁྱིམ་བདག་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚོས་ཀྱིས་ལོངས་སྤྱོད་ཚོལ་གྱི།
ཚོས་མ་ཡིན་པས་མི་འཚོལ་ལོ། །མཐུན་པས་ཚོལ་གྱི། མི་མཐུན་པས་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་པས་འཚོ་བ
ཡིན་གྱི། ལོག་པས་འཚོ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ལོངས་སྤྱོད་དག་པ་བསྟན་པ་སྟེ། འདིར
ཡང་ལེའུ་གསུམ་པར། ལུས་དང་དེ་བཞིན་ལོངས་སྤྱོད་དང་། །དུས་གསུམ་དགེ་བ་ཞེས་པ་དང་། ལེའུ་ལྔ
པར། ལོག་པར་ལྟུང་དང་མགོན་མེད་ལ་སོགས་པ་དང་། ལེའུ་དྲུག་པར། བདག་ནི་དེང་ཉིད་ཤི་ཡང

ཟླ་བ། །ལོག་འཚོས་ཡུན་རིང་གསོན་ཅི་རྩང། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ལེ་ཏུ་བཅུ་དྲུག་པར། དཀའ་གསུམ་ཆར་གྱི་འཕེལ་བ་བརྟོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཅིའི་སླད་དུ་ཞེ་ན། གཟུང་བར་བྱ་བ་རབ་མང་ལ། །འདི་ནི་ཉང་ན་འདིས་ཅི་བྱ། །ཤིན་ཏུ་ངོ�་པ་བསྟེད་མ་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་འདི་ནི་འཕེལ་བར་བྱ། །ཞེས་དང། ལུས་འཕེལ་བྱ་བ་གང་ཞེ་ན། ལེ་ལོ་མེད་དང་སྟོབས་འཕེལ་ཡིན། །དེ་ལ་འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས་སྟོབས་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོབས་ལ་སྟོབས་ཀྱིས་བརྗེ་བའི་སེམས་ཅན་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་རིས་ན་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མི་ཚུགས་པའི་སྟོབས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང། དེའི་རྒྱུ་ཡང་འཕགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་བའི་མདོ་ལས། མ་སྐྱེས་དགྲས་འཕགས་པ་ལག་ན་རྡོ་རྗེའི་སྟོབས་མཐོང་ནས་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་ཏེ་ཞུས་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལན་གསུངས་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན་སྟོབས་འདི་ལྟ་བུ་ཐོབ་སྟེ། བཅུ་གང་ཞེ་ན། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལུས་དང་སྲོག་ཅི་ཡོངས་སུ་གཏོང་གི་ དམ་པའི་ཚོས་མི་གཏོང་བ་དང། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་འདུད་ཅིང་རྒྱལ་འཕེལ་བར་མི་བྱེད་པ་དང། སེམས་ཅན་མཐུ་ཆུང་བ་རྣམས་ལ་བཟོད་ཅིང་ཁོང་ཁྲོ་བར་མི་བྱེད་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང། ལེ་ལོ་མེད་པའང་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣག་ཏུ་བརྩེ་བ་ བརྩེ་བར་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམ་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང། དེ་དག་གི་གྲོགས་ཡན་ལག་བདུན་པ་ བྱ་བ། བཟང་པོ་སྤྱོད་པའི་ཚོ་ག་བཞིན། །ཐུགས་འཚལ་ལ་སོགས་གྱས་པར་བྱ། །དེ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། དགེ་ཕུལ་ ཅན་གྱིས་ཞུས་པ་ལས། ཉིན་ལན་གསུམ་མཚན་ལན་གསུམ་ཁྲུས་བྱས་ལ་གོས་གཙང་མ་བགོས་ཏེ། ཕྱང་པོ་ གསུམ་པ་བགླག་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་བསྡོ་བའི་ཚུལ་ཡིན། འཇམ་ དཔལ་རྡོ་ལྟར་མཁྲེན་ཅིང་དཔའ་བ་དང། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའང། འདིར་ལེ་ཏུ་བདུན་པར། ལེ་ལོ་ངན་ལ་ཞེན་པ་དང། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང། སྒེལ་བ་དངོས། སྤྱི་ཁ་ལུག་ མེད་དང་དགུང་ཚོགས་དང། །ལྟུང་ཟློང་བདག་ཉིད་དབང་བྱ་དང། །ཞེས་དང། བདག་གིས་ཀུན་ལས་རྒྱལ་

བྱ་སྟེ། །བདག་ལས་སུ་ཡང་རྒྱལ་མི་བྱ། །ཞེས་དང་། ཡང་ལེ་ཌ་གཉིས་པར། རིན་ཆེན་སེམས་དེ་གཟུང་བར་
བྱ་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་པ་ནས། མཆོད་པ། སྐྱབས་འགྲོ ཕྱིག་བཤགས་གསུམ། ལེ་ཌ་གསུམ་པར་ཕྱི་མ་བཞི་སྟེ་
ཡན་ལག་བདུན་དང་། ལེ་ཌ་ལྔ་པར། ཉིན་དང་མཚན་མོ་ལན་གསུམ་དུ། །ཕུང་པོ་གསུམ་པ་འདོན་བྱ་
ཞིང་། །ཞེས་སོ། །ལེ་ཌ་བཅུ་བདུན་པར། དེ་ལྟར་ཕྱག་འཚལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཕན་ཡོན། འཕགས་པ་སྒྲོན་
རས་གཟིགས་ཀྱི་མདོ་ལས་འདི་སྐད་དུ། ངས་ནི་གང་དག་བསྟན་པ་ཡི། །མི་ཁོམ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་
སྤོང་། །སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་རབ་མཛེས་པ། །མཉེས་པར་བྱེད་འདི་དག་བ་གཅིག །ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་
དང་། སོ་སོའི་ཕན་ཡོན་ཡང་། འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་སྐྱོབ་པ་ལ། ཁར་གྱི་འབུལ་བ་ཕུལ་བྱས་ན། ལྷ་ཡི་དག་
དང་མི་རྣམས་ཀྱི། ཁོན་རྣམས་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ལ། དེ་ཉིད་
འདིར་ལེ་ཌ་དང་པོ་དང་གསུམ་པར་བསྟན་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་རྟེས་སུ་འཛིན་པས།
དེའི་ཕན་ཡོན་དང་ཐུན་མོང་དུ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་ལ། གཉིས་པར། བདག་ནི་ཁྱེད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བས་
ན། ཁྱོད་ན་མི་འཇིགས་སེམས་ཅན་ཕན་པར་བགྱིད། །ཅེས་པ་དང་། གསུམ་པར། འགྲོ་བའི་འཚེ་བདག་
འཇོམས་བྱེད་པའི། །བདུད་རྩིའི་མཆོག་ཀྱང་འདི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་འགྲུབ་བོ། །ལེ་ཌ་བཅོ་
བརྒྱད་པར། དད་པ་ལ་སོགས་རྒྱ་ཆུ་བསྟོམ། །འདི་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་བའི་མདོ་
ལས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཆོས་བཞི་པོ་འདི་དག་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་
པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་མི་ཉམས་ཤིང་ཁྱད་པར་དུ་འཕྲོ་བར་འགྱུར་རོ། །དད་པ་གང་ཞེ་ན། དད་པ་གང་གིས་
འཕགས་པའི་བྱང་དུ་ཉེ་བར་འཕྲོ་བ་དང་། མི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པའོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་གྲུས་པ་ནི་ཁྱད་པར་དུ་འཕྲོ་
བ་སྟེ། གྲུས་པ་གང་གིས་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བཤད་པ་རྣམས་གྲུས་པས་ཉན་པ་དང་། རྣ་བ་
ཐོག་ཏུ་ཆོས་ཉན་པའོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ང་རྒྱལ་མེད་པ་ནི་ཁྱད་པར་དུ་འཕྲོ་བ་སྟེ། ང་རྒྱལ་མེད་པ་གང་
གིས་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་མངོན་པར་འདུད་པ་དང་། རབ་ཏུ་འདུད་པ་དང་། ཕྱག་འཚལ་བའོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་
པོ་བརྩོན་འགྲུས་ནི་ཁྱད་པར་དུ་འཕྲོ་བར་འགྱུར་བ་སྟེ། བརྩོན་འགྲུས་གང་གིས་ལུས་ཡང་བ་དང་། སེམས་

ཡང་བ་ཐོབ་པ་དང་། བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཉམས་འོག་ཏུ་ཚུད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཆོས་བཞི་པོ་
དེ་དག་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་མི་ཉམས་ཤིང་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བར་
འགྱུར་བའོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣྲ་ཏུ་གོ་མས་པར་བྱ་བས་བསོད་ནམས་སྟེལ་བའི་ཚུལ་དང་།
དེའི་ཐབས་སུ་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་དྲན་པར་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པའི་མདོ་ལས།
གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ནི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་པོ་མངའ་བ།
བྱམས་པ་ཆེན་པོ་དང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན། སེམས་ཅན་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོའི་སྒྲུབས་སུ་གྱུར་པ།
མགོན་དུ་གྱུར་པ། སྨོན་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཡང་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་
སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། གང་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་དག་ནི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་མ་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཆོས་ལས་
སྐྱེས་པ། ཆོས་ཀྱི་བགྲོ་སྒྲལ་ལ་སྤྱོད་པ། ཆོས་ཀྱི་སྣྲལ་བ་ཞེས་སངས་རྒྱས་རྗེས་དྲན་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱིས་ཆོས་ནི་ལེགས་པར་གསུངས་པ། ཡང་དག་པར་མཐོང་བ། ནད་མེད་པ། དུས་ཚད་པ་མེད་པ། འདི་
མཐོང་བ་ལ་དོན་ཡོད་པ། ཉེ་བར་གཏོད་པ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། འདིར་ཆོས་ནི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
སྒྲུབས་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བདག་གིས་ཀྱང་ཆོས་དང་འདྲ་བའི་སེམས་སུ་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཆོས་
རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས་དགེ་འདུན་ནི། ཆོས་སྣྲ་བ། ཆོས་སེམས་པ། ཆོས་སྤྱོད་པ། ཆོས་ཀྱི་
ཞིང་། ཆོས་འཇོན་པ། ཆོས་སྟོན་པ། ཆོས་མཆོད་པ། ཆོས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ། ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་བ། ཆོས་ཀྱི་
སྤྱོད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། རང་བཞིན་གྱིས་དྲང་བ། རང་བཞིན་གྱིས་དགེ་བ། སྙིང་རྗེའི་ཆོས་ཅན། སྙིང་རྗེ་
དང་ལྡན་པ། རྣྲ་ཏུ་དགེན་པ་ལ་སྤྱོད་ཡུལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་དགེ་འདུན་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་
བཅས་པས་སྟེལ་བ་དང་། དགོན་མཆོག་གསུམ་དྲན་པ་བསྟན་ལ། དེ་འདིའི་ལེའུ་བཞི་པར། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། །ལ་སོགས་པ་དང་། གསུམ་པར། དེ་ལྟར་ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཡིས། །རབ་དང་ཞེས་
དང་། ལེའུ་གཉིས་པར། བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོར་མཆིས་ཀྱི་བར། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་སྒྲུབས་སུ་མཆི། །ཆོས་
དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡི། །ཆོགས་ལའང་དེ་བཞིན་སྒྲུབས་སུ་མཆི། །ཞེས་དང་། ལེའུ་བདུན་པར།

འདི་ཡི་སངས་རྒྱས་རྟེས་དྲན་སོགས། །ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེའི་ལེ་ཤུ་བཅུ་དགུ་པ་ལས། དུས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་སེམས་ཅན་དོན། །འདི་ནི་དགོན་མཆོག་སྤྱིན་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་ནམ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་གཟུགས་ལ། མེ་ཏོག་གམ། བདུག་པཧམ། སྤོས་གསོལ་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ངན་པའི་དྲི་བསལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དྲི་ཐོབ་པར་ཡོངས་སུ་བསྟོའོ། །དེ་ཕྱག་དར་དང་ཞལ་ཞལ་བྱེད་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྙིང་ལམ་མི་སྡུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྙིང་ལམ་མཇོས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་ཡོངས་སུ་བསྟོའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་ནས། དངོས་སུ་དོན་དེ་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ། ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་པ་ཟང་ཟིང་མེད། །བསོད་ནམས་འཕགས་པ་ལྟག་པའི་བསམ་པ་ལ་བསྐུལ་བའི་མདོ་ལས། བྱམས་པ་གང་ཐོབ་པ་དང་། བཀུར་སྟྲི་མི་འདོད་པར་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་པ་བྱེད་ན། ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་པ་ཟང་ཟིང་མེད་པའི་ཕན་ཡོན་ཉི་ཤུ་སྟེ། ཉི་ཤུ་གང་ཞེ་ན། དྲན་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན། ཟློ་དང་ལྡན་པ་ཡིན། ཟློ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་ཡིན། མོས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན། ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་ཡིན། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ་རྟེས་སུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། འདོད་ཆགས་ཆུང་བ་ཡིན། ཞེ་སྡང་ཆུང་བ་ཡིན། གཏི་མུག་ཆུང་བ་ཡིན། བདུད་ཀྱིས་དེ་ལ་བློགས་མི་རྟོད་པ་ཡིན། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན། མི་མ་ཡིན་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བསྲུང་བ་ཡིན། ལྷ་རྣམས་དེའི་ལུས་ལ་མངོངས་འཛུག་པ་ཡིན། མི་མཛའ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལ་བློགས་མི་རྟོད་པ་ཡིན། དེ་མཛའ་བོ་རྣམས་དང་མི་ཕྱེད་པ་ཡིན། ཚོག་གཟུང་བར་འོས་པ་ཡིན། མི་འཇིགས་པ་ཐོབ་པ་ཡིན། ཡིད་བདེ་བ་མང་བ་ཡིན། མཁས་པས་བསྟན་པ་ཡིན། ཞེས་བཤད་ལ། དེ་ཇི་ལྟར་སྤྱིན་པ་ཡང་། དམ་པའི་ཆོས་པཎ་དཀར་པོ་ལས། མཁས་པས་དུས་སུ་སེམས་པར་བྱེད་པ་ན། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་མོད། འདིར་ལེ་ཤུ་དང་པོ་ལས། ཕན་པར་བསམས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་། །སངས་རྒྱས་མཆོད་ལས་ཁྱད་འཕགས་ན། །ཞེས་བྱ་ལ་སོགས་པ་དང་། ལེ་ཤུ་བཞི་པར། དངོས་པོ་ཕལ་པ་ཅུང་ཟད་ལའང་། །ཞེས་བྱ་ལ་སོགས་པས་དོན་མི་འདོར་བའི་འཐད་པ་དང་པོ་དང་བཅས་ཏེ་བསྟན་ལ། ལེ་ཤུ་ལྔ་པར། མ་གྱས་པ་ལ་ཚོས་

མི་བཤད། །ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་རྗེ་ལྷར་དོན་བྱ་བ་དངོས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འདིས་བསྟན་
བཅུས་ཀྱི་དོན་བསྡུས་པ་ཡིན་ཞེས་བདག་གི་ཟླ་མ་གསུང་དོ། །དེ་ལྟར་རྟོགས་ནས་སྐབས་དོན་གཞུང་ལ་
གསུམ་སྟེ། རྩོམ་པ་ལ་འཇུག་པ་བློད་ཀྱི་དོན་དང་། བརྩམ་པར་བྱ་བ་གཞུང་གི་དོན་དང་། བརྩམས་པ་མཐར་
ཕྱིན་པ་མཇུག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞུང་ལ་དངོས་སུ་གནས་པའི་བཤད་པ་དང་། ཤུགས་
ཀྱིས་བསྟན་པ་དགོས་འབྲེལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་མཚོད་པར་བརྗོད་པ། བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ། ཁེངས་བསྡུད་
པ་དང་གསུམ་ལས། སྔ་མ། བདེ་གཤེགས་ཚོས་ཀྱི་སྐུ་མངའ་སྲས་བཅས་དང་། །ཕྱག་འོས་ཀུན་ལའང་གུས་
པས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ། །ཞེས་པ་ལ་མཚོད་བརྗོད་ཀྱི་ངག་གིས་ཏེ་ཡི་ཁེ་ཡི་ཁ་ཡ་ཁ། བསྟོད་དོན། ཚོགས་
དོན་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་རྩོམ་པ་པོའི་བཞེད་པ་དམིགས་པ་དང་། འཚད་པ་པོས་འབྲས་བུ་གང་ལས་སུ་
བགྲངས་པ་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་རྩོམ་པ་པོའི་བཞེད་པ་གཞན་གྱིས་དངོས་སུ་མི་ཤེས་ཏེ། འདི་ནས་རྗེ་ལྷར་
བགྲངས་ཚོད་ཙམ་ཞིག་གམ། དེ་བས་རྒྱ་ཆེ་བའམ། འདི་རྣམས་ལས་འགའ་ཞིག་ཙམ་མམ། གོང་མ་རྣམས་
ཀྱི་སྲོལ་བསྟུད་བ་ཙམ་ཡིན་པའང་སྲིད་དེ། རྩོམ་པ་པོ་ཐམས་ཅད་དགོངས་པ་ཐ་དད་པས་འཇུག་པས་
སོ། །འཚད་པ་པོས་འབྲས་བུ་གང་ལས་སུ་བགྲངས་ན་དགོས་པ་གཉིས་འབྱུང་སྟེ། རྩོམ་པ་པོའི་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་པ་
རང་དོན་གྱི་དགོས་པ་དང་། རྗེས་འཇུག་གི་གང་ཟག་ལ་འབྱུང་བ་གཞན་དོན་གྱི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ལ་
གསུམ་ལས། གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ནི། མཚོད་བརྗོད་བྱས་པས་རྩོམ་པ་པོའི་རྒྱུད་ལ་མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་འདོད་
ལེགས་ཀྱི་ས་བོན་གསོས་པས་ཉོན་མོངས་པའི་རིམས་ནད་སེལ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཁུར་འདོར་
བའོ། །གཉིས་པ་བཞེད་པ་དམིགས་པ་ནི་མཚོད་བརྗོད་ཀྱི་དགོས་པ་འདིའོ་ཞེས་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང་།
རྩོམ་པ་པོ་ཐམས་ཅད་བརྩམ་བྱ་མཐར་ཕྱིན་པར་བཞེད་པས་ལ། དེ་ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་མཚོད་བརྗོད་བྱས་
པས་བསོད་ནམས་སོགས་ཅིང་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་འཕྲིན་པས་པས། གདོན་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་འོ་བར་ཚད་
རྣམས་དང་། ནད་དང་ཉོན་མོངས་པ་ལ་སོགས་པ་ནང་གི་བར་དུ་གཅོད་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བས་རྩོམ་པ་མཐར་
ཕྱིན་པའོ། །གསུམ་པ་འཇིག་རྟེན་དུ་གཏོགས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་པ་བསྟོད་སོགས་དོན་དུ་གཉེར་ལ་སློབ་དཔོན་

དེ་མི་བཞེད་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །མི་བཞེད་པར་ཅིས་མངོན་ན། བསྟོད་དང་གྲགས་པའི་རིམ་གྱིས་
ནི། །བསོད་ནམས་མི་འགྱུར་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་ཤེས་ལ། མི་བཞེད་ཀྱང་མཆོད་བརྗོད་མཛད་པའི་
ཡུལས་ལ། སྨོན་དགོས་འདི་མཁས་པའོ། །གང་ཟག་དམ་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བསྟོད་གྲགས་ཞར་
བྱུང་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས། འཇིག་རྟེན་པས་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་སྐད་ཅེས་བརྗོད་དོ། །རྟེས་
འཇུག་གི་གང་ཟག་ལ་འབྱུང་བ་གཞན་དོན་གྱི་དགོས་པ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས། ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ནི། སྔར་གྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་དགོས་པ་དང་ཚུལ་མཚུངས་ཏེ། རྟེས་འཇུག་
གཞན་གྱིས་ཀྱང་ངག་འདི་ལ་བཤད་མཉན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ས་བོན་
རྒྱུད་ལ་འཇོག་སྟེ། ཡུལ་གྱི་མཚོད་བྱའི་ཡོན་ཏན་ཐོས་པས་དད་པ་དང། བཙོན་འགྲུས་དང་ཤེས་རབ་འཕེལ་
བས་བསོད་ནམས་ཐོབ་ཅིང། དེ་མ་ཡིན་ལྟོག་སྟེ། སྨོན་དགོས་དགའ་བོས། གྲགས་པའི་མཚན་མར་གྱུར་པ་
བཟང་པོ་འདི་རྣམས་ཀྱིས། །བདེ་བར་གཤེགས་གྱུར་ལམ་རྣམས་གང་ཡིན་བསྟན་པར་འགྱུར། །ཡིད་ལ་དད་
པ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱང་དད་པར་འགྱུར། །ཚོས་དང་ལྡན་པའི་གཏམ་གྱིས་རབ་ཏུ་དགའ་བར་འགྱུར། །ཞེས་
དང། ལྷ་ལས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བར་བསྟོད་པ་ལས་ཀྱང། སྟེང་ནས་དད་དམ་རྗེ་ལྷར་དགའ་བའམ། །ཐེ་ཚོམ་གྱིས་
སམ་གཞན་གྱི་ངོར་ཡང་རུང། །གང་ཞིག་ཐུབ་དབང་རྒྱ་བ་དེར་ཕྱག་བྱེད། །དེས་ཀྱང་ལྷ་ཡི་བདེ་བ་ཕུན་
ཚོགས་འཐོབ། ། །

བསྟན་བཅོས་འདི་དོན་ལྡན་དུ་རྟོགས་ནས་གཞན་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། སློབ་དཔོན་གླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། བསྟན་
བཅོས་བྱེད་པ་སྟོན་པ་ལ། །མཚོད་བརྗོད་བྱེད་པ་འབྲས་མེད་མིན། །བསྟན་བཅོས་དང་ནི་སྟོན་པ་ལ། །གུས་པ་
བསྐྱེད་པར་བྱ་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་ལ། གཉིས་པོ་འདིས་སྟོན་པ་མེད་པར་བྱང་བ་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཚོགས་ལྟ་
བུའམ། དམན་པས་བསྟན་པ་འཛིག་རྟེན་པའི་བསྟན་བཅོས་ལྟ་བུ་གཅོད་ལ། མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། བརྩེ་
བའི་ཐུགས་རྗེ་ཅན་དེས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དོན་རྟོགས་ནས་གསུངས་པར་ཤེས་པས་ཆེ་བ་སྤྱ་མ་གཉིས་བྱུབ
ལ། ཚུལ་དེས་རྩོམ་པ་པོའི་ཆེ་བཞང་འགྱུར་སྟེ། སློབ་དཔོན་གླུ་སྒྲུབ་ལ་སོགས་པཞང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་སྟོན་དུ་
མཚོད་བརྗོད་མཛད་ཅིང་འདུག་ལ། འདིར་ཚུལ་དེ་དང་ལྡན་པས་དམ་པས་མཛད་པའི་གཞུང་འདིར་འཇུག
པའོ། །ཡང་གང་ཟག་དམ་པ་ནི་ལྟ་བ་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་གཉིས་ལས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་ བ
ལས་རྒྱུ་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་སྐྱེས་པ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལྟ་བ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། འདིར
ཡང་འབྲས་བུ་འདོད་པས་མཚོད་བརྗོད་མཛད་པའི་ཕྱིར། ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཡོད་པར་གྱུར་ཅིང། ཚོགས་གི་དོན་བཤད་པས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལྟ་བ་སྟོན་པ་དམ་པས་མཛད་པའི་གཞུང་ལུགས་ལ་
འཇུག་པའོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་རྩོམ་པ་པོ་གྱུར་པའི་སློ་ནས་འཇུག་པ་ཞེས་ཏེ། འདིས་རྩོམ་པ་པོའི་ཆེ་བ་རིག
པས་སོ། །གསུམ་པ་ཞུགས་པའི་ཐབས་མི་འདོར་བ་ནི། སྤར་ཀྱི་བཞེད་པ་དགེགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། རྟེས་འཇུག
གིས་འདི་བཤད་མཁན་བྱས་པས་བསོད་ནམས་སོགས་ཅིང་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་འགྲིབ་པས་བཤད་ཁན
མཐར་ཕྱིན་པ་དང། འབྲས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྒྱུར་འགྱུར་རོ། །བསྡུས་པའི་དོན་ནི། གང་ལ། གང་གིས། རྟེ
ལྟར་ཏེ། དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ། རྩོམ་པ་པོས། སྨོ་གསུམ་གྱིས་པས་སོ། །གསུམ་པ་ཚོགས་གི་དོན་ལ། འདི
ལ་སྐྱེས་གནས་ཏེན་དུ་བཟུང་བ་དང། ཕྱག་འོས་ལ་ཕྱག་འཚལ་བཞང་རྩ་བ་རེ་རེས་སྟོན་པ་ལས། སྤ་མ་ནི། ཐེ
ཐ་ཤེགས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་མངའ་སྲས་བཅས་དང། །ཞེས་ཏེ། དེལར་དོན་དུ་ན་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་སྐྱེས་ཡིན
ཏེ། རྒྱུད་ཟླ་མ་ལས། སྤང་ཕྱིར་བསྟུ་བའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ལ། གནས་སྐབས་ཀྱི་དགོན
མཚོག་གསུམ་ཀ་འཛིན་པས། ཐོག་མར་ཚོག་དང་པོ་བཏོད་ན། ཐེ་ཐ་ཤེགས་ལ་སྐད་སོར་བཞག་ན་སུ་ཀ

ཏ་ཞེར་ལ། སྒྲའི་སྒྲ་དེ་ལེགས་པ་ལ་འཇུག་པས། སྒ་རྒྱ་པ་རྨི་རྒྱ་ཞེས་བརྗོད་ན་སྒྲེས་བྱ་གཟུགས་ལེགས་
མཛེས་ཞེས་དང་། ཡང་སྒ་ཀྱ་ཁྱོ་གา་ཅ་ཞེས་བྱམ་པ་ལེགས་པར་གང་བ་དང་། སྒ་ནི་ཎ་ཏ་ར་ཞེས་པ་རིམས་
ནད་ལེགས་པར་བྱང་བ་ལྟ་བུ་དང་། གཏ་ཏ་ཡི་སྒ་སྒངས་རྟོགས་གཉིས་དང་། ཆེ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་
གསུམ་ལ་འཇུག་པ་ལས། དང་པོ་ནི་ལེགས་པའི་སྒ་དེ་དོན་གསུམ་དང་སྦྱར་བས་ལེགས་པར་སྒངས་པ་ནི་
སྟུག་བསྡལ་གྱི་རྒྱ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་སྟེ་དེའི་སྨིན་པ་སྒངས་པའོ། །མ་ལུས་པར་སྒངས་པ་ནི། སྒང་བྱའི་
ལྟག་མ་མེད་པ་སྟེ། རྒྱ་དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་འབྲས་བུ་སྨོ་གསུམ་གྱི་གནས་ངན་ལེན་མེད་པར་
སྨིན་པ་གཉིས་སྒངས་པ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ལུས་ངག་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན། །ཉོན་མོངས་མེད་དང་
ནད་མེད་དང་། །ཞེས་དང་། གོམས་ཕྱིར་མ་ལུས་སྒངས་པ་ཉིད། །ཅེས་དང་། རྒྱ་སྒངས་ཡོན་ཏན་གསུམ་བདེ་
གཤེགས། །ཉིད་ཡིན་སྟུག་བསྡལ་གསུམ་མིན་ཕྱིར། །ཞེས་སོ། །སྣར་མི་ལྟོག་པར་སྒངས་པ་ནི། སྨྲིན་པ་
གཉིས་པོ་དེ་མི་འབྱུང་བས་སྒངས་པ་གཏན་དུ་བ་སྟེ། ཉེས་པ་རྣམ་པར་འགགས་པ་ནི། །སྒ་བཞིན་སྣར་ཡང་སྒྲ་
མེད་དེ། །དེ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་འབྲལ་མེད་དང་། །ཐལ་བ་བཞིན་དུ་མ་ངེས་ཕྱིར། །ཞེས་དང་། དེ་ཕྱིར་སྔར་ཡང་
ཀུས་མེད་རྣམས། །དེ་བདག་གྱུར་པའི་ཕྱིས་ཀུས་མེད། །ཅེས་དང་། སྨོ་བ་དགོན་མ་ཀྱི་ཚོ་ཏས། ཉེས་པ་བགཱ
ཆགས་དང་བཅས་ཏེ། །སྒྲོ་བ་གཅིག་བུ་ལ་མི་མངའ། །ཞེས་སོ། །དེ་དག་ནི་སྨྲིན་པ་གཉིས་ལས་རིང་དུ
གཤེགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྟེ། སྒྲེས་བྱ་རྒྱང་རིང་དུ་སོང་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་གཏ་ཏ་ཀ་ཏི་བྱས་ན།
ཤེས་བྱའི་རྟེས་སུ་ཐོག་ཀྱི་ཤེས་པ་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་འཇུག་ལ། དེ་ཡང་གསུམ་ལ
ལེགས་པར་རྟོགས་པ། ཤེས་བྱ་རྣི་ལྟ་བ་སྟེ་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཐུགས་སུ་ཆུད་པས་སྒྲེས་བྱ་གཟུགས
མཛེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ལེགས་ཡིན་དེ་ནི་བདག་མེད་པ། ། མཐོང་བའམ་སྟོང་པ་ལས་ཡིན
ནོ། ། ཞེས་སོ། ། །

སློབ་དཔོན་མ་ཏི་ཙཱ་ཏྲས། མཁྱེན་པའི་རྒྱུད་ཅིག་གཅིག་གིས་ནི། །ཤེས་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀུན་ཁྱབ་
ཅན། །ཞེས་དང་། ཡང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ལ་ཡོན་ཏན་ཀུན། །མངའ་ལ་དེ་ཡང་ཉམས་མི་མངའ། །ཞེས་
སོ། །སྣང་མི་ལྡོག་པར་རྟོགས་པ་ནི། རྟོགས་པ་ལས་མི་ཉམས་པས་དེ་གཉིས་བརྟན་པར་གྱུར་པ་རིམས་ནད་
ལེགས་པར་བྱང་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྒྱ་དང་རྒྱོན་ནི་ཀུན་འབྱུང་དག །སྣང་ཡང་ལྡོག་ཅེས་བཤད་
པ་ཡིན། །བདག་ལྟའི་ས་བོན་སྤངས་པའི་ཕྱིར། །སྣང་མི་གཤེགས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །རྒྱུ་བྱའི་བློ་
ཚོས་སུ་སོང་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་གཏེ་སྨྲས་སྟོན་པ་དེ་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་གཤེགས་པས་ཆེ་བའི་
བདག་ཉིད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྟེ། རྒྱུ་བུ་གཞན་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར། །ཅེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྟོན་པ་
ཉིད་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ལས་ཁྱད་པར་དུ་མཛད་དེ། གཤེགས་པ་ཅམ་གྱིས་རྒྱུ་བོ་གཞན་འཆིང་བ་མཐའ་
དག་དང་ལྡན་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་མཛད་དེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཕྱུག་བསྟལ་འཁོར་བ་ཅན་ཕུང་པོ། །གོམས་
ལས་འདོད་ཆགས་སོགས་གསལ་བ། །མཐོང་ཕྱིར་འདོད་རྒྱལ་ཉིད་མིན་ཏེ། །རྒྱུ་མེད་རྒྱུ་བ་འགལ་ཕྱིར་
རོ། །ཞེས་དེ་དག་འཁོར་བའི་འདམ་ལས་མ་བརྒལ་ལ། སྟོན་པས། དེ་ལྟར་གྲངས་མེད་གཟུམ་དག་ཏུ། ཁྱོད་
ནི་དེ་ལྟར་བརྩོན་པ་ནི། །བརྩོན་འགྲུས་འབའ་ཞིག་གྲོགས་གྱུར་པས། །གོ་འཕང་བླ་ན་མེད་པ་བརྙེས། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །མཇོས་པར་གཤེགས་པ། ཕྱི་རོལ་པའི་སྟོན་པ་ཕྱོགས་རེ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་
ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ཏེ་དེ་དག་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པས་ལྟ་བ་མི་མཇོས་ལ། ཁྱི་དང་བ་ལང་ལ་
སོགས་པའི་བརྒྱལ་ཞུགས་འཛིན་པས་སྤྱོད་པ་མི་མཇོས་སོད། སྟོན་པ་ལ་དེ་དག་མི་མངའ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་
ལས། བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་བྱས་པའི། །འདུས་བྱས་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་ཚུགས་ནི། །རྒྱུ་ཡིན་དེ་ཡི་གཞོད་
བྱེད་ནི། །བདག་མེད་མཐོང་བ་ཞེས་དང་། ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲ་ནི་མཇོས་པའི་ཕྱིར། །བལྟ་བས་མི་ངོམ་རང་བཞིན་
པས། །མཐོང་ངོ་ཅོག་ན་ཕྱི་ཕྱིར་ཞེང་། །དགའ་བ་བསྟེད་པར་མཛད་པ་ལགས། །ཞེས་སོ། །མ་ལུས་པར་
གཤེགས་པས། ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་དང་། རང་རྒྱལ་གསུམ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ཏེ། དེ་
དག་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་བཅས་ཤེད། རང་གིས་རྟོགས་

བའི་ལམ་མི་གསལ་བས་སྦྱང་བྱའི་ལྷག་མ་ལུས་པ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ལམ་བཤད་མི་གསལ་ཉིད་ལུས་
ཡིན། །ཞེས་སོ། །སྣང་མི་ལྡོག་པར་གཤེགས་པས། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ཏེ། དེ་དག་ལ་སྐྱེ་བ་དང་ཉེས་པ་ཕྱིས་ཀྱང་འབྱུང་བ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་
ལས། དེ་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་པ་དང་སློབ། །མི་སློབ་ལས་ལྷག་དེ་ཡི་ཕྱིར། །གཞན་དོན་མཁྱེན་སྤྱོར་དེ་སྟོན་
པ། །ཞེས་དང། ཐུབ་ཆེན་གཞན་དོན་འཇུག་ཅན་གྱི། །བས་རྒྱ་ལ་སོགས་ཁྱད་འདི་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དེས་ན།
གང་ལ་བློ་མངའ་ཏྲོགས་པར་བྱ་བ་མ་ཏྲོགས་མེད། །གང་དག་ལ་མངའ་ཕྱི་ནས་རྣམ་པར་སྤྱད་བྱ་མེད། །དེ་ནི་
འཇིག་རྟེན་མགོན་ཏེ་འཇིག་རྟེན་མཐར་འབྱིན་པ། །སྐྱེ་དགུ་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་ལ་སྤྱི་བོས་ཕྱག་འཚལ་
ལོ། །སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་གོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་ཆོས་དགོན་མཆོག་སྟེ། ལུང་དང་ཏྲོགས་པ་ལས། ཐུ་མ་
ནི། ཇོད་བྱེད་སྒྲིའི་རང་བཞིན། རྣམ་རིག་མིང་དང་ཚིག་དང་ཡི་གེའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྣང་བ། གསུང་རབ་ཡན་
ལག་བཅུ་གཉིས་ལ་སོགས་པའོ། །ཏྲོགས་པ་ནི་བཇོད་བྱ་དོན་གྱི་རང་བཞིན་ཏེ། དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་
རྣམ་པར་དག་པ་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་ལས་གྲོལ་བ་འགོག་པར་མཐར་ཐུག་པ་དང། དེ་སྣང་བ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་
ཀྱིས་ཏྲོགས་པ་ལམ་མཐར་ཐུག་པ་སྟེ། དེས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པས་སྐུ་སྟེ། བདེན་གཉིས་ལས།
ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་ལུས་ཡིན་ཕྱིར། །རིགས་པའི་རྟེས་འབྲང་ངོ་བོའི་ཕྱིར། །ཡོན་ཏན་བསམ་ཡས་ཀུན་རྟེན་
ཕྱིར། །སྒྲོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་སྐུ་ཡིན། །ཞེས་དང། རྒྱུ་བློ་མེད། ཆོས་སྐུ་རྣམ་གཉིས་ཤེས་བྱ་སྟེ། །ཆོས་
དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་དྲི་མེད་དང། །དེ་ཡི་རྒྱུ་མཐུན་ཟད་པ་དང། །སྣ་ཚོགས་ཚུལ་ནི་སྟོན་པ་འོ། །ཞེས་དང། སྟོན་
པའི་དམ་ཆོས་རྣམ་གཉིས་ཏེ། ལུང་དང་ཏྲོགས་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །ཞེས་དག་པ་གཉིས་ལྡན་ཏེ། ལྷོག་དགོས
ཀ་ཏེ་ཅི་ཏྲས། ཆོག་བཟང་བ་དང་དོན་ཆེ་དང། །བདེན་པ་དང་ནི་སྙན་པ་དང། །ཟབ་གསལ་ལ་གཉིས་ཀའི་དོན
ལྡན་དང། །བསྡུས་དང་སྟོས་པ་དང་ལྡན་པ། ཁྱོད་ཀྱི་གསུང་ནི་ལེགས་གསུམ་ལྡན། ཞེས་སོ། །སྲས་ནི་བྱང
ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟེ། རིགས་སུ་སྐྱེས་ཤིང་གདུང་འཚོན་པས་སོ། ། ཉན་རང་གཉིས་རིགས་སུ་སྐྱེས་ཀྱང
གདུང་འཚོན་པ་མེད་དེ། ཁོད་སྦྱང་གིས་ཞུས་པ་ལས་འགོར་ལོས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་སྟོང་བོ། ། ཀུན་ཀྱང

རང་གི་མཚན་དང་མི་ལྡན་ན། །དེ་ལ་མི་བདག་སྲས་སུ་རེ་བ་མེད། །དེ་བཞིན་རྒྱལ་བའི་ཞལ་འཛིན་བྱེ་བ་
མང་། །ཀུན་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་མི་ལྡན་ན། །དེ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འགའ་མེད་ཕྱིར། །དེ་ལ་བདེ་
གཤེགས་སྲས་སུ་དགོངས་མི་མཛད། །ཅེས་སོ། །དེ་ལ་གུས་པས་ཕྱག་འཚལ་ཞེས་ཟེག་པ་ཆེན་པོ་བར་ངེས་
པའི་སྒྲུབས་གནས་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་མཆོད་པར་བརྗོད་པ་སྟེ། རྒྱུད་ཐམ་མཀ། འབྱུང་བར་དགོན་ཕྱིར་ཏེ་
མེད་ཕྱིར། །མཐུ་ལྡན་ཕྱིར་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི། །རྒྱན་གྱུར་ཕྱིར་དང་མཚོག་ཉིད་ཕྱིར། །འགྱུར་བ་མེད་ཕྱིར་
དགོན་མཆོག་ཉིད། །ཅེས་སོ། །དེ་ལྟར་དེ་གསུམ་རྟེན་དུ་བཟུང་ནས་གཞན་ཕྱག་འོས་ཀུན་ལའང་ཞེས་པ།
ཉན་རང་གི་དགེ་འདུན་དང་། ཕ་མ་དང་། གཞན་ཡོན་ཏན་ཅན་རྣམས་ལ་གུས་པ་དང་། ཕྱག་གི་འོས་སུ་བསྟན་
ཏེ། །བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ་ལ་གསུམ་ལས། དགོས་དོན་དམ་བཅས་པ་ཡལ་བར་མི་འདོར་བས་རྩོམ་པ་
མཐར་ཕྱིན་པ་སྟེ། སྨོན་མ་ལ་སྦྱོང་བར། བདེན་དང་གཞུང་ལ་དགའ་བའི་གཟི་བརྗིད་ལྡན་པ་རྣམས། །སྲོག་ནི་
བདེ་བློག་གཏོང་བར་བྱེད་ཀྱི་དམ་བཅས་མིན། །ཞེས་སོ། །བསྟན་པའི་དོན་ནི། གང་། གང་གིས། ཇི་ལྟར་
ཞེས་སོ། །ཚིག་གི་དོན་ལས། བདེ་གཤེགས་སྲས་ཀྱི་སྡོམ་ལ་འཇུག་པ་ནི། །ལུང་བཞིན་མདོར་བསྡུས་ནས་
ནི་བསྟན་པར་བྱ། །ཞེས་པ་ལ། བདག་གི་ཐུན་མས་ལེགས་པར་གསུངས་པ་དེ་བཤད་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་སྡོམ་
པ་ལ་འཇུག་པའི་གང་ཟག་ཀྱི་སྡོམ་པ་རང་གི་ངོ་བོ། དེའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ། ས་སོའི་མཚན་ཉིད། སྒྲའི་དོན་ཏེ་ལྡ
ལས་དང་པོ་ནི། བདེ་གཤེགས་སྲས་ཞེས་པས་གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པའི་བློ་ཅན
ནོ། །གཉིས་པ་ནི། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྲས་པ་ཁྱད་པར་བ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྒོང་བའི་སེམས་པ
རྒྱུན་ཆགས་ཏེ། འདི་ཉིད་ལས། སྒོང་བའི་སེམས་ནི་ཐོབ་པ་ལས། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ཅེས
སོ། །གསུམ་པ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། བསྟུང་བྱའི་རང་བཞིན་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་རང
བཞིན་དགེ་བ་ཆོས་སྡུད། གཞན་དོན་གྱི་རང་བཞིན་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་དོ། །བཞི་པ་ལ། ས་སོའི་ངོ་བོ།
གཅིག་པ་དང་ཐ་དད་པ་བསམ་པ། གྲངས་ངེས་པ། གོ་རིམ་ངེས་པ། བྱ་བ་སྒྲུབ་པ་དང་ལྡ་ལས། དང་པོ་ནི། མི
དགེ་བ་གཞི་དང་བཅས་པ་སྒོང་བའི་སེམས་པ་ནི་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས། དགེ་བའི་ཆོས་མཐའ་དག་སྒྲུབ་པའི

སེམས་པ་ནི་དགེ་བའི་ཚོས་སྡུད། གཞན་གྱི་དོན་གྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བརྩོན་པའི་སེམས་པ་ནི་སེམས་ཅན་
དོན་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤེས་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་འཇུག་ཡུལ་ལྷོག་པ་གསུམ་ཐ་དད་དེ། དཔེར་ན་རིན་
པོ་ཆེ་གཅིག་ཉིད་དབྱལ་བ་སེལ། ནོར་སྡུད། རིམས་ནད་འཇིལ་བ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་
བསླབ་བྱ་གསུམ་དུ་འདུས་ཏེ། སྒྲོན་སེལ། ཡོན་ཏན་སྒྲུབ། གཞན་འཛིན་པ་གསུམ་ལས། ཉང་ན་མི་འདུས།
མང་ན་མི་དགོས་པའོ། །བཞི་པ་སྒྲོན་སྒང་ནས་ཡོན་ཏན་འཚོལ། ཡོན་ཏན་གྱུབ་ནས་གཞན་དོན་ལ་འཇུག
སྟེ། དེའང་ལས་དང་པོ་པ་ལ་སྟོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས། མོས་པ་སྒྲོད་པ་ལ་དགེ་བ་ཚོས་སྡུད། ས་ཐོབ་ནས་
སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གླུ་པ་ནི། སྟོམ་པ་དེ་དག་ལ་བྱ་བ་གསུམ་ཡོད་དེ། རང་
གཞན་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲོང་བ་སྟོམ་པའི་བྱ་བ། ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བདག་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད
པ་དགེ་བ་ཚོས་སྡུད་ཀྱི་བྱ་བ། དངོས་དང་བརྒྱུད་པས་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པ་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི
བྱ་བའོ། །སྐྱོ་དོན་ཆུའི་ཆུ་ལོན་ལྟར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གོ་སྐབས་མི་འབྱེད་པས་སྟོམ་པ་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་མི་
མཐུན་ཕྱོགས་ཉམས་དང་། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་འཇུག་པ་སྟེ་ཉམས་སུ་བླང་བའི་ཐབས་ཤེག་འདིར་བརྗོད་པར་
བྱ་ཞེས་པ་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་བཏྲི་ཏའི་གསུང་རབ་བོ། །ཅི་ནམ་གཞག་འདི་ལྟ་བུ་སྔར་མ་བསྟན་ན་རང་དགེ་
བར་འགྱུར་ལ། བསྟན་ན་ཐོས་སོ་ཞེ་ན། སྔོང་པོ་བཀོད་པ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་དུ་མ་ལ་བཏེན་པས་ལུང་བཞིན
ནོ་ཞེས་དང་། དེ་དག་ཏུ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ། འཇུག་ཅིང་རྟོགས་པར་མི་ནུས་པས་མདོར་བསྡུས་ཞེས་ཏེ།
ཚོགས་ཉུང་དུར་བསྡུས་ཏེ་བཤད་ཅེས་བྱའོ། །གསུམ་པ་ཁེངས་བསྟུང་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞན་དོན་དུ་ཆོས་པ
མཐུ་ཆུང་བ། རང་གི་དགེ་བ་སྟེལ་བ། གཞན་དོན་ལ་ལྷོས་པ་ཡོད་པའོ། །དང་པོ་ནི་སྟོན་ཚད་ཅེས་རྒ་བ
གསུམ་ལས། འདི་སྐད་དུ། ཁྱེད་ཀྱིས་བསྟན་བཅོས་འདི་གཞན་དོན་དུ་ཆོས་མམ། འོན་ཏེ་རང་དོན་དུ་ཡིན
སྟ་མ་ལྟར་ན། སྨོན་དགོས་ཀྱི་གླང་པོའི་ཚད་མའི་བསྟན་བཅོས་ལྟ་བུ་དོན་སྟར་མ་བྱུང་བ་ཁྱད་པར་ཅན
ཞིག་ཡོད་དམ། ཡང་སྐྱེས་པའི་རབས་ལས་ཐུན་པའི་སྐུ་ཚེ་སྟ་མའི་སྤྱོད་པ་རྣད་དུ་བྱུང་བ་རྣམས། བདག་གི
སྙན་དགེ་མེ་ཏོག་སྟེམ་པས་གྱས་པས་མཚོད་ཅེས་པ་ལྟར། སྔོན་སྤྱོར་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་ཅེ་ན། སྟ་མ་གཅོ་བོ

མ་ཡིན་ཏེ། རྩོམ་པའི་རྒྱུ་གཉིས་པོ་མེད་པས་ཞེས་པ་སྟོན་ཚད་ཅེས་རྩ་བ་གསུམ་མོ། །གཉིས་པ་རང་དོན་དུ་ རྩོམ་ནའང་རང་གིས་དོན་མ་རྟོགས་ན་རྩོམ་པར་མི་ནུས་ལ། རྟོགས་ན་རྩོམ་ཡང་ཅི་ཞིག་དགོས་ཞེ་ན། རྟོགས་ མོད། དེ་གོམས་ཤིང་འཇུས་པས་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱ་བ་ནི། རང་གི་ཡིད་ལ་གོམས་ཕྱིར་རོ། །འདི་མི་དགོས་ པའང་མ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་བརྩམས་ཤིང་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པ་ལས། དད་པ་དང་། བརྩོན་ འགྲུས་དང་། དྲན་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པའི་སྟོབས་འཕེལ་བར་འགྱུར་ལ་ཞེས་ སོ། །དེའི་རྒྱུ་འང་བསྟན་བཅོས་འདི་ཉིད་དེ། བཤད་ཅིང་བསམས་པ་ལས་བསྒྲུལ་མར་འགྱུར་བས་སོ། །ཅི་ དད་པས་ལམ་ལ་འཇུག་ན་མ་ཡིན་ནམ། ཁྱེད་དེ་ལ་ཅི་སྟེ་ལྟོས་ཤེ་ན། ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་གནས་སྐབས་ ཀུན་ཏུ་འགྱོ་སྟེ། དཀོན་མཆོག་སྒྲོན་མ་བཞིན་ནམ། སྨོན་དཔོན་གླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཀྱང་། ཐུབ་པའི་ཆོས་རྣམས་ མངོར་བསྡུས་ན། །མངོར་ན་དད་དང་ཤེས་རབ་གོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། བདག་དང་ཞེས་རྩ་བ་ གཉིས་ཏེ། དོན་ཡོད་འགྱུར་ཞེས་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་དགག་པའི་ཚིག་སྒྲུར་བ། ལ་ལ་སྒྲུབ་ལ་དགག་སྒྲ་ཅན། །འགལ་ ཞིག་དགག་ལ་སྒྲུབ་པའི་ཚིག །གཞན་དག་དོན་བཞིན་འཇུག་པས་ན། །ཕལ་ཆེར་གནས་སྐབས་གཅོ་བོ་ ཡིན། །ཞེས་བདག་གི་བློ་མས་མཁས་པ་རྣམས་འཇུག་པའི་སྒོ་ལས་བཤད་དོ། །དེས་ན་ཤུགས་ལ་དམན་པ་ གདམས་པའི་ཡུལ་དུ་བསྟན་ཏོ། །ཁེངས་བསྒྲུང་པའི་དགོས་པའང་། ང་རྒྱལ་གྱིས་རྩོམ་པའི་གོ་སྐབས་དགག་ པ་སྟེ། སྨོན་དཔོན་ཆུ་གླགས་ཀྱིས་སྒྲ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་འགྲན་སེམས་ཀྱིས་བརྩམས་པ་དང་། བཅུན་པ་ཆུ་བས་ ཕྱིང་རྟེས་སྒྲ་ཙཏྟ་པ་བརྩམས་པའི་ཁྱད་པར་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གཞུང་ལ་དངོས་སུ་གནས་པའི་དོན་གསུམ་ བཤད་ནས། ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་དགོས་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཞི་བརྗོད་ན། འདི་དགོས་འབྲེལ་གྱི་ངག་ཉེ་ བར་བཀོད་པའི་དགོས་དོན། བསྟན་དོན། ཚིག་དོན་གསུམ་པོ། །དང་པོ་ནི། དགོས་འབྲེལ་གྱི་ངག་རྣམ་པ་ བཞི་པོ་བསྟན་བཅོས་ལ་ཡོད་པས་ཆོག་པོ་བོ། ། །

བརྟོད་བྱ་སྨོས་པས་དགོས་པ་དང་། དེས་འདོད་བྱར་གོ་ནས། དེ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྒྲ་བོས་དེ་ལྟན་གྱི་བསྟན་
བཅོས་ལེན་ཏེ། ཚོང་ལས་སྒྲ་ཁེ་ཐོས་ནས་འཇུག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་བཞི་སྟོན་པའི་གྲངས་ངེས་འཐད་ལ།
སྨོན་དགོས་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ཀྱང་། མདོ་དོན་ཆེ་བ་ཉིད་ཐོས་ནས། ཁེན་དང་འཕྲིན་པ་ལ་སོགས་ལ། ཉན་
པ་པོ་དེ་གྲས་འགྱུར་བས། ཐོག་མར་དགོས་པ་བཤད་པར་བྱ། ཁེས་བཤད་དོ། ཁེ་ཅི་ལྟར་འཇུག་པའང་
གཏུལ་བྱ་ཡིད་ཆེས་པར་སྣ་བ་དང་པའི་རྟེས་སུ་འབྲང་བའི་ཚིག་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་དང་། ཡིད་ཆེས་པར་
དཀའ་བ་ཆོས་ཀྱི་རྟེས་སུ་འབྲང་བ་དོན་དུ་འགྱུར་བས་ཐེ་ཚོམ་གྱིས་ཡིན་ཏེ། ཡང་། གང་ཕྱིར་དོན་གཉེར་
འཛིག་རྟེན་པ། ཐེ་ཚོམ་གྱིས་ཀྱང་འཇུག་པར་བྱེད། ཁེས་སོ། ཐེ་ཚོམ་ལ་ཚིག་མི་དགོས་ཏེ་དོན་ལ་དབྱད་
པ་ནི་ངས་པའི་ཤེས་པ་མ་རྟོག་པ་ལས་སྒྲ་བས་སོ། ཁཏལ་ཏེ་དགོས་ནའང་འཆད་པ་པོས་བཟོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་
གྲུབ་པས། རྩོམ་པ་པོས་གཞུང་དུ་བཀོད་པ་ལ་ཅི་སྟེ་ལྟོས་ཤེ་ན། ཕལ་ཆེར་དོན་ཡོད་སྟམ་པའི་ཡོད་པ་ལ་
ཤེས་ཆེར་འཛིན་པའི་ཐེ་ཚོམ་ཚིག་ལ་ལྟོས་པར་མྱོང་བས་གྲུབ་ཅིང་། རྩོམ་པ་པོས་བརྟགས་ནས་འགོད་པས་
ཡིད་ཆེས་པར་རྒྱང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱས་འགྲེལ་ལས། ཡིད་ཆེས་ཚིག་ནི་མི་བསྟུ་བའི། །སྟྲི་ལས་རྟེས་སུ་དཔག་
པ་ཡིན། ཁེས་སོ། །བསྟན་པའི་དོན་ནི་བཞི་སྟེ། བརྟེད་བྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་པ། དགོས་པ་དེ་
རྟོགས་པ། དགོས་པའི་དགོས་པ་དེས་སྦྱངས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་གྱུར་པ། བདེ་གཤེགས་ཞེས་པ་ནས་
ཙ་བ་གཉིས་ཀྱིས་དགོས་པའི་དགོས་པ་དང་། དེ་ནས་གཅིག་གིས་བརྟེད་བྱ། གཅིག་གིས་དགོས་པ་ཤུགས་
ཀྱིས་བསྟན་ལ། འབྲེལ་བ་དེ་དག་མེད་ན་མི་འབྱུང་བཞམ། རྣ་ལས་པ་ལས་ཆོས་ཏེ། འབྲེལ་པ་བརྟེད་པར་
བྱེད་པའི་དག །དངོས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་མོད། ཁོན་ཀྱང་དེ་ནི་རྣམ་དབྱེ་ལས། ཁོན་གྱིས་འཐོབ་པར་འགྱུར་
བ་ཡིན། ཁེས་རྣམ་བཤད་ལས་དང་། ཡང་། བསྟན་བཅོས་དང་ནི་དགོས་པའི་དོན། །འབྲེལ་པའི་གཞི་ནི་
གཉིས་ལ་གནས། །དེ་བསྟན་འདུས་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། །དགོས་ལས་ལོག་ལས་ཤེག་མ་བསྟན་ཏོ། ཁེས་སོ། ། དེས་
ན་བརྟེད་བྱ་བསྟན་པས་དགོས་པ་ཡོད་པ་དང་། དགོས་པ་བསྟན་པས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱས་པ་དང་། དགོས་པའི་
དགོས་པ་བསྟན་པས་དེ་འདོད་བྱར་གྲུབ་པ་དང་། འབྲེལ་པ་བསྟན་པས་དེ་དག་གཞུང་འདི་དང་རྣ་ལས་པ་

ལས་ཆོས་སྲུ་གྲྭབ་ལ། ཚུལ་དེས་ལོག་རྟོག་བཞི་བསལ་ཏེ། བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་བྱ་རོག་གི་སོ་རྟོག་པ་ལྟར་ དགོས་པ་མེད་དམ་སྟམ་པ། གླུ་འཛིག་པོའི་གཏུག་ལྟར་མི་ཀུས་སམ་སྟམ་པ། བར་སིག་གི་བསྟན་བཅོས་ ལྟར་འདོད་བྱ་མ་ཡིན་ནམ་སྟམ་པ། མཐོ་རིས་འདོད་པས་ཕྱུགས་ཀྱིས་མཆོད་སྦྱིན་ལྟར་མ་འབྲེལ་ལམ་སྟམ་ པ་བསལ་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། འབྲེལ་པ་དང་ནི་རྟེས་མཐུན་ཐབས། །སྐྱེས་བུའི་དོན་ནི་རྗོད་བྱེད་ ངག །ཡོངས་བརྟགས་དབང་དུ་བྱས་ཡིན་གྱི། །ཞེས་བརྗོད་བྱ་དགོས་པ་དང་འབྲེལ་བ། ཐབས་སྒྲུབ་པར་ནུས་ པ། རྗོད་བྱེད་མཐོ་རིས་དང་བྱང་གྲོལ་བསྟན་པ་སྟེ། གསུམ་པོ་འཇུག་པ་བློང་བ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་པ་ ཐེབ་བ་ཤིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཁྱད་ཀྱི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ། ཐོག་པ་པོ་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ ངང། དེས་ཉམས་སུ་ཐེབ་བ་ལམ་མོ། །དང་པོ་ལ་ལུས་དང། བསམ་པའི་རྟེན་གཉིས་ལས། སྔ་མ་ནི་དལ་ འབྱོར་འདི་ནི་ཞེས་རྒྱ་བ་བཞིས་བསྟན་པ་ལས། འདི་ལ་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ། དེ་ནི་དཀའ་བ། ཕན་འདོགས་ ཆེ་བ་དང་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་སྤངས་ཤིང། བདག་གཞན་གྱི་འབྱོར་པ་བཅུ་ཐོབ་པ་སྟེ། བརྒྱད་ནི། དམྱལ་བ་ཡི་དྭགས་དུད་འགྲོ་དང། །ཐུན་གྲོ་ཆེ་རིང་ལྟ་དང་ནི། །ལོག་ལྟ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྟོངས་ པ། ལྷུགས་པ་འདི་ནི་མི་ཁོམ་བརྒྱད། ཅེས་པས་མི་མ་ཡིན་པའི་འགྲོ་བས་བསྡུས་པ་བཞི་དང། མིའི་འགྲོ་ བས་སྡུས་པ་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་སྤངས་པ་སྟེ། སྡུད་པར། མི་ཁོམ་བརྒྱད་སྤངས་དེ་ཡིས་དལ་བ་རྒྱ་ཆུ་ཆེ། ཅེས་ སོ། །འབྱོར་པ་ལ། རྟེན་མི་ལུས་ཐོབ་པ། དབང་པོ་ཚང་བ། ལས་ཀྱི་མཐའ་མ་ལོག་པ། ཡུལ་དབུས་སུ་སྐྱེས་ པ། གནས་ལ་དད་པ་སྟེ་ལྔ་བདག་རྒྱུ་ཀྱིས་བསྡུས་པ་དང། སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པ་དང། དེས་ ཆོས་གསུངས་པ། དེའི་བསྟན་པ་གནས་པ། གཞན་དེ་ལ་འཇུག་པ། གཞན་གྱི་ཕྱིར་སྨྲེང་བཅེ་བ་དང་ལྔ་གཞན་ འབྱོར་རོ། །འདི་ལ་དལ་བ་དང་འབྱོར་པ་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའམ། འོན་ཏེ་རྣམ་གྲངས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འགྲེལ་ཆེན་ ལས། དལ་བ་ནི་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་ལས་འགལ་མེད་པར་དགག་པ་ཅམ་ཡིན་པས། དེ་ལ་ངོ་བོ་ཐ་དད་མེད་ ཅེས་ཟེར་བ་ལྟར་ན། རེ་བོང་གི་རྭ་ལ་སོགས་པའང་དལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་མི་མ་ཡིན་པ་བཞི་ལས་ ལོག་པར་མི་ལུས་ཐོབ་པས་གྲུབ་ཅིང། དབང་པོ་མ་ཚང་བ་ལས་ལོག་པ་དབང་པོ་ཚང་བ། ཡུལ་མཐའ་འགོག

ལས་ལོག་པ་དབུས་སུ་རྒྱུས་པ། ལོག་ལྟ་འཛིན་པ་ལས་ལོག་པ་ལས་ཀྱི་མཐའ་མ་ལོག་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ལས་ལོག་པ་གནས་ལ་དད་པ་སྟེ་རང་འབྱོར་ལྟ་དང་། དལ་བ་ངོ་བོ་གཅིག་ལྟོག་པ་ཐ་དད་དེ། དལ་བ་ནི་བྱལ་བའི་ལྟོག་པ། འབྱོར་པ་ལྟན་པའི་ལྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོར། མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་ལས་ལོག་པཱའང་ཆུང་པར་དཀའ། མིར་གྱུར་པཱའང་ཆུང་པར་དཀའ། དལ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམ་པར་དག་པཱའང་ཆུང་པར་དཀའ། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བཱའང་ཆུང་པར་དཀའ། དབང་པོ་མ་ཚང་བ་མེད་པཱའང་ཆུང་པར་དཀའ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐོས་པཱའང་ཆུང་པར་དཀའོ་ཞེས་དང་། སྨོན་དཔལ་ཁྱེན་ཀྱིས་དལ་བའི་དགའ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་ཆུང་པར་དཀའོ་ཞེས་བཤད་ལ། གཞན་དུ་ན་མདོའི་ཚིག་རྒྱོས་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་འབྱོར་དང་རོ་ཐ་དད་པཱའང་ཡོད་དེ། མཚམས་མེད་པ་བྱེད་པ་པོ་དང་། ལྟའི་འགྲོ་བ་འགལ་ཞིག་གི་དལ་བ་ལ། འབྱོར་པས་མ་ཁྱབ་པས་སོ། །དེས་ན་འབྱོར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དལ་བ་ཡང་ཡིན་ལ། དལ་བ་ལ་འབྱོར་བས་མ་ཁྱབ་བོ། །ཡང་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བ་ཅམ་ལ་དལ་འབྱོར་ཟེར་རམ། དེ་དང་བྲལ་བའི་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ལ་ཟེར། སྤ་མ་ལྟར་ན་རི་བོང་གི་རྭའང་དེར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། བསམ་པའི་རྟེན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཐོག་གིས་ཀྱང་གནས་ལ་དད་པར་འདུ་བས་ལོག་ས་བཤད་པ་དོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། གནས་ལ་དད་པ་ཉིད་འབྱོར་པའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པས་ལུས་ཀྱི་རྟེན་ཡང་ཡིན་ལ། སྟོང་རྟེ་དང་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྟྱན་པའི་ཚ་ནས་བསམ་པའི་རྟེན་དུ་རུང་སྟེ། གཞན་ལ་གཞོན་པ་གཞི་དང་བཅས་པ་ལོག་པ་དེ་སོ་སོར་ཐར་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཉིས་ཀའི་སྟོམ་པ་ལ་མི་འགལ་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རྟེན་མི་ལུས་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བ་དལ་བ། དེ་ལ་འབྱོར་པ་བཅུ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་བསྟན་ཏེ། མདོ་ལས་ཀྱང་། ཐོག་མར་དལ་བ། དེ་ནས་འབྱོར་པ་བཅཱའ་ངོ། །ཅི་དལ་འབྱོར་ཁོ་ན་རྟེན་དུ་དགོས་ན། མདོ་ལས། རྒྱ་རྒྱ་ལ་སོགས་པཱའང་རྟེན་དུ་བཅཱའ་ཅི་ཞེ་ན། དེ་དག་སྣྲོལ་བཱའམ་བློ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལ་དགོངས་ལ་འདིར་ལས་དང་པོ་པ་ལ་དགོངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟེན་པར་ཤེས་ཏུ་དགའ་ཞེས་ཏེ། དགའ་བོ་རབ་ཏུ་འབྱུང་བའི་མདོ་ལས། དགེ་སློང་དག་ཡོངས་སུ་བཏུག་པ་

བཟང་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ལ། དེ་ན་གཉའ་ཤིང་བུ་གཅིག་པ་ཞིག་ཡོད་ལ། དེ་རྒྱང་གིས་ཕྱོགས་བཞིར་དེད་ཅིང་གཅིག་ཏུ་མི་གནས་སོ། །ཡང་རྒྱ་མཚོ་དེའི་ནང་ན་རྡུས་སྦལ་ཞར་བ་གཅིག་གནས་པ་དེ་ལོ་བརྒྱ་བརྒྱ་ནས་སྟེང་དུ་ལན་རེ་འབྱུང་སྟེ། དེའི་མཐིན་པ་ཤིང་དེའི་བུ་གར་ཆུང་པ་སྲིད་ཀྱང་། དཀོན་པ་དེ་བཞིན་དུ་མི་ལུས་ཐོབ་པ་ཡང་སྲིད་པ་ཙམ་མོ་ཞེས་གསུངས་ལ། དོན་དེ་སྟོབ་དཔོན་གྱུ་སྦྲྱབ་ཀྱིས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཆུ་ཏཱལ་བ་ལ་ཕན་པ་མེད་པ་དུ་མ་མཐོང་བས་དེ་ལྟ་བུ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། སྐྱེས་བུའི་དོན་གྱུབ་ཅེས་དེ། མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་ཡིན་པས་དེ་སྒྲུབ་དགོས་དེ། སྟོབ་དཔོན་ཟླ་གྲགས་ཀྱིས། རང་དབང་འཇུག་ཅིང་ཁོམ་པར་གནས་པ་ན། །གལ་དེ་ལ་བཙོན་པར་མི་བྱེད་པ། །གཞན་དབང་འཇུག་ཅིང་ངན་འགྲོར་ལྟུང་བ་ན། །དེ་ཚེ་དེ་ནས་སྡུ་ཡིས་འབྱིན་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་དེ། ཕྱིས་བདེ་ལེགས་རྨི་ལམ་ཙམ་དུཔང་ཆུང་པར་དཀའོ། །གཉིས་པ་བསམ་པའི་རྟེན་ནི། ཇི་ལྟར་མཚན་མོ་ཞེས་ཙ་བ་བཞི་སྟེ། སྲོག་བསྟན་པ་འདི་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་དང། ཆོས་གཞག་འདིར་འཇུག་པའི་རྒྱུ་དང་བའི་དད་པ་དང། ངེས་པར་འབྱུང་བ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་འདོད་པའི་དད་པ་དང། ལུང་དུ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་དལ་འབྱོར་ཆུང་དཀའ་བ་བསམ་པ་དང། ཐོབ་པའི་དལ་བ་ཡུན་རིང་དུ་མི་གནས་པ་སྟེ། ཐུན་མོང་གི་བསམ་པ་ལྔ་དང། ས་མས་ཅན་གྱི་དོན་འདོད་པའི་བཙོ་བ་དང། ཐབས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་དད་པ་སྟེ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསམ་པ་གཉིས་ལས་འདིར་ཕྱི་མ་གཉིས་གཙོ་བོ་སྟེ། དེ་ཡོད་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་སད་པས་ས་མས་བསྐྱེད་པ་དང། སྤྱོད་པ་རྣམ་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་དུ་རྡུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེལྟར་ཆུང་དཀའ་བ་དལེས་བསྟན་པས། ཉི་མའི་སྣང་བ་མེད་པས་མཚན་མོ། ཟླ་བའི་སྣང་བ་མེད་པས་ལུན་ནག ཆུ་སྐར་ཙམ་ཀྱི་འོད་ཀྱིལར་གོ་སྐབས་མེད་པས་སྟོན་རྡུམ་ན། ཟློག་འགྱུ་སྐད་ཅིག་བར་སྣང་སྟོན་པ་ལྟར། དོན་ལ་བསམ་པའི་རྒྱུན་སངས་རྒྱས་མཐུ་ཡིས། འབྱུང་བར་དཀོན་པ་བརྒྱ་ལམ་ན། བསམ་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཟློ་གྲོས། ཡུན་རིང་དུ་མི་གནས་པས་ཐང་འགལ་འབྱུང་ཞེས་པ་ནི། དལ་དོན་མ་འཕེལ་བས། འདིར་དལ་བཞེས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང། ས་དང་པོའི་རྟོགས་པ་དང། ལམ་ཚོགས་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱི་ཡོན་

ཏན་གསུམ་པོ་དེ་དག་སྤྱ་མ་གསུམ་དང་འདྲ་ལ། ཐོག་གི་དགེས་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་བསོད་ནམས་སྒྲུབ་
པའི་ཐོ་སྟེ། དེ་འང་བརྒྱ་ལམ་ན། ཐང་གཅིག་ཙམ་མམ། རེས་འགའ་འབྱུང་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་དེས་ཉམས་
སུ་ཟིང་བྱ་ལམ་ལ་དྲུག་སྟེ། སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས། བཟོད་པ། བརྩོན་འགྲུས། བསམ་
གཏན། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །དེ་ལ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་པོ་སྦྱིའི་དོན་དང་། སོ་སོའི་རང་
བཞིན་ནོ། །དང་པོ་ལ་སྦྱིའི་ངོ་བོ། གྲངས་ངེས་པ། གོ་རིམ་ངེས་པ། སྒྲའི་དོན་ཏེ་བཞིའོ། །དང་པོ་ནི་རྟོགས་
པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཁྱད་པར་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱ་རང་དོན་དང་གཞན་དོན་གྱི་སྒོ་
ནས། ལམ་བསྟན་པ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས། འབྲས་བུ་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ངེས་སོ། །དང་པོ་
ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱུན་ལས། དང་པོ་གསུམ་གཞན་དོན། ཐ་མ་གཉིས་རང་དོན། བཅོན་འགྲུས་གཉིས་ཀའི་གཞིར་
བཤད་དེ། སེམས་ཅན་དོན་ལ་རབ་བཅོན་པ། །གཏོང་དང་མི་གནོད་བཟོད་པས་བྱེད། །གནས་དང་གྲོལ་བ་
གཞིར་བཅས་པ། །རང་དོན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད། །ཅེས་གསུངས་ལ། ཡང་སྨོན་དཔོན་ལྟ་སྒྲུབ་ཀྱིས།
གཞན་དོན་སྒྲུབ་པ་སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས། བདག་དོན་སྒྲུབ་པ་བཟོད་པ་དང་བཅོན་འགྲུས། ཐ་མ་གཉིས་
ཀྱིས་གཉིས་ཀའི་དོན་སྒྲུབ་པར་གསུངས་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་སྦྱིན་པས་གཞན་གྱི་དོན། །བཅོན་འགྲུས་བཟོད་
པས་བདག་ཉིད་ཀྱི། །བསམ་གཏན་ཤེས་རབ་ཐར་པའི་རྒྱུ། །ཐེག་ཆེན་དོན་ནི་བསྡུས་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་
ཡང་། བདག་དང་གཞན་ཕན་ཐར་དོན་མདོར། །སངས་རྒྱས་བསྟན་བཅོས་དེ་དག་ནི། །ཕ་རོལ་ཕྱིན་དྲུག་ཁོ་
ན་ཡིན། །ཅེས་སོ། །ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གཞན་དོན་གཅོ་བོས་དེ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཀྱང་དྲུག་ཏུ་དེས་
ལ། རང་དོན་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ཡང་དྲུག་ཏུ་དེས་སོ། །གཉིས་པ་ལམ་ནི། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་
གསུམ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྟན་པ། བསམ་གཏན་ཏིང་ངེ་འཛིན། ཤེས་རབ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྟན་པ། བཅོན་
འགྲུས་གསུམ་ཀའི་གོགས་སུ་གསུངས་ཏེ། བསྟན་གསུམ་དབང་དུ་མཛད་ནས་ནི། །རྒྱལ་བས་ཕ་རོལ་ཕྱིན་
པ་དྲུག །ཡང་དག་བཤད་དེ་དང་པོ་གསུམ། །ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་པ་གཉིས། །གཅིག་ནི་གསུམ་ཚར་ལ་
ཡང་གཏོགས། །ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱམས་པས་སོ། །གསུམ་པ་འབྲས་བུ་ནི། དང་པོ་བཞིས་མངོན་མཐོ་

དང་། ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་ངེས་པར་ལེགས་པ་སྟེ། མདོ་སྡེ་རྒྱུན་ལས། ལོངས་སྤྱོད་དང་ལུས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་
པ་དང་། ཤལོར་རྩོམ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མངོན་མཐོ་དང་། རྒྱ་ཆེ་ཏ་ཡོན་མོངས་དབང་ཉིད་མི་འགྱོ་དང་། བྱ་
བ་རྣམས་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ། ཞེས་དང་། སྨོན་དགོས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཀྱིས། སྤྱི་ནས་ལོངས་སྤྱོད་ཁྱེམས་ཀྱིས་
བདེ། བཟོད་པས་མདངས་ལྡན་བཙོན་པས་བརྗེད། བསམ་གཏན་གྱིས་ཞི་བློ་ཡིས་གོལ། ཞེས་སོ། ཡང་
ངེས་ལེགས་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཀྱང་རྒྱ་ཏ་ངེས་ཏེ། དང་པོ་གསུམ་ཀྱིས་གཟུགས་སྐུ། ཐ་མ་གཉིས་
ཀྱིས་ཆོས་སྐུ། བཙོན་འགྲུས་གཉིས་ཀའི་གོགས་ཏེ། རྒྱལ་སྲས་མཆི་ཏེས། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་དང་སྨྲལ་པའི་
སྐུ། ཁྱོན་དང་ཚུལ་ཁྱེམས་བཟོད་པ་གསུམ། བསམ་གཏན་ཤེས་རབ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ། བཙོན་འགྲུས་གཉིས་
ཀར་འདོད་པ་ཡིན། ཞེས་རྒངས་སོ། གསུམ་པ་གོ་རིམ་ངེས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱ་འབྲས་དང་། མཆོག
དམན་དང་། ཐ་རགས་ཀྱི་གོ་རིམ་མོ། ཁངས་པོ་ནི་གཏོང་བ་ལ་གོམས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་ལ་མི་བལྟ་བ་དེ་ནི་
གཞན་ལ་གནོད་པ་གཞི་དང་བཅས་པ་ལས་ལྡོག་པས་ཚུལ་ཁྱེམས་ལེན་ལ། དེ་དང་ལྡན་པས་གཞན་ལ་གནོད་
ལེན་མི་བྱེད་པས་བཟོད་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་ཏོ། ཁཱཊ་པ་ནི། གཉན་པོ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་
ནས་སྐྱེ་བས། སྤྱི་པ་དམན་ཞིང་སྐྱེ་སྣ་བས་སྟོན་ལ་བསྟན་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། སྤྱི་པ་ཤཱཀ་པ་རྣམས་དང་
ནི། རིགས་ངན་རྣམས་ཀྱང་སྟེར་བར་བྱེད། ཁཾ་ཡང་རྩང་བས་ཆུ་ལ་ཁྱེམས་ནི། ཁས་ལྡང་བར་ཆུས་པ་མ་
ཡིན་ནོ། ཞེས་སྨོན་དགོས་དགེ་ཁ་ཉིག་གཉན་ཀྱིས་བཤད་དོ། གསུམ་པའང་སྤྱི་པ་རགས་ཤིང་འཇུག་སྣ་བས་
དང་པོར་བསྟན་ཅིང་། དེ་བས་ཆུ་ལ་ཁྱེམས་ཐ་ཞིང་འཇུག་དཀའ་བ་ལ་སོགས་པའོ། ཁེ་དག་ཀྱང་མདོ་སྡེ་རྒྱུན་
ལས། ཐ་མ་ལ་བརྟེན་ཕྱི་མ་སྐྱེ། ཁམན་དང་མཆོག་ཏུ་གནས་ཕྱིར་དང་། རགས་པའི་ཕྱིར་དང་ཐ་བའི་
ཕྱིར། ཁེ་དག་རིམ་པས་བསྟན་པ་ཡིན། ཞེས་སོ། ཁེ་ལྟར་ན་ཐུན་པར་ཤེས་རབ་ནས་བསྟན་པ་ཅི་ཞེ་ན།
དེར་ཤེས་རབ་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་ཐོག་མར་བསྟན་ཅིང་དེ་ནས་ཡས་རིམ་དུ་བསྟན་གྱི། དེར་ཡང་
གོ་རིམ་འཕྲུགས་པ་མ་གསུངས་སོ། ཁཉི་པ་སྣ་དོན་ནི་པ་ར་མི་ཏ་ཞེས་པ། པ་ར་ནི་མཆོག ཐ་མི་ནི་འགྲོ་བ་
སྟེ། འགོ་བ་གསུམ་དུ་མི་རྟོག་པས་དབྱུད་ན། མཆོག་ཏུ་འགྲོ་བར་བྱེད་པ་སྤྱི་འགྲོ་ནི་ཏེ་མཆོག དམ་པ་ཕུལ།

གྱ་ནོམ་པ། ཆུ་ན་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འཕགས་པ་བརྒྱད་སྟོང་པར། དམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་
ཞེས་བྱ་བའི་མིང་འཐོབ་བོ་ཞེས་སོ། །སོ་སོའི་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དབྱལ་བ་འདོར་བར་བྱེད་པ་
དང་། །བསིལ་བ་ཐོབ་དང་ཁོ་བཟོད་དང་། །མཆོག་སྦྱིར་བ་དང་ཡིད་འཛིན་དང་། །དོན་དམ་ཤེས་པའི་ཕྱིར
བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དོན་གཉིས་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་ལ་རྒྱུ་ལས། དེ་ལྟས
དགེ་བ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་སྟྲི ན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བསྟན་ཏེ། འདི་ལ་སྟྲི ན་པའི་ངོ་བོ། དབྱེ་བ།
འབྲས་བུ་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི་གཏོང་བའི་སེམས་པ་ཁྱད་པར་བ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་རྣམ་དུ་བྱང་བ་ལས། སྟྲི ན
པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བདོག་པ་ཐམས་ཅད་འབྲས་བུ་དང་བཅས་ཏེ་གཞན་ལ་གཏོང
བར་སེམས་པའོ་ཞེས་དང་། ཡུམ་ལས། གཏོང་བར་མོས་པར་གྱུར་ཅིང་རྟག་ཏུ་ལྟུག་པར་གཏོང། །ཞེས་དང་
འདི་ཉིད་ལས། བདོག་པ་ཐམས་ཅད་འབྲས་བཅས་ཏེ། ། རྒྱུ་བོ་ཀུན་ལ་གཏོང་སེམས་ཀྱིས། ། སྟྲི ན་པའི་ཕ་རོལ
ཕྱིན་ཞེས་སོ། ། དབྱེ་ན། ཚོས་ཀྱི་སྟྲི ན་པ། ཟང་ཟིང་གི་སྟྲི ན་པ། མི་འཇིགས་པའི་སྟྲི ན་པ་སྟེ་གསུམ
མོ། ། དེ་འང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཚོས་དང་ཟང་ཟིང་མི་འཇིགས་གཏོང། ། ཞེས་དང། འདི་ཉིད་ལས། མ་གྱས
པ་ལ་ཚོས་མི་བཤད། ། ཅེས་དང། ཚོས་གོས་གསུམ་མ་གཏོགས་པ་སྟྲི ན། ཞེས་དང། བདག་ནི་མགོན་མེད
རྣམས་ཀྱི་མགོན། ། ཞེས་རིམ་པ་ལྟར་རོ། ། འབྲས་བུ་སྦྱང་བྱ་སྦྱོང་བ་དང། འཐོབ་བྱ་ཐོབ་པ་གཉིས་ལས། ཐུ
མ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟྲི ན་པས་ཡི་དྭགས་འགྲོ་བ་གཅོད། ། ཅེས་དང། གཉིས་པའང། སྦྱོང་ཚེ་ལོངས
སྦྱོང་མཐའ་ཡས་རྒྱས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། ། ཞེས་གསུངས་ལ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སྟྲི ན་པ་བོ་ནི་ལོངས་སྦྱོང
མི་འདོད་ཀྱང། ། ལོངས་སྦྱོང་ཤིན་ཏུ་བཟང་ལ་མང་དང་འཕྲད། ། ཅེས་དང། སྟྲི ན་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉམས
དང། ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལྟན། ། ཞེས་དང། གནས་ལྟ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། གཞན་ལ་ཁ་ཟས་བྱིན་པ
ཡིས། ། གནས་ལྟ་དག་ནི་ཀུན་ཐོབ་སྟེ། ། ཚེ་དང་ཁ་དོག་སྟོབས་དང་བདེ། ། ནད་མེད་པ་ནི་ཕུན་སུམ
ཚོགས། ། ཞེས་སོ། ། གཞུང་གི་དོན་ལ། ཕན་ཡོན་རྟེས་སུ་བསྟན་པ་དང། སྟོམ་པ་ཡང་དག་པར་བླང
བའོ། ། དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། མཚམས་སྦྱར་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཕན་ཡོན་མདོར་བསྟན་པ་ལ། སྟེགས་པ་སེལ་བ

དང་། དེའི་འཐད་པ་གཉིས་ལས། སྤ་མ་ནི། དེ་ལྟར་ཞེས་གཉིན་པོ་སྟོན་པས་ཚུར་བ། སྔར་བྱ་སྟོན་པས་ཆེ་བ། འབྲས་བུ་སྦྱོག་བསྡལ་ལ་སྨོན་པ་གསུམ་བསྟན་ལ། སྟེགས་པ་སྟོན་པས་ལྷན་དེ་གཞན་ཐར་པའི་ཚ་མ་ཐུན་གྱི་དགེ་བས་གཞོམ་མི་ནུས་པས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཁོ་ན་གཉིན་པོ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་བསྐལ་པ་ཞེས་ཙ་བ་གཉིས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཁོ་ན་ཕན་བདེའི་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་དགོངས་ཤིང་གསུངས་པས་བློ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །ཕན་ཡོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྨོན་འཇུག་ཐུན་མོང་གི་ཕན་ཡོན་ལ་གསུམ་ཀྱི་དང་པོ་མ་མཐོང་བའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པ། འདིས་ནི་ཚད་མེད་ཅེས་དང་། སྲིད་པའི་ཞེས་པས་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པ་དང་། གནས་སྐབས་ཀྱི་འདོད་པ་འབྱུང་བའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་ཏེ། སྤ་མ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེས་ན་བདེ་མཆོག་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཆོགས་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ། ཕ་ཝོགས་པ་བཤད་ནི། བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའམ། སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་གམ། གསུམ་ཅེ་སྟེ་བདེ་བླག་ཡིན་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་གཞན་ཀྱི་དོན་ལ་གཞོལ་བས་དེ་ལ་དཀའ་བར་སེམས་པ་མེད་དེ། འདི་ལྟར་དེ་ནི་སྲིད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་ལྷོས་ནས་བདེ་བླག་ཡིན་ཏེ། སྲིད་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཡུན་ལ་ལྷོས་ནས་དང་། འབྲས་བུ་མཆོག་ཏུ་འགྲུར་པ་ལ་ལྷོས་ནས་བདེ་བླག་ཡིན་ཞེས་བདག་གི་ཐུ་མ་གསུང་བོ། །གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་སྲིད་པའི་སྡུག་བསྔལ་གཞོན་པར་འདོད་པ་ཉན་རང་གི་བདེ་བ་དང་། སེམས་ཅན་མི་བདེ་བ་བསལ་བར་འདོད་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བདེ་བ་དང་། བདེ་མང་བརྒྱ་ཕྲག་སྟེ་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་འདོད་པས་སེམས་དེ་གཟུང་བའོ། །འདིར་ཉན་རང་གི་ཞེ་བ་དང་། ལྟ་མིའི་བདེ་བ་སེམས་དེ་མེད་ཀྱང་འཐོབ་མོད། དེ་དག་དེའི་ཕན་ཡོན་དུ་མི་འཐད་ཅེ་ན། སེམས་དེ་ལས་དེ་དག་ཀྱང་འཐོབ་སྟེ། ཡུམ་ལས། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལ་སློབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་མཐོང་བའི་ཕན་ཡོན་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་རྒྱ་བ་བཞེས་མིང་དང་། དོན་འཕོ་བའོ། །གསུམ་པ་ཕན་ཡོན་དངོས་བསྟན་པ་ལ་དྲུག་སྟེ། དམན་པའི་ལུས་མཆོག་ཏུ་སྐྱེ་བ་

གསེར་འགྱུར་རྩི་འི་དགེ་དང། རྟེད་དཀར་ཞིང་ཕན་འདོགས་པ་ཆེ་བ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུའི་དགེ་དང། འབྲས་བུ་ཟད་མི་ཤེས་པ་ལ་དབང་སྒྱུར་བ་དཔག་བསམ་ལྷོན་ཤིང་གི་དགེ་དང། ངེས་པའི་སྟོག་པ་ཟེལ་གྱིས་གནོན་པ་དཔའ་བོའི་དགེ་དང། མ་ངེས་པའི་སྟོག་པ་དྲངས་ནས་འབྱིན་པ་དུས་མཚའི་མེའི་དགེ་དང། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དང་སྒྱུར་བའོ། །དང་པོ་ནི། གསེར་འགྱུར་ཞེས་བས་ཏེ། ངེས་ལྷགས་ལ་སོགས་པ་སྒྱུར་བ་བཞིན་ཏེ། འཕགས་པ་བྱམས་པའི་རྒྱམ་པར་ཐར་པ་ལས། རིགས་ཀྱི་བུ་དཏུལ་ཚུའི་རིགས་གསེར་དུ་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དེ། དེ་སྔང་གཅིག་གིས་ལྷགས་སྔང་སྟོང་གསེར་དུ་སྒྱུར་བར་བྱེད་ལ། ལྷགས་སྔང་སྟོང་གིས་དེ་སྒྱུར་བར་མི་ནུས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གསེར་འགྱུར་གྱི་རྩི་གཅིག་གིས། ཁོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་ལྷགས་ཟད་པར་བྱས་ཏེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གསེར་གྱི་མདོག་ཏུ་བྱེད་ལ། རྩི་དེ་ནི་ལས་དང་ཁོན་མོངས་པའི་ལྷགས་ཀྱིས་སླར་སྒྱུར་བར་མི་ནུས་སོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འགྲོ་བ་ནི་དེད་དཔོན་ཞེས་པས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་འདྲ་བར་བལྟའོ། །དེའང་རྒྱུ་བླ་མ་ལས། འབྱུང་བར་དཀོན་མཆོག་པོ་དང་ཚོས་མཐུན་ཏེ། རྟེད་དཀར་བ་དང། ཕན་འདོགས་ཆེ་བས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དགེ་བ་གཞན་ཞེས་པ་སེམས་དེས་མ་ཟིན་པའི་དགེ་བ་རྣམ་སྨིན་ལྷུང་ནས་འཛིན་པའི་དགེ་དང། ཟིན་ན་མི་ཟད་ཅིང་སླར་འཚེལ་བའི་དགེ་བར་མཛད་དེ། དཀོན་མཆོག་ཟ་མ་ཏོག་ལས། འཛམ་དཔལ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཤིང་ལྷོན་པ་སྟ་ཚོགས་ནི་ཁམས་བཞི་ཡིས་བཟུང་ནས་རྣམ་པར་འཚེལ་ལོ། །འཛམ་དཔལ་དེ་བཞིན་དུ་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་བཟུང་ཞིང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་བསྔོས་ནས་རྣམ་པར་འཚེལ་ལོ་ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ནི། དཔལ་བོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤ་འགོན་ཅན་འཇིགས་པ་ལས་སྐྱོལ་བ་ལྟར། རྩ་བ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་དང། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སེམས་པ་ལས་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་སྲོང་བར་དེས་པའི་ལས་རྩ་བ་ནས་ཟད་པར་མ་བྱས་ཀྱང། རེ་ཞིག་མངོན་གྱུར་གནོན་ཅིང། སྡུག་བསྔལ་མི་བསྐྱེད་པས། སྟོག་པ་ཤིན་ཏུ་ཞེས་ཏེ། ཆོ་ཀྲོས་མི་ཟད་པར། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔལ་བོ་ལ་ཡང་དག་པར་བརྟེན་པའི་སྐྱེས་བུ་ནི་དགྲ་རྣམས་ལས་འཇིགས་པར་མི་འགྱུར་ལ། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཏུ

སེམས་བསྐྱེད་པའི་དཔའ་བོ་ལ་བརྟེན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཉེས་པར་སྤྱད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགྲ་རྣམས་ཀྱིས་འཇིགས་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །ལྷ་པ་ནི། གཞན་གྱིས་བསྟོ་བའི། གསོལ་བ་བཏབ་པའི། མི་ཤེས་པའི་སེམས་པ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། ཐོང་བར་མ་ངེས་པ་གསུམ་སྐད་ཅིག་ལ་རྫ་བ་ནས་སྤོང་བས་དུས་མཐའི་ཞེས་ཏེ། ཡབ་སྲས་མཛལ་བ་ལས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འཇིག་པའི་ཚེ། ཉི་མ་གཉིས་བྱུང་བས་ཆུ་མིག་དང་ཆུ་ཕན་རྣམས་བསྐམས། གསུམ་བྱུང་བས་ཆུ་མིག་ཆེན་པོ་དང་ཆུ་ཕན་ཆེན་པོ་བསྐམས། བཞི་བྱུང་བས་ཆུ་གླུང་བཞིའི་གནས་མ་ཏོས་པ་བསྐམས། ལྔ་བྱུང་བས་རྒྱ་མཚོ་དཔག་ཚད་གཅིག་གི་ཆུ་བསྐམས། དེ་ནས་གཉིས་ནས་ལྔ་བཅུའི་བར་དང་། བཞི་ཁྲིའི་བར་དང་། མཐར་ཤིང་ཏ་ལ་གཉིས་ནུབ་པ་ཙམ། ལུས་མཆན་ཁྲང་ནུབ་པ་ཙམ། བ་ལང་གི་རྨིག་རྟེས་ཀྱི་ཆུ་ཙམ། ཟེལ་པ་ཕྱམ་ཕྲོམ་ཙམ། མཏྱུབ་མོ་སྙུམ་པ་ཙམ་གྱི་ཆུ་ཡང་མ་ལུས་པར་གྱུར་པའི་དུས་དེ་ཡོད་དོ། །ཞེས་སོ། །དྲུག་པ་ནི། དེའི་ཕན་ཡོན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག་བྱམས་མགོན་བློ་དང་ལྡན་པས་ནོར་བཟང་ལ་བཤད་དོ། །གྲོང་ཁྱེར་སྒྲོད་པའི་འབྱུང་གནས་ཀྱི་དེད་དཔོན་ནོར་བཟང་གྱི་བུ་ནོར་བཟང་ལ་བཤད་དེ། འཕགས་པ་སྟོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནོར་བཟང་གིས། མགོན་པོ་འཛམ་པའི་དབྱངས་ལས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་མནོས་ཏེ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བརྒྱ་ཕྲག་གཅིག་དང་དགུའི་མཐར། ཁེའུ་དཔལ་འབྱུང་དང་བུ་མོ་དཔལ་གྱི་ཐོ་གྲོས་མ་ལས་གནང་བ་ཐོབ་སྟེ། རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་གྱི་ཁང་པ་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ན་ནཱ་ཡ་ཎ་ཏ་ཡ་ཡོངས་བ་དང་། བྱམས་པས་ཀྱང་དེ་ལ་བསྟན་ཏེ། ལྷོས་ཤིག་ས་ཡམ་ཅན་བསམ་པ་དག་པ་འདི། །ཁོར་བཟང་ཁོར་རྣམས་རབ་ཏུ་བཏྲན་པའི་བྱ། །བྱང་ཆུབ་སྦྱོད་པ་དམ་པ་ཡོངས་འཚོལ་ཞིང་། །མཁས་པ་ང་ཡི་རྒྱང་དུ་ཉེ་བར་འོངས། །ལེགས་པར་འོངས་སམ་སྟེང་རྟེ་བྱམས་འབྱུང་ཁྱོད། །ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་དང་། དེ་ནས་དེས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ། འཕགས་པ་བཏག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ན་རྟེ་ལྟར་བསླབ་པར་བྱ་བ་དང་། རྟེ་ལྟར་ནན་ཏན་དུ་བྱ་བ་བསྟན་དུ་གསོལ་ཞེས་ཞུས་པ་དང་། བྱམས་པས་ལེགས་སོ་བྱིན་ནས། རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་ལྟ་བུའོ། །འགྲོ་བ་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོས་དཀར་པོ་རྣམ་པར་འཕེལ་བར་བྱེད་པས་ཞིང་ལྡུ་བྱའོ། །འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་བརྟེན་པས་
ས་ལྡུ་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་སྲུང་བས་པ་ལྡུ་བྱའོ། །དབྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་སྒྲོལ་བས་
རྣམ་ཐོས་ཀྱི་བུ་ལྡུ་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ལ་སྔ་ཚོགས་ཀྱིས་བསྟན་ནས། རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་ནི་ཕན་ཡོན་གྱི་རྣམ་པ་དེ་ལྡུ་བྱ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་བྱེ་བྲག་གཞན་དང་ཡང་ལྡན་ནོ་ཞེས་དང་། སྨོན་
དཔོན་གྱུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། སྐྱེས་བུ་གང་ཞིག་སྐད་ཅིག་ཙམ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་སྨོས་བྱེད་པ། །དེ་ཡི་བསོད་
ནམས་ཕུང་པོ་ནི། །རྒྱལ་བ་ཡིས་ཀྱང་བཤད་མི་སྤྱོད། །ཅེས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསོད་ནམས་
གང་། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་སྨོན་འཇུག་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དེ་ཞེས་རྒྱ་བ་བཞིས་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་དང་། འགྲོ་བར་འདོད་ཅེས་པས་མཚན་ཉིད་བསྟན་ཏེ། སྔ་མ་
སྨོན་འཇུག་གཉིས་ཞེས་གསུངས་པ་འདི། ངོ་བོའི་སྨོ་ནས་ཕྱེ་བ་དང་། གཞན་ཡུལ་གྱིས་དབྱེ་ན། སྨོན་དཔོན་
ཀུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྨོན་པ་དང་འཇུག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་བསྟེད་ནས་
ཞེས་དང་། སྨོན་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤྲཱི་ལས། དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྟེད་ནས་དོན་དམ་
པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྟེད་པའི་ཕྱིར་འབད་པར་བྱའོ་ཞེས་པས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པ་གཉིས་དང་།
ཐོབ་ཚུལ་གྱིས་དབྱེ་ན་བཏ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་གཉིས་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་སྒྲུབ་པའི་
སྐབས་ནས། བཏ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་བསྟེད་པ་ཆེད་པའི་ཚེ་མོས་པའི་སྨོ་ནས་སམ། དོན་དམ་པའི་སེམས་
བསྟེད་ཆེད་པའི་ཚེ། ཤེས་པའི་སྨོ་ནས་ཆེད་པས་སམ་ཞེས་སོ། །ས་མཚམས་ཀྱིས་བྱེ་ན་བཞི་སྟེ། མོས་དང་
ལྷག་བསམ་དག་པ་དང་། །རྣམ་པར་སྨིན་པ་གཞན་དུ་འདོད། །དེ་བཞིན་སྨྲིན་པ་སྤྱངས་པ་འོ། །ཞེས་
སོ། །དབེའི་སྨོ་ནས་དབྱེ་ན་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་ཏེ། དེ་ཡང་ས་གསེར་ཟླ་བ་མེ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །གཉིས་
པ་མཚན་ཉིད་ལ། སྨོན་པ་འགྲོ་བར་འདོད་པ་ནི་ཟླངས་པ་བཏ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ལ་མོས་པས་ཡུལ་དུ་
བྱེད་པ་ཚོགས་སྨྲོ་ར་ན་ཡོད་ལ། འཇུག་པ་འགྲོ་བ་ནི་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་བྱང་ཆུབ་དངོས་སུ་ཐོང་བས་ཐོབ་
པ་ནས་ཞེས་བཞེད་པ་ནི་འདི་ལ་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་བསླབ་བཏུས་ལས། ཅི་སར་མ་ཚུད་པ་ལ་ཡང་བྱང་

ཆུབ་སེམས་པའི་སྨོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེ་ན། ཡོད་པར་
རིག་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་དང་། འཇམ་དཔལ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་བཀོད་པར། བཅོམ་ལྡན་འདས་
འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་སྤྱན་གྱི་ཚེའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་ལས་སྟོད་པ་དང་ལྡན་པར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་
བསྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་ཞེས་འཇུག་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ལ་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་། ནམ་མཁའི་
སྟེང་པོའི་མདོར་རྟེད་པ་དང་བཀུར་སྟིའི་རྒྱ་ལས་ཙ་བའི་ལྷུང་བར་གསུངས་པ་དང་། འཕགས་པ་དྲི་མ་མེད་
པར་གྲགས་པས་བསྟན་པ་ལས། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྷ་བ་རི་རབ་དང་མཉམ་པ་དལ་ནས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
སྐྱེ་ཞིང་དེ་ལས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་སྐྱེ་འོ་ཞེས་མདོ་གཞན་ལས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་ཤིང་།
འདིར་ཡང་འཇུག་པའི་ཚོ་གཏམ་གསུངས་པས་སོ། །ཡང་འགྲེལ་ཆེན་ལས། སྟོན་པ་བློ་བྱ་བ་མེད་པ་དང་།
འཇུག་པ་བློ་བྱ་བ་དང་བཅས་པ་ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་ཥཱི་ལཱ། བློ་སྦྱོང་པ་དང་བལ་པ་དང་། བསྟྲུབས་
པས་ཟིན་པ་ཞེས་དང་། ཆུ་ན་ཥཱི། བསམ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། སྤྱོར་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་
ཞེས་བཤད་ལ། སློབ་དཔོན་ཌཱ་ཏཱ། སྟོན་པ་གཞན་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་འདོད་པར་ཁས་ལྟེ་བ། འཇུག་པ་དེ་
རྒྱུན་དུ་བསྡུང་བར་ཁས་ལྟེ་བ་ཞེས་པཉྚ་འདིའི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁས་ལྟེ་བ་འགྲོ་བ་དངོས་དང་
དཔེ་དོན་མི་འགྲིག་པས་ཟིར་བ་ལ། བདག་གི་ཐུ་མས། སློབ་དཔོན་འདིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་པ་
མཐའ་དག་བཟུང་བར་ཁས་ལྟེ་བ་སྟོན་པའི་སྨོན་པ། ཇི་ལྟར་བཟུང་བ་ལྟར་སྤྱད་པར་ཁས་ལྟེ་བ་འཇུག་
པའི་སྨོན་པར་བཞེད་པས་འདི་ལ་འགལ་བ་མེད་གསུངས་པ། །ཡང་འཇུག་པ་བསླབ་པ་ཡིན་པོ་ཟིར་བ་ཡང་མ
ཡིན་ཏེ། འདི་ཉིད་ལས་དེ་གཉིས་སོ་སོར་གསུངས་ལ། སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས། སྒལ་པ་དང་ལྡན་པའི
གཞི་རིགས། སྤྱོད་པ་ལ་སྤྱོར་བའི་གཞི་སེམས་བསྐྱེད་པ། རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་དུ་ཐོབ་པའི་གཞི་བྱང
ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་པ་ཞེས་གཞི་ཐ་དད་པར་གསུངས་སོ། །ཡང་སློབ་དཔོན་ཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པོ་བཀོད
པའི་མདོ་ཏཱིཀ་པ། གང་དག་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སློན་པ་དེ་ནི་དཀོན་མཆོག་གོ། །དེ་བས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཆས་པ་དེ་དཀོན
ཞེས་པས། འབྲས་བུ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་། དེའི་ཐབས་སུ་སྤྱོད་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་སློན་འཇུག་གི་སེམས

བསྒྲེད་དེ། སྤྱོད་པ་དང་ལྡན་པར་སེམས་བསྒྲེད་ཅེས་པ་དང་། སྤྱོད་པ་ལ་དམ་བཅའ་བའི་སེམས་པས་ཀུན་
ནས་བསླངས་པའི་སྤྱོད་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པཱར་སྒྲུབ་པ་དང་མི་ལྡན་ན་སེམས་ཀྱི་འདོད་པ་
ཙམ་གྱིས་ཇི་ལྟར་འགྲུབ་སྟེ། སྤྱོ་ར་ལ་ལྷོས་པ་དང་བྱལ་བ་དང་། སློན་པ་བསྒྲུབས་པས་མ་ཟིན་ན་ཚོ་གཡ་
མི་ལྷོས་པར་འགྱུར་རོ། །དམ་བཅའ་བའི་སེམས་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་སྤྱོད་པ་དང་ལྡན་ཞེས་པཱར་
མདོའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཆས་པ་ཞེས་པས་སོ། །དེས་ན་བདག་གི་བློ་མས། སློན་འཇུག་
གཉིས་ཀ་ལ། སོ་སོའི་སེམས། སེམས་བསྒྲེད་པའི་ཚོ་ག དེ་མི་ཉམས་པར་བསྲུང་བ་གསུམ་གསུམ་ཡོད་ལ།
དེ་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བཏུན་པ་རྣམས་ཀྱི་སློན་ལམ་ནི། །སེམས་པ་འདུན་དང་བཅས་པའོ། །ཞེས་
གསུངས་པས། ལྷ་མ་ལྷ་མ་གཙོ་ལ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་ལས་སློན་པའི་སེམས་ནི་གཞན་དོན་
དུ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཆེན་པོར་འདུན་པ་སྟེ། བསླབ་བཏུས་ལས། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སློན་པའི་སེམས་ནི། སངས་རྒྱས་
སུ་འགྱུར་བར་བྱའོ་ཞེས་སློན་པ་ལས་སྒྲུས་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་སོ། །ཚོ་གཚོས་གསུམ་ཚང་བས། དེ་རྒྱུན་དུ་
སློབ་པ་མི་ཉམས་པར་བསྲུང་བའོ། །གཉིས་པཱར་གཞན་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ལ་
འཇུག་པའི་སེམས་དང་། ཚོ་ག་སྔར་བཞིན། ནག་པོའི་ཚོས་བཞི་སྦྱང་བ་ལ་སོགས་པ་མི་ཉམས་པར་བསྲུང་
བའོ་ཞེས་གསུང་རོ། །དེའི་རྟེས་སུ་འབྲངས་ན་སློན་འཇུག་གི་སེམས་རྒྱང་པ་སྟོམ་པ་མ་ཡིན་ལ། སློན་འཇུག
གི་སེམས་བསྒྲེད་པ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གཞི་དང་བཅས་པ་སྤོང་སེམས་ཡོད་ན་གཉིས་ཀཱང་སྟོམ་པར
འགྱུར་ཏེ། སྟོམ་པའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས་ཀྱང་། རྒྱུ་གཉིས་ཁོ
ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྟོམ་པ་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་གཏོང་བར་འགྱུར་ཏེ། བླ་ན་མེད
པ་ཡང་དག་པར་ཇོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སློན་པ་བཏང་བ་དང་ཞེས་བཤད་ལ། མིན་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་འོ་ཞེས
གསུངས་སོ། །ཡང་སྟོམ་པས་མ་ཟིན་ཀྱང་། བསོད་ནམས་རྒྱུན་ཆགས་འབྱུང་བ་ལ་འགལ་བ་མེད་དེ། མདོ
ལས། མེ་ཏོག་ཙམ་ཞིག་རབ་ཕུལ་བས། །གང་ཞིག་ངན་འགྲོར་ལྟུང་མ་གྱུར། །དེ་ལ་དུས་ཉི་བསྟན་པ

ནི། །མཚན་མིན་ཁྱོད་སྟོན་འདི་འདྲ་ཡིན། །ཞེས་དང་། སྨོན་དགོན་ཉིད་ཀྱིས། སྤྱོད་པ་དང་མི་ལྡན་ཡང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་ཕན་པར་འགྱུར་བར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་དང་། རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པར། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟར་ཁྱོད་ནི་བྱ་བ་མང་ལ་བྱེད་པ་མང་བ་སྟེ། ཉིན་མཚན་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤྱོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བསླབ་པ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བསླབ་པར་མི་ནུས་ཏེ། དེ་བས་ན་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ཡང་དགེ་བར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་འདུན་པ་དང་། དད་པ་དང་། དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་། སྨོན་པ། འགྲོ་ཡང་རུང་། འཕྲིང་ཡང་རུང་། འདུག་ཀྱང་རུང་། ཉལ་ཡང་རུང་། ས་ད་ཀྱང་རུང་། ཟ་ཡང་རུང་། འཐུང་ཡང་རུང་སྟེ། རྒྱུ་པར་རྒྱུན་དུ་དྲན་པར་གྱིས་ལ་ཡིད་ལ་བཟུང་སྟེ་སྨོན་ཤིག ཨཐར་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་དེ་ལྟར་ཞུགས་ན། རྒྱལ་སྲིད་ཀྱང་བྱེད་ལ། རྒྱལ་པོའི་བྱ་བཞང་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །དེས་ན་རྒྱུན་ཆགས་འབྱུང་བ་མིན་ཞེས་པཞང། དམ་བཅའ་བའི་ལྷུགས་ཀྱས་མ་ཟིན་པའི་སྨོན་པ་རྒྱུ་དགོངས་ནས་འཇུག་པའི་སེམས་བཞིན་དུ་ཞེས་བཀར་ཏེ་གསུངས་སོ། །མཁས་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བྱ་བ་དང་། བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཆཞམ། སེམས་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་རྣམ་དབྱེ་ལ་སོགས་པ་ལའོ། །གསུམ་པ་ཕན་ཡོན་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ། མདོར་བསྡུས་པ་དང་། དེའི་འཕྲད་པ་གཉིས་ལས། སྤ་མ་ལ་སྨོན་པ་དང་། འཇུག་པ་གཉིས་ཀྱི། སྤ་མ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཅེས་ཏེ། སྨོན་པ་སྒྲུབ་པའི་ནན་ཏན་དང་བྲལ་བས། འགོར་བ་ན་འགོར་བའི་ཚེ། འབྲས་བུ་ལྡ་མེའི་བདེ་བ་འབྱིན་ཡང། མངོན་དུ་རྒྱུ་མེད་པའི་གནས་སྐབས་ན། རྒྱུན་ཆགས་མི་འབྱུང་སྟེ། སྤྱོད་པ་ལ་དམ་བཅའ་བའི་སེམས་པས་འཕངས་པ་མེད་པས། བར་མས་བསྡུས་པའི་དགེ་བ་མངོན་དུ་རྒྱུ་ཡོད་པ་ན་བསོད་ནམས་ཡོད་ཀྱང། གཉིད་ལོག་པ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་ན་སེམས་པས་འཕངས་པའི་རྒྱུན་ཆགས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསླབ་བཏུས་ལས། དེས་ཀྱང་འགོར་བའི་བདེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྤྱོད་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་ཡང་བརྟུས་པར་མི་བྱ་སྟེ་ཞེས་དང་། དེའི་འཕྲད་པ་ཡང། འཕགས་པ་བྱམས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལས། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དགེར་ནན་རྣོ་རྣ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་ཆགས་ཀྱང་གསེར་གྱི་རྒྱན་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་

ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་གཏོན་ཅིང། རྗོ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་མིང་ཡང་མི་འདོར་ལ་དབུལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་
པར་བཟློག་གོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྗོ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ནན་ཏན་
དང་བྱལ་ཡང། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་གསེར་གྱི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་གཏོན་
ཅིང། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མིང་ཡང་མི་འདོར་ལ། འཁོར་བའི་དབུལ་བ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་བཟློག་གོ་
ཞེས་དང། རྒྱལ་པོ་ལ་གཙམས་པའི་མདོ་ལས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་ནས་བཟུང་སྟེ་ཞེས་ཙ
བ་བརྒྱད་དེ། དེའང་འཇུག་པའི་སེམས་བློངས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། བསོད་ནམས་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་འབྱུང་སྟེ།
རྒྱལ་པོ་ལ་གཏམ་དུ་བྱ་བ་ལས། མི་ཉལ་བའམ་ཉལ་ཡང་རུང། །ཡང་དག་བློངས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། །བག
མེད་གྱུར་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས། །མཐའ་ཡས་ཕྱིར་ན་སེམས་ཅན་བཞིན། །བསོད་ནམས་མཐའ་ཡས་རྒྱ
སོགས་འབྱུར། །ཞེས་སོ། །བསམ་པ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་གཞན་དོན་ལས་མི་ལྡོག་པའི་སེམས་ཀྱིས་བློངས
ཏེ། ལམ་སྐྱེབ་པ་མི་འདོར་བའོ། །དགོས་པ་སྟེང་རྗེས་སེམས་ཅན་བསྐྱལ་འདོད་དོ། །དེ་བས་ན་འཇུག་པ་
བློངས་ནས་བསོད་ནམས་རེས་འགའ་བ་མ་ཡིན་པས་རྒྱུན་མི་འཆད་དུའོ། །འདི་ནི་སྤྱ་མ་དང་མི་མཚུངས
པས་གཉིད་སོགས་སོ། །བག་མེད་ནི་སྐྱེབ་པའི་ནན་ཏན་དང་བྱལ་བས་བཏང་སྙོམས་སུ་གནས་པ་ཡིན་གྱི།
བསྐྱབ་པ་ལ་བག་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེའི་འཕྲད་པ་ལ་གཉིས་ལས། ལུང་གི་དོན་འཕྲད་པ། འདི་ནི་
ཞེས་ཏེ། ལག་བཟང་གིས་ཞུས་པ་ལས། ནུས་པ་དང་ལྡན་ན་སྨྲེ་ན་པ་དང། གཏོང་བ་དང་རྣམ་པར་གཏོང་བའི་
ཚུལ་གསུངས་ནས། ནུས་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ལག་པར་བཟང་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྗེས་སུ་རྟན་པ་དང། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་བསྲོས་པ་དང། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྨོན་པ་དང། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྨོན་ལམ་འདེབས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དེ་
དག་གི་སྨྲེ་ན་ཆེན་པོ་དང། གཏོང་བ་ཆེན་པོ་དང། རྣམ་པར་གཏོང་བ་ཚད་མེད་གྲངས་མེད་ཅིང
དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ལ་ཏམ་པའི
ཚོས་ཀྱི་ཆར་དང། བདུད་རྩིའི་དབྱངས་ཀྱི་ཆར་སྨྲེ་ན་པར་འདོད་པ་དང། གཏོང་བ་དང་རྣམ་པར་གཏོང་བར

འདོད་པ་དེ་ནི། སྲོག་པ་དང་གཉིད་བ་དང་རྣམ་པར་གཉིད་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་མཚོག་དང་དམ་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ལག་པར་བཟང་དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བས་ཚེགས་ཆུང་དུས་
སྲོག་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཇོགས་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་སྨོན་པ་ཅམ་གྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་
སོ། །དགོས་པ་དམན་པར་མོས་པ་བཟློག་པའོ། །དོན་གཉིས་པ་རིགས་པའི་འཐད་པ་ལ་གཉིས་ལས། སྲོན་པ་
ཕན་ཡོན་དང་ལྡན་པའི་འཐད་པ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་བ། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ཞེས་པ་ལ།
འཇམ་བྱའི་གླིང་འདིར་ཚོང་དཔོན་མཛའ་བོ་ཞེས་པ་ཞེག་ལ་བུ་མེད་ནས་གཡོ་ལག་མཁས་པ་རྣམས་ལ་
དེས་ཤིང་ལུང་བསྟན་ནས། དེས་ཀྱང་བྱས་པས། ཁྱེའུ་མཐོང། མཛའ་བོའི་བུ་མོར་བཏགས། ཕ་རྒྱ་མཚོ་ལ་
བཅས་སྟོན་གྱི་ནོར་བུ་ལྷོན་དུ་ཕྱིན་པས་དེ་ཉིད་ཚེའི་དུས་བྱས་ཏེ། སྔར་ལུང་བསྟན་པའོ། །ཁྱེའུ་ཆེར་སྨིན་
ནས་མ་ལ་ཕའི་ལས་ཀ་དེས་ཞིང་ལུང་བསྟན་ནས། དེས་སྲོས་འཚོང་བ་དང། གློང་རྒྱ་བ་དང། གློང་རལ་རྒྱ་བ་
དང། ལྷོངས་རྒྱ་བའི་ཚོང་བ་བྱས་པ་ལས། ཉིན་རེ་ཞིང་ཡང་ཀརྨ་པ་ཏེ་ཉིས་བརྒྱ་དང། བཞི་བརྒྱ་དང། དྲུག
བརྒྱ་དང། བརྒྱད་བརྒྱའི་ཁེ་ཆེད་པ་དེས་མ་དང་དཀོན་མཚོག་ལ་མཚོད་དོ། །དེ་ནས་རིང་ཞིག་ན་ནོར་བུ
ལྷོན་པའི་རིགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཐོས་ནས། ནོར་བུ་ལྷོན་དུ་ཆས་པ་དང། དེ་མས་བཙོ་ལ་བས་མ་ཉན་པར་མའི
མགོ་ལ་བགོ་མས་ཏེ་སོང་ངོ། །དེ་སོང་བ་དང་གླ་ཞིག་སྟེ་རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་ས་བློའི་ལྟའི་གྲོང་ཁྱེར། ཐོས་བྱེད
ཏྲ་ཐོས། བདེ་བྱེད། ཚངས་པའི་བློ་མ་སྟེ་བཞིར་ལྟའི་ལོ་ཉིས་བརྒྱར་ལྟའི་བུ་མོ་ཉིས་བརྒྱ་དང། བཞི་བརྒྱ
དང། ཕྲུག་བརྒྱ་དང། བརྒྱད་བརྒྱས་མཚོད་དོ། །དེ་ནས་ལྷར་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུ་ཟད་པས། དེ་ཐམས
ཅད་ཀྱིས་ཐུགས་ཞིང་ཡིད་བྱུང་ནས་སོང་བ་དང། ཉི་ཚེ་བའི་དམྱལ་བའི་གནས་སུ་སོང་བ་ན། དེ་ན་མིའི་མགོ་བོ
ལ་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་འབར་བ་འཁོར་བ་ཞིག་འདུག་པ་དང། ནམ་མཁའ་ནས། ཐུགས་བྱེད་དང་ནི་ཏྲ་ཐུགས
དང། །བདེ་བྱེད་ཚངས་པའི་བློ་མ་སྟེ། །གྲོང་ཁྱེར་བཞི་ལས་རབ་འདས་ནས། །ལས་ཀྱི་ཤུག་ས་ཀྱིས་འདིར
འོངས་ཀྱི། །གང་མ་བཅིངས་པ་དེ་ཆིངས་ཤིག །གང་དག་བཅིངས་པ་དེ་ཁྲོལ་ཅིག །ཞེས་བ་དང། འཁོར་ལོ་དེ
མགོ་བོ་ལ་བབས་པ་ན། དེས་སྨྲས་པ། ཀྱེ་མ་ལུས་ཅན་གཞན་དག་འདིར་འོང་བ་ལྟ་ཡོད་དམ་མེད། དེས་དེ་ལ

སྣོས་པ། གང་གིས་ལས་འདི་ལྟ་བུ་བྱས་པ་དག་འདི་ར་འོང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་མཇལ་བོའི་བུ་མོ་རང་གི་
ཉམས་དེས་གཞན་ལ་བརྩེ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་ནས་སྨོན་ལམ་བཏབ་པ། འདི་འདྲ་བའི་ལས་ཀྱིས་ཚྱོང་བར་འགྱུར་
བའི་སེམས་ཅན་གྱི་གླུང་པའི་ནད་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་སྨིན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བསམས་མ་ཐག་ཏུ་སྦྲུག་
བསྟལ་ལས་གྲོལ་ཏེ། རྣམ་སྨིན་དེ་བྱང་ངོ་ཞེས་འབྱུང་བས་ན། སེམས་ཅན་རེ་རེ་ཞིང་སྦྲུག་བསྟལ་བསལ་བ་
དང་། བདེ་བ་སྐྱེས་པར་འདོད་པ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། །གཉིས་པ་བསམ་པ་དགོན་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་
བསམ་པ་གཞན་ལ་མེད་པ། རང་ལའང་མེད་པ། དེས་ན་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕའམ་ཞེས་
ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་བརྩེ་བ་ཕ་དང་མ། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ལྷ། བདེན་པར་སྣང་བའི་དབང་སྒྱུར། ཚད་མེད་པ་ལ་
བློ་སྦྱངས་པ་ཚངས་པ་ལ་སོགས་པ་ལའང་གཞན་བྱང་ཆུབ་ལ་འགོད་པའི་བསམ་པ་མེད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི།
སེམས་ཅན་ཞེས་དང་། གསུམ་པ་གཞན་དག་ཅེས་སོ། །གསུམ་པ་ཕན་འདོགས་པ་ཆེ་བ་ནི། འགྲོ་བ་ཀུན་
ཞེས་པ་སེམས་དང་ལུས་ཀྱི་དགའ་བ་དང་སྡུག་བསྟལ་སེལ་བས་རྣམ་དུ་གྱུར་པའོ། །གཉིས་པ་འཇུག་པ་ཕན་
ཡོན་དང་ལྡན་པའི་འཕྲད་པ་ལ་ལྟ་ལས། བསྐྱེས་པས་བཟོད་པ་ནི། ཕན་པར་བསམ་པ་ཞེས་ཏེ། ཟླ་བ་སྨོན་མ་
ལས། བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་གཏམས་པའི་ཞིང་དག་ན། །མཆོད་པའི་རྣམ་པ་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་ཡིས། །སྐྱེས་ཆེན་
རྣམས་ལ་ཉིན་རེ་རྒྱ་མཆོད་པས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་གྲངས་དང་ཚར་མི་ཕོད། །ཅེས་དང་། ཡང་དག་ལ
སྨྲོན་གྱིས་ཞུས་པ་ལས། རིན་ཆེན་དག་གིས་ཀུན་བཀུང་སྟེ། །བདེ་བར་གཤེགས་ལ་ཕུལ་བ་བས། །གང་
གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་བཏུད་ན། །བསོད་ནམས་འདི་ནི་ཁྱད་པར་འཕགས། །ཞེས་ཏེ། དོན་བརྗོད་པ་ནི་
འཇུག་པའོ། །བྱེད་པ་དངོས་ནི་གང་ཞིག་ཅེས་རྫ་བ་ལྟའོ། །དེའི་བསྟན་པ་ནི། དེ་དང་དག་མཚུངས་ཞེས་པ།
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་འདྲ་བའི་དག་བ་གཞན་མེད་དེ་བདེ་བས་ཚོམ་པར་བྱེད་པས་སོ། །དེ་འདྲའི་བཤེས
མེད་དེ་སྦྱོ་ག་བསྟལ་གཅོད་པས་སོ། །དེ་འདྲའི་བསོད་ནམས་མེད་དེ་གཏི་མུག་ཀྱང་སེལ་བས་སོ། །གསུམ་པ
ལན་ལ་མི་ལྟོས་པ་ནི་ཕན་བཏགས་ཞེས་སོ། །བཞི་པ་སྨྲོ་བ་རྒྱ་ཆེ་བ་ནི་འགྲོ་བ་ཞེས་ཏེ། ནར་མའི་ཟས་ཅམ
སྨྲོ་ར་བ་ཡང་དག་བ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་བསྟན་སོ། །དེའི་བྱེད་པ། ཞིང་དམན་པས་འགྲོ་བ་ཉུང་ཟད། དུས

དམན་པ་སྐད་ཅིག་ དངོས་པོ་དམན་པ་ཟས་ཙམ། བསམ་པ་དམན་པ་བརྟན་བཅོས། ཕན་འདོགས་དམན་པ་
ཉིན་ཕྱེད་འགྲངས་པར་བྱེད་པ་ཞེས་དགེའོ། །དེ་བས་ཁྱད་པར་ལྟས་ཁྱད་དུ་འཕགས་ཏེ། ཞིང་རྒྱ་ཆེ་བ་སེམས་
ཅན་གྱངས་མཐའ་ཡས་ལ། དུས་ཡུན་རིང་དུ། དངོས་པོ་བདེ་བར་གཤེགས་ཀྱི་བདེ་བ། ཕན་འདོགས་ཡིད་ལ་
བསམས་པ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱེད་པ། བསམ་པ་བློ་ན་མེད་པ་ཡིས་སོ། །ལྷ་པ་དེས་ན་སྟོག་པ་དང་
བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་རིམ་པས་གང་ཞིག་དེ་འདྲའི་ཞེས་དང་། འོན་ཏེ་ཞེས་པ་ལས། ཐུ་
མ་རབ་ཏུ་ཞི་བ་རྣམ་པར་དེས་པ་ཚོ་འཕྲལ་གྱི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་
ཁྲོ་བའི་སེམས་སམ། ཐ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་སྟེང་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གི་བསྐལ་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་
སེམས་ཅན་དགྱལ་བའི་གནས་སུ་གོ་ཆ་བགོ་བར་བྱ་ཞེས་དང་། ཡང་དང་པའི་སྟོན་བསྐྱེད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་
འཇུག་པའི་མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ་རིགས་ཀྱི་བུ་འོ་གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་མཚོད་རྟེན་གང་
གླའི་གླུང་གི་བྱེ་མ་སྟེང་བཤིགས་པ་དང་བསྲེགས་པ་པས། རིགས་ཀྱི་བུ་འཕགས་ཀྱི་བུ་མོ་གཞན་གང་
ཞིག་གིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ལས་སྒྲོ་བཏགས་ཏེ་
གཞོད་སེམས་དང། ཐ་བ་དང། ཁོང་ཁྲོ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ། གཤེ་བ་དང་མི་སྙན་པ་སྨྲས་ན་འདི་ནི་དེ་བས་
ཆེས་སྟོག་པ་གྱངས་མེད་པ་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ། འོན་ཏེ་ཞེས་པ་
གླས་པའི་ཕན་ཡོན་ཏེ། ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་འཇུག་པའི་མདོར། འཇམ་དཔལ་ཡོངས་སུ་
བཏུག་པ་ཉེ་བར་བཟུང་སྟེ། གལ་ཏེ་ཕྱོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མིག་
ཕྱུང་བར་གྱུར་ལ། བཏུགས་པ་ཉེ་བར་བཟུང་སྟེ། རིགས་ཀྱི་བུ་འཕགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་གིས་བྱམས་པའི་
སེམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མིག་བསྐྱེད་པ་བས། འཇམ་དཔལ་རིགས་ཀྱི་བུ་འཕགས་ཀྱི་བུ་མོ་
གང་གིས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ། དང་བའི་སེམས་ཀྱིས་ལྟ་ན་འདི་ནི་དེ་
བས་ཆེས་བསོད་ནམས་གྱངས་མེད་པ་བསྐྱེད་དོ། །རྒྱལ་སྲས་དེ་མི་དགེ་བ་ལ་ལྟུང་མི་བཏུབ་པས་སྟོག་པར་
མི་འགྱུར་ཞིང་ལྟུང་བཅོ་བ་ལྟེ་སྟེ། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལས། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་

སྟེ། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱལ་པོ་ཅོད་པན་ལ་བཏགས་པའི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ལ་ནི་ཕ་རོལ་གྱི་
གནོད་པས་གནོད་པ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་རྟེ་ཆེན་པོ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་
རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱལ་པོ་ཅོད་པན་དུ་བཏགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ངན་འགྲོ་ལོག་པར་ལྟུང་བའི་
ཕ་རོལ་གྱི་གནོད་པས་གནོད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །སྟྲི་དོན་གསུམ་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་ལྡན་
པའི་གང་ཟག་ལ་བསྟོད་པ་ནི། གང་ལ་སེམས་ཀྱི་དམ་པ་རིན་ཆེན་ཞེས་ཏེ། དབུས་མཐའ་ལས། རྒྱ་ཆེ་བ་དང་
ཡུན་རིང་དང། །ཆེད་དུ་བྱ་དང་མི་ཟད་དང། །དབང་འབྱོར་བ་དང་ཡོངས་གཟུང་དང། །རྩོམ་དང་ཐོབ་དང་རྒྱ་
མཐུན་དང། །འགྲུབ་པ་དམ་པར་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་དམ་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
ཡིན་ནོ། །གནོད་པ་བྱས་ཀྱང་བདེ་འབྲེལ་བ་ནི། རྒྱལ་པོ་བྱམས་པའི་སྟོབས་ལྟ་བུ་སྟེ། དེའི་ལུས་ཀྱིས་གནོད་
སྤྱིན་ལྟ་ཚིམ་པར་བྱས་པ་དང། བཟོད་པར་གསོལ་ཏེ་མ་འོངས་པ་ནན་རྟེས་སུ་གཟུང་བར་ཞུས་པས། ཚོས་ཀྱི་
ལམ་ལ་འདི་ལྟར་གྲོགས་བྱེད་པ། །བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ནས་བརྟེད་པར་གা་ལ་འགྱུར། །རྣམ་པར་ཐར་པའི་ཚོས་ཀྱི་
བདུད་རྩི་ལས། །ཞེད་ཅགས་ཏིད་ལ་ཐོག་མར་བསྟོ་བར་བྱ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ལུང་སྟ་མ་དང་མི་འགལ་ཏེ།
འདིས་གནོད་བྱེད་ལ་བརྩེ་བས་དེ་དག་བདེ་བ་ལ་སྨོན་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱ་གནོད་པ་ལས་འབྲས་བུ་བདེ་བ་འབྱུང
བ་མ་ཡིན་ནོ། །སྟ་མ་བྱེད་པ་པོའི་བསམ་པས་བསྐྱེད་པ་སྟེ་ཀོ་ཏ་པ་ལས་དེའི་མ་ཀུ་བཞིན་ནོ། །ལེ ཌ་དང
པོའོ། ། ། །དེ་ལྟར་ཕན་ཡོན་དང་ལྡན་པའི་ཐོམ་པ་ཡང་དག་པར་བླང་བ་ལ་གསུམ། རྟེན་སྟོད་དུ་རྩད་བར་བྱ
བའི་ཕྱིར་སྨོན་པ་ཡན་ལག་བདུན་བསྟན་པ། དམ་བཅའ་བ་ངག་ཏু་བརྗོད་པས་དངོས་གཞི་བྱང་ཆུབ་མཆོག
ཏু་སེམས་བསྐྱེད་པ། མཇུག་རང་དང་གཞན་སྨོ་བ་བསྐྱེད་པས་བརྟན་ཅིང་བོགས་དབྱུང་བ་བསྟན་པའོ། །དང
པོ་ནི། བསླབ་བཏུས་ལས། ཐེག་པ་བཟཱ་ཀ་པར་བྱ་བ་དང། །བསོད་ནམས་རྟེས་སུ་ཡི་རང་དང། །སངས
རྒྱས་བསྐྱལ་དང་གསོལ་གདབ་པ། །བདག་དང་གཞན་གྱི་ཕྱིར་བྱེད་དོ། །ཡོངས་སུ་བསྔོ་བའང་དེ་བཞིན
ཏེ། །བྱེ་བྲག་མེད་པར་རབ་ཏু་འཇུག །དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་བཞིན་དུ། །བསོད་ནམས་མཐའ་ཡས་རབ
ཏু་འབྱུང། །ལམ་འདི་དམ་པ་མཆོག་ཡིན་ཏེ། །བདེ་བ་མཐའ་ཡས་དུས་སྟོན་བཟང། །ཞེས་གསུངས་པས།

སེར་སྣའི་གཉན་པོར་དགོན་མཆོག་མཆོད་པ། ལོག་པར་མོས་པའི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པའི་གཉན་པོར་སྐྱབས་སུ་
འགྲོ་བ། སྔར་བསགས་པའི་སྡིག་པ་ཐམས་ཅད་དག་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་སྡིག་པ་བཤགས་པ། གཞན་གྱི་ཆོས་
ལ་ཐུག་དོག་གི་གཉན་པོར་རྟེས་སུ་ཡི་རང་བ། གཞན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་གེགས་བྱས་པས་སྟོན་པ་མི་བཞུགས་ཤིང་
བསྟན་པ་མི་གནས་པར་སྐྱེ་བས་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཉན་པོར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་བསྐུལ་བ་དང་། སྡུ་
ངན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་གདབ་པ། བསྟོ་བ་དམན་པས་འབྲས་བུ་ཟད་མི་ཤེས་པ་ལ་དབང་མི་སྒྱུར་
བས་བློ་ན་མེད་པར་བསྟོ་བའོ། །དེ་ལས་མཆོད་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི། མཚམས་སྦྱར་བ་ནི། རིན་ཆེན་སེམས་ཞེས་
རྒྱ་བ་བཞིའོ། །མཆོད་པ་རྒྱས་པ་ལ། རྗེ་ལྷར་འོས་པའི་གནས་དེར། རྟེན་དང་མཆོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོའམ། ཅི་
ཙམ་འགྲོར་པ་བཤམ། ཁྱད་པར་དུ་བསྟན་པ་འདིའི་བདག་པོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་
བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སྐུའི་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་
མི་ཁྱབ་པ་མངའ་བ། ཉེ་བའི་སྲས་བརྒྱད་དང་བཅས་པ་དམིགས་ལ། དེ་དག་གི་མདུན་དུ་ཙོག་ཤུར་འདུག
ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས་ཡན་ལག་བདུན་རྫོགས་པར་བྱ་སྟེ། ཕྱག་བྱེད་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བཀྲང་བ་ལས་
འདས་པ་ན་བཞུགས་པ་དང་བཅས་པ་ལ། རང་གི་ལུས་ཀྱང་ཞིང་གི་རྡུལ་དེ་སྟེང་ཙམ་དུ་སྣྱུལ། ལུས་དེ་སྟེང
ཀྱིས་སངས་རྒྱས་དེ་སྟེང་ཀྱི་རེ་རེ་ཞིང་ཞབས་ལ་གཏུགས་པར་བསམ་ཞིང་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གཞུང་ལ་ལྷ
ལས། བདག་པོས་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་བའི་མཆོད་པ་ལྷ། མེ་ཏོག་འབྲས་བུ་ཞེས་པ་ནས་ཚོགས་སུ་བཅད་པ
ལྟར་བསྟན་ནས། བདག་ནི་བསོད་ནམས་མི་ཞེས་ཚོགས་བཅད་གསུམ་ཀྱིས་ལུས་དབྱལ་བའོ། །གསུམ་པ
བློས་སྒྲུལ་པའི་མཆོད་པ་ལ་བཅུ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཁྱུས་ཀྱི་མཆོད་པ་ནི། ཁྱུས་ཀྱི་ཁང་པ་ཞེས་རྒྱ་བ་གསུམ
དང་། གཅིག་དང་གསུམ་གྱིས་ཁྱུས་ཁང་། རྟེན་བཀྲ་ཚུལ་ལོ། །དེ་དག་སྐུ་ཞེས་སྐུ་ཕྱི་བའོ། །གཉིས་པ་ན
བཟའ་ནི། བྱམས་པས། རབ་དྭངས་མེམས་དང་ལྡན་པ་ཡིས། །ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་པར་བྱ་བའི
ཕྱིར། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་གོས་སོགས་ཀྱིས། །མངོན་སུམ་མངོན་སུམ་མིན་པས་མཆོད། །ཅེས
གསུངས་པས། ཁ་དོག་ལེགས་བསྒྲུར་ཏེ་ཏུར་སྟོག་རབ་ཏུ་བྱང་བ་ལ། གོས་གཙང་སྦྲན་ལ་འཇམ་པ་ཁྱིམ

པའི་ཆ་ལུགས་ཅན་ལ་འོ། །རྒྱུན་ལ་སོགས་པ་དྲུག་ནི། རྒྱུན་མཚོག་ཅེས་པ་ནས་ཚོགས་བཅད་ལྷ་དང་རྫ་བ་
གསུམ་མོ། །གཞལ་མེད་ཁང་གི་ས་གཞི་ཞེས་རྫ་བ་དྲུག་གམ། ཡང་ན་ཕྱི་མ་བཞི་སྟེ། སྟོང་དཔོན་ཤཱཀྱ་པས།
ས་གཞི་བསྟར་བ་སྟོས་ཀྱིས་བྱུགས་པ་དེར། །མེ་ཏོག་ཡིད་འོང་སིལ་མ་བཀྲམ་བྱས་ལ། །གསེར་གྱི་བརྒྱ་ཚར་
དུ་དངར་བ་ཡི། །རིན་ཆེན་སྟོན་མེ་རྣམས་ཀྱང་དབུལ་བར་བགྱི། །ཞེས་ཆུང་བ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱང་སྟོན་མེའི་
ཁྱད་པར་དུ་བཤད་དོ། །ཆེན་པོ་ལ་འོས་པ་ནི། རིན་པོ་ཆེའི་གདུགས་དང། ས་ཡིན་གཞི་ཁྱོ་ཆང་རྟེན་ཅན་དང། |
བསེལ་ཡབ་ཧོར་བྱའི་ཡུ་བ་ཅན་ལ་སོགས་པ་དབུལ་བ་རིན་ཆེན་ཞེས་དང། དེ་ལས་ཞེས་རོལ་
མོའོ། |ལོངས་སྤྱོད་པའི་བྱེད་པ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་དེ་ལྟར་མཚོད་ནས། བྱེད་པ་མེད་པ་ལ་མཚོད་པའི་རྣམ་པ་
རྒྱུན་མི་འཆད་པར་སྟོན་པ་ནི། གསུང་གི་རྟེན་དམ་ཚོས། ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་མཚོད་རྟེན། སྐུའི་རྟེན་སྐུ་གཟུགས་
ལ་རིན་ཆེན་མེ་ཏོག་བཅས་ཏེ། ཟླ་ན་ཡོད་པའི་མཚོད་པའོ། |བཞི་པ་ཟླ་ན་མེད་པ་ནི། རྗེ་ལྟར་འཇམ་དབྱངས་
ཞེས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་བ་མཚོད་པའི་རྣམ་འཕྲུལ་འོད་ཟེར་གྱི་ལས་ལས་
བྱུང་བའི་མཚོད་པའི་བཀོད་པ་ལྟ་བུས་མཚོད་པ་སྟེ། དཀོན་མཚོག་ཏུ་ལ་ལས། མེ་ཏོག་པལ་ཆེར་མེ་ཏོག་ཟླ་
བྱེ་དང། |མེ་ཏོག་བཀོད་པའི་འོད་ཟེར་རབ་བཀྲེ་སྟེ། |མེ་ཏོག་སྣ་ཚོགས་ཀུན་ཏུ་བཀྲམ་བྱས་ཤིང། |བདག་
ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་དག་རྒྱལ་བ་མཚོད། |ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་དོན་དྲན་པ་དང་བཅས་པའོ། |ལྟ་བ་བཀྲར་སྟེའི་
མཚོད་པ་ནི། ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་ཏེ། དཔལ་ལྡན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླིང་པོས། ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་
པས་དང། |བསམ་གཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་དང། |ཤེས་རབ་ཕུན་ཚོགས་མི་འགྱུགས་པས། |རྒྱོད་ནི་
ཡོན་ཏན་མཚོ་ཆེན་ལགས། |ཞེས་ཚོས་གསུམ་གྱིས་མཚུངས་པར་གསུངས་པས། ཚོགས་བཅད་གཉིས་
ཀྱིས་བསྟོད་པ་དང་ཕྱག་འཚལ་བ་སྟེ། དེ་དག་བསྡུགས་པ་མི་ཟད་རྒྱ་མཚོ་རྣམས། |དབྱངས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱ་
མཚོའི་སྒྲ་ཀུན་གྱིས། |རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡོན་ཏན་རབ་བརྗོད་ཅིང། |བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་བདག་
གིས་བསྟོད། |ཅེས་སངས་རྒྱས་ཐལ་པོ་ཆे་ལས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། |གཉིས་པ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ནི། བྱང་
ཆུབ་སྙིང་པོ་ཞེས་རྫ་བ་བཞིས་བསྟན་ཏེ། འདི་ལ་ངོ་བོ་གང་ཡིན། རྒྱ་གང་ཡིན། ཡུལ་གང་ལ། ཚུལ་རྗེ་ལྟར།

དེའི་ཕན་ཡོན། བསྟན་བྱ། སྒྲའི་དོན། དབྱེ་བ་དང་ཁྱད་པར་ཏེ་བརྒྱད་དོ། །དང་པོ་ནི། དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་
སྐྱབས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འཛིན་པའི་ངག་གོ། །རྒྱུ་དང་པ་སོགས་གསུམ་གྱིས། ཡུལ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ།
ཚུལ་སྟོན་པ་དང་ལམ་དང་གྲོགས་སུ། ལྟ་བ་ལ་སྤྲོམ་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པ། བསྡུང་བ་ཆེན་པོར་
འགྱུར་བ། ལོག་པར་མོས་པའི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྤང་བ། བསྟན་པ་ལ་དགའ་བའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་བསྡུང་
བའོ། །དུག་པ་ལ་ཐུན་མོང་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཏེ། དང་པོ་ནི། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དང་འགྲོགས་པ།
དམ་པའི་ཆོས་མཉན་པ། ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱ་བ། ཆོས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པས་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་
བཞི་དང་། གཞན་ཡང་དབང་པོ་མི་རྣོད་པར་བྱ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་སྙིང་བརྩེ་བར་བྱ་བ་དང་། དུས་དུས་
སུ་དགོན་མཆོག་མཆོད་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱ་བ་དང་། སྤྲོམ་པ་ཅི་ནུས་པར་ཡང་དག་པར་ཟླང་བའོ། །གཉིས་
པ་སྦྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས་འབྱུང་བ། གང་ཞིག་སངས་རྒྱས་སྐྱབས་འགྲོ་བས། ཁེ་ནི་ཡང་
དག་དགེ་བསྟེན་ཏེ། ཁམ་དུའང་ལྟ་ནི་གཞན་དག་ལ། ། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་ནོ། ། དམ་པའི་ཆོས་ལ་
སྐྱབས་ཆོལ་བས། ། འཚེ་ཞིང་གསོད་པའི་སེམས་དང་བྲལ། ། དགེ་འདུན་ལ་ཡང་སྐྱབས་ཆོལ་བས། ། སྒྲ
སྟེགས་ཅན་ལའང་ཐུག་མི་བྱ། ། ཞེས་སོ། ། བདུན་པ་ཆེ་འདི་དང་ཕ་རོལ་གྱི་འཚེ་བ་དང་། ངན་སོང་དང་། ཕེག
པ་དམན་པ་ལས་སྐྱོབ་པ་སྟེ། འཚེ་བ་དགེ་ཐམས་ཅད་དང་། ། ཐབས་མ་ཡིན་དང་ངན་སོང་དང་། ། འཇིག
ཚོགས་ཕེག་པ་དམན་པ་ལས། ། སྐྱོབ་ཕྱིར་སྐྱབས་ཀྱི་དམ་པའོ། ། ཞེས་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་སོ། ། བརྒྱད་པ་ལ
རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་དབྱེ་བ་དང་། ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་དབྱེ་བའོ། ། དེ་ལ་རྒྱའི། དུས་ཀྱི། ཆེད
དུ་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་རོ། ། སྒྲི་དོན་གསུམ་པ་སྟོག་པ་བཤགས་པ་ནི། ཆོས་བཞི་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། བྱམས་པ
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཆེན་པོ་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་ན། སྟོག་པ་བྱས་ཤིང་བསགས་པ་ཟེལ
ཀྱིས་གནོན་པར་འགྱུར་རོ། ། བཞི་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། རྒམ་པར་སྣང་འབྱེད་པ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་དང་། གཉིན
པོ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་དང་། ཉེས་པ་ལས་བཟློག་པ་དང་། རྟེན་གྱི་སྟོབས་སོ་ཞེས་པ་ལྟར། འདིར་ཡང་བཞི་ལས།
རྒམ་པར་སྣང་དབྱུང་བའི་སྟོབས་ལ་ལྟ་སྟེ། ཕྱོགས་རྒམས་ཞེས་རྩ་བ་བཞིས་ཡུལ་ལ་གསོལ་བ་གདབ་པ།

ཐོག་མ་མེད་ལྡན་ཞེས་པ་ཆོས་གས་བཅད་བཞེས་སྟོག་པའི་རྣམ་གྲངས་ལ་བརྟགས་ཏེ། མ་ལུས་པར་བཤགས་
པ་ཡིན་ཏེ། ཉེས་སྦྱོང་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱུ། ཉེས་སྦྱོང་དངོས། དེའི་ཡུལ་བསྟན་ཏོ། །སྒྲུར་དུ་བྱལ་བར་འདུན་པ།
བདག་ནི་སྟོག་པ་ཞེས་ཆོས་བཅད་གཉིས་སོ། །དོན་མེད་པར་བརྟག་པ་ལ་ལྷ། ཐམས་ཅད་བོར་ཏེ་ཞེས་པ་
ནས་ཆོས་བཅད་ལྔས་བསྟན་པ་ལས། འཇིགས་པར་ཡིད་ལ་བྱ་བ་ལ། འཆི་བའི་སྡུག་བསྔལ། འཁོར་བའི་
རྣམ་པ། དེ་བསྟུན་པ། སྡུག་བསྔལ་བའི་རྣམ་པ་སྟེ་བཞི། ཉིན་མཚན་སྟོང་ཅེས་པ་ནས་ཆོས་སྒྲ་བཅད་པ་
གཅིག་དང་། གསུམ་དང་། གཉིས་དང་། གཉིས་ཀྱིས་སོ། །གཉིས་པ་རྟེན་གྱི་སྟོབས་ལ་གསུམ་ལས། དཀོན་
མཆོག་གསུམ་སྤྱི་ལ་སྐྱབས་པ་ནི། དེ་བས་རྒྱལ་བ་ཞེས་པ་ལ། །འདི་ལ་བཟློས་པ་མེད་དེ་སྤ་མ་བསོད་
ནམས་གསག་པའི་རྟེན་དང་། འདི་སྟོག་པ་བཤགས་པའི་རྟེན་དུ་དགོངས་པའོ། །དེའང་རང་དོན་སྒང་ངོས་ཀྱིས་
གཉིས་མངའ་བས་རྒྱལ་བ། དེས་གཞན་ཡང་བའི་གནས་བྱུག་ལས་སྐྱོབ་པས་འགྲོ་བའི་མགོན་ཏེ། དགོངས་
པ་གཞན་དོན་ལ་གཞོལ་བ། སྦྱོར་བ་དེར་བཙོན་པ། ཕྱིན་ལས་ཡུལ་གྱི་འཇིགས་པ་སེལ་བའོ། །ཚོས་ནི་
དབྱིངས་གྲོལ་བྱེད་ཀྱི་དྲི་མ་ལས་གྲོལ་བ་འགོག་པ་མཐར་ཐུག་པ། འགོར་བའི་འཇིགས་པ་སེལ་བ་ལས་ཀྱི་ཁྱད་
པར་རོ། །དགེ་འདུན་ཡང་ངོ་། །གཉིས་པ་ཁྱད་པར་དུ་ཉེ་བའི་སྒས་བརྒྱད་ལ་སྐྱབས་པ་ནི། བདག་ནི་ཞེས་པ་
ནས་ཆོས་སྒ་བཅད་པ་བཞིའོ། །གསུམ་པ་དེ་དག་གི་བཀའ་རྟེས་སུ་བསྟུན་པ་ནི། ཤྲོན་ཚད་ཅེས་
པའོ། །གསུམ་པ་གཉེན་པོ་ལ་འབད་པའི་སྟོབས་ལ་གཉིས་ལས། གཉེན་པོ་ལ་འབད་པར་རིགས་པའི་འཐད་པ་
ནི། ནད་ཀྱི་དཔེ་དང་གཡང་སའི་དཔེའོ། །དང་པོ་ལ། ཐ་མལ་ཞེས་རྩ་བ་གཉིས་ཀྱིས་དཔེ་བཀོད་ནས། བཞི་
ཡིས་ནད་ཉེས་པ་ཆེ་བ། གཉིས་ཀྱིས་སྨན་དཀོན་པ། བཞི་ཡིས་སྨན་པ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པར་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་
པ་ནི། གཡང་ས་ཞེས་པས་འགོར་བ་བཟློག་དཀའ་བས་ད་ལྟ་བག་བྱ་བའོ། །གཉིས་པ་སྒྲུར་དུ་འཇུག་པར་
གདམས་པ་ནི། དེ་རིང་ཁོ་ན་ཞེས་ཏེ། སྤྱི་ར་མི་རྟག་པས་ཟིན་པ། བདག་ལ་རྟག་པའི་རྒྱུ་མ་བྱུབ་པ། དེས་ན་
བཙོན་པས་འབད་དགོས་པའོ། །སོར་ཆུད་པ་ལ་གསུམ་གྱི་ཕྱི་མ་བསྟོམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། ཉེས་དམིགས་
ཀྱིས་འཇིགས་པར་ལྟ་བ་སྟོན་ཆད་ཐོང་ཞེས་པ། འདོད་ཡོན་སྤར་སྒྲད་ཅིང་འགགས་པ་དེ་ལས་ལྟག་པའམ་

ཆོ་དང་བདེ་བ་སྟེར་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་ཅི་ཡང་མེད་པས་དེ་ཀུན་ཅིར་རྩང་ཞེས་སོ། །མི་དགེ་བ་ལས་ཞེས་
པས་དེ་སྤོང་བའོ། །གཉིས་པ་སྤྱ་མ་སྤྱོང་བ་ནི། བདག་ནི་མི་ཤེས་ཏེ། ཁས་མ་བླངས་པ་ལའང་སྡིག་ཏུ་འགྱུར་
བ་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྲོག་གཅོད་ལྟ་བུ། ཁས་བླངས་པ་འབའ་ཞིག་ལ་སྡིག་ཏུ་འགྱུར་བ་བཅས་པའི་
ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྐྱེ་བ་གཅོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་ན་བཅའ་བ་མི་འཐད་དེ། སྡིག་པ་མ་ཡིན་པ་སྡིག་ཏུ་འགྱུར་བས
ཞེ་ན། འཐད་དེ། བསྟུངས་ན་བསོད་ནམས་ཁྱད་པར་དུ་འཕེལ་བས་སོ། །སྡིག་པ་མ་ཡིན་པ་བསྟུངས་པ་ལ་
བསོད་ནམས་འཕོད་བམ་ཞེ་ན། ཉེས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞིང་བསྟུང་བ་ལ་སྤྱོག
མའི་ར་བ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་སྐབས་ལ་སྦྱར་བ། འཇིན་པ་རྣམས་ཞེས་པའོ། །ལེའུ་གཉིས་
པའོ།། ། །།བཞི་པ་རྟེས་སུ་ཡི་རངས་པ་ལ། འཇིག་རྟེན་པའི་དགེ་བ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་བ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
དགེ་བ་ལ་ཡི་རང་བ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཕལ་པོ་ཆེ་ལས། ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་ཀུན་དང་སངས་རྒྱས་
སྲས། །རང་རྒྱལ་རྣམས་དང་སློབ་དང་མི་སློབ་དང་། །འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་བསོད་ནམས་གང་ལ་ཡང་། །དེ་དག
ཀུན་གྱི་རྟེས་སུ་བདག་ཡི་རང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལས་སྤྱ་མ་ལ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚ་མ་ཐུན་ཏེ་
མཐོ་རིས་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཐར་པའི་ཚ་མ་ཐུན་ཞེས་པ་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པ་གཉིས། སེམས་ཅན་ཀུན
ཞེས་དང་། བྱང་ཆུབ་རྒྱུར་ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། ངན་བསོ་ནི་གཏན་ནས་ཟད་པར་མ་བྱས་པས་སོ། །གཉིས་པ
ནི་ལུས་ཅན་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་སྒྲོན་པ་རྣམས་ཏེ། སྲང་ས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་དང་།
རྒྱལ་སྲས་ས་ཞེས་པ་ལམ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུའི་བདག་ཉིད་ས་བཅུ་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལའོ། །གཉིས་པ
ས་ཡམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་བསམ་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་། སྤྱོར་བ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམ་ལའོ། །ལྟ་བ་ཆོས
ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་བསྒྲལ་བ་ནི། ཕྱོགས་རྣམས་ཏེ། གང་ལ། ཅི་ལྟར། གང་གི་ཆེད་དུ། གང་ཞིག
གོ །རྣམ་པ་ནི། རྒྱལ་བ་ཞེས་ཏེ། ཡུལ། སྤྱོད་ལམ། དགོས་པ། དུས་རྟེ་སྲིད་དོ། །བདུན་པ་ནི། ཡན་ལག་སྤ
མ་རྣམས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་བསྟོ་བ་སྟེ། ཐུལི་རྒྱལ་པོ་མ་ཏྲོས་པས་ཞུས་པ་དང་། ཐུགས་ཁྲི་མཚོས་ཞུས་པ
ལ་སོགས་པ་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་སྤྱིར་བསྟོ་བ། ནང་པའི་དོན་དུ་བསྟོ་བ། བཀྲེན་པའི་དོན་དུ་བསྟོ་

བ་དང་གསུམ་ལས། སྤ་མ་ནི་དེ་ལྟར་འདི་དག་ཅེས་པ་དང་། གལ་ཏེ་བདག་གིས་བྱས་པའི་དགེ་བ་གཞན་ལ་
བསྟོས་པས་གཞན་ལ་ཕན་ན་གཞན་གྱིས་བྱས་པའི་ལས་གཞན་གྱིས་སྡོང་བར་འགྱུར་ལ། མི་ཕན་ན་བསྟོས་
པ་དོན་མེད་ཅེ་ན། དངོས་སུ་མི་ཕན་ཞིང་བརྒྱུད་ནས་ཕན་པས་ཉེས་པ་གཉིས་པོ་མེད་དེ། དེའང་བྱམས་པས་
བདེ་བ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དང་སྙིང་རྗེས་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བར་བསྟོས་པས་ལྷག་པའི་བསམ་པ་དག་པར་འགྱུར་
རོ། །དེས་བྱེད་པ་པོའི་ཚོགས་གཉིས་རྣོགས་པའོ། །གཉིས་པ་འགྲོ་བ་ནད་པ་ཞེས། ནད་གསོ་བའི་རྒྱུ། སྨན།
སྨན་པ། ནད་གཡོག་ལ་གྱུར་ཅིག་པའོ། །དེ་ལ་སྨན་དུ་གྱུར་པ་ནི། མདོ་ཏིང་འེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་འཛིན་པའི་
དགེ་སློང་ཡང་དག་ཏོག་གིས་འབྲུམ་བུ་མེ་དཔལ་གྱིས་ཐེབས་པ་ན། རྒྱལ་པོ་ཡེ་ཤེས་དཔལ་འཕོར་དང་བཅས་
པའི་ཆེ་ལམ་དུ། དགེ་སློང་འདི་ནི་འཆི་བའི་དུས་བྱས་ན། །འཇམ་བྱའི་གླིང་དུ་ཏིང་འཛིན་སྒྲ་ཡང་ནི། །སེམས་
ཅན་ཀུན་ལ་རྒྱུ་ཏུ་བཤད་པར་འགྱུར། །འདི་སོས་པས་ནི་ཏིང་འཛིན་རྣམས་ཀྱང་ཐོབ། །ཅེས་བསྟན་པས། རྒྱལ་
པོ་དེའི་བུ་མོ་ཡེ་ཤེས་ལྷན་གྱི་ལུས་ཀྱི་ཤ་དང་ཁྲག་དེ་ལ་སྨན་དུ་གྱུར་པ་དང་། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་
གྱིས་འཇམ་བྱའི་གླིང་པ་རྣམས་ཀྱི་རིམས་ནད་གཙོད་པའི་ཕྱིར་སྨོན་ལམ་བཏབ་སྟེ་ལུས་བོར་བ་ལྟ་བུ་སྟེ།
དུས་འདི་སྐད་དུ། ཀུ་རེའི་གྲོང་དང་ཉེ་བ་ན། །དེས་པ་ཞེས་བྱའི་སྲོག་ཆགས་ཡོད། །དེ་ཡི་ཤ་ལ་སུ་ཟ་བ། །ནད་
རྣམས་ཀུན་ལས་ངེས་པར་གྲོལ། །ཞེས་སྨྲོག་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི་ཟས་དང་ཞེས་པ། མཆོད་དང་ནད་
ཀྱི་བསྐལ་པ་འདས་ནས། མུ་གེ་གཉན་ཆེ་བ་དང་། རྟེག་ཐུར་བ་དང་། རྩུས་གོང་དཀར་པོ་བའི་ཚེ་བདག་ཟས་
དང་སྐོམ་དུ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པ་ལ། མུ་གེའི་བསྐལ་པ་བར་མ་ནི། རྒྱལ་སྲས་ཐོགས་མེད་ལྟར་ན། ཚེ་ལོ་སུམ་
ཌུ་པ། ཉི་ཤུ་པ། བཅུ་པ་རྣམས་སུ་རིམ་པས་མུ་གེ་དང་། ནད་དང་། མཆོད་གསུམ་དུ་འབྱུང་བར་བཞེད་ལ།
སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གསུམ་ཀཱའང་ཚེ་ལོ་བཅུ་པ་ན་འབྱུང་སྟེ། མུ་གེ་ལོ་བདུན་དང་ཟླ་བ་བདུན། ནད་ཟླ
བ་བདུན་དང་ཞག་མ་བདུན། མཆོད་ཞག་བདུན་ཁོ་ན་སྟེ། རིམ་པས་ལོངས་སྤྱོད། ལུས་སྲོག་ཉམས་པར་བྱེད
པ་ཞེས་སོ། །སྲོན་དུ་བསོད་སྙོམས་ཕུལ། སྨན་བྱིན། གསོད་པ་སྦྱངས་ན་དེ་གསུམ་ལྟོག་གོ། །དངོས་གཞི་ལ
ཐོག་མར་བསམ་པ་སྦྱང་བ་དང་། དམ་བཅའ་བ་ངག་ཏུ་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། ཐམས་ཅད་

གཏོང་བ་ལ། གཏོང་བ་དངོས། བཏང་བའི་འཐད་པ། བཏང་ནས་རྗེ་ལྟར་བསྒྲུབ་པ་གསུམ། ལུས་དང་ཞེས་རྩ་
བ་གསུམ་གྱིས་སྡུ་མ་དང་། ཐམས་ཅད་བཏང་བས་ཞེས་དང་། ཐམས་ཅད་གཏོང་ཞེས་པས་གཉིས་པའི་
གཉིས་དང་། གསུམ་པ་ལ་མདོར་བསྟན་པ། ཕུང་ཟད་བཤད་པ། གཞན་གྱི་དོན་དུ་རིགས་པ་ལ་སྦྱར་བ་
གསུམ། བདག་གི་ཞེས་པ་ནས་རྩ་བ་བཞི་དང་། བཞི་དང་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ལ། ཐ་མར། དེ་ལྟ་ན་ཕྱོགས་པ་ལ་
བསྐུལ་ཡང་འཇུག་གམ་ཞེ་ན། དེ་ལ་གཉོད་པ་མི་འགྱུར་བའི་ལས་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ཆུད་མི་ཟ་བའི་རྒྱུར་
སྨོན་པ་གསུམ་དེ། བདག་ལ་ཞེས་པ་ནས་རྩ་བ་གཉིས་དང་། བཞི་དང་། བཞི་ཡིས་སོ། །གསུམ་པ་ལོངས་
སྤྱོད་པའི་རྒྱུར་སྨོན་པ། ཉེ་བར་མཁོ་བ་ལ་སྦྱར་བ། བྱེད་པ་རྒྱ་ཆེ་བ། ཡུལ་དང་དུས་ཚད་པ་མེད་པར་སྨོན་པ་
གསུམ་པོ་བདག་དེ་མགོན་ཞེས་པ་ནས། ཚོགས་སུ་བཅད་པ་གསུམ་དང་རེ་རེ་སྟེ། ཡིད་བཞིན་གྱི་དོར་བུ་
དང་། བུམ་པ་བཟང་པོ་དང་། རིག་སྔགས་གྲུབ་པ་དེ་རིག་སྔགས་ལ་བརྟེན་ནས་དགོས་འདོད་འབྱུང་
བའོ། །གཉིས་པ་བསམ་པ་ངེས་ནས་དམ་བཅའ་བ་ཚོགས་ཏུ་བརྗོད་པ་དེ། ཇི་ལྟར་སྤྲོན་གྱི་བདེ་གཤེགས་ཞེས་
པ་ལ། འདི་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མ་ཚང་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་དང་། དེ་ཡང་དག་པར་བླང་བའི་ཚུལ་
བོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱལ་སྲས་བྱམས་པས། བྱོགས་སྟོབས་རྒྱ་སྟོབས་ཙ་བའི་སྟོབས། །ཐོས་སྟོབས་དགེ་བ་
གོམས་པ་ལས། །མི་བརྟན་པ་དང་བརྟན་འབྱུང་བ། །གཞན་གྱིས་བསྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་བཤད། །ཅེས་
དང་། མདོའི་དགོངས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མ་ལས། རིགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། དགེ་བའི་བཤེས་
གཉེན་གྱིས་ཟིན་པ། ཤྱེང་རྟེ་ཆེ་བ། འཁོར་བའི་ལྷུག་བསྡལ་གྱིས་མི་འཇིགས་པ་སྟེ་བཞི་དང་། ས་ངམ་རྒྱས་
དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་གཉིས་གསུངས་སོ། །སྨོན་དཔོན་ཀུན་སྐྱེས
དེ་དག་དང་། འཇིགས་སྐྱོབ་དང་། གཡོ་བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བར་བཞེད་དོ། །ཅི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི
སེམས་དེ་ཡང་དག་པར་ལེན་པའི་ཚོ་གཤོན་དུ་མ་སོང་བར་སྐྱེ་ན་ཚོ་གཅིག་ལ་ལ་དོན་མེད་ལ། མི་སྐྱེ་ན
སྟོན་པ་ཉིད་ལྟ་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་རིགས་ས་པ་མཐོང་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་ཚོ་གཅིག་མེད་ཀྱང་རྒྱུན་གཞན་ལས་སྐྱེ
སྟེ། རྒྱ་སྟོང་རྟེ་གོམས་པ། ཙ་བ་དང་པ་བརྟན་པ། བསམ་པའི་རྟེན་གཞན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རང་གཞན་གཉིས་

ཀ་ལ་རྒྱ་པ་གཅིག་ཕྱར་སེམས་བཞིན་དུ། གཞན་སྡུག་བསྔལ་ལས་བསྐྱབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱི་རོལ་བྱེད་དང་
ཐུན་མོང་བ་དང། བདག་དང་གཞན་གང་ཟག་གིས་སྟོང་པའི་ཕུང་པོ་སྐད་ཅིག་དང་རྒྱལ་ཐབ་ཙམ་དུ་ཤེས
ནས། དེ་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པ་ཆོས་ལ་དམིགས་པ་ཉན་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་བ་དང། རང་གཞན
བདེན་པས་སྟོང་པ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་ཤེས་ནས། དེ་དག་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པ་དམིགས་པ་མེད་པའི
སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་གསུམ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་སྙིང་རྗེ་གོམས
པར་བྱེད་པ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་གོ། །གཉིས་པ་ནི་སྙིང་རྗེ་དང་ལྡན་པས་གཞན་སྡུག་བསྔལ་ལས་བསྐྱལ
བར་འདོད་ཀྱང། དེའི་ཐབས་སུ་ཚངས་པ་ལ་སོགས་པ་དོན་དུ་གཉེར་ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་སྐྱེ་བས།
རྟེན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དད་པ། རྒྱུ་སྦྱོང་པ་ལ་དད་པ། འབྲས་བུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་དད
པའོ། །བསམ་པའི་རྟེན་གཞན་ནི། གཞན་ལ་གནོད་པ་གཞི་དང་བཅས་པ་ལས་ལོག་པ་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ
པའོ། །འདི་ལེན་པ་དོན་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་ཁྲེལ་ཡོད་སྐྱེ་བས་རང་དང་གཞན་ལས་བློངས
པ་མི་ཉམས་ཤིང་བརྟན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །བདག་གི་བློ་མའི་ཞལ་ལྟ་ནས། ངོ་བོ་ཙམ་ཚོ་ག་ལ་མ
བརྟེན་པར་སྐྱེ་སྲིད་ཀྱང། སྡོམ་པར་འགྱུར་བ་ལ་ལེན་པའི་ཚོ་ག་ཅིས་ཀྱང་དགོས་པས། དེ་བཤད་པ་དོན་ཡོད
ལ། མ་ཁྱབ་པཉྫ་མེད་དེ། སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཕྱིས་ཤུག་ཐུན་པ་ཆེན་པོ་ལས་ཡང་དག་པར་བླངས་ཏེ།
བསྐལ་པ་བཟང་པོ་ལས། ང་ནི་སྟོན་ཚེ་རྡ་མཁན་བུར་གྱུར་ཚེ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཤུཀ་ཐུན་དེ
ལ། །ཐུག་ལངས་པོར་པ་གང་ཙམ་ཕུལ་ནས་ནི། །དང་པོ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་བཤད
ལ། དེས་སྐབས་དེར། བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཁྱོད་སྐུ་ཅི་འདྲ་དང། །མཚན་མཆོག་བཟང་པོ་ཁྱོད་དང་ཅི་འདྲ
དང། །ཚེ་ཡི་ཚད་ཀྱང་ཁྱོད་དང་ཅི་འདྲ་བར། །དེ་འདྲ་ཁོ་ནར་བདག་ཀྱང་འགྱུར་བར་ཤོག །ཅེས་སྨོན་ལམ
བཏབ་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཅི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་ནོད་པ་ལ་སོ་སོར་ཐར
པའི་སྡོམ་པ་གང་རུང་ཞིག་ནི་ཐོབ་པ་དང་གནས་པའི་རྟེན་དགོས་ཤམ་མི་དགོས་ཤེ་ན། ཟློག་དགོས་ལ་ཟློག
རྟེས་འབྲང། དེ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་དུ་མི་འཐད་དེ། ཟ་མ་དང་མ་ནིང་དང་ལྡ་ལ་སོགས་པ་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ

མེད་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནས་པའི་རྟེན་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སོ་སོར་ཐར་པ་
ཤེ་འཚོས་ནས་གཏོང་ཡང། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མི་གཏོང་བས་ཞེས་སོ། །རྒྱལ་སྲས་ཐོགས་མེད་ཀྱི་རྗེས་
འབྲང་། སྐྱེ་བ་དང་གནས་པ་གཉིས་ཀའི་རྟེན་དུ་བཞེད་དེ། ཇོ་བོ་རྗེ་ཡིས། སོ་སོར་ཐར་པ་རིགས་བདུན་
པོའི། །སྡོམ་པ་ཡང་དག་ལྡན་པ་ལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་ཡི། །སྐལ་བ་ཡོད་ཀྱི་གཞན་དུ་
མིན། །ཞེས་ཏེ། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཀྱང་གྲོང་གསུམ་གྱི་སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ལྟ་དང། དམྱལ་བ་
དང། མཚམས་མེད་ཅན་ལ་སོགས་པར་སོ་སོར་ཐར་པ་སྐྱེ་བ་དང། གནས་པའི་རྟེན་དུ་མ་གྱུར་པ་དག་ལ་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །བདག་གི་ཟླ་མས། སྲིད་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ཁས་བླངས་
པའི་སོ་སོར་ཐར་པ་དང། སོ་སོར་ཐར་པ་ཙམ་པོ་གཉིས་ལས། སྤྱ་མ་ནི་སྐྱེ་བ་དང་གནས་པ་གཉིས་ཀའི་རྟེན་
དུ་མི་འཐད་དེ། སྤར་གྱི་རྒྱ་མཚན་དེ་དག་དང། གཞན་ཡང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་གཞུང་ལས་གང་སྤྱད་ན་ཕམ་པར་
འགྱུར་བ་དེ། འདིར་ལྟུང་བའི་གཟུགས་བརྙན་དུ་འགྱོ་བའི་སྐབས་ཡོད་དེ། བསམ་པ་དང་དུས་ལ་སོགས་པ་
འགལ་བའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བསམ་པ་དང་ནི་བསྟན་པ་དང། །སྲོས་བ་དང་ནི་ཉོན་པ་དང། །དུས་
འགལ་ཕྱིར་ན་དམན་པ་གང། །དེ་ནི་དམན་པ་ཁོ་ནར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
རབ་ཏུ་བྱུང་བས་ཀྱང་ལུས་ངག་གི་བདུན་གཞན་དོན་དུ་སྤྱད་ན། ལྟུང་བའི་གཟུགས་བརྙན་དུ་འགྱུར་བས།
ཟློག་དགོས་ཉིད་ཀྱིས་གང་ཟག་དེ་ལྟ་བུ་ལ་དགོངས་ནས། ཅི་སྟེ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་འགྱུར་བ་མཐོང་ན།
བསླབ་པ་དབུལ་ལོ་ཞེས། གཞན་དོན་དུ་བསླབ་པ་ཕུལ་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་མི་གཏོང་ལ། སོ་སོར་ཐར་བ་
གཏོང་བའི་ཕྱིར་དང། ཉེ་བ་འཚོར་གྱིས་ཞུས་པ་ལས་ཀྱང། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡོམ་པ་དང། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་སྡོམ་པ་བསམ་པ་ཡང་གཞན། སྲོས་བ་ཡང་གཞན་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་གཞན་ལ་གཞོན་
པ་གཞི་དང་བཅས་པ་ལས་འོག་ཙམ་ཞིག་སོ་སོར་ཐར་པ་ཙམ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་སྐྱེ་བ་དང་གནས་པ་གཉིས་
ཀའི་རྟེན་ཡིན་ཏེ། བསམ་པ་དེ་ཉིད་གཞན་ལ་ཕན་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་སྐྱེ་བ་དང། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལའང་
དེས་ཁྱབ་པས་གནས་པའི་རྟེན་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྒྱུན་ཆགས་པ་དང། གཞན་གྱི་སེམས་རྟེས་སུ་བསྟུང་

བ་དང་། ཉམས་ན་གསོ་རྩང་བ་ཡིན་ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དེ་ལས་བརྒྱུད་པ་ཡིན་པས་འདི་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་
སོ། །དེ་ནས་ཐོབ་ན་སྤར་སོ་སོར་ཐར་པ་མ་ཐོབ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པའི་སྐབས་ཉིད་དུ་ཐོབ་ལ།
སྤར་ཐོབ་ན་དེ་གནས་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། དམན་པའི་བསམ་པ་བཏང་ཡང་སྒོང་སེམས་མ་དོར་བས་སོ། །དེ་ལྟར་
ན་ཉན་ཐོས་ལ་གཞན་དོན་དུ་སྒོག་བཅད་ན་ཕམ་པར་འགྱུར་ལ། འདིར་ལྟུང་བའི་གཟུགས་བརྙན་ཡིན་པ་མི་
འགལ་ལམ་ཞེ་ན། སྤ་མ་བསམ་པ་རྒྱ་ཆུང་བ་གཞོན་པའི་བསམ་པ་དང་འབྲེལ་བས་སྤང་བྱ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་དེ་
ལས་བརྒྱུད་པ་སྟེ་བསྟེན་པ་རྣོགས་པ་དང་། གནས་བརྟན་པར་གྱུར་པ་ལ་བསྡུང་བྱ་ཐ་དད་མེད་ཀྱང་མ་ཞུས་
པ་དང་། གནང་བ་ལ་ཉེས་པ་ཡོད་མེད་ཐ་དད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སོ་སོར་ཐར་པ་
དང་། འོག་མ་བསྡུང་བྱ་ཡིན་པཙམ། རིམ་གྱིས་བསླབ་པ་ལ་དགོངས་ཏེ། མདོ་དཀོན་མཆོག་སྒྲིན་ལས། རྡོ་
ལྟར་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པས་བསྡོམས་པ་ཡིན། བྱང་ཆུབ
སེམས་དཔའི་བསླབ་པ་ལ་སློབ་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་བཞེད་དོ། །གཉིས་པ་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་བླང
བ་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་དང་། དབུ་མ་པའི་ལུགས་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱལ་སྲས
བྱམས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས། སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ལས་བརྒྱད་པ། སློབ་དཔོན་ཙནྡྲ་གཞི་མེའི་རྗེས་སུ
འབྲངས་ནས། ཇོ་བོ་རྗེའི་ཕྱག་བཞེས་ཏེ། བདག་གི་བླ་མ་རྗེ་བཙུན་ས་སྐྱ་པས་སྡོམ་པ་ཉི་ཤུ་པའི་འགྲེལ་པ
ལས་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །དབུ་མ་པའི་ལུགས་ནི། མདོ་སྡེ་སྡོང་པོ་བཀོད་པ་དང་། ནམ་མཁའི་སྙིང་པོ་ལ
སོགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས། མགོན་པོ་འཕགས་པའི་དབྱངས་ཀྱི་གསུང་རབ། སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་གླུ
སྒྲུབ་ལ་སོགས་པ་ལས་བརྒྱད་པ། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཞི་བའི་ལྷ་དང་། སློབ་དཔོན་རྡོ་ཏྲི་དང་། ཇོ་བོ་ཕྱུ
ཧྲི་མི་ཏ་ལས་འོངས་པ་དཔལ་ས་སྐྱ་པའི་ཕྱག་བཞེས་འདི་ཡིན་ནོ། །འདི་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་རྣམ་པ་ལྔ་ཡོད
དེ། དེ་འང་བླང་བའི་ཡུལ་མི་འདྲ་སྟེ། སྤ་མ་མགོན་པོ་བྱམས་པས། བར་ཚེས་གཉིན་དུལ་ཞིང་ཞི་ལ་ཉེར་ཞི
བ། ཡོན་ཏན་ལྔག་པར་བརྩོན་བཅས་ལུང་གིས་ཕྱུག ། དེ་ཉིད་རབ་ཏུ་རྟོགས་ཤིང་སྒྲ་མཁས་ལྔན། ། བརྩེ་བའི
བདག་ཉིད་སྙོ་བ་སྤངས་ལ་བརྟེན། ། ཞེས་མཚན་ཉིད་བཅུ་ལྔན་ནམ། སྡོམ་པ་ཉི་ཤུ་པར། བླ་མ་སྡོམ་ལ་གནས་

ཤེང་མཁས། །ནུས་དང་ལྡན་ལས་ཆུང་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ལ། སྨོན་དགོན་གྱུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། དགེ་བའི་
བཤེས་གཉེན་དེ་དག་གི། །མཚན་ཉིད་མདོར་བསྡུས་མཁྱེན་པར་མཛོད། །ཚོགས་ཤེས་སྟེང་རྟེ་ཚུལ་ཁྲིམས་
ལྡན། །ཉོན་མོངས་སེལ་བའི་ཤེས་རབ་ཅན། །དེ་དག་གིས་ནི་ཁོང་བསྟན་ནི། །ཁྱེད་ཀྱིས་མཁྱེན་གྱིས་གྱུས་
པར་མཛོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་དོན། སྤྱོད་འཇུག་འདིར། རྒྱ་པར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི། །ཞེས་པ་ལ་
སོགས་པ་མཚན་ཉིད་གཉིས་སུ་གསུངས་སོ། །ལེན་པའི་གང་ཟག་མི་འདྲ་སྟེ། སེམས་ཙམ་པ་འཕགས་པ་
ཐོགས་མེད་ཀྱི་རྟེས་སུ་འབྲངས་ནས། སོ་སོར་ཐར་པའི་རིགས་བདུན་གང་རུང་ཞིག་རྟེན་དུ་དགོས་པར་
བཞེད་ལ། དེའང་ལུང་དང་རིགས་པས་ཏེ། ལུང་ནི་འཕགས་པ་སའི་སྟེང་པོ་འཁོར་ལོ་བཅུ་པ་ལས། བྱིས་པ་
དབང་པོ་ཞན་ཅིང་ལེ་ལོ་ཅན། །ཐེག་པ་གཉིས་ལ་ནན་ཏན་མི་བྱེད་ན། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་འཁོར་ལོ་ལྡན་མི་
འགྱུར། །དེ་དག་རྒྱ་ཆེན་ཐེག་པའི་སྟོད་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། སྐྱལ་བྱེད་ཀྱིས་ཞུས་པར། སྐས་ཀྱི་གདང་བུ་རྣམ་
ལྡ་བར། །ཉན་ཐོས་ས་ལ་མི་གནས་ན། །རྒྱུན་གྱིས་ཐེག་པ་མི་འཐོབ་སྟེ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའང་དེ་བཞིན་
ནོ། །ཞེས་དང་། སྨོན་དགོན་ཤཱཀྱེ་བས། གང་ཞིག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སོང་ཞིང་། །སོ་སོར་ཐར་པ་ལེགས་
བསྟམས་ཏེ། །སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་སྙིང་བརྩེ་བ། །དེ་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྐྱེ་ཞིང་། །དེ་ལས་རིག་འཛིན་
སྤྱོམ་པ་འབྱུང་། །གཞན་དུ་འབད་པ་འབྲས་བུ་མེད། །ཅེས་དང་། ཏོ་བོ་རྟེས། སོ་སོར་ཐར་པ་རིགས་བདུན་
ཀྱི། །རྒྱ་ཏུ་སྤྱོམ་གཞན་ལྡན་པ་དག །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོམ་པ་ཡི། །སྐྱལ་བ་ཡོད་ཀྱི་གཞན་དུ་
མིན། །ཞེས་བཤད་དོ། །རིགས་པའང་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྤྱོམ་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོམ་པའི་རྟེན་དུ་
དགོས་ཏེ། དེ་མེད་ན་མི་སྐྱེ་བས། ཞིང་དང་ལོ་ཏོག་བཞིན། གང་གཞན་ལ་ཕན་པ་བསྐྱབ་པ་ལ་གཞོན་པ་སྤོང་
བ་སྤྱོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པས་ཞེས་ཟེར་རོ། །དབུ་མ་པ་རིགས་རྒྱུ་མཐའ་དག་ལ་སྐྱེ་སྟེ། ཐུ་མ་སྲུང་མི་ནུས་པ་
རྒྱལ་པོ་ནས་ཀན་པའི་བར་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱེ་བར་བཞེད་པས། བསྐལ་པ་བཟང་པོ་ལས། རྒྱལ་བ་ཕན་བཞེད་
གྲོང་དཔོན་གྱུར་པའི་ཚེ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་ཆེན་དཔལ་དེ་ལ། །ཉིན་གཅིག་སྲོག་གཅོད་སྤྱོམ་པ་
ཆུང་ནས་ནས་ནི། །དང་པོར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ལེན་པའི་ཚོ་གཅ

མི་འདྲ་སྟེ། སྦྱོར་བ་ལ་སྦྱ་མ་སོ་སོར་ཐར་པ་རིགས་བདུན་གྱིས་དགེ་ཟིན་པ་དང་། སེམས་དགའ་བ་ལ་སྐྱེ་བའི་
དབང་དུ་བྱས་ནས་ཕྱག་དང་མཆོད་པ་ཅམ་བྱས་ནས། ལྷ་བ་ཅུང་ཟད་དམའ་བ་ལྷར་སྤྱོད་པའང་དོག་པས།
ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡོམ་པ་འབོགས་པ་ལྷར། བར་ཚད་ཏེ་བ་དང་། ལྷུང་བའི་ལྟེ་ཡང་བཙོད་པ་དང་། ཉམས་པའི་ཉེས་
དམིགས་བཙོད་པ་ལ་སོགས་པ་མང་བ་ལ། དབུ་མ་པ་ལྷ་བ་མཐོ་བས་སྤྱོད་པའང་ཡངས་པས། གང་ཟག་སྤྱི་
པ་ཅན་དང་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོད་མ་ཡིན་པ་ལའང་སེམས་སྐྱེ་བར་དགོངས་ནས། སྤྱི་པ་བཤགས་པ་ལ་
སོགས་པ་ཡན་ལག་བདུན་པ་མང་བ་ལ། བསྟན་པ་བཙོད་པ་དང་བར་ཚད་ཏེ་བ་ལ་སོགས་པ་མི་མང་
དོ། ཁངས་གཞིར་ཡང་སྟོན་དགོན་ཐོགས་མེད་སྟོན་པ་བླངས་ནས། ཕྱིས་འཇུག་པ་ལེན་ལ། སྟོན་དགོན་གྱུ
སྒྲུབ་གཉིས་ཀ་སྔོན་ས་གཅིག་ལེན་ཅིང་། སྡོམ་པ་འབོགས་པའི་བཙོད་ཚུལ་ཡང་མི་འདྲའོ། །མཇུག་ཀྱང་སྟོན་
དགོན་ཐོགས་མེད་མཁྱེན་པར་གསོལ་བ་དང་། སྡོམ་པ་ཀུ་ཚོམ་དུ་མི་བསྟན་པ་ལ་སོགས་པ་མང་བ་ལ།
འཕགས་པ་ཀློ་སྦྲུབ་རང་དང་གཞན་སྟོ་བ་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་མང་དོ། །བསྡུད་ཚུལ་ཡང་མི་འདྲ་སྟེ། སྟོན
དགོན་ཐོགས་མེད་རྒྱ་བའི་ལྷུང་བ་བཞིར་བཞེད་ལ། སྟོན་དགོན་ཀློ་སྦྲུབ་ནམ་མཁའི་སྙིང་པོའི་མདོ་ལྟར་བཅུ
དགུར་བཞེད་དོ། །ཕྱིར་བཅོས་མི་འདྲ་སྟེ། སྟོན་དགོན་ཐོགས་མེད་ཉན་ཐོས་དང་བསྟུན་ནས། སྡོམ་པ་སྨར
ཡང་བླང་བར་བྱ། །ཟག་པ་འབྲེང་ནི་གསུམ་ལ་བཤགས། །གཅིག་གི་མདུན་དུ་ལྷག་མ་རྣམས། །ཤིན་ཏུ་ཚུང
བ། ཉོན་མོངས་མི་མོངས་བདག་སེམས་བཞིན། །ཞེས་བཞེད་ལ། སྟོན་དགོན་ཀློ་སྦྲུབ། ནམ་མཁའི་སྙིང་པོ་ལ
གསོལ་བ་གཏབ་པ་དང་། ཕུང་པོ་གསུམ་པའི་མདོ་འདོན་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་གེ་བརྒྱ་པ་ལ
སོགས་པས་འདུག་པར་བཞེད་དོ། །དེ་ལས་འདིར་བཤད་པ་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་པས། དེ་བརྟེན
ན། ཡུལ་དང་། གང་ཟག ཆོ་ག བསྟན་བྱ། ཆོད་སྦྱང་དང་བདུན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སྡོམ་པ་མ
ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ། ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་བྱེད་པ། ཉམས་ན་གསོ་བར་ནུས་པ། བདག་ཉིད་སྡོམ་པ་དང
ལྡན་པ་སྟེ་འདས་མ་ཐག་པར་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་བཏང་ཤེས་ཤེང་དོན་གོ་ན
འགྲོ་བ་མཐའ་དག་གོ །གཞི་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་ནུས་པ་དང་སྦྱར་ནས་བླང་སྟེ། གཞན་དུ་ན་དམ་བཅའ་བ

ལས་ཉམས་པས་རྒན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་བཞིན་ནོ། །དུས་ནི་ཡུན་ཐུང་དུ་འགྱུ། རིང་པོའམ། འཚོ་བར་རམ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མི་དགེ་བ་བཅུ་ལ་ཡུན་ཐུང་དུ་སྤྱོང་བ། ཡུན་རིང་དུ་སྤྱོང་བ། རྗེ་སྲིད་འཚོ་བར་སྤྱོང་པ་བཅུ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཉན་པོའི་སྟོབས་དང་སྒྲུར་ཏེ་བློངས། །དེ་ལྟར་ན་ངེས་པ་ལྷ་ལ་སྨོན་པ་མི་སྐྱེ་བར་བཤད་པ་དང་འདིར་དུས་ངེས་པ་ལ་སྐྱེ་བར་བཤད་པ་འགལ་ལ། ཐུང་དུ་སྤྱོང་བ་ལ་སོགས་པཉང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་ལས་སྤྱོང་བ་བདུན་བཤད་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་བཅུ་བཤད་པས་སོ། །ཡང་དུས་རེས་འགའ་བ་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྒྱུར་མི་རུང་བས་འདིའི་སྟོན་པར་འགལ་ཞིང་། རེས་འགའ་བསྟུང་བ་དེ་ལྟུང་བ་དང་འཇིས་པས་ས་ཐོབ་པའི་གེགས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྔ་མ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འདོད་པ་ཡིན་ལ། རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་སྟོབ་པས་སྐྱོན་གཉིས་པ་མེད་ཅིང་། ཁས་བླངས་ཉམས་པ་མ་ཡིན་པས་གསུམ་པཉང་མེད་དེ། བསྐལ་པ་བཟང་པོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་འདས་མ་ཐག་པར་བཤོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་འདི་དག་ནུས་པའི་དབྱེ་བ་ལ་དགོངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དབྱེ་བ་སྒྲུམ་ཐུ་རྩ་བཞི་ལས། ས་བོན་གསར་འཛིག་འཛིག་ཚོགས་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལྟ་བར་མོས་པ། རྟེན་ཁྱིམ་པ་ལ་སོགས་པ། སྤྱོད་པ་དང་རྟོགས་པའི་དབྱེ་བས་བསླབ་བྱ་ཕྱོགས་རེ་དང་། བསྡུས་པ་དང། འབྲེང་དང། མཐའ་དག་ལ་སློབ་པས། ཕྱོགས་གཅིག་སྤྱོང་བ་བཅུ། མཐའ་དག་སྤྱོང་བ་བཅུ། ཞེས་པ་ལྟར་བདག་གི་བློ་མ་གསུང་ལ། བསླབ་བཏུས་ལས་ཀྱང་། སྟོབ་པ་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་དང་ཡང་སྒྲུར་ཏེ་བློངས་ཞེས་ཏེ། གང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྦྱིར་བསྟན་པ་དེར་ཡང་གོམས་པར་བྱར་མི་རུང་བཅམ། དགག་པའི་དགེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་དང་པོ་བས་བསླབ་པར་མི་བྱ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་གཉིས་མེད་ན་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ་ཞེས་དང། བསླབ་པ་འདིའི་ནང་ནས་བསླབ་པ་གང་ཡང་རུང་བ་བསྟུང་བར་འདོད་ཕྱིར་ཡང་ཡང་དག་པར་ལེན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་དང། དེ་བས་ན་རང་གི་མཐུ་དང་སྒྲུར་ཏེ་དགེ་བའི་རྩ་བ་གཅིག་ཙམ་ཡང་ཡང་དག་པར་བླང་བར་བྱ་སྟེ་ཞེས་དང། དུས་ཇི་སྲིད་དུ་ནུས་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཡང་དག་བ་ཡང་དག་པར་བླང་ཏེ། འདི་ནི་སྨན་གྱི་བློའི་མདོ་ལས། དད་པའི་

རིགས་ཀྱི་བྱཱ་ཀ་རཎ་མོ་ཡན་ལག་བཅུད་དང་ལྡན་པའི་བསྟན་གནས་ལ་ཉེ་བར་གནས་ཏེ་ལོ་གཅིག་
གམ་ཟླ་བ་གསུམ་དུ་བསླབ་པའི་གཞི་རྣམས་འཛིན་ཅིང་ཞེས་དང། འདི་ཉིད་ཀྱིས་མདོར་ན་རང་གི་ནུས་པའི་
ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་བྱ་བ་རྣམས་ལ་ལྷུང་བ་མེད་དེ། དོན་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལ་བསླབ་པ་བཅས་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་ལ། ཡང་སྨྲོད་པ་དང་རྟོགས་པ་མཚོག་ལ་དགོངས་ཏེ། རྒྱས་པར་བསྐལ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་
པ་མཐའ་ཡས་པར་བཤད་དུ་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་ཀྱང། ཆོས་ལྡན་སེམས་མཚོག
བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་ཡང། །མཐའ་ཡས་ཉེས་ཚོགས་བྱེད་ལས་སེམས་རབ་བསྡུམས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཚོ
ག་ལ་སྨྲོད་པའི་ཚོས་བདུན་སྟོན་དུ་སོང། དངོས་གཞི་བསམ་པ་ལེགས་པར་སྒྲུབས་ནས་དེ་བཞིན་པའི་ཡན
ལག་ཏུ་དམ་བཅའ་བ་ཚོག་ཏུ་བརྟོད་པ་ལ། བདག་གི་བླ་མ་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་པཎ་ཁྱེ་ཏས། སེམས་བསྐྱེད་པ
ཕྱི་འི་མཚན་ཉིད། ཇོ་གས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཁྱད་པར་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རིགས་མི་མཐུན་འགོར་འདས
གཉིས་ཀྱི་སེམས་བཅད་ནས། མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་གྱུར་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་གླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས།
བདག་ཉིད་དང་ནི་འཇིག་རྟེན་འདིས། །ཆུ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་འདོད་ན། །དེ་ཡི་ཚུ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས། །རི
དབང་རྒྱལ་པོ་ལྟར་བརྟན་དང། །ཕྱོགས་མཐས་གཏུགས་པའི་སྟེང་རྟེ་དང། །གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་ཡེ་ཤེས
ལགས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །མདོར་རྟོགས་རྒྱན་ལས་གསུངས་པ་དེ་བཏང་ལས་བྱང་བ་ལ་དགོངས་ཏེ། ཕྱི་འི
མཚན་ཉིད་དུ་བྱས་ན། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་དང། ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་དང། ཕྲིན་པ་དག་པའི་ས་ལ་མ
ཁྱབ་ཅེས་གསུངས་པོ། །དེའི་མཚན་གཞི། ཤྱོང་ཉིད་སྟེང་རྟེའི་སྟེང་པོ་ཅན། །བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པ་ཁ་ཅིག་ལ། །ཞེས
དང། བསླབ་བཏུས་ལས། ཤྱོང་པ་སྟེང་རྟེའི་སྟེང་པོ་ཅན། །སྒྲུབ་ཅེས་སོ། །དེ་ངག་ཏུ་བརྟོད་པ་ཅི་ལྟར་ཞེ་ན།
ཚ་བ་བརྒྱད་དེ་སྟོན་འཇུག་སྟབས་གཅིག་ཏུ་ཆྱང་བའོ། །སྟོབ་དཔོན་རྟེ་ཏུ་རིས་སྟོན་པའི་སེམས་སྟོན་དུ་གཏོང
བ། སྟོན་འཇུག་གི་སེམས་སྟབས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་པ། སྟོན་འཇུག་གི་སྟོམ་པ་ཆྱང་བ་གསུམ་བཤད་དེ།
མགོན་པོའི་སྒྲན་ལྟར་ཇོ་གས་པ་ཡི། །བྱང་ཆུབ་མཚོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ། །ཞེས་ཚ་བ་བཞིས་སྟ་མ་དང།
ཇི་ལྟར་སྟོན་གྱི་བདེ་གཤེགས་ཞེས་ཚིགས་བཅད་གཉིས་ཀྱིས་གཉིས་པ་དང། གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དབའི་སྟོམ་པ་གཟུང་བ་ལ་མོས་པ་བརྟན་པོ་ཡོད་ན་དེའི་ཚེ་སྟོམ་པ་སྨྲེ་ན་ནོ། །རྗེ་ལྷར་སྟོན་གྱི་སོགས་ཚོགས་བཅད་གཉིས་ཀྱིས་གསུམ་བཤད། །དྲུག་པ་ལ་སྨོན་འཇུག་ཐུན་མོང་དང་། སོ་སོའི་གཉིས་ལས། སྔ་མ་ལ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་གུས་པ། དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་གདུང་རྒྱུན་མི་གཅད་པ། སེམས་ཅན་བློས་མི་འདོར་བ་སྟེ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཚོས་གསུམ་དང་། ལྷུང་བ་དང་། ལྷུང་བ་མེད་པ། ལྷུང་བའི་གཟུགས་བརྙན་དང་། ལྷུང་བ་མེད་པའི་གཟུགས་བརྙན་དེ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཚོས་བཞིའོ། །གཉིས་པ་ལ་སྨོན་པའི་དང་། འཇུག་པའི་འོ། །སྔ་མ་ལ་སྒང་བ་དང་། བརྗེན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྔ་མའི་སྟེང་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བརྗེད་པའི་རྒྱུ་ནག་པོའི་ཚོས་བཞི་སྒང་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱ་སྙམ་པའི་འབྲས་བུ་ལ་སྨོན་པ། ས་དང་ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་བསྟན་སྙམ་པའི་ཐབས་ལ་སྨོན་པ། སེམས་ཅན་གྱི་རེ་བ་ཐམས་ཅད་བསྐང་སྙམ་པ་ཕྱིན་ལས་ལ་སྨོན་པ་སྟེ་གསུམ་གསུངས་ལ། གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་བྱན་པར་བྱ་བ། སེམས་དེ་གོང་ནས་གོང་དུ་སྦེལ་བ། ཚོགས་གཉིས་གསག་པར་བཙོན་པ། དེ་མི་བརྗེད་པའི་རྒྱུ་དཀར་པོའི་ཚོས་བཞི་བརྗེན་པའོ། །འཇུག་པ་ལཉང་གཉིས་ལས། སྒང་བ་ལ། ཐུན་མོང་རྩ་བའི་ལྷུང་བ་བཞི་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྒྱལ་པོ་ལ་འབྱུང་བ་ལྟ། བློན་པོའི་ལྟ། ལས་དང་པོ་པའི་བརྒྱད། ཐུན་མོང་དུ་སྨོན་པ་དོར་བ། ཕམ་པ་དང་འདུ་བ་བཞིའོ། །གཞན་ཉེས་བྱས་ཀྱི་རིགས་སུ་གཏོགས་པ་བཞི་བཅུ་རྩ་དྲུག་རྣམ་པར་ཕྱེ་སྟེ་སྒང་བར་བྱ་བ་ལ་བསྟན། བསྟེན་པར་བྱ་བ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག ས་བཅུ། བསྡུ་བ་བཞི། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་དག་བསྡུ་ན། རང་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་རྫོགས་པར་བྱ་བ། གཞན་དོན་དུ་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བ། ཐུན་མོང་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱ་བའོ། །རྗོད་སྒང་ནི། དུས་ཐམས་ཅད་པའི་སྟོམ་པ་འདི་མི་ནུས་ཏེ། ཚེ་འཕོས་ནས་བསྟན་པ་བརྗེད་པས་ལྷུང་བས་གོས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ། བསྟན་བཅུས་ལས། འདི་ལ་དུས་ཐམས་ཅད་པའི་སྟོམ་པ་བཟུང་བས་ཚེ་རབས་གཞན་དུ་ལྷུང་བ་འབྱུང་བར་དོགས་པའང་མི་བྱ་སྟེ། མདོ་འདི་ཉིད་ལས་མི་འཕྲིགས་པའི་སྨོན་ལམ་གནང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་ན། སྐབས་དོན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་

བྱང་ཡང་རྒྱད། མ་བྱང་ཡང་རྒྱད། གདོན་མི་ཟ་བར་ཁྱིམ་གྱི་གནས་ནས་འབྱུང་བོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཀླུ་རིའི་བུ་དེ་ལྟར་ཁྱིམ་གྱིས་གནས་ནས་མངོན་པར་འབྱུང་བ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་རྟེད་པའི་མཚོག་གོ་ཞེས་དང། འོད་སྲུང་གིས་ཞུས་པ་ལས། འོད་སྲུང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་ན། སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མངོན་དུ་འགྱུར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ལ་འདུག་གི་བར་དུ་བར་མ་དོར་བརྟེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །བཞི་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སོག་གི་ཕྱིར་རམ། ཐ་ན་བཞད་གད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡང་ཤེས་བཞིན་དུ་བརྫུན་གྱི་ཚིག་མི་སྨྲ་བ་དང། ཞེས་བྱ་བ་ནག་པོའི་ཆོས་བཞི་སྤང་བ་དང། སེང་གེས་ཞུས་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པས་སྐྱེ་བ་དྲན་ཏེ། ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ལ་འཇུག་པས་ཆོས་ཀྱི་ཚིག་མི་སྨྲ་བ་དང། ཞེས་བྱ་བ་ནག་པོའི་ཆོས་བཞི་སྤང་བ་དང། ཕངས་ཀྱིས་ཞུས་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པས་སྐྱེ་བ་དྲན་ཏེ། ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚིག་ཏུ་ཡང་ཤེས་ཤེས་ཏེ། ཕངས་ཀྱི་ཁྱིམ་ནང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕ་ཡིན་ཞེས་དང། ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་ཏུ་ཟློག་ཞེས་དང། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས་ཀྱང། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་གིས་སྨོན་པ་མ་བཏང་ཞིང་པས་ལྟ་བུར་མ་སྤྱད་ན། ཚེ་བརྟེས་ནས་འགྲོ་བ་གང་དུ་འགོར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་སྲོང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚེ་བརྟེས་ནས་བརྟེད་ན་བདག་དགེ་བའི་བཤེས་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་དྲན་པ་གསོ་བའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་ཁོད་ཀྱི། གསར་དུ་ལེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་རྣམ་པ་བསྟེན་པ་དགེ་སློང་གི་འདུ་ཤེས་བརྟེད་ནས་མེད་པ་ལ། སྲོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པས་ཐམ་པར་མི་འགྱུར་བ་ལྟར་བསམ་པ་ལས་ཏམ་ཡང་ཡ་ཡ་ཏམ་ཡ་ཡ་ཏ་ཡ ཐ་ལ་ཡ ཐ ཡ ཐ ཡ ཐ

ལྷུང་བ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་ཞེས་ཏེ། ལས་དང་པོ་པ། མོས་པས་སྤྱོད་པ། ས་ཐོབ་པ་
རྣམས། སྔོན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས། དགེ་བ་ཆོས་སྡུད། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ལ་གཙོ་ར་སློབ་བོ། །བྱང་ཆུབ་ཏུ
སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྔོན་པ་གཅིག་གམ་ཐ་དད་ཅེ་ན། རྒྱལ་སྲས་ཐོགས་མེད་རྟེས
འབྲངས། སློན་པ་སེམས་བསྐྱེད་དང་རྟས་ཐ་དད་ལ། འཇུག་པ་དང་བདག་གཅིག་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ལེའུ
དང་སྔོན་པ་ཉི་ཤུ་པའི་འགྲེལ་པར། རིགས་ཀྱི་བུ་ཁྱོད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ནམ། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སློན
ལམ་བཏབ་བམ་ཞེས་སློས་ཤིག དེས་ཀྱང་ལག་ས་ཞེས་ཁས་ལོང་ཞིག་ཅེས་བཤད་དོ། །དེ་གཉིས་བདག
གཅིག་ན་འཇུག་པའི་སྔོན་བུ་སློན་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཅེ་དགོས་ཞེས་པའོ། །རྗོ་བོ་རྗེ་གཉིས་ཀ་བདག་གཅིག
པར་འདོད་དེ། ལམ་སྒྲོན་ལས། འཇུག་སེམས་བདག་ཅིག་སྔོན་པ་མ་གཏོགས་པ། ཞེས་དང། རྗོགས་པའི
བྱང་ཆུབ་སྔོན་པ་སྒེལ་འདོད་པས། ཞེས་སློན་པའང་སྔོན་ཉིད་བུ་བཤད་དོ། ཁྱོད་དགེ་ཆེ་ཏུ་རི་ནི་དེ
གསུམ་ཀ་འང་རྟས་ཐ་དད་བུ་བཞེད་དེ། ཚོ་གཉིས་སོ་སོར་ལེན་པས་སོ། ཁྱོད་དགེ་འདིས་རྟས་གཅིག་ཏུ
བཞེད་དེ། ཚོ་ག་སྟབས་གཅིག་ཏུ་བརྗོད་པ་དང། དེའི་ལུང་མང་བུ་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །མཇུག་རང་དང་གཞན་སྤྱོ
བ་བསྐྱེད་པ་ལ་སྦྱོར་བསྟན་པ། རང་གི་དོན་བྱེད་པ། གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ། གཞན་དགའ་བ་བསྐྱེད་བུ་གཞུག
པ་བཞི་ལས། དེ་ལྟར་ཞེས་རྒྱ་བཞིས་སྟ་མ་དང། གཉིས་པ་ལ་དོན་བྱེད་པ། ཉེས་པས་མི་གོས་པར་བྱ་བ
ཆེད་དགའ་བ་ཐོབ་པ་གསུམ། དེང་བུས་ཞེས་དང། བཅི་ཞེས་དང། ལོང་བས་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ
ལས། འགྲོ་བའི་ཞེས་པ་ནས་ཚོགས་བཅད་གཉིས་དང། རྒྱ་བ་གཉིས་ཀྱིས་སྟྲག་བསྟལ་སེལ་བའོ། །གཉིས
པ་སྒྲིབ་པ་སེལ་བ་ལ། འགྲོ་བའི་ཉོན་མོངས་ཞེས་པས། སེར་སྣ་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པའི
གཉན་པོ་སྦྱོང་པས་ཟླ་བའི་དཔེ་དང། འགྲོ་བའི་མི་ཤེས་ཞེས་པ་འཁོར་གསུམ་དུ་ཞེན་པའི་ཆུན་པ་རྒྱ་བ་ནས
སེལ་བས་ཉི་མ་ཡང་དེ་ཡིན་པའོ། །གསུམ་པ་ཕན་བདེ་སྒྲུབ་པ་ནི། དམ་ཚོས་འོ་མ་ཞེས་རྒྱ་བ་གཉིས
སོ། །བཞི་པ་ནི། འགྲོ་བའི་ཞེས་ཚོགས་བཅད་གཉིས་ཏེ། ཤུང་པ་སྟ་མ་བཞིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བདེ་བའི
རྒྱུར་བསྟན་ཅིང། ཕྱི་མས་སྦྱོ་བ་བསྐྱེད་པའོ། །ལེའུ་གསུམ་པའོ།། ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ

སྒྲོ་འི་དོན་དང་། གཞུང་གི་དོན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ངོ་བོ། དབྱེ་བ། འབྲས་བུ་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། སྤྲོང་
བའི་སེམས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་རྡུད་བྱུང་བ་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གང་ཞེ་ན།
གཞན་ལ་གནོད་པ་གཞི་དང་བཅས་པ་སྤོང་བའོ་ཞེས་དང་། སྤོང་བའི་སེམས་ནི་ཐོབ་པ་ལས། །ཚུལ་ཁྲིམས་
ཕ་རོལ་ཕྱིན་ཞེས་སོ། །དབྱེ་ན་བླངས་པ་བརྒྱ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་གཉིས་སོ། །བསམ་
གཏན་པའི་སྟོམ་པ་གང་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་སུ་བསྟུས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱམས་པས། བརྟར་བཏགས་ཆོས་
ཉིད་ཐོབ་པ་སྟེ། །སྟོམ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ལ་ཡོད། །ཅེས་བཤད་དོ། །སྡུ་མ་ལ་སྟོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་
སོགས་པ་གསུམ་མོ། །དེ་འང་ལྷོག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། འཇུག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་གཉིས། སྟོམ་པའི་རང་
བཞིན་དང་། བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་རང་བཞིན་མོ། །དེ་གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་ནས་བསྟོམ་བྱ་སྟོམ་བྱེད་མ་དམིགས་
པ་སྟེ། ཡུམ་ལས། གང་ལ་སྟོམ་དང་སྟོམ་པ་མ་ཡིན་རྟོམ་སེམས་མེད། །འདི་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་སྟོམ་པར་རྣམ་
པར་འཇུག་པས་གསུངས། །ཞེས་སོ། །དེ་འང་སྟོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་ཀུན་ལ་ཡོད་ལ།
སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ། དགེ་བ་ཆོས་སྡུད་གཙོ་བར་འཕགས་པ་ལ་མངའ། །གསུམ་པ་
ནི། འདིས་ངན་འགྲོ་ལས་སྒྲོལ་ཅིང་བདེ་འགྲོ་ལ་འགོད་པ་གནས་སྐབས་ཀྱི་དོན་དང་། མཐར་ཐུག་སངས་
རྒྱས་ཉིད་བྱེད་དེ། སྲིད་མེད་ཀྱི་བུས་ཞུས་པ་ལས། དེ་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ
སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་ཐུག་བྱས་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་
ཆེར་གསུངས་ལ། འཕགས་མ་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཤིང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། ཚུལ་ཁྲིམས་མི་མཐུན་
ཕྱོགས་ཉམས་དང་། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལྟན། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་པས་
བསླབ་པ་ལ་བཀ་བྱ་བ་དང་། བསླབ་པ་བསྟུང་བའི་ཆེད་དུ་བྱན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་བསྐྱེད་བའོ། །དང་པོ་ལ་
གསུམ་ལས། རྒྱལ་བའི་སྲས་ཞེས་རྒྱ་བ་བཞིས་མཚན་སྨྲ་བ་ལས། བྱེད་སྡ་མས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་
བཀ་བྱ་བ། ཕྱི་མས་དེའི་ཐབས་བསླབ་པ་ལ་འབད་པར་གདམས་པ་སྟེ། འཕགས་པ་སྲུས་ཐུ་རྒྱ་གསུམ་པའི་
མདོ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཆོས་གཅིག་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཐེག་པ་

བདེ་བས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་
ལ། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །ཚོས་གཅིག་པོ་གང་ཞེ་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། བག་ཡོད་
པའོ་ཞེས་དང་། ཟླ་བ་སྒྲོན་མ་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་ཐོས་དང་གཏོང་དང་དེ་བཞིན་བཟོད། །དགེ་བའི་ཆོས་སུ་
བརྗོད་པ་ཇི་སྙེད་པ། །ཀུན་ཀྱི་རྩ་བ་བག་ཡོད་འདི་ཡིན་ཏེ། །གཏེར་ཐོབ་བྱེད་ཅེས་བདེ་བར་གཤེགས་པས་
བསྟན། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་ལྷུང་བ་དང་ལྷུང་བ་མེད་པའི་གཟུགས་བརྙན་ནི་སྣང་བྱ། ལྷུང་བ་མེད་པ་དང་ལྷུང་
བའི་གཟུགས་བརྙན་ནི་བློ་ཡིན་ཏེ། ། དེ་ལ་ལྷུང་བ་ནི་ནམ་མཁའི་སྟེང་པོའི་མདོ་ལས་བཤད་པ། དཀོན་མཆོག
གསུམ་ཀྱི་དཀོར་འཕྲོག་པ། ། ཕས་ཕམ་པ་ཡི་ལྷུང་བར་འདོད། ། དམ་པའི་ཆོས་ནི་སྤོང་བྱེད་པ། ། གཉིས་པར
ཐུབ་པས་གསུངས་པ་ཡིན། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱལ་པོ་ལ་འབྱུང་བ་ལྟ། བློན་པོའི་ལྟ། ལས་དང་པོ
པའི་བརྒྱད་ལ་སོགས་པའོ། ། ལྷུང་བ་མེད་པ་ནི་དེ་དག་སྣང་བ་སྟེ། འདི་དེ་དག་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད
ཀྱི་ཁྱད་པར་གཞན་པའི་སྐབས་སུ་བརྗོད་པར་བྱའོ། ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་ཀྱི། གཞི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི
སེམས་ལ་བག་བྱ་བ་ལ་གསུམ་ལས། མི་འདོར་བའི་འཐད་པ། བཅོ་ཐོག་ཞེས་ཚོགས་བཅད་གཉིས་ཏེ། མ
བརྟགས་པར་འཇུག་པར་བྱ་བར་དམ་བཅས་ཀྱང་། བརྟག་སྟེ་དོན་དང་ལྡན་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་དབྱེ
བའོ། ། དོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ལ་གསུམ་ཀྱི། དང་པོ་རྣམ་སྨིན་བཏང་འགྲོར་ལྷུང་བ་ལ་གསུམ་ལས། དོན་ཀྱི
དངོས་པོ་དགོངས་པ་ལ་གལ་ཏེ་ཞེས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཏང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྟུས་པར
འགྱུར་ཏེ། ཟློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པ་ལས། སྨྲི་ན་བདག་གིས་སྟོན་མོ་ཆེན་པོ་བྱེད་པར་བསྟན་ཏེ། བོས
ནས་མ་བྱིན་པའི་དངོས་བསྟན་ཏེ། དེ་རྒྱ་དེས་བཅན་འགྲོར་ལྷུང་བའོ། ། དེ་ལྟར་གིས་སྨྲས་པ་ནི། དངོས་པོ་ཕལ
པ་ཞེས་ཏེ། དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ལས་ཅུང་ཟད་ཅིག་བསམས་ནས་མི་སྨྲི་ན་ནི་ཡི་དྭགས་སུ་སྐྱེ་ལ། དམ
བཅས་ནས་མི་སྨྲི་ན་ནི་སེམས་ཅན་དགྱེ་ལ་བར་འགྲོའོ་ཞེས་གསུངས་པས། དོན་ཟླ་ན་མེད་ཅེས་ཏེ། རྒྱ་དེས
ངན་འགྲོར་ལྷུང་སྟེ། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་བསྟུས་པས་སོ། ། ལྷུང་གཞན་དང་འགལ་བ་སྣང་བ། མི་གང་ཞེས་རྩ་བ
བཞི་སྟེ། ཅི་རྒྱ་དེས་ངན་འགྲོར་མ་སོང་བ་མཐོང་སྟེ། འཕགས་པ་ཤྲ་རིའི་བུ་རྒྱལ་པོ་ཏྲི་མ་ས་ནར་གྱུར་པ་ན་

བྱམ་ཆེ་དྲག་པོའི་མིག་ལ་ལག་པ་བྱིན་པས་སྟེར་བ་པོའི་རྣམ་ཐར་ལ་འཇུག་པས་ཏེ། དེ་མ་འདོད་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་སྲོ་བ་སྐྱེས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཏང་སྟེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ལས་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་བོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཆེན་པོ་དག་དེས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཏང་ཡང་འཁོར་བ་ལས་ཐར་པ་ནི། སྲོག་པ་དེའི་གཉེན་པོ་སྦྱང་པ་ཡིན་ནོ། །གཉེན་པོ་གང་ཞེ་ན། ལས་ཚུལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་སྟེ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཁོ་ནས་མཁྱེན། །ཞེའམ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མ་བཏང་ན་སྨྱལ་བའི་ཉན་ཐོས་ཡིན་ལ། བཏང་ནའང་ཐར་པའི་སེམས་མ་བཏང་བས་ཞེས་ཟེར་བ་ལྟར་ན། ཇོ་མ་པ་པོས་གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་དམ་བཅའ་ལ་སོགས་པ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གསུམ་བཀོད་པ་དོན་མེད་དོ། །དེས་ན་བདག་གི་བློ་མས་ལས་ཚུལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དེས་སེམས་དེ་བཏང་བ་མེད་དོ། །ཅིས་མངོན་ཞེ་ན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཁོ་ནས་མཁྱེན་ཏེ། དམ་པའི་ཆོས་པཎ་དཀར་པོ་ལས། འཕགས་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་ནི་མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་པཎ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་པ་ལས་ཤེས་ཏེ། བྱང་སེམས་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའི་སངས་རྒྱས་མི་སྲིད་པས་དེ་བཏང་བ་ལྟར་སྣང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་སྲོ་བ་གཞན་དོན་ལས་ཉམས་པ་ལ་གསུམ་ལས། ཙ་བའི་ལྟང་བས་གོས་པ། དེ་ནི་ཞེས་པ་འཕགས་མ་ལས། གལ་ཏེ་བསྐལ་པ་བྱེ་བ་དག་བའི་ལས་ལམ་བཅུ། །སྲོ་བ་ཀུང་ཉན་ཐོས་ས་དང་རང་རྒྱལ་སེམས་བསྐྱེད་ན། །དེ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་སྐྱོན་བྱང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པ་སྟེ། །སེམས་བསྐྱེད་དེ་ནི་ཕས་ཕམ་པས་ཀུང་ཤིན་ཏུ་ལྷུ། །ཞེས་པས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཕམ་པའམ། འདི་ཉིད་ཀྱི་ཕམ་པ་འདྲ་བས་ཀུང་ལྷུ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མེད་ན་གཞན་དོན་གྱི་ནུས་པ་དང་བྲལ་བས་སོ། །སེམས་དེ་གཟུང་བའི་ཕན་ཡོན་ཡང་། གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདོད་ཡོན་ལྔ་སྲོ་བ་ཀུང་། །སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་སྐྱབས་སོང་སྟེ། །སངས་རྒྱས་བསྟན་བྱ་སྙམ་དུ་ཀུན་མཁྱེན་ཡིད་བྱེད་ན། །མཁས་པས་ཆུལ་ཁྲིམས་ཕ་རོལ་ཕྱིན་གནས་སྐྱོན་མེད་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་བཤད་དོ། །གཞན་གྱི་དགེ་བའི་གེགས་བྱས་པའང་དེ་དང་མཚུངས་པ་དང་། དེའི་འཕྲད་པ་གཉིས་གང་གཞན་ཞེས་

དང། སེམས་ཅན་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་འབྲས་བུ་ས་ཐོབ་པ་ལ་འགོད་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཞེས་ཏེ། དེ་ལན་གཅིག་
ཉམས་ཀྱང་སྨན་སོར་ཚུད་པར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ནཱ་ལཾ་ལམ་སྣྲོན་པ་ལ་འགལ་རྒྱན་ཡོད་པས་མཐོང་ལམ་
སྒྲུ་བ་ལས་རིང་དུ་འགོད་ཏེ། དེ་གཉིས་སྒོལ་མར་འཇུག་པས་སོ། །འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཕྱིས་འཇེན་ཅིང་སྦར་
འཁྲིད་པར་བྱེད་པས་རིམ་གྱིས་འཇེ་བ་ཉིད་ཅེས་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་རྟེས་སུ་གདམས་པ་ནི། དེ་ལྟས་ཞེས་
ཙ་བ་གཉིས་སོ། །སྤྱི་དོན་གཉིས་པ་སྦྱོར་བ་བསྟན་པ་ལ་བཞི་བྱ་བ་ལ། སྔང་བྱ་ཉེས་པ་དོར་བ། གཉེན་པོ་དགེ་
བ་སྒྲུབ་པ། ཉེས་པ་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བ་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། ཉེས་པས་ངན་སོང་དུ་ལྟུང་བའི་
དོན་གསུམ། དེང་ནས་བཙོན་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ཙ་བ་གཉིས་དང། བཞི་དང། བཞི་ཡིས་སོ། །དལ་བ་མི་འཐོབ་
ཅིང་ཐོབ་པ་མི་བརྟན་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྟེ་དེས་ཕྱིའི་རྒྱན་གཞན་འབྱོར་ལྡན་ལ། གནས་ལ་
དད་པ་དང། མི་ལུས་ཐོབ་པས་ནང་གི་རྒྱན་རང་གི་འབྱོར་པ་ལྡན་པས་དེས་མི་ཁོམ་པ་སྤང་བར་བྱེད་ལ།
མཐུན་རྒྱན་དགེ་གོམས་རྒྱང་བ་བསམ་པའི་རྟེན་ཏེ། དེ་ནྀ་ད་ཀཱ་བས་ནམ་ཞིག་ཐོབ་ཅེས་སོ། །ནྀ་ད་ཀཱ་
མོད། ད་ལྟ་ནྀ་པ་འདི་ལ་འགལ་རྒྱན་མེད་ཅིང་མཐུན་རྒྱན་ཚང་བས་ད་དུང་ལོང་ཡོད་ཅེ་ན། ཚེ་ནི་ཞེས་ལན་
དོ། །ངན་འགྲོར་དགེ་བ་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་མེད་པ་ལ་དོན་བཞི་བདག་གི་སྦྱོད་པ་ཞེས་པ་ནས་ཆོགས་བཅད་
བཞི་ཡིས་སོ། །གཉིས་པ་གཉེན་པོ་དགེ་བ་ལ་བདག་བྱ་བ་ལ་གསུམ་ལས། སྟོན་བསགས་ཀྱི་སྟོག་པ་མང་བ་ནི།
སྐད་ཅིག་གཅིག་ཅེས་དེ། ར་ཀུ་ཞི་བ་རྣམ་པར་ངེས་པ་ཚོ་འཕྲལ་གྱི་མདོ་བཞིན་ནོ། །རང་གཞན་གྱིས་མི་
འཛད་པ་ནི། དེ་ཙམ་ཞེས་དེ། ཕྱིག་པ་གཞན་དག་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུར་སྐྱེས་པས་སོ། །གཉེན་པོ་དགེ་བ་
ལ་འབད་པ་ལ་དོན་བཞི། འདི་འདྲའི་དལ་བ་ཞེས་པ་ནས་ཆོགས་བཅད་བཞི་ལས། ཤིན་ཏུ་རྟེན་དཀཱ་ཏི་དལ་
འབྱོར་དེ། ཇོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་རྟེན་པ་དང། བདག་གིས་ལེགས་ཉེས་ཀྱི་དམིགས་ཤེས་པ་
དང། མ་འབད་ན་དགྱེལ་བར་ལྟུང་བས། བདག་ལ་འདིར་སེམས་མེད་དེ་ཟོངས་པར་ཟད་དེ། ཟློག་དགོན་གྱུ་
སྒྲུབ་ཀྱིས། གང་ཞིག་གསེར་སྟོད་རིན་ཆེན་སྒྲས་པ་ཡིས། །ངན་སྒྲུགས་འཕྱག་པར་བཀྲིད་པ་དེ་བས་
ནི། །གང་ཞིག་མི་རྒྱ་སྐྱེས་ནས་སྟོག་པ་དག །སྦྱོད་པ་འདི་ནི་ཆེས་རབ་ཏུ་ལག། ཞེས་པ་ལྟ་

བྱའོ། །གསུམ་པ་ཉེས་པ་ཉོན་མོངས་པ་སྤང་བ་ལ། སྤང་བའི་བློ་བསྐྱེད་པ། ཐབས་བཏེན་པ། སྤོང་བར་ནུས་པ་
ཉིད་དུ་སྤྱོ་བ་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་གྱིས་གཞོད་པའི་རྣམ་པར་བཏགས་པ་ལ་བཞི་ལས། རང་དབང་
མེད་པ་ནི། ཅིས་རྟོངས་ཞེས་ཏེ། རང་དབང་མེད་པར་རྟོངས་པའི་རྒྱུ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་མ་ཤེས་པ་དེ་སྙུ་
ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །དེའང་སྤང་བྱ་དེ་ལྟས་ཅན་མ་ཡིན་པ། བདག་ལེ་
ལོའི་དབང་དུ་གྱུར་པ། བློ་མ་རིག་པས་བསླད་པས། དེ་དག་གིས་བདག་བྱན་བཞིན་དུ་བྱས་པས་གཞོད་བྱེད་
དེ་དག་ལ་མི་བཟོད་པར་རིགས་སོ། །ལྷག་མ་གསུམ་གལ་ཏེ་ལྷ་དང་ཞེས་པ་ནས་ཚོགས་བཅད་
བཞིའོ། །གཉིས་པ་མི་བཟོད་པར་བརྟག་པ་ལ། དེ་ལྟར་ཡུན་རིང་ཞེས་སེམས་ལ་གཞོད་པ་དང་། འགོར་བའི་
ཞེས་པས་ལྟས་ལ་གཞོད་པའོ། །དེ་ལྟས་ཇི་སྲིད་ཅེས་གསུམ་པ་ང་རྒྱལ་བསྐྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་དེ་སྤང་
བའི་ཐབས་ལ་གསུམ་ལས། རང་བཞིན་ཞེས་ཚོགས་བཅད་གཉིས་ཀྱིས་མི་སྟོར་བའི་ཉེས་པ་བརྗོད་ནས།
གཉིས་པ་སྟོར་བའི་ཕན་ཡོན་ལ། །རང་དོན་ལ་བརྟག་པ། གཞན་དོན་ལ་བརྟག་པ། དམ་བཅའ་བ་ལ་བརྟག་པ་
གསུམ། དོན་མེད་དགྲ་ཞེས་པ་ནས་ཏེ། ཐ་མལ་པའི་དགྲ་འདུལ་བ་རང་དོན་མེད་ལ། ཉོན་མོངས་འདུལ་བའི་
དཔའ་བོ་ལ་རང་དོན་ཡོད་པ་དང་། ཐ་མལ་པའི་བྱ་བ་ལ་བརྩོན་པ་ལ་གཞན་དོན་མེད་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་གཞན་དོན་ཡོད་པ་སྟ་མ་གཉིས་སོ། །གསུམ་པ་ཕྱོགས་བཅུ་ཞེས་པ་གཞན་དོན་དམ་བཅས་
པའི་ཁྱད་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཁྱེད་བ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་དགོས་པས། གང་ཚེ་བདག་ཉིད་དོ། །ཉོན་མོངས་པ་
མ་སྤངས་ན། གཞན་དོན་མི་ནུས་པས་དམ་བཅས་པ་སྟོན་ཚོགས་བཞིན་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་གཉིན་པོའི་མཐུ་
བསྐྱེད་པ་ལ་ལྟ་ལས། གཉིན་པོ་ལ་ཡུན་བསྲིང་བ། གྱས་པར་བྱ་བ། སྤང་བྱ་ལ་མི་མཐུན་པར་བལྟ་བ་རྣམས་
དེ་ལྟར་ཉོན་ཞེས་ཙ་བ་གཉིས་དང་རེ་རེས་བསྟན་ནས། བཞི་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་རྣམ་པ་དེ་འདྲའི་ཞེས་པ། ཞེན་
པར་བྱ་བ་ཆགས་པ་ཡིན། འགོན་དུ་འཛིན་པས་ཞེ་སྡང་ཡིན་པས། དེ་གཉིས་རྣམ་པ་འགལ་ཞེ་ན། སྡ་མ་
གཉིན་པོ་དང་ཕྱི་མ་སྤང་བྱ་ཡིན་ཏེ། སློབ་དཔོན་མ་ཏི་ཙི་ཏས། འདོད་ཆགས་བྱལ་བས་ཆགས་པ་དང་། ཞེ་
སྡང་བྱལ་བས་ཞེ་སྡང་ཅན། །གཏི་མུག་དག་པས་རྟོངས་པ་སྟེ། །གསུམ་པོས་ཏེ་ཏུ་གསུམ་དག་

བཏུལ། །ཞེས་སོ། །བདག་ནི་ཞེས་པས་ལྷ་པ་ཉོན་མོངས་པ་ལ་ཕྱོགས་པར་མི་བྱའོ། །གསུམ་པ་སྟོང་བར་
ཀུས་པར་སྟོ་བ་བསྟེད་པ་ལ་གཉིས་ལས། ཐ་མལ་དགྲ་བོ་ཞེས་པས་རྟེན་གཞན་མེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་
རྣམས་ཞེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཕྱིའི་རྟེན་མེད་པ། བདེན་པའི་ངོ་བོ་མེད་པ། གཉན་པོ་
ལ་འབད་པ། མ་འབད་པའི་ཉེས་པ་རྣམས་རྒྱ་བ་གཉིས་དང་། འདི་ནི་ཞེས་དང་། ཤེས་ཕྱིར་དང་། དོན་མེད་
ཅེས་པས་ཏེ། ཐ་མས་གཉན་པོའི་རྟེས་སུ་འཇུག་ལྟོག་ཏོ། །གསུམ་པ་མཐུག་རྟེས་སུ་གདམས་པ་ནི། དེ་
ལྟར་རྣམ་བསམས་ཞེས་པས་དོན་དངོས་དང་། མ་འབད་པའི་ཉེས་པ་དཔེས་བསྟན་པ་སྨན་པའི་ཞེས་
སོ། །ལེ་ཏུ་བཞི་པའོ།། ། །།བསླབ་པ་བསྡུད་བའི་ཆེད་དུ་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་བསྡུད་བ་ལ་གསུམ་ལས།
མཚམས་སྦྱར་བའི་ཚུལ་གྱིས་མདོར་བསྟན་པ། བསླབ་པ་ཞེས་རྒྱ་བ་བཞི་སྟེ། དགེ་བའི་དམིགས་པ་མ་བརྗེད་
པའི་དྲན་པ་དང་། དོན་དང་དོན་མ་ཡིན་པའི་དམིགས་འབྱེད་པའི་ཤེས་བཞིན་གྱིས་བསྡུད་གི་ ལུས་ངག་གི་
ཙམ་གྱིས་མ་ཡིན་པའོ། །རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་ལས། བསྡུ་ན་སེམས་བསྡུདས་པས་བསླབ་པ་ཐམས་
ཅད་བསྡུད་བར་འགྱུར་བ་ལ་གསུམ་ལས། སེམས་བསྡུདས་པས་ཐམས་ཅད་བསྡུད་བར་འགྱུར་བ་དངོས་ལ།
གཉིས་སེམས་ཀྱི་ཞེས་པས་ཉེས་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཞེས་པས་ཕན་ཡོན་ཏེ། བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ། དམ་
པའི་ཆོས་མཉན་པ། ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱ་བས་སོ། །གཉིས་པ་ཉེས་པ་སེམས་ལ་རག་ལས་པ་ལ་གཉིས་
ལས། འདི་ལྟར་ཞེས་པ་ལྷང་གིས་སྨྲས་པ་སྟེ། དཀོན་མཆོག་སྤྱིན་ལས། སེམས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་
སྟེ། སེམས་ཡོངས་སུ་ཤེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དང་། ཡང་། འཇིག་རྟེན་
སེམས་ཀྱིས་འཁྲིད་པ་སྟེ། །སེམས་ཀྱིས་སེམས་ནི་མི་མཐོང་ངོ་། ।དགེ་བཤམ་ཧོན་ཏེ་མི་དགེ་བའི། ।ལས་ནི་
སེམས་ཀྱིས་གསག་པ་ཡིན། ।སེམས་ནི་མཁལ་མེ་བཞིན་དུ་འཚོར། ।སེམས་ནི་རྩ་ཆུབས་བཞིན་དུ་
གཡོ། ।སེམས་ནི་ནགས་མེ་བཞིན་དུ་སྲེག ।སེམས་ནི་ཆུ་བོ་བཞིན་དུ་བསྐྱོད། ।ཞེས་དང་། རིགས་པས་
བསླབ་པ་སེམས་ཅན་དགྱེལ་བའི་ཞེས་དང་། མདའ་བོ་ཆེ་དང་། མདུང་ཐུང་དང་། ལྷ་གྲི་གཏམས་པ་ལ་
སོགས་པ་སེམས་དེ་དག་ཏུ་སྣང་བའོ། ।དགྱེལ་སྣང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྣ་བ་རང་རྒྱུད་པར་འདོད།

མདོ་སྡེ་པ་ཕྱི་འོན་དུ་འདོད་ཟེར་མོད། སྤ་མ་ལྟར་ན་དེས་ཀྱང་སྤྲུག་བསྡལ་ཚྱོང་དགོས་ཏེ། འགྲོ་བ་མཚུངས་པས་མིས་མིའི་སྤྲུག་བསྡལ་ཚྱོང་བ་བཞིན། འདོད་ན་འཚེ་བྱེད་དུ་མི་འཐད་དེ། ཚོར་བ་དྲག་པོས་གཏུངས་པས་སོ། །གཉིས་པའང་མིན་ཏེ། བསྡུས་འཇོམས་ལྟ་བུ་རི་ཡིས་འཚེ་བར་བཤད་པས་སོ། །དེས་ན་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ལས། རང་གི་སྙིག་སེམས་ཀྱི་སྣང་བར་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་ཞེས་ཏེ། ཧོར་བུ་འདོན་པའི་ཚོང་པ་ལ་རྒྱ་མཚོའི་ལྟས་བསྡོགས་ཏེ། ཁམས་གསུམ་ན་ང་བས་འཇིགས་པ་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་པ་ནི། འཁོར་དེ་ན་དགེ་བསྟེན་གཅིག་འདུག་པས། ཁྱོད་བས་འཇིགས་པ་ཡོད་དེ། རང་གི་སེམས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཧོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། དགེ་བ་ཚོས་སྡུད་ཀྱི། སྤྲོམ་པའི། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་གསུམ་སྟེ་སྤར་བཤད་པ་དྲན་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་ཚོས་སྡུད། པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་སེམས་ལ་རག་ལས་པ་ལ་དྲུག་ལས། རེ་རེ་ལའང་ཕྱིའི་བྱེད་པས་རྣོག་ས་བར་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། ནང་གི་བྱེད་པས་རྣོག་པར་སྣྲན་པ་གཉིས་གཉིས་སྣང་ན། འགྲོ་བ་དབྱལ་བོ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་ཉེ་བ་དང་། ཁོང་ཁྲོ་བ་དང་བྲལ་བ་ན་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྤ་མ་གསུམ་རྣོག་ཅེ་ན། སྒྲོན་པས་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མ་རྣོག་པར་ཐལ། དེ་དག་མཐོང་བས། འོན་ཀྱང་དེས་རྣོག་མོད། དེས་ན་བདོག་པ་ལ་མ་ཞེན་པ་དང་། སྲོང་སེམས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་། སེམས་ཀྱི་ཁྲོ་བ་བརློག་པ་སྟེ་ནང་གི་བྱེད་པས་རྣོག་ཞེས་པ། གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་དབྱལ་ཞེས་པ་ཆོགས་བཅད་གཉིས་དང་། གཅིག་དང་། གསུམ་གྱིས་སོ། །བཅོན་འབྲས་ནི་སེམས་གསལ་ཞེས་པ་ཕྱིའི་བྱེད་པས་མ་ཡིན་ཞིང་། ནང་གི་སེམས་གཙོ་བོའི་དབེ། ཐུ་ཏན་ལས་བདག་པ་ལས་འབྱུང་བ། གང་གྱུ་དང་ཡ་མུ་ན་ལ་བཏུལ་བའི་མ་སྨད་ཆོའི་དུས་བྱས་པས་བཙུ་སེམས་ཀྱིས་མཚམས་སྦྱར་བས་ཚངས་རིས་སུ་སྐྱེས་པ་ལྟར། སྤྲོ་བ་མེད་པའི་ལུས་ངག་གི་བཙོན་པས་མ་ཡིན་ནོ། །བཟློས་བརྗོད་དང་ཞེས་པས་བསམ་གཏན་ཏེ། ངག་གི་བཟློས་བརྗོད་དང་། ལུས་གཏུང་བ་སོགས་དཀའ་ཐུབ་དུ་མ་སྦྱང་ཀྱང་། སེམས་མི་གནས་ན་དོན་མེད་དེ། ཡུམ་ལས། སེམས་གཡེང་བས་ནི་བདག་གི་དོན་ཡང་མི་འགྲུབ་ན་ཞེས། ཕྲོག་པའི་སྒོ་ནས་སོ། །དྲུག་པས་ཤེས་རབ་སེམས་ལ་རག་ལས་པ་ནི། གང་གིས་ཚོས་

ནི་ཐུང་པོ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེའི་དོན་གྱི་མཚོག་ནི་སྣང་བ་སེམས་སུ་ཤེས་པ། སེམས་ཀྱི་གསང་ནི་དེ་ཐམས་
ཅད་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པ་སྟེ། སྒྲལ་བ་དམན་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པས། ཚོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པ་ལས།
ཚོས་ཚོས་ཞེས་བཀྲི་བའི་ཚོས་གང་ལགས་པ་དེ་ཡུལ་ན་མི་གནས། ཕྱོགས་ན་མི་གནས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་
ཚོས་ནི་རང་གི་སེམས་ལ་རག་ལས་སོ་ཞེས་སོ། །དེ་མ་རྟོགས་ན་རང་གཞན་གྱི་དོན་མེད་ལ། ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པ་མི་འཐོབ་ཅིང་། སྤྱན་བསྡལ་གྱི་གནས་ལས་མི་ཐར་བས་གྱི་ནར་འཁྱམས་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་དེས་
ན་སེམས་བསྡུང་བ་ལ་འབད་པར་གདམས་པའི་དོན་དུག་སྟེ། དེ་ལྟ་བདག་གི་ཞེས་པ་ནས་ཚོགས་བཅད་ལྟས་
བསྟན་པ་ལས། སྤྱོད་པ་འདི་འདྲས་ཞེས་ནི་སེམས་བསྡུངས་ན་སྐྱེ་བོ་མ་བསྡམས་པའམ། སྐྱེས་པ་བསླུ་བའི་
སྒྲུ་ཐབས་སྲུམ་ཅུ་རྒྱགཉིས་དང་ལྡན་པ། རེག་པ་ཙམ་གྱིས་དྲང་སྲོང་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྟ་དང་ལྟན་པའི་མཐུ་
ཡང་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་ཁྲོད་ན་གནས་ཀྱང་དེས་བརྒྱལ་ཞུགས་མི་འཕྲོག་པའོ། །རྟེད་དང་བཀུར་སྟི་དང་དགེ་
བ་གཞན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆ་མཐུན་ཏེ་དེ་དག་ཉམས་པ་ཟློའི། །བྱང་ཆུབ་མཚོག་གི་སེམས་ཉམས་པར་མི་
བྱའོ། །སེམས་བསྡུང་བའི་ཐབས་སུ་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་བསྡུང་བ་ལ་གསུམ་ལས། མདོར་བསྟན་པ་
སེམས་བསྡུང་ཞེས་རྒྱ་བཞི་སྟེ། དྲན་པ་ནི་དག་བའི་དམིགས་པ་མ་བརྗེད་པ། དེས་སྨོ་གསུམ་གྱི་འཇུག་པ་
ཐམས་ཅད་ལ་བྱ་ར་བྱེད་པ་ཤེས་བཞིན་ཏེ། དང་པོ་གཙུག་ན་རིན་པོ་ཆེའི་མདོ་ལས། དྲན་པ་གང་གིས་ཉོན་
མོངས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བ་དང་། དྲན་པ་གང་གིས་བདུད་ཀྱི་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐབས་མི་
འབྱེད་པ་དང་། དྲན་པ་གང་གིས་ལམ་གོལ་བ་དང་། ལམ་ངན་པར་མི་འགྲོ་བ་དང་། དྲན་པ་སྨོ་བ་ལྟ་བུ་ཞེས་
གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ཡུམ་ལས། སྤྱོད་ན་སྤྱོད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །འགྲེང་ན་ཡང་བདག་
འགྲེང་ངོ་ཞེས་བྱ་བར་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །འདུག་ན་བདག་འདུག་གོ་ཞེས་བྱ་བར་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཉལ་ན་
བདག་ཉལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བར་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ་ཞེས་སོ། །རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་ལས། ཤེས་བཞིན་མེད་
པའི་ཉེས་པ་ལ་ལྟ་ཡོད་པའི་བྱ་བ་ལ་མཐུ་ཆུང་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་མི་འགྱུར་བ་གཉིས།
ནད་ཀྱིས་ཞེས་དང་། ཤེས་བཞིན་ཞེས་པས་བསྟན་ལ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་མི་འགྱུར་བ་ཐོས་

ལྷན་ཞེས་ཏེ། རྒྱན་དམ་པ་ཐོས་པ། རྒྱ་དམ་པ་དང་པ། སྨྲོ་ར་བ་དམ་པ་བརྩོན་འགྲུས་ཡོད་ཀྱང། བྱ་བ་དུས་
དྲན་ལ་སོགས་པ་ཤེས་བཞིན་གྱིས་མ་ཟིན་པས་ལྟུང་བ་འབྱུང་སྟེ། སྔོང་བ་དང་བྲལ་བ་བཞིན་ནོ། །བསམས་
པའི་དགེ་བ་འཇིག་པ་དང་། མ་བྱས་པ་འགྲུབ་པའི་གེགས་སུ་འགྱུར་བ་གཉིས་ཤེས་བཞིན་ཞེས་པ་ནས་རྒྱ་བ་
བཞི་བཞིའོ། །གཉིས་པ་ཤེས་བཞིན་བསྟུང་བའི་ཐབས་ལ་དོན་བཞི་དེ་བས་དྲན་པའི་ཞེས་ཚིགས་བཅད་ལྟར་
བཤད་ནས། གང་ཚེ་ཞེས་རྒྱ་བ་བཞིས་གསུམ་པ་བསྟུང་བའི་ཕན་ཡོན་ནོ། །སྒྲོ་དོན་གཉིས་པ་སྟོམ་པའི་ཚུལ་
ཁྲིམས་ལ་བཞི་ལས། ལུས་རང་བཞིན་ལ་སྦྱར་བའི་ཚོས་བཞི་རེ་ཞིག་དང་པོ་ཞེས་པ་ནས་ཚིགས་སུ་བཅད་
པ་བྱུག་གིས་བསྟན་ལ། སེམས་ཀྱི་གླང་པོ་ཞེས་པས་སེམས་རང་བཞིན་ལ་སྦྱར་བ། གསུམ་པ་རང་བཞིན་
ལས་འདའ་བར་གནང་བའི་དུས་ལ་བྱུག་ལས། འཇིག་རང་ཞེས་དོན་གྱི་དངོས་པོ་བཀོད་ནས། ཤེས་བྱེད་
ཀྱི་ལུང་འདི་ལྟར་ཞེས་ཏེ། འཕགས་པ་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པ་ལས་བསྟན་པར། སྒྲིན་པའི་དུས་སུ་ཁྲིམས་ལ་
བརྟན་པ་བརྟལ་ཏེ་བཏང་སྙོམས་སུ་བྱའོ་ཞེས་དང་། སྨོན་དགོན་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལའང་བསླབ་པ་གཅིག་སྦྱོར་པ་
ན་བསླབ་པ་གཞན་སྦྱོར་པར་མ་ནུས་ཀྱང་ལྟུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་སོ། །འཕད་པ་ནི་གང་ཞིག་ཅེས་པ་གཅོ་
བོར་གྱུར་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བཏང་སྙོམས་སུ་བཞག་སྟེ། ཆེས་དམན་པ་སྒྲིན་པ་ལྟུར་ལེན་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
འདི་ཐོག་མར་བཙུམ་པའི་སྐབས་དོན་ཡིན་པས་སྨོས་ཏེ། གང་ལ་ཞུགས་པ་དེ་མཐར་དབྱུང་བ་གང་ཞིག་ཅེས་
དང་། དེ་ལྟ་ན་ཞེས་པས་ཕན་ཡོན་ནོ། །དེ་ལྟར་མ་བྱས་པའི་ཉེས་པ་དང་། བྱུག་པ་སྐབས་བསྟུ་བ། གཞན་དུ་
ཞེས་དང་། ཤེས་བཞིན་ཞེས་པས་སོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་བཏང་སྙོམས་སུ་བཞག་ན་ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པར་མི་
འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་ཁྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉི་ཤུ་སྟེ་མི་དགེ་བའི་སེམས་དང་མཚུངས་པར་
ལྟན་པས་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་སྤོང་བར་བྱ་བ་དང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ཉམས་པ་བསྟུང་བ་
ལ་གཉིས་ལས། ལུས་ངག་གི་ཉམས་པ་བསྟུང་བ་གསུམ་གྱི། གཡེང་བའི་རྒྱུན་གྱིས་མི་འཕྲོག་པར་བྱ་བ་ཟེ་
མོ་ཞེས་ཏེ། མ་འབྲེལ་བ། དོན་མེད་པ། ཆོད་བཀག་ཅན་ནོ། །གཉིས་པ་དོན་མེད་པའི་སྒྲོ་ད་པ་སྦྱང་བ་དོན་མེད་
པ་ཞེས་ཏེ། ཟླ་བ་སྒྲོན་མ་ལས། ཟླ་འོད་གཞོན་ནུ་ལག་པ་མི་ཆོད་ཀུང་པ་མི་ཆོད་ཅིང་ཀུང་ལག་བསྟམ་པ་ཞེས་

པས་སྟོན་པའི་བཀའ་བཞིན་བྱེད་པའོ། །གསུམ་པ་ཀུན་སློང་གི་བསམ་པ་ལ་བརྟག་པ་ལ་གསུམ། གང་ཚེ་ཞེས་པ་ནས་དེ། དགེ་བཅམ་མི་དགེ་བཅམ་ལྷང་མ་བསྟན་ཞེས་བརྟག་པ། ཆགས་པས་མཚོན་ནས་རྒ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བ། ཏོད་དང་ཞེས་པ་འདི་དག་ཕལ་ཆེར་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སྟེ། མདོར་བསྟན་པ། ཉོན་མོངས་པས་སྨད་བའི་བྱ་བ་དགག་པ། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལ་དགའ་བ་དོར་བ་རྣམས་རྒ་བ་བཞི་དང་། ཡང་བཞི་དང་། ཚིགས་བཅད་ལྔ་ཡིས་སོ། །གཉིས་པ་སེམས་ཀྱི་ཉམས་པ་བསྡུང་བ་ལ་གསུམ་ལས། གཉིན་པོའི་རང་བཞིན་ནི་དེ་ལྟར་ཞེས་ཏེ། ཆུང་དོར་གྱི་བྱེ་བྲག་ཕྱེད་པས་ཤེས་ཏུ་རུས་པ། ལས་འབྲས་ལ་དད་པ། གཉིན་པོ་ལས་མི་ལྡོག་པས་བརྟན་པ་དགེ་བ་ལ་ཆེད་ཆེར་འཛིན་པས་གྱས་པ། གང་ཟག་གསུམ་ལ་གྱས་པ། དེས་པ། ལེགས་པ་ལ་སློ་བའི་དགེ་གིས་ནི་ཞེ་སར་བཅས། བདག་གམ་ཚོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བར་འཇོམ་པས་ངོ་ཚ་ཤེས་པ། ཉེས་སྤྱོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་འཇིགས་པ། དབང་པོ་དུལ་བས་ཞི་བ། གཞན་དོན་ཆེད་ཆེར་བྱེད་པས་གཞན་དགའ་བྱེད་པ། ཕན་ཚུན་མི་མཐུན་ཏེ། འགའ་ཞིག་ཆུང་པ་སློང་ལ། འགའ་ཞིག་དེ་འགོག་པ་ལྟ་བུས་མི་སྐྱོ་བ། བྱིས་པའི་འདོད་པ་སྟེ་བསམ་པ་མི་མཐུན་པས་མི་སྐྱོ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱུ་བཅུ་བ་སྟེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཕྱི་མ་ལེན་དང་འདོད་ཆགས་དང་། །རྒྱ་མཚོ་དག་གིས་རི་རབ་ལྟར། །བརྟན་པ་གྲོགས་ངན་སྤྲུག་བསྟལ་དང་། །ཟབ་མོ་ཐོས་པས་མི་གཡོས་སོ། །ཞེས་ཡུལ་དང་། ཉོན་མོངས་པས་དབང་མེད་པ་དག་ལའོ། །དེ་ལ་བྱ་བ་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའི་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལ་རང་གཞན་སྟོན་པའོ། །དལ་འབྱོར་རྣམ་བཅུ་དག་ལ་བསམ་པ་དང་། སེམས་དགེ་བ་ལས་མི་ཉམས་པར་བྱ་བ་གཉིས་རིང་ཞིག་ཅེས་དང་། སེམས་དེ་ཞེས་སོ། །སྒྲོ་དོན་གསུམ་པ་ལྷས་ཀྱི་ཉེས་པ་བརྟགས་ནས་དགེ་བ་ལ་སྦྱར་བ་ལ་དོན་ལྔ། བྱ་ཆོད་ཅེས་པ་ནས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བཅུ་གཉིས་སོ། །བཞི་པ་སྟོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ། ཐབས་མཁས་པའི་ཁྱད་པར་ལ་གསུམ་ལས། དེ་ལྟར་རང་དབང་ཞེས་ཚིགས་བཅད་གསུམ་གྱི་ཐ་མལ་བའི་སྟྲོད་པ་ལ་ཐབས་མཁས་པའི་ཁྱད་པར་དང་། གཞན་ལ་ཞེས་པ་ནས་ཚིགས་བཅད་ལྔས་བྱེད་པ་པོའི་སྟྲོད་པ་ལ་ཐབས་མཁས་པའི་ཁྱད་པར་ལྔ་དང་། སྨྲ་ན་ཡིད་ཟེབས་ཞེས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བཞིས་ལས་ཀྱི་སྟྲོད་པ་ལ་ཐབས་མཁས་པའི་ཁྱད་

པར་ལྟ་བསྟན་པ་ལས། སྟེང་ཐག་པ། སྤ་ཕྱི་མི་འགལ་བ། རྟག་རྟག་མ་ཡིན་པ། སྟེང་ལ་འབབ་པ། ཀུན་སློང་
དགེ་བ། མི་བརྩང་བ། དུས་སྲུ་སྟྭ་བ་རྣམས་ནི་སྟྭ་བའི་ཡོན་ཏན་ཏེ། ཡིད་ཕེབས་ཞེས་པ་ནས་སྟྭ་ར་རོ། ཁོན་
འདི་ལ་འཕགས་པ་ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། གང་དག་ཡིད་དུ་མི་འོང་བས་སྟེང་ན་བར་བྱེད་ཅིང། གཏུང་བར་
བྱེད་པ་དང། བདག་གི་རྒྱུད་དང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་མ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཚོགས་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་སྦྱངས་ཏེ།
གང་འདི་འཇམ་པ་དང། མཉེན་པ་དང། ཡིད་དུ་འོང་བ་དང། བརྟན་མ་ཡིན་པ་དང་ཞེས་སོ། །ཡོན་ཏན་གྱི་
ཞིང་དགོན་མཆོག་གསུམ། ཕན་འདོགས་པའི་ཞིང་མཁན་སློབ་དང་པ་མ། སྦྱིན་བསྟལ་བ་ནད་པ་ལ་སོགས་
པའོ། །སྦྱི་དོན་གསུམ་པ་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བཞི་ལས། བསླབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁྱད་
པར་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཚུལ་གྱིས་མདོར་བསྟན་པ། སྟོན་པའི་ཞེས་རྩི་ཏེ། ཁ་ལ་ཕོ་ཐང་ཞེག་ཏུ། ཁ་ལ
ཏ་ལ་ལྷོ་ནས་ནས་གཞག་ལ། འདི་བསླབ་པ་སྟོན་འདི་ནི་རང་བཞིན་ལ་ལྷོ་ནས་ནས་སོ། །དེ་ལྟ་ནི་གང་ཞིག་ཅི་ལྟར་བྱ
འཕགས་ཤེ་ན། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་ལ། སྔོན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ལས། གཙོ་བོ་
སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཡིན་ལ། དེ་དང་གང་འགལ་ཡང་གཙོ་བོ་དེ་བླང་སྟེ། དེ་འང་སྔོན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་
ལས་དགེ་བ་ཆོས་སྡུད་གཙོ་ཆེ་ལ། དེ་བས་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྔོན་པའི་དང་
སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་འགལ་བ་ནི་རང་བཞིན་ལ་སྟྭ་ར་ནས་སྐྱབས་འགར་སྐྱེ་བོ་གཞན་གྱིས་ཤངས་རྒྱས་ཀྱི་
བསྟན་པ་ལ་གནོད་པ་དང། གཞན་ལོག་པར་འཕྲིད་པ་ལ། དེ་ཚོ་གཉིས་པོས་བཟློག་ན་བཟློག་ཅིང།
གཞན་དུ་ན་གསད་པ་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་ཡང་སྟྭ་ར་ཏེ། འདི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ལྟུང་བའི་གཟུགས་
བརྙན་དུ་འགྱུར་ལ། གལ་ཏེ་ཐབས་འཇམ་པོས་བཟློག་བཞིན་དུ་དེ་སྟོར་ན། ཚོ་གཅན་པོ་ཡོད་བཞིན་དུ་
སྟོར་བ་ལ་བག་ཡངས་ཀྱི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་སྟོད་པ་དེ་ཉིད་ལ་བཞག་ན་ལྟུང་བ་མེད་པའི་གཟུགས་
བརྙན་ཏེ་སྣང་བྱའོ། །བཅས་པ་ལྟར་ན། ཐུ་ལ་གནས་པའི་སྲོག་ཆགས་འགའ་ཞིག་ཆུས་དུས་བྱེད་པ་མཐོང་ན།
དེ་དང་བཅས་པར་མི་འདོད་ན་དགེ་སློང་དེ་ལ་ལྟུང་བ་མེད་པའི་གཟུགས་བརྙན་རོ། །ཐབས་གཞན་གྱིས་

བཏུབ་བཞིན་རྩ་གཅོད་ན་ཚོ་གཅན་པོ་ཡོད་བཞིན་དུ་སྨྲོ་བ་ལ་བཀ་ཡངས་ཀྱི་ཉེས་པའོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་
གཞུང་ལས་གཞན་དོན་དུ་སྦྱང་ཀྱང་ལྟུང་བ་ཉིད་དུ་སྣོའོ། །འདིར་གཞན་དོན་གཅོ་ཆེ་བས་སེམས་ཅན་སྡུག
བསྔལ་གྱིས་གཟིར་བ་མཐོང་ན། བདག་ཉེས་པས་ངན་འགྲོར་སོང་ཡང་བླ་སྟེ། དེའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཁུར་བོར
བར་འདོད་པའི་བསམ་པ་ཅན་ལ་ཡིན་གྱི། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་བསམ་པ་ཅན་ལ་ལྟུང་བར་ཅི་སྟེ་མི
འགྱུར། དགེ་བ་ཚོས་སྡུད་ལའང། བདག་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་པ་ན་ཕྱི་རོལ་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་འགལ
ཞིག་མཐོང་ནས། དགོས་པ་རྒྱ་ཆེན་རྣལ་འབྱོར་དེ་དོར་ནས་སྤ་མ་བསྒྲུབ་པ་ལས། དོན་ཡལ་བར་དོར་ནས
རྣལ་འབྱོར་ལ་འདུག་ན་ལྟུང་བ་མེད་པའི་གཟུགས་བརྙན། དགོས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཆེད་དུ་རྣལ་འབྱོར་དེ་དོར
ན་ལྟུང་བའི་གཟུགས་བརྙན། ཐབས་གཞན་གྱིས་སྒྲུབ་པར་ནུས་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་འདོར་ན་ཚོ་གཅན
པོ་ཡོད་བཞིན་དུ་སྨྲོ་བ་ལ་བཀ་ཡངས་ཀྱིའོ། །སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཉིད་ལའང་བདག་སྐྱེ་བོ་འགལ་ཞིག་གི
དོན་བསྒྲུབ་པ་ན། ཡུལ་རྒྱལ་ཆེན་པོའི་ཡོན་ཏན་དང་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པ་བསྒྲུབ་པའི་གེགས་སུ་འགྱུར་བ
དང་། དེ་ཉིད་ལ་ཡུན་དུ་གནོད་པ་མཐོང་ན། བདག་གིས་དེའི་དགོས་པ་བསྒྲུབ་པའམ། ཐབས་གཞན་གྱིས་སྐྱེ
བོ་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དོན་བསྒྲུབ་པའམ། དེ་གཉིས་ཀའི་གནོད་པ་བཟློག་པར་བྱ་བ་ལས། དེ་ལྟར་ནུས་བཞིན་དུ
དེའི་དོན་འདོར་ན་ཉེས་པ་སྤ་མ་དང་འཕྲ་ལ། ཐབས་གཞན་མེད་ན་དེ་བློས་བཟུང་ལ། དངོས་སུ་ཡུལ་རྒྱ་ཆེ
བའི་དོན་ལ་འབད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ལྟུང་བའི་གཟུགས་བརྙན། གཞན་དུ་ལྟུང་བ་མེད་པའི་གཟུགས་བརྙན
ཏེ། འདིར་སྤར། གལེལ་བ་མེད་པར་རྟག་ཏུ་ཡང། །བསྒྲུབ་ལས་མི་འདའ་འབད་པར་བྱ། །ཞེས་པའང་རྒྱན
པར་བྱའོ། །དེས་ན་སྦྱོར་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་འགལ་ཞིག་ལས་གཉིས་པོ་གཅོ་ཆེ་ལ། དགེ་བ་ཚོས་སྡུད་པས
སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་གཅོ་བར་ཤེས་པར་བྱས་ལ། ཕན་ཚུན་འགལ་ན་གང་དང་གང་དང་དུ་བླང་བ་ཆུང་དུའི
ཕྱིར་ཞེས་ཆ་བ་གཉིས་ཏེ། ཚོས་ཡང་དག་པར་སྡུད་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལུས་ཀྱི་ལས་དང་
ངག་གི་ལས་དང་། ཡིད་ཀྱི་ལས་གང་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ལྟ་བས
འཛིག་གོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་གཞན་དོན་ཆེད་ཆེར་བྱ་བ་དེ་ལྟར་ཞེས་པས་གཞན་ཀྱི་ཆེད་དུ་རང

ལྷུང་བས་གོས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཐུགས་རྗེ་ཞེས་པ་བཅུ་བའི་ཐུགས་རྗེ་དང་མཉམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྐྱལ་
བའི་དོན་རིག་ཅིང། རིང་དུ་གཟིགས་པ་དེས། མོས་པ་དམན་པ་ཉན་ཐོས་ལ་བཀག་པ་རྣམས་རྒྱ་ཆེ་བ་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་གནང་བས་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །འདི་ལ་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཞེ་བས། བཀག
པ་རྣམས་ཀྱང་རིང་གཟིགས་པའི། །ཐུགས་རྗེ་ལྷན་པས་དེ་ལ་གནང། །ཞེས་འདོན་ཏོ། །གསུམ་པ་སེམས
ཅན་བསྡུ་བའི་སྒྲོ་བ་ལ་གསུམ་ལས། ཟང་ཟིང་གིས་བསྡུ་བ་ལ་གསུམ་གྱི་ཁ་ཟས་གཏོང་བ་ལོག་པར་ལྷུང
ཞེས་ཙ་བ་གསུམ་སྟེ། མདོ་དགོན་མཆོག་སྒྲིན་ལས། བསོད་སྙོམས་དེ་ལས་ཆ་གཅིག་ནི་ཚངས་པ་མཚུངས
པར་སྒྲོ་བ་རྣམས་དང། ཆ་གཅིག་ནི་སྡུག་བསྔལ་བ་རྣམས་དང། གསུམ་པ་ནི་སེམས་ཅན་ལོག་པར་ལྷུང
བ་རྣམས་ལ་སྒྲོ་ར་བཞག་སྟེ། བཞི་པ་ནི་བདག་ཉིད་བཟའོ་ཞེས་དང། སློབ་དཔོན་གྱུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། བཅོས
གསོལ་སྒྲོན་དང་འོག་དག་ཏུ། །ཡི་དྭགས་ཁྱི་དང་གོག་སྦྲུར་དང། །བྱ་ལ་སོགས་པར་ཅི་བདེ་བར། །རྒྱ་ཏུ
ཟས་དག་སྙལ་བར་མཛོད། །ཅེས་དང། ཡང། ཁ་ཟས་སྨན་དང་འཇུ་བར་རིགས་པ་ཡིས། །ཚགས་མེད་ཞེ
སྡང་མེད་པར་བསྟན་བཀྱི་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རམ། ཡང་ན་ཛོ་བོ་རྗེའི་གསུངས་པར་བྱས་ལ། ཆ
གཅིག་རན་པར་བཟའ་ཞིང་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ལ་མི་སྨྲེ་ན། དབྱ་བ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ལས། ཁྲོག་ཏུ་ལྷག་མར
བྱས་ཏེ་ལྷག་མ་མི་ཟ་བ་དག་ལ་བྱེན་ན་ཡི་དྭགས་ཀྱི་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །ཆེད་པ་ནི་ཚོས་གོས་ཞེས
པའོ། །ལུས་གཏོང་བ་དམ་པའི་ཚོས་ཞེས་པ་སྟེ། དགོས་པ་རྒྱ་ཆེ་ན་གཏོང། བསམ་པ་དག་པས་གཏོང། འདི
དང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་གཏོང་སྟེ། རྒྱལ་སྲས་བྱམས་པས། སྙིང་རྗེས་ཟིན་པའི་བཙུ་ལྷན་རྣམས། ཞེ་བ་ཡིད་ལ
མི་གནས་ན། །འཇིག་རྟེན་བདེ་དང་རང་སྲོག་ལ། །ཚགས་པར་གྱུར་པ་སྟོས་ཅི་དགོས། ཞེས་གསུངས
སོ། །གཉིས་པ་ཚོས་ཀྱིས་བསྡུ་བ་ལ་སྟོང་ནི་མ་གྲས་ཞེས་ཙ་བ་བཞིའོ། །གཉིས་པ་ཚུལ་ནི་དམན་ལ་ཞེས་པ
ཟབ་མོའི་སྟོང་མ་ཡིན་པ། ཐོས་ནས་བློ་ཚུང་དེ་ཡིས་འདི་ནི་སྟོང་བྱེད་དེ། །སྒྲངས་ནས་སྐྱབས་མེད་གྱུར་པ་དེ
ནི་མནར་མེད་འགྲོ། །ཞེས་སོ། །གཞན་མ་དད་པ་དང་ཉེས་སྟོང་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་པས་སྐྱེས་པ་མེད་པར་ཞེས
སོ། །སྟོན་པ་བོ་དང་ཡུལ་ཀྱིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པར་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་ལ།

སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་འགྲུར་བ་དགེ་ལེགས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཤ་སྟག་གོ་ཞེས་རྟོགས་པས་དམན་དང་ཞེས་ཏེ། ཀུཡེ་ལ་བ་དགག་ཅིང་གུས་པའོ། །དེས་ན་སྟོང་དང་མཐུན་པར་སྟོན་པས་རྒྱ་ཆེན་ཞེས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱམས་པས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་བཀུར་སྟེ་བྱས། །དེ་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེན། །དགེ་བའི་བཤེས་ཀྱིས་མགོན་བྱས་པ། །འདི་མཉན་པ་ཡི་སྟོང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། འཇུག་པ་ལས། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་དུས་ན་སྟོང་ཉིད་ཐོས། །ནང་གི་དགའ་བ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འབྱུང་། །དགའ་བ་ལས་བྱང་མཆེ་མས་མིག་གང་ཞིང་། ।ལུས་ཀྱི་བ་སྤུ་ལྡང་གྱུར་གང་ཡིན་པའོ། ।ཞེས་སོ། ।སྤྱོད་པཱའ་ཞེས་ཆོས་དང་སྟོན་པ་ལ་རིམ་གྲོ་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་ལམ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའོ། ।མདོ་དང་སྦྱགས་ནི་དེ་དག་ཏུ་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་ཚིག་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱིས་པ་འཕྲིད་པའོ། ।གསུམ་པ་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་བསྟུང་བའི་སྤྱོད་པ་དོན་བདུན་སོ་ཤེད་དང་ཞེས་པ་ནས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བདུན་ཏེ། ངེས་པར་དེ་སྲིད་ཅེས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལས་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་སེམས་སྦྱང་བ་ཡིན་ཏེ། བསླབ་བཏུས་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་པ་འདི་ནི་འདིར་ཟད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། སེམས་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། ।བཞི་པ་བསླབ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། ཉེས་པ་དག་པའི་རྒྱ་ནི། ཉིན་དང་ཞེས་པ། སྲོག་པ་བཤགས་པ། རྟེས་སུ་ཡི་རང་བ། ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་སྟེ་ཕུང་པོ་གསུམ་དང་། ལྷུང་བའི་ལྷག་མ་ནི། བརྟེད་པ་དང་ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ལས་བྱུང་བཅམ། ཉེས་པ་ཕྲ་མོ་གཞན་ཏེ། བྱམས་པ་སེང་གེའི་སྒྲའི་མདོ་ལས། བྱམས་པ་ངས་ནི་སྟོན་བྱས་པའི་ལས་ཟད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཕུང་པོ་གསུམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་བསྟན་པ་ཡིན་ན་དེ་ལ་ཆུན་པོ་དག་ལྟག་པར་ལྟུང་བ་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་བྱས་ནས། ཉེས་པ་བཤགས་ཤིང་བྱ་བ་ཅམ་གྱིས་དག་པར་སེམས་ཤིང་ཕྱིན་ཆད་སྟོམ་པར་མི་བྱེད་ཅེས་སོ། ।གཉིས་པ་བསླབ་པའི་གཞི་ནི། རང་ངམ་ཞེས་པ་ནས་ཏེ། སྟེ་སྟོང་རྣམས་ལས་འབྱུང་བ་མཐའ་དག་སྟེ། རིག་པའི་གནས་ལྟའོ། ।དེའི་དགོས་པཱའ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྒྱུར་བསྟན་པའི་རྟེས་ལ། དེ་ལྟ་བས་ན་གཞན་དག་ཚར་གཅད་རྟེས་བཟུང་དང་། ।བདག་ཉིད་ཀུན་ཤེས་བྱ་ཕྱིར་དེ་ལ་དེ་བཙོན་བྱེད། ।ཞེས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་དང་གཞན་གྱིས་ཕན་བདེའི་རྒྱུར་བཤད་དོ། ।གསུམ་པ་

ཆེད་དུ་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་གྱི་དངོས་སམ་ཞེས་རྒྱ་བ་བཞིའོ། །བཞི་པ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། རྒྱུ་པར་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ལས། ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་བསྟན་བློ་མ་བསྟེན། །སྨོན་མས་རང་དགར་མ་ཡིན་ཏེ། །ལོངས་བས་རང་དགར་རྟེ་བོ་ལ། །འཇོག་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ཉིད་བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱམས་པས། བཤེས་གཉེན་དུལ་ཞིང་ཞི་ལ་ཉེར་ཞི་བ། །ཡོན་ཏན་ལྡན་པར་བརྩོན་བཅས་ལུང་གིས་ལྡུག། །དེ་ཉིད་རབ་ཏུ་རྟོགས་ཤིང་སྒྲུབ་མཁས་ལྡན། །བརྩེ་བའི་བདག་ཉིད་རྒྱོ་བ་སྒྲངས་ལ་བཏེན། །ཞེས་བཅུ་ལྡན་དང་། སྨོན་དགོན་ཀུན་ཟློས་ཀྱིས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དེ་དག་གི །མཚན་ཉིད་མདོར་བསྡུས་མཁྱེན་པར་མཛོད། །ཆོག་ཤེས་སྙིང་རྗེ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན། །ཉོན་མོངས་སེལ་བའི་ཤེས་རབ་ཅན། །ཞེས་བཞི་ལྡན་པར་ལ། འདིར་མཁྱེན་པ་དང་བཅོ་བར་བསྡུས་ཏེ། བསླབ་པ་མ་ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་བྱེད་པ། ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་བྱེད་པ། ཉམས་པ་ཕྱིར་གསོ་བ་ལ་མཁས་པ། སྙིང་རྗེས་སེམས་ཅན་ཡལ་བར་མི་འདོར་བ་སྟེ། མདོར་ན་མཁྱེན་པའི་ཤེས་རབ། བཅོ་བའི་ཐུགས་རྗེ། གཞན་འཛིན་པའི་ཆུས་པ་མངའ་བའོ། །དེ་བསྟེན་ཚུལ། དཔལ་འབྱུང་བ་ཡི་ཞེས་ཏེ། ཕྱོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས། རིགས་ཀྱི་བུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡང་དག་པར་ཟིན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་ངན་འགྲོར་མི་ལྷུང་ངོ་། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་བསམས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་པ་དང་འགལ་བར་མི་བྱེད་དོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་བསྟུངས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་མངོན་པར་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་ཐོག་མ་ཙམ་ལ་མི་བརྟེད་པར་སྟོད་པ་ལ་སོགས་པ་བཤད་ནས། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལྟ་བས་ན་དེ་ལྟར་ཡིད་ལ་བྱ་བ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ཀྱི་དྲྭང་དུ་འགྲོ་བར་བྱའོ། །ཁྱར་ཐམས་ཅད་བསྐྱར་བས་ཡོངས་སུ་མི་སྐྱོ་བའི་ཕྱིར་ས་ལྟ་བུའི་སེམས་དང་། མི་ཕྱེད་པའི་ཕྱིར་རྩོ་རྡེ་ལྟ་བུའི་སེམས་དང་། སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་བསྐྱལ་བའི་ཕྱིར་ཁོར་ཡུག་ལྟ་བུའི་སེམས་དང་། ལས་ཐམས་ཅད་ཉམས་སུ་བླང་བ་ལ་མི་སྨོད་པའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི་བཙན་ལྟ་བུའི་

སེམས་དང། ང་རྒྱལ་དང་ཆེ་བའི་ང་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྤོང་བ་ཐུགས་དར་ལྟ་བྱའི་སེམས་དང། ཁུར་ལྟེ་བ་བསྐྱར་བས་ཕེག་པ་ལྟ་བྱའི་སེམས་དང། མི་ཁོ་བས་ཁྱི་ལྟ་བྱའི་སེམས་དང། འགྲོ་ཞིང་འོང་བས་ཡོངས་སུ་མི་སྐྱོ་བས་གྱུ་ལྟ་བྱའི་སེམས་དང། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ངོར་ལྟ་བས་བུ་མཛངས་པ་ལྟ་བྱའི་སེམས་ཀྱིས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བསྟེན་པ་ཀུར་བྱའོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཁྱོད་ཀྱིས་རང་ལ་ནི་ནད་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་ནི་སྨན་པའི་འདུ་ཤེས་དང། རྟེས་སུ་བསྟན་པ་ནི་སྨན་གྱི་འདུ་ཤེས་དང། ནན་ཏན་དུ་ཉམས་སུ་ཟློང་བ་ལ་ནི་ནད་འཚོ་བའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཁྱོད་ཀྱིས་རང་ལ་ནི་འཇིགས་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་དཔའ་བོའི་འདུ་ཤེས་དང། རྟེས་སུ་བསྟན་པ་ལ་ནི་མཚོན་ཆའི་འདུ་ཤེས་དང། ནན་ཏན་ལ་ནི་དགྲ་སེལ་བའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ཉིད་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུང་དང་སྦྱར་བ་ལ་གསུམ་ལས། མདོ་བལྟ་བ་འདི་དང་ཞེས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་པ་འདི་དང། གཞན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བསླབ་པའོ་ཞེར་བ་དང། དཔལ་འབྱུང་བའི་རྣམ་ཐར་འདི་དང་ཞེས་པ་ལ། འགྲེལ་བས་གཞུང་འདི་ལས་བཤད་པ་དང། བསླབ་པ་གཞན་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་བལྟ་ཞེས་སོ། །བསྟན་བཅོས་བལྟ་བ། གང་ཕྱིར་ཞེས་ཏེ། མདོ་བལྟ་བར་མི་ནུས་པས་ཀུན་ལས་བཏུས་གཉིས་པོར་བལྟ་སྟེ། དེ་དག་ལས་བསླབ་པ་ཕྱིར་བཅོས་དང་བཅས་པ་འབྱུང་བས་ཏེ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མི་གཏང་ཞིང། །མདོ་སྡེ་དག་ལ་རྟག་བལྟ་བས། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་དག་གི་དོན་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ཟློང་བ་གང་ལས་ཞེས་སོ། །སྒྲོ་དོན་གསུམ་པ་མཇུག་རྟེས་སུ་གདམས་པ་ལ། ཤེས་བཞིན་གྱི་མཚན་ཉིད་དང། དེ་ཇི་ལྟར་བསྡུར་ཚུལ། ལུས་དང་སེམས་ཞེས་ཚིགས་བཅད་རེ་རེའོ། །ལེ་ཌ་ལྟ་བའོ།། ། །།བཟོད་པའི་ལེ་ཌ་ལ་སྒྲོའི་དོན་དང། གཞུང་གི་དོན་གཉིས་ལས། སྔ་མ་ལ་ངོ་བོ། དབྱེ་བ། འབྲས་བུ་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། གཉིས་པོས་བསྟན་ཐུབ་པ་སྟེ། ཡུམ་ལས། གལ་ཏེ་གཞན་ལས་ངན་བརྗོད་ཚིག་རྩུབ་ཐོས་གྱུར་ན། །བདག་བདེ་ཡིན་ཞེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་པ་དག་ལ། །ཞེས་དང། སྨོན་དགོན་འདིས་མི་བཟོད་པ་ནི་སྒྲོ་བ་ན་བསྟན་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ལྷོག་པའི་སྐོ་

ནས་སོ། །དབྱེ་ན་གཞོན་པ་བྱེད་པ་ལ་ཇི་མི་སྣྱམ་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་དང་དུ་ལེན་པ་དང་། ཆོས་ལ་ངེས་པར་ སེམས་པའི་བཟོད་པ་དང་གསུམ་སྟེ། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པའི་མདོ་ལས། སྡུག་བསྔལ་དང་དུ་ལེན་པའི་ བཟོད་པ་དང་། ཆོས་ལ་ངེས་པར་སེམས་པའི་བཟོད་པ་དང་། གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་བྱས་པ་ལ་ཇི་མི་སྣྱམ་ པའོ་ཞེས་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། མི་འབྱེད་ཇི་མི་སྣྱམ་ཤེས་དང་། །སྙིང་རྗེ་ཆོས་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་ དང་། དེ་ལ་དེ་ནི་རྣམ་གསུམ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །འབྲས་བུ་ནི་གནས་སྐབས་སུ་གཟུགས་བཟང་བ་ དང་། འཕོན་དང་དབྱེན་ཉང་བ་དང་། ཡིད་བདེ་བ་དང་བདེ་བ་མང་བ་དང་། འགྱོད་པ་མེད་པར་དུས་བྱེད་པ་ དང་། ཚེ་འཕོས་ནས་ཀྱང་བདེ་འགྲོར་སྐྱེ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་བཟླ་བས་ཆོག་མི་ཤེས་པ་ཐོབ་པ་མཐར་ ཐུག་གི་འབྲས་བུ་སྟེ། ཡུམ་ལས། བཟོད་པས་གཟུགས་བཟང་རྒྱ་ཆེན་དམ་པ་འཐོབ་འགྱུར་ཏེ། །གསེར་ མདོག་སྡུག་ཅིང་འགྲོ་བས་བལྟ་བའི་འོས་སུ་འགྱུར། །ཞེས་དང་། བཟོད་ལ་གནས་པའི་ལུས་ནི་ཡོངས་སུ་ དག་འགྱུར་ཏེ། །སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་མཚན་དང་མཐུ་སྟོབས་པ་མཐའ་ཡས། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་གཞུང་གི་ དོན་ལ་གསུམ་ལས། བཟློག་བྱའི་ངོ་བོ་བསྟན་པའི་ཚུལ་གྱིས་མདོར་བསྟན་པ་ནི། བསྐལ་པ་སྟོང་དུ་ཞེས་པ་ དུས་དེ་སྟེང་དུ་ཡུལ་དམན་པ་ལ་སྨྱོན་པ་དང་། མཆོག་ལ་མཆོད་པ་སྟེ། གཉིས་ཀาའང་སྨྱོན་པ་ལས་བྱུང་བ་ ཡིན་པས། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བསྒོམས་བྱུང་གཉིས་སོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའོ། །དེའང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚ་ མཐུན་ནམ་ལེགས་པར་སྤྱད་པའི་དགེ་བ་སྟེ། དེ་ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་ཁོ་བ་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཞིག་སྐྱེས་པས་ འཇོམས་ཏེ། བྱམས་པ་སེང་གེ་སྐྱའི་མདོ་ལས། སྟོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱོ་བ་དང་མཚོན་ ཀྱིས་བཏབ་པ་ལ་སོགས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་གཞོད་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ སྤྱ་མ་བས་ཆེས་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྤྱ་མ་དེས་བྱང་ཆུབ་མ་བཏང་ན་གཞོད་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་སྟེང་ཀྱི་ བསྐལ་པར་དམྱལ་བའི་གནས་སུ་གོ་ཆ་བགོས་དགོས་ཞེས་པས། ཞེ་སྡང་ལྟ་བུའི་ཕྱོགས་པ་མེད། །ཅེས་ གསུངས་ཏེ། འཇམ་དཔལ་རྣམ་པར་རོལ་པ་ལས། འཇམ་དཔལ་ཁོང་ཁྲོ་བས་ནི་བསྐལ་པ་དུ་མར་བསགས་ པའི་དགེ་བ་འཇོམས་པས་སོ་ཞེས་དང་། སྨོན་དང་པོ་བཞིན་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐལ་

པ་བརྒྱད། །ལེགས་བསགས་ཟད་བྱེད་གང་ཡིན་ཁོང་ཁྲོ་སྟེ། །དེ་ཕྱིར་རྒྱལ་བའི་སྲས་ལ་ཁོང་ཁྲོ་
ལས། །མཆོག་ཏུ་ལྷུ་བ་སྟོག་པ་གཞན་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་གཉིས་པོ་ཚུང་དུ་ཚུང་དུས་སྦྱང་
བྱ་ཆེན་པོ་འཛིན་པས་པ། ལོ་སྟོང་དུ་གནས་པའི་མུན་པ་སྐྱེས་མ་ཐག་པའི་མར་མེས་སེལ་བ་ལྟར་བཤད་པ་ལ།
འདིར་བསྐལ་པ་སྟོང་གི་ལེགས་སྦྱང་ཁོང་ཁྲོ་གཅིག་གིས་འཛིན་པར་གསུངས། ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་འམ། རང་གི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་ཁྲོས་པ་ལྟ་བུའོ། །འོ་ན་དེ་སྲིད་དུ་ཁྲོ་བ་མི་སྐྱེ་བ་
མི་སྲིད་པས་འབད་པ་དོན་མེད་ཅེ་ན། ཡོད་དེ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་མ་ཡིན་པ་ལ་ས་བོན་གཏན་
ནས་འཇོམས་པའི་ནུས་པ་མེད་པས། འདིས་ལེགས་སྦྱང་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཕྱིར་བསྟན་ཏེ། ཁྲོ་བའི་འབྲས་བུ་སྟོན་
ལ་འབྱིན་པས་དེ་སྐད་ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ནཱའ་ཡང་བྱ་བས་གཉིས་པོ་སྟོབས་ཆེ་བར་མི་འགྱུར་རམ་
ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྟོབས་ལྟན་ཁོ་ནའོ། །དེས་ན་བཟོད་པ་ལྟ་བུའི་དཀའ་ཐུབ་མེད་དེ།
ཁྲོ་བའི་གཉིས་པོ་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་བཟོད་པ་དངོས་ལ་གསུམ་ལས། བཟོད་པ་གསུམ་ཐུང་ཟད་བཤད་
པ་ལ་གསུམ་ཀྱི། མི་བཟོད་པའི་ཉེས་དམིགས་བསྟན་པའི་སྐོ་ནས་སྡུག་བསྔལ་དང་དུ་ལེན་པའི་བཟོད་པ་ལ་
གསུམ་ལས། བདེ་བ་མི་འཐོབ་པའི་ཉེས་པ། ཞེ་སྡང་ཞེས་ཏེ། ཞི་བ་ནི་དེས་པའོ། །དགའ་བ་ཡིད་ཀྱི་ལས་
སོ། །བདེ་བ་ནི་སྐོ་ལྔའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིའོ། །བཏེན་མི་འགྱུར་ཏེ་ཡིད་རྣལ་དུ་མི་གནས་པའོ། །མཐོང་བའི་ཉེས་པ་
དང་། ཉེས་པ་མངོར་བསྡུ་བ་གཉིས། གང་དག་ཅེས་རྒྱ་བ་རྒྱ་དང་། བཞིའོ། །གཉིས་པ་ཚོས་ལ་ངེས་པར་
སེམས་པ་ནི། གང་གིས་ཞེས་ཏེ། འདིས་ཁྲོ་བ་སྤང་བའི་ཡོན་ཏན་དངོས་སུ་བསྟན་ལ། སྤ་མས་ཤུགས་ལ་
བསྟན་ཏོ། །གསུམ་པ་གཞོན་པ་བྱེད་པ་ཇི་མི་སྙམ་པ་ལ་བཞི་ལས། མི་བཟོད་པའི་རྒྱུ་ངོས་གཟུང་བ། དེས་ན་
བཟློག་པར་རིགས་པ། བཟློག་པའི་ཐབས་ཡིད་ལ་བྱ་བ། མི་བཟོད་པའི་རྒྱུ་ཕྱི་སྟེ་བསྟན་པ་རྣམས། མི་འདོད་
ཅེས་དང་། དེ་ལྟར་བདག་ཅེས་དང་། ཅི་ལ་བབ་ཅེས་དང་། བདག་དང་ཞེས་དང་། བསྟན་པ་ལས། འདི་ལ།
བདག་ལ། སྡུག་བསྔལ། བརྟས་པ། ཚོག་རྩྭ། མི་སྙན་པ་སྟེ་བཞི། བདག་གི་བཤེས་ལ་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་དང་།
དགྲ་ལ་བསྟོད་གྲགས། བདེ་བ། ཆེད་པ། སྙན་པ་བཞི་སྟེ་མི་འདོད་པ་བཅུ་གཉིས་དང་། བདག་ལ་བདེ་བ་དང་།

བཀྲར་བ། བསྟོད་པ་སྣན་པ་སྟེ་བཞི། བཤེས་ལའང་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་དང་། དགྲ་ལ་སྡུག་བསྔལ། བརླས་པ། ཚོགས་རྒྱུ། མི་སྣན་པ་སྟེ་བཅུ་གཉིས་འདོད་པ་ལས། མི་འདོད་པ་དང་འདོད་པའི་གནས་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས། ཡིད་ལ་མི་བདེ་བ་སྐྱེ་ལ། དེ་ལས་དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པའི་ཞེ་སྡང་སྐྱེ་བས་དེའི་རྒྱུ་སྡང་བ་ལ་འབད་དོ། །དགྲའི་བཤེས་ཞེས་པ་ནི་མི་བརྗོད་དེ། དེ་དགྲཤམ་ཟིན་ལས་མི་འདའ་བས་སོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་ལ་གསུམ་གྱི། སྡུག་བསྔལ་དང་དུ་ལེན་པའི་བཟོད་པ་ལ་བཞི་ལས། སྡུག་བསྔལ་འཕོར་བའི་རང་བཞིན་དུ་བསྟན་པ། བདེ་བའི་རྒྱུ་ནི་ཞེས་དང་། ངེས་འབྱུང་གི་རྒྱུར་བསྟན་པ་སྡུག་བསྔལ་མེད་ན་ཞེས་ཏེ། ཡིད་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་སོ། །དབང་ཕྱུག་གི་དཀའ་ཐུབ་བཚོག་པ་ཚུ་མ་ལ་དད་པས་དབྱུག་ཀུ་གསུམ་པ་དང་། ས་གོལ་བདུན་པ་དང་། མེ་ལྕ་བསྟེན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཀཱཊ་ཏ་པ་དག་གི་དོན་མེད་པའི་ངལ་བ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་ཐར་པ་ཡང་དག་པའོ། །གོམས་པས་བརྟེན་པར་མི་དཀའ་བ་ལ་དོན་བཞི་སྟེ། གོམས་ནས་ཞེས་པ་ཚོགས་བཅད་ལྟ་དང་རྩ་བ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་པར་ཡིད་ལ་བྱ་བ་ལ་གཉིས་ལས། སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། ཉོན་མོངས་རྣམས་དང་ཞེས་པ། སྐང་བྱ་གང་དང་གང་སྐྱེས་པ་དེ་དང་དེའི་གཉེན་པོ་བསྟེན་པ་ནི། གཡུལ་འཁྱེད་པའི་དཔའ་བོ་ཡིན་ལ་ལྷག་མ་སྟེ་སྐང་བྱའི་གཉེན་པོར་མི་འགྱུར་ན་ལྟར་སྣང་ངོ། །གཉིས་པ་རང་བཞིན་གྱི་ཡོན་ཏན་ནི། གཞན་ཡང་ཞེས་རྩ་བ་བཞིའོ། །ཚོས་ལ་ངེས་པར་སེམས་པའི་བཟོད་པ་ལ་གསུམ་གྱི། གཞོད་བྱེད་ལ་ཁོ་བ་བཟློག་པའང་གསུམ་ལས། གཞོད་བྱེད་ལ་རང་དབང་མེད་པས་ཁོ་བའི་ཡུལ་དུ་མི་རིགས་པ་ལ། དཔེ་དོན་གྱི་དངོས་པོ་དགོད་པ་དང་། དཔེ་དོན་གྱི་ཚོས་མཐུན་པ་སྟོན་པ་བསྟན་པ། སོ་སོ་ལ་སྟྲང་བ། སྐབས་བསྡུ་བ། དེ་དག་གི་རྒྱུན་རང་དབང་ཅན་མ་ཡིན་པ་རྣམས། མཁྲིས་པ་ལ་སོགས་ཞེས་པ་ནས་ཚོགས་བཅད་རེ་རེས་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་རང་དབང་ཡོད་པར་འདོད་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས། གྲངས་ཅན་གྱི་བདག་དགག་པ་ལ་ཕྱོགས་སྔ་མ་དགོད་པ། གཙོ་བོ་ཞེས་བྱ་ཞེས་པ་ལ། སྟྲིང་ཕྱི་རོལ་བྱེད་ཀྱི་ལྟ་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའང། བསྡུ་ན་རྒྱ་ཆད་གཉིས་སུ་འདུ་ལ། དེ་ལས་འདི་གཉིས་རྒྱ་པར་སྣྲ་བ་ཡིན་ལ། བྱེ་བྲག་ཏུ་གྲངས་ཅན་པས་ཀུན་ཏུ་བརྒྱས་པ་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུན་ལ་རག་ལས་པས། ལྟ་

རང་དབང་ཅན་ལ་མ་ཡིན་ཡང། གཙོ་བོ་དང་སྐྱེས་བུ་རྣམ་པ་རྒྱུན་ལ་མ་ལྟོས་པས་རང་དབང་ཅན་ཡིན་
ནོ། །དེ་ལ་གཙོ་བོ་ནི་རང་བཞིན་གསུམ་ཚ་མཉམ་པ་བེམ་པོ་རྣམ་པ་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་སྟེ། དེས་རྣམ་
འགྱུར་སྣྲེལ་བའོ། །བདག་ཅེས་པ་དེའི་ཁུག་མ་ན་གནས་པ་རྣམ་པ། གཅིག་བུ། རང་དབང་ཅན། ཟ་བ་པོ། བྱ་
བ་མ་ཡིན་པ་ཆོས་ལྡན་དང་ལྡན་ཏེ། ཤེས་རིག་གི་ངོ་བོ་སེམས་ཅན་ལ་རེ་རེ་ཡོད་དེ། དེ་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ།
དེས་གཙོ་བོ་མེ་ལོང་ངོས་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་དེ་ལ་རྣམ་འགྱུར་ཉུ་ཤུ་གསུམ་འཛིན་ཅིང། ཐོབ་པ་མེ་ལོང་ལ་བདེ་
བ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་འགྱུར་རྣམས་ཕྱི་ནས་གསལ་བ། ཤེས་རིག་གི་རྣམ་པ་ནང་ནས་འཛིན་པས། རྣམ་པ་
གཉིས་འདྲེས་པ་ན་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པར་བྱེད་ལ། རང་བཞིན་དང་རྣམ་འགྱུར་དོན་དམ་པར་གཅིག་པས་
རང་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་རྣམ་འགྱུར་མི་རྣམ་པའོ། །དེ་འང་རང་བཞིན་དང་སྐྱེས་བུ་མ་ཕྱི་ན་འགོར་
བ་ཕྱི་ན་ཐར་བ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ། གཅིག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་རང་དབང་ཅན་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཁྲོ་བར་
རིགས་སོ་ཞེས་ཏེ། འདི་རྒྱས་པར་འོག་ཏུ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གསུམ་ལས། གཙོ་བོ་
དགག་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཅེས་པས་ཏེ། གཙོ་བོ་དེ་ལ་བདག་གིས་གནོད་པ་དབྱུང་བར་བྱའོ་ཞེས་སེམས་པ་མེད་
དེ། དེ་བེམ་པོ་དང་རྣམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་དོན་བྱེད་པས་སྟོང་པས་སོ། །མ་སྐྱེས་པར་ནི་ཞེས་པ་རྣམ་འགྱུར་
དགག་པ་སྟེ། བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་གཙོ་བོའི་སྣ་རོལ་ཏུ་མེད་དེ་སྐྱེད་བྱེད་ཉིད་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྣམས་མ་
གྲུབ་སྟེ། སྐྱེད་བྱེད་གཙོ་བོ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་སྐྱེས་ནས་ཡོད་པ་སྐྱེས་ལྟན་དུ་འགྱུར་ལ། མ་སྐྱེས་པའི་ཡོད་པ་
མིང་ཙམ་མོ། །ཡང། སྐྱེས་བུ་སེམས་པ་ཅན་ཡིན་པས་བློ་སྟོན་དུ་གཏོང་བ་པོ་དེས་སྐྱེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན
བདེ་བ་ལ་སོགས་པའང་རྣམ་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་རྣམ་པ་ལས་བྱུང་བས་སོ། །བདག་དགག་པ་ནི་གལ་ཏེ་གཙོ་
བོའི་གནས་སྐབས་མི་རྣམ་ཀྱང། ཤེས་རིག་རྣམ་པ་གཅིག་བུ་རང་དབང་ཅན་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཡུལ་ལ་རྣམ་ཏུ་
ལོངས་སྤྱོད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་པས་སོ། །འདོད་ན་ཡུལ་ཡང་རྣམ་པར་འགྱུར་རོ། །འདོད་ན་རེས་འགའ་བས་
བསལ་ལོ། །གཉིས་པ་རིག་པ་ཅན་ཀྱི་བདག་དགག་པ་ནི། ཅི་སྟེ་ཞེས་པ་སྟེ། འདིས་ཚོག་གི་དོན་བྱ་སྟེ་སྟེ།
དེའང་ཇས་དགུ་དང། ཡོན་ཏན་ཉི་ཤུ་བཞི་དང། ལས་ལྟ་དང། ཕྱི་རྣམ་པ་གཉིས་དང། ཐ་དད་དུ་ཡོད་

པས་བྱེ་བྲག་དང་། རྟེན་ལས་རྟེན་པའི་བློ་སྐྱེ་བས་འདུ་བ་སྟེ་བྱ་ལས། རྣམ་ལ་ལྷ་པོ་བརྟེན་ལ། རྣམ་བརྒྱད་
པོའང་བདག་ཏུ་འདུ་བས། བདག་བེམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྙིང་ལ་གནས་པ་
དཀར་ལ་འཚེར་བ་ཡུངས་འབྲུ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་པས། དེ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་དོ། །དེ་
དག་ག་པ་ནི། ཅི་སྟེ་ཞེས་པ། དེ་ལོངས་སྤྱོད་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་པས་དང་། དེ་དོན་བྱེད་པས་སྟོང་པའི་
ཕྱིར་ནམ་མཁའ་བཞིན། རྒྱས་མ་གྱུར་སྟེ། བདག་རྒྱ་པ་དེ་སེམས་པ་ཅན་གཞན་ཀྱི་རྒྱུན་དང་ཕྲད་ནས་དོན་
བྱེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་དེ་འགྱུར་ན་མི་རྒྱ་པར་འགྱུར་ལ། མ་གྱུར་ན་ཕྲད་པ་ལ་དོན་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་བདག་
རྒྱ་པ་མི་འགྱུར་མོད། དེ་ལས་ཐ་དད་པ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱུན་གྱིས་འགྱུར་བས། དེ་དང་བདག་ལྟན་པས་
དོན་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། བྱེད་པ་དེས་བདག་ལ་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་བྱས་མམ་མ་བྱས་ཞེས་བྱ་བ་སྟ་མ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
ཐམས་ཅད་ཅེས་པས། གསུམ་པ་དེས་གྲུབ་པའི་དོན་བསྡུ་བའོ། །འདི་ལ་འགྲེལ་ཆེན་མཁན་པོས། གཙོ་བོ་
ཞེས་བྱར་གང་འདོད་དང་། །ཞེས་པས་གྲངས་ཅན་གཙོ་བོ་བེམ་པོའི་རང་བཞིན་རྒྱ་པ་བྱེད་པ་པོར་འདོད་པ་
དགོད་པའོ། །བདག་ཅེས་བཏགས་པ་གང་ཡིན་པ། །ཞེས་པས་རིགས་པ་ཅན། བདག་བེམ་པོ་སྐྱེས་བུ་གཞན་
དང་འབྲེལ་བས་བློ་སྟོན་དུ་གཏོང་བའི་སེམས་པ་ཙམ་དུ་འདོད་པ་དགོད་པའོ། །དེ་འགོག་པ་ལ་གཉིས་ལས།
སྟ་མ་ལ་གཙོ་བོ་དང་། སྐྱེས་བུ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི་གཙོ་བོ་དེ་ལ་བདག་གིས་རྣམ་འགྱུར་འབྱུང་བར་བྱའོ་
ཞེས་པའི་བློ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་འབྱུང་བ་མེད་དེ། བེམ་པོ་ཡིན་པས་ཞེས་ཁྱབ་བྱེད་འགལ་བ་དམིགས་
པའོ། །ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་ཅེ་ན། མ་སྐྱེས་པར་ནི་ཞེས་པས་རྣམ་འགྱུར་དགག་པ་སྟེ། མ་སྐྱེས་པའི་གོང་དུ་བོ་
མེད་པས་སོ། །སྐྱེས་བུ་དགག་པ་ལ། བྱེད་པ་པོར་འགལ་བ་དང་། ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་རེས་འགལ་བ་དང་
འབྲེལ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། མ་སྐྱེས་པར་ནི་ཞེས་པ་ཡང་བཟློས་ཏེ། སྐྱེས་བུ་དེ་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་མེད་
དེ། ང་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱས་མ་གྲུབ་ཅེ་ན། སྐྱེས་བུ་ལ་ང་བོ་མེད་དེ། མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་
བཞིན་ཞེས་ཁྱབ་བྱེད་མི་དམིགས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་ལ་ཞེས་པ་སྟ་མ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཡུལ་ལ་
སྤྱད་པ་རེས་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་པོ་རྒྱ་པར་མེད་ཅེས་པའི་ཁྱབ་བྱེད་འགལ་བ་དམིགས་པའི་

ཐལ་བས་འགལ་བས་ཁྱབ་པ་དམིགས་པའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་མི། །རིགས་པ་ཅན་དགག་པ་ཅི་སྟེ་ཞེས་པས་
སོ། །གཉིས་པ་ཁོ་བ་བཟློག་པའི་དགོས་པ་ནི། ཐམས་ཅད་སྟུལ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། གཉིན་པོ་གང་གིས་སྟང་བྱ་
གང་ཞིག་བཟློག་ཅེ་ན། དེ་ལྟ་མོད། ཐ་སྙད་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དེ་བཟློག་བྱ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་འཁྲིལ་ལས། ཁྱོལ་བ་པོ་ནི་
མེད་ན་ཡང། །ལོག་པར་སྨྲོ་འདོད་གས་གཞོམ་ཕྱིར་བརྩོན། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་བ་དེ་བས་ཞེས་ཙ
བ་བརྒྱད་དོ། །གཞོད་པ་བྱེད་པ་ལ་ཅི་མི་སྙམ་པའི་བཟོད་པ་ལ་གཉིས་ལས། མི་འདོད་པ་བྱེད་པ་ལ་ཁྲོ་བའི་རྒྱུ
མཚན་དགག་པ་ལ་གསུམ་ལས། བདག་ལ་ཉེས་པ་བྱེད་པ། བདག་གི་བཤེས་ལ་ཉེས་པ་བྱེད་པ། བདག་གི
ངན་ལ་ལེགས་པ་བྱེད་པ་ལ་མི་བཟོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། སྡུག་བསྔལ་བྱེད་པ་ལ་བཟོད
པ་བསྟོམ་པ་ལ་གསུམ་གྱི། གཞོད་བྱེད་བརྩེ་བའི་ཡུལ་དུ་བསྟོམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། རང་ལ་ཚེ་འདིར་གཞོད
པ། ཕྱི་མར་གཞོད་པ། དེ་ལས་གཞན་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པས་བརྩེ་བའི་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་རྣམས། བག་མེད་དང།
བསོད་ནམས་དང། གང་ཚེ་ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། རྒག་ཏུ་ཉེས་པས་རང་དབང་མེད་པར
བྱས་མེམས་ཀྱིས། །སྐྱེ་བོ་ལ་ནི་ཆོ་ལྟར་ཉེས་པར་མི་འཛིན་ཏེ། །མི་འདོད་བཞིན་དུ་ལོག་པར་བསྒྲུབ་པར
འགྱུར། །ཞེས་དང། སྐྱེ་བོ་དག་ལ་སྙིང་རྗེ་རྣམ་པར་འཕེལ་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང། ཡང། གཞན་གཞོད་བྱེད་ལ
ཕན་བྱེད་ཆོ་ལྟར་པ། །གཞོད་བྱེད་ཐུག་པོ་དག་ཀྱང་རབ་ཏུ་བཟོད། །ཐབས་རིགས་གཞོད་བྱེད་བཟོད་པ་དེ་དག
གིས། །གཞོད་བྱེད་དགེ་བ་ཡང་དག་ལེན་དུ་འཇུག །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་དེ་ལ་སྙིང་རྗེ་བསྒོམས་ཏེ།
དེ་མེད་ན་བཟོད་པ་མེད་ལ། དེ་མེད་པར་གཞན་མི་འབྱུང་སྟེ། ཙ་བ་སྙིང་རྗེ་མེད་ལྟར་ན། ।དཀའ་སྡུད་བཟོད
པ་ཉིད་མི་འགྱུར། ।ཆོ་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་མི་བཟོད་ན། ।སེམས་ཅན་དོན་སེམས་ཉིད་མི་འགྱུར། ।ཞེས
སོ། ।གཉིས་པ་ཁོ་བར་མི་རིགས་པ་ལ། རང་བཞིན་ལ། གནས་སྐབས་ལ། དངོས་དང། བརྒྱད་པའི་རྒྱ
བརྗགས་ནས་ཁོ་བར་མི་རིགས་པ་གསུམ་མོ། ।གལ་ཏེ་གཞན་ལ་ཞེས་པ་ནས་ཚོགས་བཅད་རེ་རེས་བསྟན
ཏོ། ।གསུམ་པ་རང་གི་ཉེས་པར་བརྗགས་པ་ལ་རྒྱུ་ལས། རང་གི་ལས་ཀྱི་ཉེས་པ་ཡིན་པ་ནི། གང་གིས་ཞེས་པ
སྟེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་བཀྱིས་པ་ལ། །སྡོན་གྱི་ལས་དགོངས་ཁོ་མི་བཀྱི། ।ཞེས

སོ། །སྤྲུག་བསྡལ་གྱི་རྒྱུ་ལུས་གཟུང་བའི་ཉེས་པ་དང་། སྤྲུག་བསྡལ་གྱི་རྒྱུ་ལ་བརྟགས་པའི་ཉེས་པ་གཉིས། དེ་
ཡིས་ཞེས་པ་དང་། བྱིས་པ་ཞེས་པའོ། །གཞན་མི་ཕན་པ་ལ་སྦྱར་བའི་ཉེས་པ། བདག་གིས་ཞེས་པ་ཕ་རོལ་
ལ་གནོད་པའོ། །ཁོ་བ་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་པ་ནི་འདི་དག་ཅེས་པས་དེ་ལ་དགའ་བར་རིགས་པའོ། །རྩོད་པ་
གསུམ་སྦྱང་བ་ནི། ཕ་རོལ་གྱི་ངན་འགྲོའི་རྒྱུན། བདག་གིས་བྱས་པས་དེའི་རྒྱུས་བདག་ཀྱང་དེར་འགྲོའོ་ཞེ་ན།
གལ་ཏེ་ཞེས་པ་བཟོད་པ་ཡོད་ནའོ། །འོ་ན་ཕན་འདོགས་བྱེད་དེ། དམྱལ་བར་ཅི་སྟེ་འགྲོ་སྟེ། བདག་ལ་གནོད་
བྱེད་དུ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ཞེས་པ་བདག་ལ་བཟོད་པ་ཡོད་པས་དེར་མི་འགྱུར་གྱི། དེ་ལ་སྐབས་འདིར་
བཟོད་པ་ཅི་ཞིག་བྱུང་སྟེ་མ་བྱུང་ངོ། །དེས་ན་བདག་གི་བཟོད་པའི་རྒྱུ་ནི་གནོད་བྱེད་དེ་ཡིན་ལ། དེའི་ཁོ་ན
དང་ཉེས་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་བདག་གིས་བསྒྲུབ་པས་སོ། །འོན་ཏེ་ཞེས་པ་བསམ་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་ལ་དེ་ལྟར་
འགྱུར་མོད། མེད་པ་ལ་དཀའ་ཐུབ་སྟེ། བཟོད་པ་ཞིག་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་བརྟེས་སོགས་བསྒྲུབ་པ་ལ་
བཟོད་པ་བསྒོམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། གནོད་པ་ཉིད་མེད་པས་ཁོ་བར་མི་རིགས་པ་ལ། སེམས་དང་ལུས་ལ་མི་
གནོད་པ་དང་། འདི་དང་ཕྱི་མར་མི་གནོད་པ་གཉིས། ཡིད་ནི་ཞེས་དང་། གཞན་དག་ཅེས་པས་སོ། །འདི་ལ་
འགྲེལ་པས། ལུས་ལ་མི་གནོད་ཀྱང་དེས་སྐྱེ་བོ་གཞན་མ་དད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་རྟོག་པའི་ལན་དུ་འཚད་
པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འོག་ནས་གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་ཉམས་བྱེད་ཅེས་འཚད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ཆོད་པའི
བར་ཚད་བྱེད་པ་ལ་ཁོ་ན་དགག་པ་ལ། ཁོས་པས་སྟོག་ལྷུ་ཕུག་པ་ནས། ཆེད་པའི་ཞེས་དང་། ཆེ་ལམ་ཞེས་དང་། གལ་ཏེ་ཞེས་
པས་བསྟན་པ། ལོག་འཚོ་ལྟ་ནི། ཟློག་དགོན་ཀླུ་སྦྱོང་ཀྱིས། ཚུལ་འཚོས་ཆེད་དང་བཀུར་བསྟེའི་ཕྱིར། ཁབང
པོ་སྟོམ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ཁ་གསལ་ཆེད་དང་བཀུར་སྟེའི་ཕྱིར། ཚོག་ནི་འཇམ་པོར་སྨྲ་བ་འོ། །གཞོགས་ཟློང
དེ་ནི་ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར། །གཞན་གྱི་རྟས་ལ་བསྟན་བྱེད་པའོ། །ཐོབ་ཀྱིས་འཇལ་བ་ཆེད་པའི་ཕྱིར། །མངོན
སུམ་གཞན་ལ་ཟློང་བྱེད་པ། །ཆེད་པས་ཆེད་པ་ནམས་འདོད་པ། །སྟར་ཐོབ་པ་ལ་བསྟན་བྱེད་པའོ། །ཞེས་དེ
ནམས་ཀྱིས་འཚོ་བ་སྨད་དེ། ཟློག་དགོན་དཔལ་འོས། ལྟ་དབང་ཕྱིར་ཡང་ངོ་ཚ་བོར་ནས་ནི། །ཡིད་ལ་ཆོས

དང་འགལ་བར་སྤྱོད་པ་བས། །གོས་ངན་བྱོན་ནས་བྱོ་མོའི་སྟོད་ཐོགས་ནས། །འབྱོར་པ་དགྱ་ཡི་ཁྱིམ་དུ་སློང་
བར་གྱུར་ཀྱང་སླ། ཞེས་སོ། །ཡང་དག་པའི་འཚོ་བཞང་ཏྲག་ཤུལ་ཅན་གྱིས་ཞུས་པ་ལས། ཁྱིམ་བདག་འདི་ལ་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་པ་ཆོས་ཀྱིས་ལོངས་སྤྱོད་འཚོལ་གྱི། ཆོས་མ་ཡིན་པས་ནི་མི་འཚོལ་
ལོ། །མ་ཐུན་པས་འཚོལ་གྱི་མི་མ་ཐུན་པས་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་པས་འཚོ་བ་ཡིན་གྱི་ལོག་པས་འཚོ་བ་མ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་སེམས་ཅན་མ་དད་པར་བྱེད་པས་ཁོ་བར་མི་རིགས་པ་ནི། གལ་ཏེ་
ཞེས་པ། དེས་བདག་ལ་སྨད་པས་ཁྱིམ་བདག་ལ་སོགས་པའི་དད་པ་ཉམས་པར་བྱས་པས་ཞེ་ན། གཞན་ལ་
དད་པ་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་ངག་ཀྱང་བཟློག་པར་རིགས་སོ། །གཉིས་པ་བདག་གི་བཤེས་ལ་ཉེས་པ་བྱེད་པ་
ལ་མི་བཟོད་པ་ཇི་ར་ལ་གཉིས་ལས། ཡུལ་མཚོག་ལ་གནོད་པ་མེད་པ་ནི་སྐུ་གཟུགས་ཞེས་ཏེ། ས་ངས་
རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་རང་བཞིན། ཆོས་འགོག་ལམ་གཉིས། དགེ་འདུན་དགྱ་བཅོམ་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་
གསུམ་ལ་གནོད་པ་མེད་པས་སོ། །དེ་དག་ཅི་བདེར་ཡང་མི་གཞག་སྟེ། ཐབས་འཇམ་པོས་ས་མ། མིན་ན་
བསམ་པ་དགེ་བས་ཙུབ་པ་ལྟར་སྟང་སྟོན་པས་མི་འགལ་ཏེ། སློབ་དཔོན་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱ་འཕྲལ་ལ་སོགས་པ་
ཡོད་ན་དེས་བསྟེགས་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་གིས་བཟློག་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་གནོད་པ་
ཡོད་པ་ཆུམས་ལ་གཉེན་པོ་བསྟོམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། སྔར་གྱི་ཆོས་ལ་ངེས་པར་སེམས་པ་དྲན་པར་བྱ་བ་ནི།
ཟླ་མ་ཞེས་ཏེ། མཁྱེས་པ་ལ་སོགས་ཞེས་པའི་སྐབས་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་གནོད་པ་བྱེད་པ་ལ་ཇི་མི་སྣང་བ་
དངོས་ལ་བཞི་ལས། ཁོ་བའི་རྒྱུ་མཚན་མ་བྱུབ་པ། ཁོ་བར་མི་རིགས་པ། རང་གི་ཉེས་པར་བརྟག་པ་གསུམ།
ལུས་ཅན་ཞེས་དང་། ལ་ལ་ཞེས་དང་། གང་གིས་ཞེས་པས་སོ། །བཟོད་པའི་ཕན་ཡོན་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་ཁོ་བ་
བཟློག་པ་ལ། བསོད་ནམས་མི་ཉམས། སྡུག་བསྔལ་ལྷོག ངོན་ཆེན་པོ་འགྱུར་པ་གསུམ་དགེར་ན་ཞེས་དང་།
གསང་བའི་ཞེས་དང་། འདོད་པའི་ཞེས་ཏེ། བཟོད་པའི་བསྟན་པའོ། །གསུམ་པ་དགྱ་ལ་ལེགས་པ་བྱེད་པ་
མི་བཟོད་པ་ཇི་ར་ལ་གསུམ་ལས། བསྟོད་བྱགས་བསྒྲུབ་པ་ལ་མི་བཟོད་པ་ཇི་ར་ལ་གསུམ་གྱི་ངང་གོང་
རང་བདེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་འདོད་པར་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱི་ཞེས་བརྗོད་པ་པོ་ངང་ཡུལ་དགེ་སྦྱོ་བ་བསྐྱེད་པ་ངང་།

གཞན་གྱི་བསྡུགས་པ་བརྗོད་པས་རང་གི་དགའ་བ་འཕེལ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་
གཞན་དུ་བདེ་བ་འབྱུང་བ། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ། མཁས་པས་བསྡུགས་པ། གཞན་དོན་འགྲུབ་པ་སྟེ་ཕན་ཡོན་
བཞི་ཐོབ་པར་བསྟན་པས། ཀུན་གྱི་བསྡུགས་པ་བརྗོད་དོ། །གཞན་བདེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་མི་འདོད་པར་མི་
རིགས་པ་ནི། གཞན་ཡང་ཞེས་པ། དགྲ་ལ་བསྟོད་གྲགས་དང་བདེ་བ་བསྲུབ་པས་དེ་དགའ་བར་འགྱུར་མོད།
དེ་ཉིད་བདག་མི་འདོད་པས་དེ་ལ་ཁྲོ་འོ་ཞེ་ན། དེར་མི་བལྟ་སྟེ། བདག་རྒྱུད་ལ་དེ་དག་ཐོབ་ན་ཡིད་བདེ་བ་ལྟར།
དགྲ་བོ་ལའང་དེ་དག་སྟྲར་བས་དགའ་བར་རིགས་སོ། །གཞན་དུ་ན་གླ་ཏན་མ་བྱིན་པས་ཆོ་འཕྲིར་བྱན་མི་
འདུ་བ་དང་། སྨྲི་ན་སོགས་སྦྱངས་པས་ཕྱི་མར་ཕན་བདེ་མི་འཐོབ་པ་བཞིན་ནོ། །འདོད་པ་ཉིད་འགལ་བ་ནི།
རང་གི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་ཆེ་དེ་ལ་བསྟེན་བཀུར་ཀུས་ལ། གཞན་གྱི་བརྗོད་ན་ཐུགས་དོགས་གཞིར་བའི་
བདེ་བ་མི་འཐོབ་ཅིང་། འདོད་ཀྱང་མི་འདོད་པ་དང་འཇུ་བས་སོ། །བདེ་བ་བསྲུབ་པ་ལ་མི་བཟོད་པ་དོར་བ་ནི།
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཞེས་པ་སྟེ། བདག་གི་བྱ་བ་གཞན་བདེ་ཡིན་ལ། དེ་བདག་ལ་རག་པར་ཐོབ་པས་
སོ། །ཆེད་པ་བསྲུབ་པ་ལ་མི་བཟོད་པ་དོར་བ་ལ་གསུམ་ལས། བདག་གི་འདོད་པ་བསྲུབ་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་
གསུམ་ཞེས་ཏེ། སངས་རྒྱས་འདོད་པས་ཆེད་པ་ཐུ་མོའི་ངོར་གཞན་བདེ་ཆུང་ངུ་ཙམ་ཡང་མི་བཟོད་པར་མི་
བྱ་སྟེ། རང་གི་བྱ་གཉེན་གྱིས་བསྐྱངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་སོ། །བདག་ལ་གཞོད་པ་མེད་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཞེས་
པ། གཞན་ཆེད་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་མི་བཟོད་ན། བདག་ལ་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཀུས་པ་མེད་ཅིང་དམན་པའི་
གནས་ཐོབ་ན་དགའ་བར་འགྱུར་ཏེ། དགེ་ལེ་ལོ་མགོན་མེད་པའི་འཁོར་བཞིན་ནོ། །བསོད་ནམས་ཟད་དུ་
དོགས་པས་བདག་ཉིད་ལ་ཁྲོ་བར་རིགས་པ་ནི། བསོད་ནམས་ཞེས་པ་དེ་དག་གི་རྒྱུ་ལ་འབད་པར་གདམས་
པའོ། །སྨྲི་དོན་གཉིས་པ་འདོད་པའི་གེགས་བྱེད་པ་ལ་མི་བཟོད་པ་དོར་བ་ལ་གཉིས་ལས། དགྲ་ལ་ཉེས་པ་
བྱེད་པའི་གེགས་བྱེད་པ་ལ་མི་བཟོད་པ་དོར་བ་ལ་གསུམ་ལས། ཡུལ་གྱིས་རང་ལ་མི་ཕན་པ་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་
པ། དགྲ་བོ་ཡིད་མི་བདེ་ན་བདག་གི་དོན་བྱེད་པོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཞེས་ཏེ་དེས་བདག་ལ་མི་ཕན་པས་སོ། །ཡུལ་
ཅན་གྱིས་གཞན་ལ་མི་གཙོད་པ་ནི་ཁྲོད་ཀྱི་ཞེས་པའོ། །གལ་ཏེ་འཚེངས་ཞེས་པས་བདག་ཉིད་ལ་གཙོད་

པའོ། །འདོད་པའི་གེགས་བྱེད་པ་ལ་མི་བཟོད་པ་དོར་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚོས་ཀྱི་གེགས་བྱེད་པ་
དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་གེགས་བྱེད་པ་ལ་མི་བཟོད་པ་དོར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། བསྟོད་བྱགས་འཇིག
པ་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་མི་བལྟ་བ་ལ། བསྟོད་སོགས་ལ་ཕན་བདེ་མེད་པ། དགའ་བ་ཅམ་དོན་མ་ཡིན་པ། དོན་དུ
འཇོན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་པ། དགའ་བ་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་པ་བཞི། བསྟོད་དང་ཞེས་དང་། ཡིད་བདེ
ཞེས་དང་། བྱགས་ཕྱིར་ཞེས་དང་། བྱེ་མའི་ཞེས་པས་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་ཕན་འདོགས་པར་བལྟ་བ་ལ
གཉིས་ལས། ངན་འགྲོ་འགྲོག་པ་ནི། བསྟོད་སོགས་ཅེས་རྒ་བ་བརྒྱད་དེ། འགོར་བར་མི་སྐྱོ་བ་དང་། གཞན
གྱི་བསྟན་པ་མི་བཟོད་པ་དེས་འདི་དང་གཞན་གྱི་བདེ་བ་འཇིག་པ་དང་། དེ་ཕྱིར་ཞེས་པས་བཟློག
པའོ། །གཉིས་པ་ཐར་པ་བསྒྲུབ་པ། བདག་ནི་ཞེས་པ་སྟེ། འགོར་བ་བཅོས་པ་ལྟ་བུ་འདི་ལས་གྲོལ་པ་བསྒྲུབ་བྱ
ཡིན་གྱི། རྟེད་བཀུར་ལྟུགས་སྒྲོག་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། གནོད་བྱེད་དེ་བཅིངས་པ་གྲོལ་བྱེད་དེ། གཡང་ས་ལས
བཟློག་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་གེགས་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ལ་སྤྱི་བསྟན་པ། སྤྱི་ན་པའི་དགེས་བསྒྲུབ་པ། ཚུལ
ཁྲིམས་ཀྱི་དགེས་བསྒྲུབ་པ་གསུམ་མོ། །གང་ཞིག་ཅེས་པ་ནས་རྒ་བ་བཞི་དང་གཉིས་གཉིས་སོ། །གསུམ་པ
གྱས་པའི་ཡུལ་དུ་བརྟག་པ་ལ་གཉིས་ལས། སེམས་ཅན་རང་གི་ཡོན་ཏན་གྱིས་གྱས་པར་བྱ་བ་ལ་གསུམ་གྱི།
ཕན་འདོགས་པ་ཆེ་བ་ལ། ཞིང་དཀོན་པ། དགའ་བ་བསྟོམ་པ། དེ་ལ་ཕན་པར་སྟོན་པ་གསུམ། འཇིག་རྟེན་ན
ཞེས་དང་། དེ་བས་ཞེས་དང་། འདི་དང་ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། ཐ་མས་ནི། བཟོད་པའི་འབྲས་བུ་ཡུལ་ལ་སྟོན
པར་སྟོན་པ་སྟེ། རྒྱལ་པོ་ཙོལ་བྱང་བློན་པོ་བཞི་དང་བཅས་པ་ལ་དྲང་སྲོང་བཟོད་པར་སྨྲ་བས་དགོངས་པ
བཞིན་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། སྡུག་བསྔལ་གཅིག་བུས་བརྟག་བཀྱི་ཞིང་། །བདེ་བ་གཟོག་དང་ལྟན་ཅིག
སྨྲ། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་བསམ་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་མི་ལྟོས་པ་ལ། ཕན་པའི་བསམ་པ་མེད
པས་གྱས་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་རྟོག་པ། གཞོད་པའི་བསམ་པ་ཡོད་པས་གྱས་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་རྟོག་པ
དགག་པ། དོན་བསྒྲུབ་པ་གསུམ། གལ་ཏེ་བཟོད་སྒྲུབ་ཅེས་པ་ནས་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་རེ་རེས་སོ། །གསུམ
པ་སྟོན་པ་དང་འདྲ་བར་བལྟ་བ་ལ་གསུམ་ལས། ལུང་གིས་བསྒྲུབ་པ་ནི། དེ་ཕྱིར་ཞེས་ཏེ། སེམས་ཅན་ལས

བཟོད་པ་དང་སྙིང་རྗེ། རྒྱལ་བ་ལས་དང་པ་དང་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་སྟེ། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པ་
ལས། སེམས་ཅན་གྱི་ཞིང་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གང་ལ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྣམས་འཕོད་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལ་ཡོག་པར་བསྟུབ་པར་མི་རིགས་སོ་སྙམ་མོ་ཞེས་
གསུངས་སོ། །འབྲས་བུའི་ཆོས་ཀྱིས་མཉམ་པར་བསྟུབ་པ་ནི་འདི་དག་ཅེས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཁོ་ན་ཞིང་བུ་
བྱས་ནས་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་མང་པོ་ཡོངས་སུ་གྲོལ་ནས་རང་དང་གཞན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐོབ་སྟེ།
དེ་མ་མེད་པར་གྲགས་པས་བསྟན་པ་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་སྐྱེ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྙོན་པ་ལྟར་གཅེས་སྦྱས་སུ་བྱའོ་ཞེས་དང་། སྤྱི་ལ་མར་བསྟོད་པ་ལས། ཁྱོད་ནི་
ཉམ་ཐག་རྣམས་ལ་བཅེ། །བདེ་བར་གནས་ལ་ཕན་པར་དགྱེས། །བོངས་པ་རྣམས་ལ་ཐུགས་བཅེ་བས། །ཀུན་
ལ་ཕན་པར་བཞེད་པ་ལགས། ཞེས་ཏེ། དེའི་ཕྱིན་ལས་སེམས་ཅན་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པས་སོ། །དེས་ན་སྟོན་པ་
ལ་གྱས་པ་དེས་སེམས་ཅན་ལ་བཅེ་བར་རིགས་ཏེ། གཉིས་ཀས་སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་འབྱུང་བར་འཇུ་སྟེ། འདི་དག་ཡིད་བཞིན་དོར་བྱ་དང་། །བྱམ་བཟང་འདོད་འཇོའི་བ་དང་
ནི། །ཟློ་མ་དང་ནི་ལྷ་འཇུ་བས། །དེས་ན་འདི་དག་མཐུ་བར་བྱ། །ཞེས་སོ། །ཅི་དེ་གཉིས་ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་པ་
དང་ཉེས་པ་དུ་མས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་མོད། ཡུལ་གྱི་ཡོན་ཏན་མཉམ་པར་མི་མཛོད་ཀྱི། འབྲས་
བུ་ཆོགས་གཉིས་ཇོགས་པའི་རྟེན་དུ་མཚུངས་ཤིང་བྱམས་པ་ཡུལ་སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བས་དེའི་ཆེ་
བའོ། །གསུམ་པ་ཡོན་ཏན་གྱིས་མི་མཉམ་པར་བསྟུབ་པ་ནི། ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་ཏེ། སྤྱི་ལ་མར་བསྟོད་པ་
ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་དང་། །བསམ་གཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་དང་། །ཤེས་རབ་ཕུན་
ཚོགས་མི་འགྲུགས་པས། །ཁྱོད་ནི་ཡོན་ཏན་མཚོ་ཆེན་ལགས། །ཞེས་པས། དེ་དང་འགལ་ཡང་མི་མཉམ་སྟེ།
མི་མཚུངས་པའི་ཆོས་བརྟེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ་དད་པས་གྱུས་པར་བྱ་བ་ལ། སྟོན་པས་
སེམས་ཅན་བདག་གིར་མཛད་པ་དང་། བདག་ཏུ་མཛད་པ་གཉིས་ལས། སྔ་མ་ལ་གཉིས་ཀྱི་གྱས་པའི་རྒྱུ་
མཚན་ལ་གསུམ་ལས། ཇི་ལན་བྱས་པ་གཞན་ཡང་ཞེས་པ། ཕན་བདེ་དང་བྱམས་པ་ཡོད་པས་གཉིན།

མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ལམ་འབྲས་སྟེར་བས་ཕན་མཛད་དེ། དེའི་རྗེན་ལན་སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་པ་
སྟེ། བ་ཚ་ཆུ་གླུང་གི་མདོ་ལས། སེམས་ཅན་དོན་ཉིད་ང་ལ་གྱས་ཡིན་གྱས་གཞན་གྱས་མ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ
ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །གང་ཕྱིར་ཞེས་དང་། རེ་ཞིག་ཞེས་པས། གཙོ་བོ་བཟོད་པར་བྱ་བ་དང
ཁེངས་པ་སྤང་བའོ། །གཉིས་པ་མ་གྱས་པའི་ཁོངས་པ་བཤགས་པ་ལ། དགྲེས་པ་དང་མི་དགྲེས་པའི་རྒྱུ
མཚན་བརྗག་པ། ཉེས་པ་བཟོད་པར་གསོལ་བ། བཟོད་པས་དགྲེས་པར་ཞུ་བ་གསུམ་གང་དག་ཅེས་པ་ནས
ཚོགས་བཅད་གཉིས་དང་། གཅིག་དང་། ཡང་གཅིག་གོ། །གཉིས་པ་བདག་ཏུ་མཛད་པ་ནི། འགྲོ་བ་འདི་ཀུན
ཞེས་ཏེ། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་དུས་ན་མོས་པ་ལས་བྱུང་བས་ཐ་མི་དད་དུ་དགོངས། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ
བ་རྣོགས་ནས་ཆུམ་དབྱེ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་བཟོད་པ་ཆུམས་ཀྱི་འབྲས
བུ་ཡིད་ལ་བྱ་བ་ལ། འབྲས་བུ་མངོར་བསྟན་པ། དཔེའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ། དཔེ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ
གསུམ། འདི་ཉིད་ཅེས་དང་། དཔེར་ན་ཞེས་དང་། རྒྱལ་པོ་ཞེས་པས་སོ། །འགོར་ཚེ་ཞེས་པས་གསུམ་པ
འབྲས་བུ་བསྟན་ཏེ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་རྟེས་སུ་གདམས་པའོ། །བཟོད་པའི་ལེ་ཤུ་སྟེ་དྲུག་པའོ།། ། །བཅོན
འགྲུས་བསྟན་པ་ལས། ཐུགས་ཀི་དོན་དང་། གཞུང་གི་དོན་ནོ། །སྤ་མ་ལ་ངོ་བོ། དབྱེ་བ། འབྲས་བུ་གསུམ་ལས།
དང་པོ་ནི། དགེ་བ་ལ་སྦྱོ་བ་སྟེ། བཅོན་གང་དགེ་ལ་སྦྱོ་བ་འོ། །ཞེས་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དགེ་ལ་ཡང
དག་སྦྱོ་བ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དབྱེ་ན་གོ་ཆའི་བཅོན་འགྲུས་དང་། ཐུགས་བའི་བཅོན་འགྲུས་གཉིས་ཏེ། མདོ་སྡེ
རྒྱན་ལས། རྒྱལ་བའི་སྲས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་གོ་ཆ་ཐུགས་པའི་བདག་ཉིད་བཅོན་འགྲུས་དགེ་མེད་བྱས། །ཞེས
སོ། །དེ་ལྟ་ན་དེས། ཐོག་མར་གོ་ཆའི་བཅོན་འགྲུས་དེ་ནས་ནི། །ཚུལ་བཞིན་རབ་ཞུགས་ཐུགས་པའི་བཅོན
འགྲུས་དང་། །མ་ཞུམ་མི་འཐུགས་ཆོག་མི་ཤེས་བཅོན་འགྲུས། །ཞེས་ལྟར་བཤད་པ་གང་ཞེ་ན། མ་ཞུམ་མི
འཐུགས་གཉིས་གོ་ཆའི། ཆོག་མི་ཤེས་ཐུགས་བསྟན་ཏེ། ཏློ་གོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པ་ལས། བཅོན་འགྲུས
གང་གིས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དེ་ལ་འདོད་པ་མི་འདོར་ཞིང་སེམས་ཀྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་ཡང་འཛིན་ལ་ཞེས
སྤ་མ་དང་། ཡང་འགོར་བའི་རྟེས་སུ་ཡང་འབྲང་ཞིང་དགེ་བའི་རྩ་བ་བརྩམས་པ་ཡང་རྟོམ་པ་འདི་ནི་དེའི

བཙོན་འགྲས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཞེས་གཉིས་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བྱེད་པ་པོས་དབྱེ་ན། དེ་དག་ལ་ནི་དེ་རྣམས་བདུན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ། སྨོན་དཔོན་བློ་བརྟན་གྱིས། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་ལ་ལུས་ཀྱི་བཙོན་འགྲས་སྟོ་ལྟའི་འཁོར་དུ་ལྟ། སེམས་དང་ཤེས་རབ་ལ་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་སེམས་ཀྱི་བཙོན་འགྲས་གཉིས་ཞེས་པའང། སེམས་ཀྱི་གཉིས་གོ་ཆར་འདུ་ལ། ལུས་ཀྱི་ལྟ་སྟོར་བར་འདུ་བས་གཉིས་ཁོ་ནའོ། །ཡང་དེར། གཞན་ཡང་ཉམས་དང་འཚེལ་བའི་བཙོན་འགྲས་དང་། ཞེས་པས། རྣམ་པར་འཚེལ་བའི་སྒོ་ནས་བཅུ་གཉིས་སུ་བཤད་པའང། གཉིས་ཁོ་ནར་བསྟན་སོ། །འབྲས་བུ་གནས་སྐབས་སུ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འཚེལ་བ་དང་། མཐར་ཐུག་བྱང་ཆུབ་གསུམ་འཐོབ་པ་སྟེ། ཡུམ་ལས། བཙོན་འགྲས་ཀྱིས་ནི་དཀར་པོའི་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་མི་འགྱུར། །ཡེ་ཤེས་མཐའ་ཡས་རྒྱལ་བའི་བང་མཛོད་རྟེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པ་ལས། བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་བཙོན་འགྲས་ཅོམ་པ་རྣམས་ལ་ནི་བློ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དཀའ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་གང་ན་བཙོན་འགྲས་ཡོད་པ་དེ་ན་བྱང་ཆུབ་ཡོད་དོ། །ཡེ་ཤེ་ཅན་ལ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཤིན་ཏུ་རིང་ངོ་ཞེས་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བཙོན་འགྲས་ཀྱིས་ནི་སྲིད་སྤྱོད་འབྱོར་པ་ཐོབ། །ཅེས་དང་། བཙོན་འགྲས་ཀྱིས་ནི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་སངས་རྒྱས། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ་གསུམ་ལས། མཚམས་སྦྱར་བའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་བྱའི་ངོ་བོ་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟ་བཟོད་ཅེས་པ་སྔན་ཐུབ་པས་བཙོན་འགྲས་ཅོམ་ལ། དེས་བསོད་ནམས་གསུམ་ཡང་ཚོགས་གཉིས་བསྡུས་པས། ལྟ་མ་གཉིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བརྒྱད་པའི་རྒྱུ་རརྒྱའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་ཞེས་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་དངོས་ཀྱི་རྒྱུ་ལྟོག་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་ཆུང་མེད་ཅེས་པའོ། །རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་ལས། བཙོན་གང་ཞེས་ངོ་བོ་བསྟན་ནས། གཉིས་པ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྤངས་པ་ལ་གསུམ་ལས། མདོར་བསྟན་པ་ནི། དེའི་ཞེས་པ་སྟེ། དམན་པ་ལ་སྨོ་བ་བྱ་བ་ངན་པ་ལ་ཞེན་པའི་ལེ་ལོ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་འདུན་པ་ཆད་པ་ཞུམ་ཞིང་སྨྱོ་ལུག་པའི་ལེ་ལོའོ། །སྨྱོ་བ་མེད་པའི་ལེ་ལོ་ལ་གསུམ་ལས། ལེ་ལོའི་རྒྱ་ངོས་གཟུང་བ་ནི། སྟོམ་ལས་ཞེས་པ། སྨྱོ་བ་མེད་པའི་ལེ་ལོའི་རྒྱ་གཉིས་དང་། བྱ་

བ་ངན་པ་ལ་ཞེན་པའི་ལེ་ལོའི་རྒྱུ་བདེ་བའི་རོ་མྱང་བ་དང་། སྒྲོ་ཏ་ལྷག་པའི་ལེ་ལོའི་རྒྱུ་སྲེད་པས་འཁོར་བ་ལ་
མི་སྙོ་བའོ་ཞེས་རྗོ་བོ་རྡུ་ཏན་ཏ་བཞེད་དོ་ཞེས་བྱག་གོ། །དེ་སྔང་བ་ལ་གཉིས་ལས། ཚེ་འདིའི་ལྷག་བསྟལ་ལ་
བརྟགས་ཏེ་བརྗོག་པ་ལ་མི་རྟག་པས་ངེས་པར་ཟིན་པ། དཔེ་ལ་མཐོང་བ། རང་ལ་འབབ་པ། དུས་ལ་བསྟད་
པར་མི་ནུས་པ། འཆི་བའི་ཚེ་དུས་ལས་འདའ་བ། དུས་ལ་བསྟད་པར་མི་ནུས་པ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ།
ལྷག་བསྟལ་གྱི་རྣམ་པ་ཉིད་བཤད་པ་སྟེ་བདུན། ཕྱིན་མོངས་ཉ་པ་ཞེས་པ་ནས་རྩ་བ་བཞི་དང་། བཞི་དང་།
བཞི་དང་། གཉིས་དང་། གཉིས་དང་། བཞི་དང་། གསུམ་གྱིས་ཏེ། འདི་ནི་མ་བྱས་ཞེས་པ་འཆི་བདག་གིས་
སྲོན་པ་སྟེ། སྲོབ་མ་ལ་སྨྲིང་བར། འདི་ནི་སངས་བྱ་འདི་ནི་ཐང་གཅིག་འོག་ཏུ་བྱ། །འདི་ནི་དེ་ཉ་རེ་བྱ་ཞེས་སྒྲེ་བོ་
སེམས་པ་ནི། །གསོན་རྟེའི་སྒྲེས་བུ་བོ་ཐོངས་ལག་ཐོགས་པ། །མིག་ཙ་དམར་ཁྲོས་མ་རངས་གང་མོ་རེ་སྣུམ་
འདེབས། །ཞེས་དང་། བྱ་བ་ཟིན་ཏམ་མ་ཟིན་ཞེས། །འཆི་བདག་སྲོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །ཚེ་ཕྱི་
མའི་སྡུག་བསྟལ་ལ་བརྟགས་ཏེ་བརྗོག་པ་ལ་བཞི་ལས། སྡུག་བསྟལ་འབྱུང་བར་ངེས་པ་ནི། །གསོན་རྟེའི་
ཞེས་པ་དགྱལ་སྦྱང་མཐོང་བའི་ཚུལ་ཏེ། སྒྲེས་བུ་དབྱུག་པ་ཐོགས་པ་དང་། སྣང་བ་ལ་ཁྱི་སྲེ་བོ་ལ་སོགས་པ་
མི་སྡུག་པ་དུ་མ་འཆར་བ་དང་། སོད་ཅིག་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་དུ་མ་བསྒྲག་པ་དང་། ཉའི་དཔེས་འཆི་བའི་སྡུག་
བསྟལ་ཡང་མི་བཟོད་ན། དགྱལ་བའི་སྡུག་བསྟལ་ཅི་ཞིག་སྟོས་ཞེས་པས་སོ། །ཚུ་ཚན་ཞེས་པས་བརྟག་
དཀའ་བ་དང་། བཙོན་མེད་ཅེས་པས་འགལ་བ་འདུ་བ་སྟེ། རྒྱ་ཕྱོན་དུ་མ་སོང་བའི་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་བས།
སྟེལ་མར་བསྟོད་པ་ལས། དཀའ་སྡུང་དཔག་མེད་མ་བཏྱོས་པར། །གོ་འཕང་རྟེད་དཀའ་མི་འཐོབ་ཅེས། །དེ་
སྣང་ཉིད་ལ་མ་གཟིགས་པར། ཁྱོད་ཀྱིས་བཙོན་འགྱུས་སྟེལ་བ་ལགས། ཞེས་སོ། །གཟེ་རེ་ཅན་ནི་སྲན་ཚུང་
ལ་སྡུག་བསྟལ་སེལ་བ་དང་། རིང་དུ་འཚོ་བར་འདོད་ཀྱང་མི་གནས་པས་འཆི་བས་བཟུང་ཞིང་ཞེས་བྱ་ལ།
ལྷ་འདུ་བ་ནི་འདོད་པས་གདུངས་པ་དང་། མི་རྟག་པས་ཟིན་པ་སྟེ། སྲོབ་དཔོན་གླུ་སྲུབ་ཀྱིས། ལུས་ཀྱི་ཁ་དོག་
མི་སྡུག་ཀྱང་པ་དང་། །སྐྱན་ལ་མི་དགའ་མེ་ཏོག་ཕྲེང་རྟེང་དང་། །གོས་ལ་ཏྲི་མ་ཆགས་དང་ལུས་ལ་ནི། །སྲོན་
ཆད་མེད་པའི་རྟུལ་འབྱུང་ཞེས་བཀྱེ་བ། །མཐོ་རིས་འཆི་འཛོ་སྲོན་བྱེད་སྤ་ལྷས་ལྷ། །ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །མིའི་

བྱ་ཞེས་པས་དེ་ལས་ཐར་པའི་ཐབས་ལ་བརྩོན་པར་བསྐུལ་བའོ། །གསུམ་པ་སྟོན་པ་བསྟན་པ་ནི་བྱ་འདི་ཞེས་
པའོ། །གསུམ་པ་བྱ་བ་ངན་པ་ལ་དགའ་བའི་ལེ་ལོ་སྤང་བ་ནི། དགའ་བའི་རྒྱུ་ནི་ཞེས་པ། ཀུན་སློང་གིས་མཐའ་
ཡས་མོད། ཆོས་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་ཉིད་མཆོག་གོ། །གསུམ་པ་བརྩོན་འགྲུས་སྤེལ་བ་ལ་གཉིས་ལས།
མདོར་བསྟན་པ་ནི། སྒྲིབ་ལྔག་མེད་ཅེས་ཏེ། དེའང་བྱ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་སེམས་མ་ཞུམ་པའོ། །དབྱང་
ཚོགས་ནི་བཞི་སྟེ། སྟོན་པ་མོས་པ། དངོས་གཞི་བཏུན་པ་དང་དགའ་བ། རྟེས་དོར་བའི་དབྱང་དོ། །དེའང་
གཉན་པོའི་དབྱང་བསྐྱེད་པ། སྤང་བྱ་གཞོམ་པའི་བྱ་བ་ལྟར་བློ་ལྡན། །བདག་དབང་དུ་བྱས་པས་སེམས་ལས་
སུ་རུང་བ་ནི་འབྲས་བུ་སྟེ། རྒྱལ་པོས་གཞན་གྱི་གྲོང་འཇོམས་པ་ལ། དང་པོ་དབྱང་བསྟུ་བ། དེ་ནས་གཡུལ་
འགྱེད་པ། དེས་དེ་དག་དབང་དུ་བྱེད་པ་འདུས་ནས་དབྱ་ལ་སོགས་པ་སྡུད་པ་བཞིན་དུ། སྟོ་བ་དང་ལྡན་པས་
སྒྲིབ་ལྔག་པ་སྤང་བ། དེས་དབྱང་ཚོགས་བཞི་གསོག་པ། གཉན་པོའི་སྲིད་ལྟར་ཆགས་བ། དེས་སྒོ་གསུམ་
གཉན་པོའི་དབང་དུ་བསྟུ་བའོ། །བདག་དང་ཞེས་རྩ་བ་གཉིས་ནི་ལེ་ཏུ་བརྒྱད་པའི་མདོར་བསྟན་ཏེ། དབྱང་
ཚོགས་བཞིའི་རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་བདག་གཞན་མཉམ་པ་དང་། བརྟེ་བའི་སེམས་འབྱུང་བས་སོ་ཞེས་འགྲེལ་
ཆེན་ལས་སོ། །རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི་ལས། སྒྲིབ་ལྔག་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ལས། རྒྱ་ཆེས་པ་མེད་པས་
སྒྲིབ་ལྔག་པ་སྤང་བ་ནི། བདག་གིས་ཞེས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱ་ཁམས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཡོད་པ་སྟེ། མདོ་
སྡེ་རྒྱན་ལས། རང་བཞིན་དང་ནི་རྒྱས་པ་དང་། །ཞེས་པ་དང་། ཐོག་མེད་རང་བཞིན་གནས་པ་དང་། །ཡང་
དག་བློངས་པ་མཆོག་ཉིད་དོ། །དེ་གཉིས་ཀྱང་རྒྱུན་གྱིས་མ་བསྐྱེས་པ་དང་བསྐྱེས་པའོ། །རིགས་ཚད་ཅེས་
ནི་མི་བརྗོད་དེ། ལུང་རིགས་དང་འགལ་བས་སོ། །དེ་བས་ན་དཀོན་མཆོག་སྒྲིན་ལས། འདི་དག་ནི་བྱང་ཆུབ
སེམས་དཔའ་འདི་སྙམ་དུ་མི་འགྱུར་བས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་དཀའ་ལ། བརྩོན་འགྲུས་འདི་ཆུང་ཞིང་ཞན་ཏེ།
བདག་ནི་ལེ་ལོ་ཅན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་ནི་མགོ་ལ་མེ་འབར་བ་ཅམ་དུ་བསྐལ་པ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་བསྐྱེད་དགོས་
པས་བདག་ནི་འདི་ལྟ་བུའི་ཁྱད་བསྐྱར་བར་མི་སྲིད་པ་སྙམ་དུ་སེམས་མི་བསྐྱེད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་།
མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། གང་ཕྱིར་སེམས་ཅན་མིར་གྱུར་པ། །ཚད་མེད་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ། །རྟོགས་པའི་བྱང་

ཆུབ་ཐོབ་དེའི་ཕྱིར། །ཞུམ་པ་དང་དུ་ཟློང་མི་བྱ། །ཞེས་དང་། རྒྱུད་ཟླ་མར་ཡང་ཤེན་ཏུ་གསལ་བར་བསྟན་ཏེ། སྔོག་ཆགས་ཐུ་མོའི་བརྩོན་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་སོང་བ་རྒྱལ་པོ་ཀྱི་ཀྱིའི་བུ་མོ་བདུན་གྱི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྒྱུན་བསྟན་དཀའ་བས་སྟྲི་ད་ལུག་པའི་གཉན་པོ་ཡིད་ལ་བྱ་བ་ལ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་སྦྱོག་བསྡལ་དོན་ཆེ་བའི་ཕྱིར་བྱ་དཀའ་བས་འཇིགས་པ་སྤང་བ་ལ་བཞི་ལས། མི་བཟོད་པའི་རྒྱ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། ལྷོ་ཡང་གི་རང་བཞིན་བརྟག་པ་གཉིས། འོན་ཏེ་ཞེས་དང་། ལྷོ་དང་ཞེས་པའོ། །དགེ་དོན་གྱི་དངོས་པོ་དགོངས་པ་ནི། བདག་གིས་ཞེས་པས་གསོ་དགྱེ་མཆོག་འདི་ལ་པའི་སྨན་པ་ཏང་སྲོང་བརྒྱད་པ་ལས་བྱང་སྟེ། འདིས་ཉོན་མོངས་པའི་རིམས་ནད་མ་ལུས་པ་ཞི་བར་བྱེད་པས་སོ། །ལམ་གོམས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྦྱངས་པ་ནི་ཚོད་མ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་དུས་ཡུན་རིང་བས་སྟོ་བ་སྤང་བ་ནི་གང་ཚེ་ཞེས་རྒྱ་བ་བཞིའོ། །གསུམ་པ་བདེ་བ་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་གསུམ་ལས། བྱེད་པ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པས་བསྟན་པ་ནི། ཕྱོག་པ་སྤངས་པས་ཞེས་པ་ལུས་ལ་སྦྱོག་བསྟལ་དང་། སེམས་ལ་མི་དགའ་བ་མེད་དོ། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་སྤངས་པས་སོ། །བདེ་བའི་གཞིར་གྱུར་པ་དང་། སྟྲི་ད་ལུག་པ་སྤངས་པར་གདམས་པ་ནི། བསོད་ནམས་ཞེས་རྒྱ་བ་བརྒྱད་དང་། དེ་བས་ཞེས་བཞི་སྟེ། མཁས་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྱ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པ་དང་། གཞན་དོན་སྙིང་རྗེ་མངའ་བ་སྟེ། རིན་ཆེན་ཐྲེང་བ་ལས། དེ་ནི་སྙིང་རྗེ་ཁོ་ན་ཡིས། །བྱང་ཆུབ་བར་དུ་སྲིད་མཚམས་སྦྱོར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་དགྱེ་ཚོགས་བསྐྱེད་པ་ལ་གཉིས་ལས། མདོར་བསྟན་པ་ནི། སེམས་ཅན་དོན་ཞེས་ཆེད་དུ་བྱ་བའོ། །ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་མོས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིའོ། །འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་མོས་པས་ཞེས་ཏེ། དེའང་མོས་པ་ནི་བསམ་པའི་གོ་ཆ་མི་ཕྱེད་པས་འཇུག་པ་སྟེ། སྦྱོག་བསྡལ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་སྤང་བྱ་དང་། བདེ་བ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་བསྟན་བྱར་མོས་པའོ། །སྦྱོར་བ་ངན་པས་མི་འགྲོ་བ་པས་བརྟན་པ། དེ་ཉིད་གོང་ནས་གོང་དུ་སྟེལ་བའི་ཕྱིར་སྦྱོ་བ་ནི་དཀའ་བ། དེ་ལས་རྩོལ་བ་ཆུང་ཟད་གཏོང་ཞེས་ཀྱང་ཁ་ལེ་ནས་ཀ་ནི་དོར་བའོ། །དེས་ན་དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་སྤངས་ཏེ། མོས་པ་ལ་སོགས་པ་བརྩོན་འགྲུས་སྟེལ་བའི་སྟོབས་བྱུག་ལས། ང་རྒྱལ་ནི་བརྟན་པ་ཡིན་ལ། ཉེས་སྦྱོང་སྦྱོང་བ་ལ་གཙོར་བྱེད་པ་ལྟར་ལེན་པ་དང་། ལུས་སེམས་གཉིས་བོས་ལས་སུ་

རྒྱང་བར་བྱ་བ་ནི་དབང་སྒྱུར་བའོ། །རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི་སྟེ། བྱ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་བསམ་པ་མི་ཕྱེད་
པ་མོས་པ་དང་། སྟོར་བ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བས་བརྟན་པ་དང་། དེ་ཉིད་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བར་འདུན་པ་དགེ་
བ་དང་། རྟོག་བས་མི་སྲུན་པའི་ཐབས་དོར་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞིའི། སྤར་མོས་པ་མ་བྱས་པ་ལ་འགྲོད་པ་
སྐྱེད་པ་ལ་གསུམ་ལས། ཉེས་པ་དོར་བ་ནི་བདག་དང་ཞེས། ཟློ་ར་ཉེས་ཟློ་ཁང་བྱ་ཡིན་པས་དང་། དེ་རང་
ཡུལ་དུ་མི་འགྲོ་བས་རྒྱལ་བས་སྔོན་བྱ་རེ་རའི་གཉན་པོར་ཡང་བསྐལ་པ་དུ་མར་བརྩོན་པར་མཛད་པ་དང་།
བདག་བརྩོན་པ་ཞན་པ་སྔོན་བྱ་མང་བ་རྣམས་ཙ་བ་གཉིས་གཉིས་སོ། །ཡོན་ཏན་བསྡུས་པ་ནི། བདག་དང་
ཞེས་ཏེ། ཟློ་ར་དེ་བསྡུས་བྱ་ཡིན་པ། ཟློ་ན་ཟློ་ན་པས་བརྩོན་པ་དུ་མར་མཛད་པ། བདག་རྩོམ་པ་ཞན་པ་གསུམ་
ཙ་བ་གཉིས་གཉིས་དང་བཞི་ཡིས་སོ། །བྱས་པའི་རྣམ་གྲངས་ལ་བརྟག་པ་ནི་བདག་གིས་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་
གྲངས་མ་བསྡུས་པའི་ཉེས་པ་སྟེ། ས་ངས་རྒྱས། དེའི་སྲས། བསྟན་པ་སྟེ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་གསུམ་ཙ་བ་རེ་རེ་
དང་། དབྱལ་བོ། འཇིགས་པ། ཉམ་ཐག་པ་སྟེ་སྡུག་བསྔལ་བའི་ཞིང་གསུམ་དབྱལ་བོའི་ཞེས་ཙ་བ་རེ་རེ་སྟེ།
བཀྲར་སྟེ། ཆེད་པ། བསྡུས་པའི་བྱ་བ་མ་བྱས་ཤིང་། ཕྱི་མ་གསུམ་ལ་ཟང་ཟིང་དང་། མི་འཇིགས་པ་དང་།
བྱམས་པས་བྱ་བ་མ་བྱས་པས་ཉེས་པ་མ་སྤངས་ཤིང་ཡོན་ཏན་མ་བསྡུས་པས་ན་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་
བསྔལ་བསྐྱེད་པས་ད་གཟོད་བྱ་བ་དེ་དག་ལ་བརྩོན་པར་བྱ་ཞེས་པའོ། །མོས་པ་བསྐྱེད་པར་རིགས་པ། བདག་
ནི་ཞེས་པ། རྒྱ་དགེ་བ་ལ་མོས་པ་མེད་པས་འབྲས་བུ་ཐར་པའི་བདེ་བས་ཕོངས་པ་དང་། དགེ་བ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་རྩ་བ་མོས་པ་སྟེ། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྡུད་པའི་མདོ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་བསམ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་
པ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཚ་སྟེ། གང་ལ་བསམ་པ་མ་མཆིས་པ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རིང་བ་ལ་
སོགས་སོ་ཞེས་དང་། ཡང་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འབྱུང་བོ་རྣམས་ལ་དེས་པའོ། །སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པའོ། །འཕགས་པ་རྣམས་ལ་ཕན་པར་སེམས་པའོ། །འཕགས་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ལ་
སྙིང་རྗེའོ། །ཆུ་མ་ལ་རིམ་གྱི་བྱེད་པའི་ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་རྗེ་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་ལ་བཞི་ལས།
ལས་འབྲས་སྟོན་བསམ་པ་ནི་དེའི་ཞེས་པས་སོ། །འཇིན་མའི་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཞེས་ཏེ། ཉེས་སྟོང་ཀྱི་མཐོང་

བའི་འབྲས་བུ་དང་། དགེ་བའི་སེམས་པ་མཐུ་ཆེ་བ་དང་། དོན་སྤྱ་མའི་རྒྱུ་མཚན་གསུམ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་
རེ་རེས་སོ། །གསུམ་པ་གཅིག་ཏུ་དཀར་བའི་ལས་ནི། རྒྱ་ཆེན་དེ་བཟང་ཞེས་པ་ལ། སྐྱེ་གནས་ཉེ་བར་སྟོན་པ་
སྐྱེ་བའི་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་རྒྱ་བ་རེ་རེ་ཡིས་སོ། །བཞི་པ་གཅིག་ཏུ་གནག་པའི་ལས་འབྲས་ནི་གཤིན་
རྗེའི་ཞེས་ཏེ། འདིར་ལུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། ནང་དང་ཕྱིའི་སྟེ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཉིས་དང་། གནས་
ཀྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་རྒྱ་བ་རེ་རེས་སོ། །དེ་བས་ཞེས་པས་མཇུག་བསྡུ་བའོ། །བརྒྱན་པའི་དབྱུང་ལ་གཉིས་ལས།
བཙོམ་པ་བཏྲན་པ་ལ་གསུམ་གྱི། མི་ལྟོག་པའི་ཐབས་ནི། རོ་རྗེ་རྒྱ་ལ་མཚན་ཞེས་ཏེ། དེའི་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་
བྱེད་པ་ལས། དགེ་བ་ཉམས་ཏུ་ཉེ་མ་འཚར་བྱེད་ནི། དམྱས་ལོང་དང་། ཏི་ཟའི་ཁོང་ཁྲེར་དང་། རྟུལ་དང་། ཐུ
གཅན་དང་། དུ་བ་དང་། ཁྱག་སྣ་ལ་སོགས་པ་ལ་གྲོབ་མ་ཐ་དད་པ་དང་། རི་མི་མཉམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས
པས་མི་ལྟོག་པར་འོས་སུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་སྣང་བར་བྱེད་པ་ལྟར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་གྱི་དོན་སྤྱོད
པ་ལའང་མི་སྙན་པ་དམྱ་ཆོད་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་སྤྱོད་སྤྱ་ཚོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ལམ་གྱི་གེགས་སུ་མི་འགྱུར
བར་འོས་སུ་གྱུར་པ་རྣམས་འདྲུན་པ་དང་། སྨིན་པ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བས་དེ་དག་གི་དོན་བྱེད
པའོ། །བཅོམ་པའི་ཐབས་ནི། དང་པོར་ཞེས་རང་གི་ཁུས་པ་ལ་བརྟག་སྟེ། བཅོམས་ནས་ལྟོ་ག་པ་སྨྲ་པས།
སྨོབ་དཔོན་ཉིད་ཀྱིས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལྷུང་བ་གཉིས་ཏེ། ཅི་ཁུས་པར་རིགས་པ་དང་། མི་རིགས་པ
མ་བརྟགས་པར་རྙོམ་པའམ། ལྟོ་ག་པའམ། བཏང་སྙོམས་སུ་འཇོག་པ་ནི་ལྷུང་བ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ
ཏེ་གང་འོས་པ་ལས་འདའ་བར་བྱེད་ན་ཐ་ན་གདོལ་པའི་བྲན་གྱིས་དབྱུད་ན་ལྷུང་བ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས
གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་མ་བྱས་པའི་ཉེས་པ་ནི། སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་ཞེས་པ་རྒྱ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ། ཚེ་འདིར
སྟོག་འཕེལ་བ་སྐྱེས་བུ་བྱེད་པ། སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་སྤྱོག་བསྡལ་འཕེལ་བ་རྣམས་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ། གཞན་དེ་ལ
བརྟེན་པའི་དགེ་བ་དམན་པར་འགྱུར་བ་དུས་མཉམ་པའི་བདག་པོའི་འབྲས་བུ། བདེ་བའི་འབྲས་བུ་ཕྱིར་ཁྱོ
ན་ཕྱི་མའི་བདག་པོའི་འབྲས་བུའོ། །དེའང་མི་འགྱུབ་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་མཐོང་བའི་རྒྱ་མཐུན་པའི་འབྲས
བུའོ། །གཞན་དམན་པ་དང་། འབྲས་བུ་དམན་པ་ནི་འཇུག་པའི་གེགས་བྱས་པ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་མི

འཕོད་སྟེ། མ་ཐོབ་པ་དང་། ཐོབ་པ་ལས་ཉམས་པའོ། །ཞུགས་པ་བརྟན་པ་ལ་གཉིས་ལས། མདོར་བསྟན་པ་ནི་ ལས་དེ་ཞེས་རྒྱ་བ་གཉིས་ཏེ། ཉེས་པ་སྦྱངས་ཞིང་ཡོན་ཏན་བསྡུད་པའི་ལས་འདི་བདག་ཁོ་ནས་བྱའོ་སྙམ་པ་ ལས་ཀྱི་ང་རྒྱལ། ཁོན་མོངས་པ་ཇི་སྙེད་ཐམས་ཅད་བདག་གིས་སྤང་སྙམ་པ་ཁོན་མོངས་པའི་ང་རྒྱལ། དེ་ལྟར་ དེ་དག་བདག་གིས་ཅི་སྟེ་མི་ནུས་སྙམ་པ་ནུས་པའི་ང་རྒྱལ་བསམ་པའོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་ གསུམ་ལས། དང་པོ་ལས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་ལ། བསྟན། བཤད། བསྡུ་བ་གསུམ། རྒྱ་བ་གཉིས་དང་། བཞི་དང་བཞི་ ཡིས་སོ། །གཉིས་པ་ནུས་པའི་ང་རྒྱལ་ལ་གཉིས་ལས། བསྟེན་པར་རིགས་པ་ལ་ལྟ་ལས། ང་རྒྱལ་མེད་པའི་ ཉེས་པ་དགེས་བསྟན་པ་དང་། ཉེས་པ་དེ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་གཉིས་ཤེ་བའི་སྨྲ་ཞེས་དང་། ཞུམ་བྱས་ཞེས་ སོ། །ང་རྒྱལ་དེའི་ཆེ་བ་ནི། ང་རྒྱལ་ཞེས་པ་གཉན་པོ་ལ་སྨོ་བ་དང་སྨོ་ར་བ་དགེ་ནུས་པའི་ང་རྒྱལ་ཏེ། ཉེས་ སྨོ་ད་ཀྱིས་མི་བརྗེ་བའོ། །དེ་བསྟེན་པར་འབད་པ་དང་། མ་འབད་ནི་དམ་བཅའ་བ་ཉམས་པ་གཉིས། དེ་བས་ ཞེས་དང་། བདག་ནི་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་བསྟེན་པའི་ཐབས་ལ་གསུམ་ལས། གཉན་པོའི་ང་རྒྱལ་གྱི་རང་ བཞིན་ནི། བདག་གིས་ཞེས་པ། གཉན་པོ་སྙོ་བས་ལྟན་བསྟེན་པའོ། །ཁོན་མོངས་པའི་ང་རྒྱལ་དོན་མེད་པ་ནི། འགྲོ་གང་ང་རྒྱལ་གྱིས་བཅོམ་ཞེས་པ། ཐར་ང་རྒྱལ་སྦྱང་བྱར་བཤད་པ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་མོད། ང་རྒྱལ་འདིས་སྦྱང་ བྱ་སྟོང་པས་ན་གཉན་པོ་ཉིད་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་ལ། ཐ་མ་སྦྱང་བྱའི་ཡིན་པས་དེ་ལ་འདིའི་དོན་མི་གནས་ སོ། །དེས་ན་གཉན་པོའི་ང་རྒྱལ་ཡོད་ན་སྦྱང་བྱའི་དགྲས་མི་བརྗེ་ལ། ཐ་མ་ནི་བཚོ་བ་སྟེ། དེ་དག་ཅེས་ པའོ། །ཁོན་མོངས་ཞེས་ཀྱི་འདི་ལྟ་བ་ལྟ་ལ་གྱི་རྟེན་བྱེད་པས། ཡུལ་འཁོར་སྐྱོང་གིས་ཞུས་པ་ལས། ཆོས་པ་ དེ་དག་ང་རྒྱལ་དབང་གིས་ནི། །བདག་སོང་དང་ནི་མི་ཁོམ་སྟེ། ། །དབྱལ་དང་དམན་པའི་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་ དང་། ། །མཆོག་ལོང་མདོག་ངན་མ་ཐུ་ཚུང་ཉིད་འཇོན་བྱེད། ། ཅེས་སོ། ། །གཉན་པོའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་སྨོ་བ་བསྐྱེད་ པ་ནི། གང་ཞིག་ང་རྒྱལ་ཞེས་པ་སྟེ། ། །གཉན་པོའི་ང་རྒྱལ་ཡིན་པས་ང་རྒྱལ་ཅན་བདེ་ལེགས་རྒྱས་པར་བྱེད་ པས་རྣམ་རྒྱལ། དགྲ་བོ་བཅོམ་པས་དཔལ་བོ། གཞན་དོན་བསྟུན་པས་འགྲོ་ལ་ཡིད་སྟོན། རྒྱལ་བའི་འབྲས་བུ་ ནི་སངས་རྒྱས་སྟེར་བའོ། ། །ཁོན་མོངས་པའི་ང་རྒྱལ་ལ། ཁོན་མོངས་པ་ཉེ་ན་གཉན་པོ་སྨོ་བས་བསྐྱེད་པ། ཁོན་

མོངས་པས་མ་གོས་པ་ཉིད་དུ་ལྷུར་བྱ་བ། དེ་ཉིད་བཅཱད་པ་གསུམ། ཏོན་མོངས་ཞེས་དང་། ཉམ་ང་ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་ཞེས་པ་སྟེ། སྒོ་གཅོད་བ་ལ་མི་འཇིགས་པ་སྟེང་བ་ནི་མིག་བསྡུང་བའོ། །དགའ་བའི་དབྱུང་ལས། ལས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་དགའ་བར་བྱ་བ་རྣྀད་མོའི་ཞེས་ཏེ། གཞན་དོན་ལ་བསྐུལ་བའོ། །དེས་མི་ངོམས་པར་བྱ་བ་སྤྱ་གྲི་ཞེས་ཏེ། མཆོག་ཆུང་ལ་ཉེས་པ་ཆེ་བའི་དགེའོ། །དེ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟས་ཞེས་པའོ། །དོར་བའི་དབྱུང་ལ། རེ་ཞིག་དང་། གཏན་དུ་དོར་བ་གཉིས། སྟོབས་ཉམས་ཞེས་དང་། ལེགས་པར་ཞེས་ཏེ། གཉིས་ཀ་ལ་གནས་སྐབས། དགོས་པ། དོར་བའི་ཚུལ་གསུམ་གསུམ་སྟེ། དགོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་བཙོན་འགྲམ་ཙོ་ནས་ལུས་སྐྱོ་བར་མི་འགྱུར་བ་དང་། སེམས་སྐྱོ་བར་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་ཙོམ་སྟེ། འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལྷག་པའི་བཙོན་འགྲམ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ལྷུར་ཟློང་བ་ལ་གསུམ་ལས། གཉེན་པོ་ལྷུར་ཟློང་བ་ལ། བཀལ་ཡོད་པ་དང་། དན་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་བསྡུང་བ་གཉིས་འཐབ་ཆེ་ཞེས་དང་། གཡུལ་དུ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ཉེས་པ་སྤང་བའི་ཚུལ་ལྷུར་ཟློང་བ་ལ་གཉིས་ལས། མི་དགེ་བའི་སྐབས་མི་དབྱེ་བ། ཇི་ལྟར་ཞེས་ཏེ། མདེའུ་དུག་ཅན་གྱིས་བསྡུན་པ་ལྟ་བུ་སྣོ་གསུམ་གྱི་ཉེས་སྤྱོད་དོ། །ཡུངས་མར་གྱི་དཔེས་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་བསྐྱང་ཚུལ་ཏེ། འཕགས་པ་ཀ་ཏྲ་ནས་རྒྱལ་པོ་དཔལ་སྤྱི་ལ་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་བྱང་བ་བརྗོག་པ་ནི། དེ་བས་ཞེས་ཉེས་སྤྱོད་ཀྱི་གཉེན་པོར་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་དང་། ཤེས་རབ་གསུམ་སྦྱང་བའོ། །བཞི་པ་བདག་དབང་དུ་བྱ་བར་གདམས་པ་ནི། ཅི་ནས་ཞེས་པ། སྒོ་གསུམ་ལས་སྡུ་རྡང་བར་བྱ་བའོ། །རྗེ་ལྟར་ཞེས་པས་གསུམ་པ་རྟེས་སུ་གདམས་པའོ། ། ལེའུ་བདུན་པའོ།། ། །།བསམ་གཏན་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱི་འི་དོན་དང་། གཞུང་གི་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ལ་ངོ་བོ། དབྱེ་བ། འབྲས་བུ་གསུམ་ལས། སྔ་མ་ནི་ཞི་གནས་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་སྟེ། འཕགས་པ་དགོངས་པ་འདས་པར་འགྲེལ་པ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ཙམ་གྱིས་ན་གཅིག་ཏུ་ཞི་གནས་བསྒོམ་པ་ལགས། གང་གི་ཚེ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་བར་ཚད་མེད་པའི་ལམ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ་ཞེས་དང་། འཕགས་པ་གཐུག་ན་རིན་པོ་ཆེས་ཞུས་པ་ལས། རྩེ་གཅིག་པ། མི་འགྱོ་བ། རྣམ་པར་མི་

འཕྲོ་བ། ཞེ་གནས་ལ་རྩེ་གཅིག་པ། གཡོ་བ་མེད་པ་འདི་ནི་སེམས་གནས་པའོ་ཞེས་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སེམས་ནི་ནང་དུ་གནས་པ་དང་། །ཞེས་སོ། །དབྱེ་ན་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་དང་། ཟག་པ་མེད་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བསམ་གཏན་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱམས་པས། གསུམ་གྱི་བསམ་གཏན་བདེ་བ་ཚུང་། །བདག་བདེ་ཞེས་པ་ཡོངས་ཉམས་འགྱུར། །ཟད་འགྱུར་ཆོངས་དང་བཅས་པར་འདོད། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཟློག་པ་འོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཉིད་ལས་དེ་དག་ལ་ཡོད་དེ་རྣམ་གསུམ་ཞེས་བཤད་ཅེ་ན། དེ་ཟག་བཅས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྟེ། ཡན་ལག་གིས་དབྱེ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་རྟོག་པ་དང་བཅས་ཤིང་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པ། དངོས་གཞི་ཁྱད་པར་ཅན་རྟོག་པ་མེད་ལ་དཔྱོད་པ་ཙམ། གཉིས་པ་ཡན་ཆད་རྟོག་པ་ཡང་མེད་ལ་དཔྱོད་པ་ཡང་མེད་པའོ། །ཡོན་ཏན་གྱིས་དབྱེ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་ལ་དགའ་བ་དང་ལྡན། གསུམ་པ་ལ་བསམ་པ་དང་ལྡན། བཞི་པ་ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་དང་ལྡན་ནོ། །བྱེད་པས་དབྱེ་ན། བདེ་བར་གནས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་བསྐྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་ཞེས་རྗེར་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྱ་མ་གཉིས་ཁོ་ནར་འདུའོ། །འབྲས་བུ་ནི། སྤང་བྱ་འདོད་ཡོན་ལ་ཞེན་པ་སྤོང་། ཐོབ་བྱ་མངོན་བར་ཤེས་པའི་གནས་ལ་དབང་བ་སྟེ། སྤྱད་པར། བསམ་གཏན་གྱིས་ནི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་སྨད་པ་འདོར། རིག་དང་མངོན་པར་ཤེས་དང་ཏིང་འཛིན་མངོན་པར་བསྐྱེད། །ཞེས་དང་། དགོངས་པ་ཅིས་པར་འགྲེལ་པ་ལས། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་གང་ལགས་པར་བརྗོད་པར་བགྱི། བྱམས་པ་སེམས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་རབ་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། མདོ་སྡེ་ལས། བདེ་བ་བསྟེད་པར་བྱེད་པ་དང་། །མངོན་ཤེས་གནས་ལ་དབང་བསྐྱུར་བ། །ཞེས་དང་། ཐུགས་རྗེ་ལ་ཞེ་ན། ཐུགས་ནས་སློབ་དཔོན་ཉིད་ཀྱིས། མཉམ་པར་གཞག་པའི་འབྲས་བུ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བ་མ་གཏོགས་པ་ཅི་ཡང་མེད་པས་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ་གསུམ་ལས། མཚན་མས་སྤྱར་བ་ནི། དེ་ལྟར་ཞེས་པས་སེམས་འདུལ་བས་གཡེང་བ་སྤང་བ་སྟེ། ཐོབ་དགོས་ཉིད་ཀྱིས། རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཞེ་བར་བྱ་བ་ལ་མི་བརྩོན་པས་སེམས་མཉམ་པར་འཇོག་པར་མི་འགྱུར་བས་ཞེས་གསུངས་པས། ཡུལ་རྒྱུན་གྱི་ཉེས་པ་བཐོག་པའི་

ཕྱིར་རོ། །དོན་དངོས་ལ་གསུམ་སྟེ། ཞེ་གནས་ཀྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྦྱང་བ། དབེན་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟོམ་
པ། དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། མདོར་བསྟན་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་དང་རྣམ་རྟོག་དོར་
བ། དེ་གཉིས་མི་སྲོང་བའི་རྒྱུ་བཤད་པ། རྒྱང་དུ་འཇུག་པས་ཁོན་མོངས་སྲོང་བ་གསུམ། དེ་བས་ཞེས་རྩ་བ་
གཉིས་དང་། བཞི་དང་། བཞི་ཡིས་བསྟན་ལ། ཐ་མའི་རྩ་བ་བཞི་ཡིས་ལམ་གྱི་ངོ་བོ། བྱེད་པ། གོ་རིམ། རྒྱུ་
བཤད་མོད། དོན་འདི་ཀ་ཡོ་གའི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ནི་མདོར་བསྡུ་ན་གཉིས་
ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག་ལམ་འདི་གཉིས་དང་ལྡན་ན་སྡུང་དུ་ཟློག་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བའོ། །གཉིས་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་བོ་
ཞེས་དང་། ཡུམ་ལས། དེ་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་དོན་དུ་བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྦྱོང་པས་
སེམས་གཡེང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་དེ་ལྟར་དེ་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་གཡེང་བ་ལ་ནི་
འཇིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་ཡང་སྐྱེ་བ་དགོན་ན། ཟློ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལྟ་ཅི་
སྨོས། དེ་བས་ན་བདག་ཟློ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་མ་
རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ་སེམས་མི་གཡེང་བར་བྱའོ་ཞེས་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཡང་དག་གནས་པ་ལ་བརྟེན་
ནས། །སེམས་ལ་སེམས་ནི་འཇོག་ཕྱིར་དང་། །ཚོས་རབ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཕྱིར། །བརྟེན་པའི་གཞི་གནས་
ལྟག་མཐོང་ཡིན། །ཞེས་དང་། སྨོན་དགོན་གྲུ་སྦྱོང་ཀྱིས། ཤེས་རབ་མེད་ལ་བསམ་གཏན་ཡོད་མིན་
ཏེ། །བསམ་གཏན་མེད་ལ་ཡང་ནི་ཤེས་རབ་མེད། །ཅེས་བཤད་དོ། །དེས་ན་ཞི་གནས་ཀྱི་སེམས་ལས་སུ་
རུང་བར་བྱས་པས་ལྟག་མཐོང་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་པ་དང་། འཕགས་པ་སྨོན་པའི་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་
ཚོས་རྣམས་འཐོབ་པ་དང་། མཐར་ཐུག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་འགྲུབ་པའོ། །རྒྱས་པར་བཤད་པ་
ལ་གཉིས་ལས། འཇིག་རྟེན་དོར་བ་ལ་གསུམ། སེམས་ཅན་ལ་མ་ཆགས་པར་བསྟུན་པ། ཆེད་སོགས་ལ་མ་
ཆགས་པར་བསྟུན་པ། ཞེན་པའི་ཡུལ་གཞན་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཆགས་པའི་ཉེས་པ་ལྟ་
འདོད་པ་དང་མི་འཕྲད་པ། མ་མཐོང་ན་གདུང་བ་སྐྱེ་བ། ཚོག་མི་ཤེས་པ། ཐར་པ་སྨྲིན་པ། དལ་འབྱོར་ཚུད་

གསོན་པ་རྣམས་མི་རྒྱ་ཅེས་པ་ནས་རྩ་བ་བཞི་དང་། གཉིས་དང་། གཉིས་དང་། བཞི་དང་། གཉིས་ཀྱིས་
བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་ཆགས་བྱ་ཡུལ་གྱི་ཉེས་པ་ལ་དོན་བརྒྱད། རྒྱ་པ་མེད་པའི་ཞེས་པ་ནས་ཚོགས་བཅད་
ཕྱེད་དང་དགུ་ལས། དགེ་བའི་འབྲས་བུ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བས། གཡུང་རྒྱང་ཆོས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་གསུམ་
མོ། །དེས་ཀྱང་ཞེས་པ་བྱིས་པ་བསྟེན་པའི་ཉེས་དམིགས་ཏེ། ཟླ་བ་སྨོན་མ་ལས། བྱིས་པ་ཇི་ལྟར་ཡུན་རིང་
ལེགས་བསྟེན་ཡང་། །དེ་དག་ཕྱིར་ཞིང་མི་མཛའ་འབྲེལ་གྱུར་ཞེས། །བྱིས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ཤེས་
ནས། །མཁས་པ་བྱིས་པ་དག་དང་བསྟེན་མི་བྱེད། །ཅེས་དང་། ཡང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས། སོ་སོ་སྐྱེ་
བོ་ལ་ནི་མཛའ་བ་མེད། །ཚོས་དང་མཐུན་པའི་ཚོགས་གཤོས་གྱུར་ཀྱང་། །ཁོ་དང་ཞེ་སྡང་ཡིད་མི་ཆེས་པ་
དག །རབ་ཏུ་སྐྱེ་སྟེ་འདི་ནི་བྱིས་པའི་ཆོས། །དེ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་ན་ཡིད་མི་རྟོན། །བྱིས་པ་རྣམས་ནི་བྱིས་པ་
རྣམས་དང་མཚུངས། །དཔེར་ན་ངན་སྐྱེགས་དང་ནི་ངན་སྐྱེགས་བཞིན། །མཁས་པ་རྣམས་ནི་མཁས་དང་ལྡན་
ཅིག་སྟེ། །མར་དང་མར་གྱི་ཉིང་ཁུ་མཚུངས་པ་བཞིན། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་བསྡུ་བ་བཞི་རྣམ་ལྟར་འགྲུབ་ཅེ་ན།
དེ་དག་གི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོར་འགྱུར་ན། མི་འགལ་ཏེ། དགེ་ཕྱིས་ཞུས་པ་ལས། ཆོས་ཉན་པ་དང་།
སེམས་ཅན་སྨིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་མཆོད་པ་དང་། རིམ་གྱི་བྱ་བ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སེམས་
འཇུག་པ་མེད་པ་དང་འགྲོགས་པའོ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་འགྲོགས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་
སོ། །འོན་ཀྱང་གཞན་གྱི་སེམས་བསྡུང་བར་བྱ་བས་ན་དགའ་བར་འགྱུར་བའི་གཏམ་ནི་སློབ་དཔོན་ཉིད་ཀྱིས།
ཀུན་ཏུ་མི་ཚོད་འཇམ་པ་དང་། །རན་ཅིང་ཉན་པར་སྨྲ་བ་ཡིས། །སྐལ་ཅན་སྐྱེ་བོ་འདུན་པར་འགྱུར། །ཞེས་
སོ། །ཡུལ་རྒྱན་གྱིས་མི་གཙོད་པར་བྱ་བ་ནི། བྱང་བའི་དཔེ་ཡིས་སོ། །གཉིས་པ་རྟེད་སོགས་ལ་མ་ཆགས་
པར་བསྐྱེད་པ་ལ་གཉིས་ལས། ཡུལ་གྱི་ཉེས་པ་ལ་རྟེགས་པའི་དང་། ཆགས་པའི་ཉེས་པ་གཉིས་བདག་ནི་
ཞེས་པ་ནས་རྩ་བ་བཞི་དང་བྱུག་གོ། །གཉིས་པ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཉེས་པ་གཉིས་ལས། འདི་དག་ཅེས་པས་གཡོ་བ་
མེད་པ་སྟེ། །རྟེད་གྲགས་ཀྱི་རྫས་སུ་མི་འབྱང་བ་དང་། བདག་ལ་ཞེས་པ་ཕན་གཙོད་མེད་པའོ། །གསུམ་པ་
ཞེན་པའི་ཡུལ་གཞན་སྤང་བ་ལ། མི་ཀུས་པའི་གཞན་དོན་ལ་མ་ཞེན་པ། གྲོགས་དང་གནས་བཟང་པོ་ལ་མ་

ཞེན་པ། ལུས་ལ་མ་ཞེན་པ། དོན་བསྡུ་བ་ལྔའོ། །དང་པོ་ལ་གཞན་རྟེས་སུ་འཛིན་པའི་མཐུ་མེད་པ། དེའི་འཐད་པ། ལུང་དང་སྒྲུར་བ་གསུམ། སེམས་ཅན་ཞེས་དང་། སེམས་རྟེན་ཅེས་དང་། གང་ཕྱིར་ཞེས་ཏེ། ཟླ་བ་སྒྲོན་མ་ལས། འདི་དག་བདག་ལ་གཏོད་སེམས་ལྟན་པ་ཞེས། །མཁས་པས་བྱིས་པ་རྣམས་དང་བསྟེན་མི་བྱེད། །བསྟེ་སྟང་བྱས་ཏེ་བྱིས་པ་ཡོངས་སུ་སྤོང་། །བྱིས་པའི་ཚོས་ལ་འཇུག་པར་ཡོངས་མི་བྱེད། །བྱིས་པ་ཇི་སྲིད་ཡུན་རིང་ལེགས་བསྟེན་ཀྱང་། །ཞེས་རྩ་བ་བཞི་སྟ་མ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ནི་ནགས་ན་ཞེས་ཚོགས་བཅད་གསུམ་དང་གཉིས་ཏེ། སློབ་དཔོན་ཁྱོད་ཀྱིས། འཇིན་མར་སྤྲོད་པས་མཉམ་པར་གཞག་ཏུ་ཁུལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ནས་ནགས་སུ་གནས་པར་བྱ་ཞེས་སོ། །ལུས་ལ་མ་ཞེན་པ་ལ། མི་གཙང་བ། མཛའ་བ་ཅེས་པར་འབྱལ་བ། ཡིད་བརྟན་པའི་གནས་མ་ཡིན་པ། དགེན་པའི་གནས་ཅེས་པར་འཛིན་པ། མི་གཡེང་བའི་ཡོན་ཏན་བསྟེན་པ་རྣམས་དུར་ཁྲོད་ཅེས་པ་ནས། ཚོགས་སུ་བཙད་པ་ཕྱིད་དང་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྟན་ལ། དེ་བས་ཞེས་པ་ལྟ་བ་དོན་བསྡུ་བའོ། །གཉིས་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དོར་བ་ལ་གཉིས་ལས། མདོར་བསྟན་པ་ནི། བས་མ་པ་གཞན་ཞེས་པ། ཕྱི་དང་ནང་ལ་འདོད་པའི་རྣམ་རྟོག་དང་། སྦྱང་བས་གཏོད་སེམས་དང་། བརྩེ་བ་མེད་པས་རྣམ་པར་འཚེ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའམ། གཞན་ཀྱི་འཕྲུལ་པ་ལ་རྟོག་པའམ། བདག་གཅོར་བྱེད་པའོ། །བདག་ལ་སེམས་པ་ནི། དམིགས་པ་བཟང་པོ་ལ་ཆོ་བཞག་ཅིང། དེའི་གེགས་བྱིང་ཆོད་བས་ལ་བ་དང་། ཐུར་དུ་འཇུག་པའི་བརྩོན་འགྲུས་བསྐྱེད་པའོ། །རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་ལས། ཚེ་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་ཉེས་པ་འབྱས་བུ་འཇིགས་པ་དང་བཅས་པར་བརྟག་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་ཞེས་ཏེ། འདོད་པ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་ལས། དགེ་སློང་དག་འདོད་པ་ལས་སེམས་ཆོག་ཅིག ལམ་འདི་ནི་འཇིགས་པ་དང་བཅས་པའོ། །ཐེབས་པོ་དང་བཅས་པའོ། །ལམ་གོལ་བའོ། །ལམ་ངན་པའོ། །ལམ་ཁ་བྲག་གོ། །སྐྱེས་བུ་དམ་པ་མ་ཡིན་པས་བསྟེན་པའོ་ཞེས་དང་། བུ་མོ་ཆུ་མཚོ་གཅིག་གིས་ཞུས་པ་ལས་ཀྱང་། འདོད་པའི་ཁོལ་པོ་རྣམས་ནི་གཤེག་ཅིང་གཏུག། །དུ་བས་བདུག་ཅིང་འཚིང་དང་བཏེག་པ་དང་། ཁྲོག་དང་མགོ་དང་ཤུང་པ་ལག་པ་དང་། ཁེག་དང་སྣ་དང་རྩ་བ་བཅད་ཕྱུང་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་མི་གཙང་བར་

བརྒྱ་པ་ལ་གཉིས་ལས། དུར་ཁྲོད་ཀྱི་ཚོས་ལ་སྦྱར་བ་ལ་དོན་དྲུག ཥ་ཊ་ཥ་ཊ་མ་ཡིས་ཞེས་པ་ནས་ཚོགས་
སུ་བཅད་པ་དགུའོ། །གསོན་པའི་ཚོས་ལ་སྦྱར་བ་ལ་གསུམ། མི་གཙང་བར་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་ཚོས་ལྟ་
དང་། རྟེས་སུ་དཔག་པས་ངེས་པ་ལ་ལྟ་དང་། གཙང་མའི་མཚན་མ་དགག་ལ་གསུམ་ཡོད་པ་རྣམས། ཟས་ནི་
གཅིག་བུ་ཞེས་པ་ནས་ཚོགས་བཅད་དགུ་དང་། ས་ཕྱོགས་མི་གཙང་ཞེས་ཚོགས་བཅད་བདུན་དང་། ལུས་
ལ་བསྐྱེས་པ་ཞེས་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་དྲུག་གོ། །གསུམ་པ་རྒྱུས་གནོད་པ་མང་བར་བརྒྱགས་པ་ལ་གཉིས་
ལས། མངོར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཞེས་པ། རྟོལ་བ་དུ་མས་ཚེ་འདིར་ཤ་ཐང་པ་དང་། ཕྱི་མར་ངན་འགྲོ་བསྐྱེད་
པས་སོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བདུན་ལས། འདོད་པ་སྤྱོད་པའི་མཐུ་མེད་པ་ནི། བྱིས་པ་ཞེས་ཏེ།
བྱིས་པ། དར་ལ་བབ་པ། ཆས་པ་གསུམ་པོ་ལ་རྒྱ་མ་ཚང་བ། སྐྲབས་མི་རྟེད་པ། ཚེ་གཏུག་པའི་ཉེས་པ་
གསུམ་མོ། །སྐྲབས་མི་རྟེད་པ་དང་རང་དབང་མེད་པ་ནི་འདོད་ལྟན་ཞེས་དང་། ལ་ལ་ཞེས་ཚོགས་བཅད་
གསུམ་གསུམ་མོ། །དུས་གསུམ་དང་འབྲེལ་བའི་ཉེས་པས་ཐར་པ་འགོག་པ་ནི། བསགས་དང་ཞེས་པ། དང་པོ།
བར་དུ། ཐ་མར་ཏེ། མངོར་ན་ནོར་སྦྱིན་བསྟལ་གྱི་ཚ་བ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ལ་བསྐུལ་
བའི་མདོ་ལས། ནོར་མང་གིས་ནི་ཅི་ཞིག་བྱ། །རྒྱ་མཚོ་ལ་ནི་གླུ་རྣམས་བཞིན། །གང་དག་ལ་ནི་ཚོག་མེད
པ། །མ་བསྟམས་དེ་དག་དབུལ་པོ་ཡིན། །རྩོངས་པ་དེ་དག་ཚེ་འདི་དང་། །ཕ་རོལ་ཏུ་ཡང་དབུལ་པོར་
འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དཔེས་ཉེས་པ་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པ། དལ་འབྱོར་ཚུད་གསོན་པ། ཉེས་པ་རྣམས་རྒྱ་ཆེར་
ཤེས་པར་བྱས་ལ་ཐར་པ་ལ་ཐུགས་སྦྱར་བ་གསུམ། འདོད་ལྟན་ཞེས་དང་། ཕྱུགས་ཀྱིས་ཞེས་དང་། འདོད་པས
ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་དཔེན་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་གསུམ་གྱི། ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཁྱད་པར་ལ། མངོར་བསྟན་པ
དེ་ལྟར་ཞེས་པ་དང་། འགལ་རྒྱན་མེད་པ་རྟོད་དང་ཞེས་དང་། མཐུན་རྒྱན་ཚང་བ་སྐྱལ་ལྟན་ཏེ། རྒྱལ་པོ
འགལ་ཞིག་ལུས་ཅ་ཏན་གྱིས་བྱུགས་པ། ཁང་བཟང་མཆོག་ན་གནས་པ། བས་ལ་ཡབ་ཀྱིས་གཡོབ་པ། རྒྱལ
ཕྲེད་བསྐྱང་བའི་བསམ་པས་འཚགས་པ་ལྟར། ནགས་ན་གནས་པའི་རྒྱལ་སྲས་དེ་ལ་ཉི་ཟླའི་འོད་ཀྱི་ཕྲེན་མ
དང་། རྟོ་ལེབ་ཀྱི་ཁང་བཟང་ཉམས་དགའ་བ། ནགས་ཀྱི་སེར་བུ་འཇམ་པོའི་ཟླུང་ཡབ་དང་། །གཞན་དོན་དང་

དེ་ལ་ཕན་པའི་བསམ་པས་གནས་པ་དེ་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བྱའོ། །བདེ་བའི་ཁྱད་པར་དང་། རྟེན་དཀའ་བའི་ཁྱད་པར། ཁང་སྟོང་ཞེས་དང་། རང་དབང་ཞེས་སོ། །སྒྲོ་དོན་གསུམ་པ་ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱ་བ་ལ་གསུམ་ལས། མདོར་བསྡུན་པ་དེ་ལ་སོགས་ཞེས་སོ། །རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བདག་གཞན་མཉམ་པར་བསྟོམ་པ་དང་། བརྟེ་བར་བསྟོམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ཞི་གནས་ཀྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ནི་སེམས་ཅན་དང་། ཕྱི་རོལ་རྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་པ་སྤངས་ནས། ཡོན་ཏན་དུ་མ་དང་ལྡན་པའི་གནས་དེར། བདག་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་སྡུག་ལ་ཆགས་དོར་བྱེད་པ་ལྟར། ཚ་བའི་མ་ནས་བཙམས་ཏེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟོམ་པ་ནི་ཐོག་མར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་བ་སྟེ། འདི་ལ་མདོར་བསྡུན་པ་བདག་དང་ཞེས་ཚ་བ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྡུག་བསྔལ་ཅན་བདག་ཏུ་བཟུང་བས་བདག་གཞན་མཉམ་པ། སྡུག་བསྔལ་སྤང་བྱ་ཡིན་པར་མཉམ་པ། མཉམ་པར་བསྟོམས་པའི་ཕན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། མདོར་བསྡུན་པ་ནི། བདེ་དང་ཞེས་པ་བླང་བྱ་དང་དོར་བྱར་མཚུངས་པའོ། །གཉིས་པ་དེ་བསྟན་པ་ནི་ལག་པ་ལ་སོགས་ཞེས་པ། རང་གཞན་རྒྱུད་ཐ་དད་ཀྱང་བདག་གིར་གཟུང་བར་ཤུས་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་ཅིང་བདེ་བ་འདོད་པར་མཚུངས་པས་དེ་བསྟུང་དོ་ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་དེ་རབ་ཏུ་ཕྱེ་སྟེ་བསྟོམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་གི་ཞེས་ཚིགས་བཅད་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་སྡུག་བསྔལ་སྤང་བྱར་མཚུངས་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྤང་བྱ་དང་བསྟུན་བྱའི་རྒྱས་དགོད་པ་བདག་གི་ཞེས། ཚོས་མཚོག་མན་ཆད་དུ་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ས་དང་པོ་ནས་མངོན་གྱུར་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་དེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་མཉམ་པ་ཉིད། །རབ་ཏུ་རྟོགས་ནས་དེ་ཡི་ཚེ། །རྒྱ་ཏུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། །བདག་དང་མཚུངས་པའི་སེམས་ཐོབ་སྟེ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བདག་མེད་དང་། །སྡུག་བསྔལ་དང་ནི་དོན་བྱ་དང་། །ལན་མི་རེ་ལ་བདེ་སེམས་སྟོམས། །རྒྱལ་སྲས་གཞན་དང་འཇུ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དེ་བདག་གིས་བསལ་བྱ་ཡིན་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་ཅམ་ཡིན་པས། བདག་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་སྤང་བྱའི་རྒྱས་དང་། གཞན་གྱི་ཕན་བདེ་དེ་བདག་གིས་བསྟུན་བྱ་ཡིན་ཏེ།

བདེ་བ་ཅམ་ཡིན་པས་བདག་རྒྱུད་ཀྱི་བཞིན་བསྒྲུབ་བྱའི་རྒྱས་སོ། །ཡང་ན་སེམས་ཅན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། །བདག་ལུས་བཞིན་ཞེས་སྦྱར་རོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་གཉིས་པའི་ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ་པ། གང་ཚེ་ཞེས་པ།
གཞན་བདེ་བདག་གི་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། བདག་རྒྱུད་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ། །དེ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དེ་
བདག་ལ་ཕན་པས་ཞེ་ན། གཞན་བདེ་ཡང་དེ་ལ་ཕན་པས་སོ། །གསུམ་པ་རྒྱས་དང་པོའི་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་
གཉིས་ཏེ། ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་པར་རྟོག་པ་དགག་པ་དང་། བྱུབ་པ་ལ་འཕྲལ་པ་སྦྱང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས་
སྟྲག་བསྟལ་སྦྱང་བྱར་མཚུངས་པ། གང་ཚེ་ཞེས་པ་སྟེ་འདས་མ་ཐག་པར་བརྗོད་དོ། །གཉིས་པ་མི་མཚུངས་
པའི་རྒྱུ་མཚན་དགག་པ་ལ་བཞི་ལས། གཞོན་མི་གཞོན་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་དགག་པ་གལ་ཏེ་ཞེས་པའོ། །བདག་
གཅིག་བུར་འཇོན་པ་འཕྲལ་པ། ལུས་ཀྱི་ཐ་དད་པས་འཕྲལ་པ། མི་རིགས་པར་འཇོན་པ་སྦྱངས་པ་དབེས་
བསྟན་པ་རྣམས། བདག་གིས་ཞེས་དང་། གང་ཚེ་ཞེས་དང་། གལ་ཏེ་ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་སྐབས་ཀྱི་དོན་
བསྟུ་བ་ནི། སྟྲག་བསྟལ་ཞེས་པ། བདག་གཞན་ངོ་བོ་ཐ་དད་པས་གཞན་གྱི་སྟྲག་བསྟལ་བདག་གི་མ་ཡིན་པ་
ལྟར། ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་སྟྲག་བསྟལ་དང་སྐད་ཅིག་ཀྱང་ཐ་དད་པས་མྱོང་བ་པོ་བདག་དེ་མེད་ལ་དེས་ན་
སྟྲག་བསྟལ་བ་དེ་སུ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་པའོ། །དེས་ན་བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ལ། ཐ་སྙད་
ཅམ་དུ་ཚོས་མཚུངས་པས། གཞོན་མི་གཞོན་དུ་འཇོན་པ་དོར་ཅིག་ཅེས་པ་དང་། གཞན་གྱི་བཟློག་བྱ་མ་ཡིན་
ན་རང་ལའང་མཚུངས་པ། སྟྲག་བསྟལ་ཞེས་རྫ་བ་གཉིས་དང་། བཞིའོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་པ་ལ་འཕྲལ་པ་
སྦྱངས་པ་ལ་གསུམ་ལས། ཆོས་བ་དགོངས་པ་ནི། སྟེང་རྟེ་ཞེས་པ། གལ་ཏེ་སྟྲག་བསྟལ་ལ་སྦྱང་བྱས་ཁྱབ་ན་
སྟེང་རྟེ་ས་གཞན་དོན་དུ་དཀའ་བ་སྤྱོད་པའང་སྦྱང་བྱར་འགྱུར་ལ། མ་ཡིན་ན་སྟྲག་བསྟལ་ཡིན་ཕྱིར་ཞེས་པ་
དང་། འགལ་ཞེ་ན། རྒྱས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྟྲག་བསྟལ་ཡིན་ལ། དེ་གཞན་དོན་ལ་མེད་དེ། འགྲོ་བའི་ངན་སོང་ལ་
སོགས་པའི་སྟྲག་བསྟལ་མེ་ལ་བའི་ཐབས་ལ་བསམས་ནས་འཇུག་པས། ཇི་ལྟར་དེའི་དཀའ་སྤྱོད་དེ་ངོ་བོ་
བདེ་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སྟེང་རྟེའི་འཚུ་བ་བྱམས་པ་སྟེ། །དེ་སྟྲག་བསྟལ་ན་བདེ་བ་
ཡིན། །ཞེས་དང་། འདི་ལྟར་འདི་དག་ལ་ནི་སྟྲག་བསྟལ་ཡང་། །བཅོས་བསྒྲིད་བདེ་བ་གཞལ་དུ་མེད་པ་

འབྱུང་། །ཞེས་དང་། སེམས་ཅན་ཆེད་དུ་དམྱལ་བའི་སྲིད་པར་གནས་པ་ཡི། །སྡུག་བསྔལ་མི་བཟད་ཅེས་ཀྱང་
རྒྱལ་སྲས་གཙོད་བྱེད་མིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཁྱོད་པར་མ་ཞུགས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཞེས་པ་དོན་མེད་པའི་
སྡུག་བསྔལ་སྤང་བྱར་བརྗོད་ཀྱི། དོན་ཆེན་པོའི་དེ་བསྟན་བྱ་ཡིན་པས་མེ་ཏོག་ཟླ་མཛེས་བཞིན་ཏེ། ཟླ་བ་སྦྲོན་
མ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མེ་ཏོག་ཟླ་མཛེས་ཀུན་ཏু་བཟང་པོ་ལྟ་བུའི་ནགས་ཁྲོད་ན་དབེན་པར་གནས་
པ་ན། རྒྱལ་པོ་དཔའ་སྟོན་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་གཟིགས་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་མཉམ་པར་བསྟོམས་
པའི་ཕན་ཡོན་ལ་བཞི་ལས། གཞན་དོན་ལ་དགའ་བས་འཇུག་པ་དེ་ལྟར་ཞེས་པ་སྟེ། སྨོན་དཔོན་འཕགས་
པས། གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་མི་བཟོད་པ། བསམ་གཏན་བདེ་བ་དོར་ནས་ཀྱང་། །མནར་མེད་པར་ཡང་འཇུག་
པར་བྱེད། །འདི་ནི་ངོ་མཚར་འདི་བསྟན་འོས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དགའ་བ་དེ་མཆོག་ཏু་གྱུར་པ། སེམས་
ཅན་རྣམས་ཞེས་པ། གཞན་དོན་གྱི་བ་ཉིད་རང་དོན་ཡིན་པས་ཐར་པ་ཙམ་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། བུ་གཅིག་པའི་མ་
བཞིན། དོན་འདི་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །རང་གི་རྟེགས་པ་ཞི་བ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་རེ་བ་མེད་
པ་ནི། དེ་ལྟར་ཞེས་དང་། གཅིག་ཏু་ཞེས་ཏེ། རང་དོན་ལ་འདུན་པ་མེད་པས་སོ། །མཐུ་བསྟན་ཏེ་གདམས་
པ་ལ། གཞན་ཆེད་ཆེར་གཟུང་བ་དང་། མཉམ་པར་གཟུང་བར་ནུས་པ་གཉིས་དེ་བས་ཞེས་དང་། གོ་མས་པ་
ཡིས་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་བདག་གཞན་བརྗེ་བ་ལ་གཉིས་ལས། མདོར་བསྟན་པ། བདག་ཉིད་ཅེས་རྩ་བ་
བཞི་སྟེ། སྨོན་དཔོན་ཉིད་ཀྱིས། གང་ལ་འབད་པ་བྱས་ན་སེམས་དཔའ་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། བདག་ལ་བསྟོད་པ་
དང་གཞན་ལ་བཙན་པ་སྤང་བའོ། །འདི་གཉིས་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་བདག་དང་སེམས་ཅན་དུ་བལྟ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་འདི་
ལྟར་གོ་མས་པར་བྱས་ན་སྤང་སླ་བར་འགྱུར་ཏེ། གཞན་ལ་གུས་པར་བྱ་བ་དང་། བདག་ཁྱོད་དུ་གསད་པར་དེ་
ལྟར་བསྟོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་ཀྱི། དང་པོ་བརྗེ་བའི་མཚན་
ཉིད་བཤད་པ་ལ་བཞི་སྟེ། གཞན་བློང་བ། བདག་གཅེས་པར་འཛིན་པ་དོར་བ། བདག་གཞན་གཅོར་བྱེད་པའི་
སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན། དོན་བསྟན་བའོ། །དང་པོ་ལ་བདུན་ལས། བརྗེ་བར་ནུས་པ། རྟེགས་པ་ཞི་བ། འབྲས་བུ་ལ་
མི་ལྟོས་པ། སྨྲོན་བྱེད་ལ་འབད་པ་རྣམས་ཏེ་ལྟར་ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་ན་ནི་ཞེས་དང་། བདག་ཉིད་ཅེས་དང་།

དེ་བས་ཞེས་པའོ། །གཞན་དོན་ཆེས་ཆེར་གཟུང་བ་དེ་བས་མགོན་པོ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཏེ། དེས་གཞན་
དོན་ཇི་ལྟར་སྟོན་པ། ཟ་མ་ཏོག་བཀོད་པའི་མདོ་ལས། གང་བདག་གི་མིང་འཛིན་པ་དེ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་བག
ཚ་བའི་འཇིགས་པ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་གསུངས་སོ། །གོམས་པས་འགྲུབ་པ་ནི་དཀའ་ལས་ཞེས་རྒ
བ་བཞིའོ། །བདག་གཞན་སྡུག་བསྔལ་ལས་གྲོལ་བ་གང་ཞིག་ཅེས་པ་བློ་དམན་པས་མོས་པ་ཙམ་ཡང་བྱ
དཀའ་བས་གསང་བའི་དམ་པའོ། །གཉིས་པ་བདག་གཅེས་པར་འཛིན་པ་དོར་བ་ལ་གཉིས་ལས། སྒྲག་པའི
གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་སྒྲག་པ། བདག་ལུས་ཞེས་པ། ལུས་ཉིས་པའི་འབྱུང་གནས་སོ། །ཉིས་སྟོང་ལ་སྟོང་བ
ལ་ལུས་གང་ཞེས་པ་སྟེ། དེའི་རྒྱས་པ་དང་མ་ཡིན་གསོད་དེ། ཤཱཀྱ་མཐོང་ལྡན་གྱིས་ལྷས་བྱིན་གྱི་ངག་ལ
བརྟེན་ནས་པ་གཟུགས་ཅན་སྟེང་པོ་བསད་པ་དང་། ཤཱཀྱ་བདེ་བྱེད་ཀྱིས་སེར་སྐྱའི་བཟང་མོ་ལ་ཆགས་པས
རང་གི་མ་བསད་པ་དང་། མ་རྒྱལ་པའི་ལས་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་དགོར་བཀྲ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེས
མནར་མེད་དུ་ལྟུང་བས་ཁེ་དང་རིམ་གྱི་ལ་སོགས་པ་དགྲ་ལྟར་བལྟའོ། །གསུམ་པ་བདག་གཞན་གཅོ་བོར
བྱེད་པའི་སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་ལ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་སྐྱོན་ཡོན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ལ་དོན་བཞིར་བྱས་ཏེ། གལ་ཏེ
བྱིན་ན་ཞེས་པ་ནས་ཚོགས་བཅད་དྲུག་གོ། །གཉིས་པ་དེས་ན་གཅེས་པར་འཛིན་པ་དོར་བ་ལ་གཉིས་ལས།
དོན་དངོས་ནི་བདག་བདེ་ཞེས་པ་སྟེ། བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་སེམས་དོར་ན། །རྒྱུ་དེས་བྱང་ཆུབ་སེམས
དཔའི་མིང་ཅན་དེ་ངན་སོང་དུ་ལྟུང་སྟེ། སེམས་འགྲེལ་ལས། བཀྲེས་དང་སྐོམ་དང་ཕན་ཚུན་དུ། །གསོད་དང
འཇིམས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གང་། །བཟོད་པ་བཟློག་པར་དཀའ་བ་དེ། །སེམས་ཅན་གཞོད་པའི་འབྲས་བུ
ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་དགེ་དོན་བསྡུས་པ། འཇིག་རྟེན་ཞེས་པ་མཐོང་བ་དང་མ་མཐོང་བའི་བདེ་བ
འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་གཞན་བདེ་བ་ལ་སྦྱར་བ་སྟེ། དེ་ལས་བཟློག་པས་རང་སྡུག་བསྔལ་བའོ། །གསུམ་པ་དགེ་དེས
དོན་གྱི་སྐོ་ནས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཚ་བ་སྤང་བ་ནི། འཇིག་རྟེན་དག་ན་ཞེས་པ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་སྤང་ས་སྟེ།
རྣམ་འགྲེལ་ལས། བདག་ཡོད་ན་ནི་གཞན་དུ་ཤེས། །བདག་གཞན་ཆ་ལས་འཛིན་དང་སྤང་། །དེ་དག་དང་ནི
འབྲེལ་པ་ལས། །ཉིས་ཀུན་རབ་ཏུ་སྤྱི་བར་འགྱུར། ཞེས་དང་། ཉིས་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དག །འཇིག

ཚོགས་ལྟ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན། །དེ་མ་རིག་སྟེ་དེ་ལས་ཆགས། །དེ་ལས་ཞེ་སྡང་ལ་སོགས་འབྱུང་། །ཞེས་དང་། བདག་ཏུ་ཆགས་པའི་རྒྱུ་ཉིད་ལས། །བདེ་མིན་བདེ་བར་འདུ་ཤེས་པ། །ཀུན་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་འགྱུར་བ། །དེ་ཕྱིར་སྲིད་པ་སྲིད་རྟེན་ཡིན། །ཞེས་དང་། སྡུག་བསྔལ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཉིད་ནི་འཆིང་ཞིང་ཞེས་དང་། དེས་ན་དེ་མ་སྣང་བས་བའི་གྲོལ་བ་མེད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། ཇི་སྲིད་བདག་ཆགས་མ་བཅོམ་ཞིང་། །དེ་ནི་ཡོངས་སུ་གཏུང་གྱུར་པ། །དེ་སྲིད་སྡུག་བསྔལ་སྨྲོ་བཏགས་ནས། །རང་བཞིན་དུ་ནི་གནས་པ་མེད། །ཅེས་བཤད་དོ། །བཞི་པ་དོན་བསྡུ་བ་ལ་ལྔར་བྱས་ཏེ་ལྔར་བདག་ཅེས་པ་ནས་ཚོགས་བཅད་བཞིས་བསྟན་ཏེ། གཞན་དབང་མིག་ལ་སོགས་པ་ནི་བདག་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གཞན་ལ་བསྟོས་པས། དེ་དག་གིས་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་ཀྱི་རང་དོན་དུ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་ལོག་པར་ནི་གཞན་ལ་གནོད་པ་སྟེ་མི་བྱ་བའོ། །གཉིས་པ་བཟློ་བའི་བསམ་པ་རྟེས་སུ་བསྒྲུབ་ལ་གསུམ་ལས། མདོར་བསྟན་པ་ནི། དམན་སོགས་ཞེས་པ་ལ་སྤྱི་རས་མེམས་ཅན་ཀྱི་རིགས་གསུམ་སྟེ། བདག་པས་རིགས་དང་། གཟུགས་དང་། དབང་ཕྱུག་དང་། ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པ་དམན་པ། མཉམ་པ། ལྷག་པའོ། །དེ་དག་ལས་ང་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་སྐྱེ་བས་འགོངས་བའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཏེ། འདིར་བདག་གཞན་བཟློ་བའི་བྱེད་པས་ཆུ་ངན་ལས་འདས་པའི་ལམ་དུ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་དམན་པ་བདག་ཏུ་བཟུང་བ་ལ་བདག་ལ་ཕྱག་དོག་བསྟོམ། མཉམ་པ་བདག་ཏུ་བཟུང་བས་འགྲན་སེམས་དང་། ལྷག་པ་བདག་ཏུ་བཟུང་ལ་ང་རྒྱལ་བྱའོ། །རྣམ་རྟོག་མེད་པ་ནི་ཐེ་ཚོམ་མམ། དམན་པའི་བློ་གསུམ་སྤངས་པའོ། །རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི་ལས། ཕྱག་དོག་སྟོམ་ཀྱི། །འཇིག་རྟེན་ཀྱི་ཚོས་ལ་ཕྱག་དོག་བྱ་བ་འདི་ནི་ཞེས་པ་ལ། འདི་ཞེས་པ་ཐམས་ཅད་རྟེན་རྟེང་པ་གཞན་དུ་བྱས་པ་སྤང་བྱ་ཞེན་པའི་རྟེན་དེ་ཡིན་ལ། བདག་ཅེས་པ་ཐམས་ཅད་སྤང་གྱི་ཡུལ་གསུམ་པོ་བདག་ཏུ་བཟུང་བ་ལ་གཉིན་པོ་མོས་པའི་རྟེན་ཞེས་པ་དེ་ལ་བཟློ་བས། འདིར་ཡང་རྟེན་རྟེང་པ་འདི་ལ་གཞན་གྱིས་བཀུར་སྟེ་བྱེད། རྟེང་པ་འབྲལ། སྣན་པ་སྒྲོགས། བདེ་བ་སྒྲུབ་ལ། དམན་པ་བདག་ལ་མི་བྱ་བ་ཅི་སྟེ་ཞེས་སོ། །ཡོན་ཏན་ལ་ཕྱག་དོག་བྱ་བ། འདི་ནི་ཞེས་པ་ཡོན་ཏན་དང། དབང་ཕྱུག་དང། རྟེང་པ་ཆེ་ལ། བདག་ལ་ཅི་སྟེ་མིན་ཞེས་པའོ། །གང་བས་འདི་དམན་དེ་ཡོད་ཅིང། །གང་

བས་བདག་མཚོག་དེ་ཡང་ཡོད། །ཅེས་པ་འདི། བདག་བས་གང་དམན་འདི་ཡོད་ཅིང་། །དེ་བས་གང་མཚོག་
དེ་ཡང་ཡོད། །ཅེས་བཤད་པ་མཛད་དེ། གཞན་རྒྱུད་བདག་ཏུ་བཟུང་བ་འདི་བས་དམན་པཱའང་ཡོད་ལ།
བདག་རྒྱུད་གཞན་དུ་བྱས་པ་དེ་བས་བཟང་བཱའང་དུ་མ་མཐོང་བས་དེས་བདག་ལ་བརྟས་པར་མི་རིགས་
སོ། །ཁྱོད་བསླབ་པ་ལ་མི་གུས། ལྷ་བ་དང་སྤྱོད་པ་དམན་པས་ཞེ་ན། ཇི་མོངས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱུང་བས་
གློ་བུར་བ་ཡིན་གྱི། རང་དབང་སྟེ་བདག་གི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་མིན་ནོ། །བསྟོ་མས་ནས་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ནི་
ཅི་ནུས་ཞེས་པ་སྟེ། དོན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཡོན་ཏན་དམན་པར་སྟོན་པ་ངན་འགྲོ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་འགྲན་
སེམས་བསྟོ་མ་པ་ལ་བཞི་ལས། བསྟེན་བཀུར་ལ་འགྲན་པ་ནི། བདག་དང་ཞེས་པ་རྟེད་གྲགས་ལ་སོགས་པ་
དུ་མས་རང་གི་རྟེན་གསར་པ་ལྟག་ལ། རྟེད་པ་གཞན་དེ་དམན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཅོད་པཎྜིཏ་འབད་པ་ཆེར་
སྤྱད་པས་དེའི་ཡང་བདག་གིར་བསྟུན་པའོ། །ཅི་ནས་ཞེས་ཡོན་ཏན་ལ་འགྲན་པ་དང་། བདག་ནི་ཞེས་པས་
ལེགས་པའི་རྣམ་གྲངས་ལ་འགྲན་པའོ། །གཉིད་པ་ལ་སྤྱར་བ་ལ་དགའ་བར་བྱ་བ་འདི་ནི་མ་རྟོགས་ཞེས་པ་
དང་། དེའི་ཚུལ་མིན་དེས་བདག་གི་ཡོན་ཏན་གསལ་བའོ། །གསུམ་པ་ང་རྒྱལ་བསྐོམ་པ་ལ་བཞི་ལས། ཇི་ན
མོངས་ཞེས་པས་བསྐོམ་པའི་རྣམ་པའོ། །བསྐོམས་པའི་ལེགས་པ་དེ་ལྟར་ཞེས་ཏེ། བདག་གི་བསྟན་པ
གཞན་གྱིས་བརྗོད་པའི་སྒྲས་ཡིད་བདེ་བ་ཐོབ་པས་བདེ་སྐྱིད་དོ། །བསྐོམ་ནས་བརྟེན་པའི་ཚུལ་ཅི་སྟེ་ཞེས་པ
རྟེན་སྡ་མ་དམན་པ་དེས་ཕྱི་མ་བཟང་བ་དེའི་བྱ་བ་བསྐྱེད་ཏུ་འཇུག་པ་སྟེ། དེའི་རྟེད་པ་བདག་གིར་བྱ་ཞིང
བདག་གི་གཉིད་པ་དེ་ལ་སྤྱར་བའོ། །འདི་ལ་དགེ་ལ་ལར། འདི་ལ་བདག་གི་རྟེད་པ་དག །ཇི་ལས་ཀྱིས་ཟློས
པར་གྱུར་ཀྱང་ནི། །ང་ཡི་ལས་ནི་བྱེད་ཅེ་ན། །འདི་ལ་འཚོ་བ་ཅམ་ཞིག་ཟྱིན། །ཞེས་འདོན་ཏེ། །ང་རྒྱལ་དང
བྲལ་བའི་ཉེས་པ་ནི། འདི་ཡིས་ཞེས་པས། དམན་པ་འདི་ཡིས་བདག་ཉིད་ལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གཉིད་པ་དུ
མ་བྱས་པས་སོ། །དེས་ན་དམན་པ་བདག་ཏུ་བཟུང་ནས་བདག་ལ་ཕྱག་དོག་བསྐོམས་པས་བཟློག་པའི་ང
རྒྱལ་སྤོང་བ་དང་། མཉམ་པ་བདག་ཏུ་བཟུང་ནས་འགྲན་སེམས་བསྐོམས་པས་དེ་ཉིད་སྤོང་བ་དང་། མཐོན་པོ
བདག་ཏུ་བཟུང་ནས་བདག་ལ་ང་རྒྱལ་བསྐོམས་པས་བཟློག་པའི་ཕྱག་དོག་ལྟོག་ལ། དེ་དག་ལོག་པས

རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འཕེལ་སྟེ། དབལ་ལྷན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས། །མཐོ་ལ་ཐུག་དོག་མི་མཛད་ཅིང། །དམའ་ལ་རྒན་ཆེན་མི་མཛད་ལ། །མཉམ་ལ་འབྲན་པ་མ་མཆིས་པས། །ཁྱོད་ནི་འཇིག་རྟེན་གཙོ་བོར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་དེ་དག་གི་ཕན་ཡོན་ཡིད་ལ་བྱ་བ་ལ་གསུམ་ལས། མི་སྣོམ་པ་སྟང་པ་ཡིད་ཁྱོད་ཅེས་པའོ། །ཕན་ཡོན་གྱི་ཤེས་བྱེད་དེ་ལྟར་ཏེ། གཞན་དོན་ལས་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ས་མས་ཅན་མང་དོན་རྣག་ཏུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་རབ་བྱེད་ཕྱིར། །བསོད་ནམས་ཕུང་ཆེན་སྲིད་གསུམ་བླ་མའི་སྲིད་པའི་བདེ་བ་དང། །སྡུག་བསྔལ་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་རབ་ཞི་བློ་མཆོག་བདེ་བ་དང། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཕན་ཡོན་གྱི་རང་བཞིན་གལ་ཏེ་ཞེས་པ། ཐོན་བདག་གཞན་བརྗེ་བ་འདི་སྤྱད་ན་ངས་པར་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་ཏེ། ནམ་འགྲེལ་ལས། མ་ཚང་མེད་རྒྱ་དེ་ལ་ནི། །འབྲས་བུ་གང་གིས་ཟློག་པར་བྱེད། །ཅེས་སོ། །མཇུག་རྗེས་སུ་གདམས་པ། ཅི་བདག་ཉིད་གཞན་ལ་གཏད་བྱ་ཞིང་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟར་འཕད་དེ། རྒྱུད་ཐ་དད་ལ་བདག་གི་བློ་མི་འཇུག་གོ་ཞེ་ན། འཕད་པའི་དཔེ་དེ་བས་ཞེས་རྩ་བ་བཞིའོ། །གསུམ་པ་བསྟོམ་པའི་སྟོར་བ་རྗེས་སུ་བསྟྲན་པ་ལ། སྟོར་བ་བསྟྲན་པའི་ཚུལ་དང། སྟོར་བ་ལ་ས་མས་དབང་དུ་བྱ་བ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ་བྱུག་ལས། ཐུན་བསལ་ལས། གཞན་གྱི་ཞེས་པའོ། །གཞན་བདེ་བ་ལ་སྟོར་བ་བདག་ཏུ་ཅིས་ཅེས་དང། བདག་ནི་ཞེས་ཉེས་པ་ཅད་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང། ཞི་ལ་ཞི་ལ་ཐ་ཆད་ལ་ཁ་ལ་ཀུན་ལ་ཐུ་ལ་ཀ་ལ་ཁ་ལ་ཀ་ལ། ཐ་ལ་ཐ་ལ་ཁ་ལ་ཀ་ལ། ཁ་ལ་ཁ་ལ་ཀ་ལ། ཀ་ལ་ཀ་ལ། ཁ་ལ་ཁ་ལ། ཁ་ལ། ཀ་ལ། ཁ་ལ། ཀ་ལ། ཁ་ལ། ཀ

ཡིན་ལ། འདི་ནི་བདག་གཞན་བརྟེ་བ་དང་། བརྟེས་ནས་བསམ་སྦྱོར་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་དེ་ལས་
འདས་ཏེ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་བྱེད་ན་ཚར་གཅོད་དོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་རང་ཆེད་དུ་སྦྱོར་བའི་ཉེས་པ་ལ་ལྟ་ལས།
རང་དོན་ལ་སྦྱོར་བའི་ཉེས་པ་དྲན་པར་བྱ་བ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཞེས་པ་བདག་འཛིན་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁོ་བ་ངན་འགྲོ་གནས་
གསུམ་ལ་སྒྲུར་བས་ན་དེར་བརྟགས་པའི་དུས་དེ་ཚེ་རབས་གཞན་སྤྱ་མ་ཡིན་པས་དེང་སང་གི་བར་དུ་
འཁྱམས་ལ། གང་དུ་འགྲོ་བ་ལྟ་སྟེ་ད་དུང་འཁྱམ་མོ། །དེའི་དབང་དུ་མི་གཏང་བའི་བསམ་པ། ཁྱོད་ཀྱི་ཏེགས་
ཞེས་ཙ་བ་ལྟའོ། །བདག་འཛིན་གྱི་ཉེས་པ་གལ་ཏེ་ཞེས་ཙ་བ་དྲུག་གོ། །དེས་ན་སྐང་བར་གདམས་པ་ད་ནི་ཞེས་
སོ། །གཞན་དོན་ལ་གཅེས་སྐྱས་སུ་བྱ་བ་དེ་སྟེ་ཞེས་པ། གཞན་བསྟུང་བ་ཉིད་བདག་བསྟུང་བར་འགྱུར་
བའོ། །གསུམ་པ་ལུས་ཀྱི་ཉེས་པ་བརྒྱད་ནས་དགེ་བ་ལ་སྦྱར་བ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་གསུམ་རྗེ་ལྟར་ཞེས་
པ་ནས་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་དྲུག་གོ། །བཞི་པ་རྟོངས་པའི་རྣམ་པར་ཡིད་ལ་བྱ་བ་ལ་བཞི་ལས། ལེགས་ཉེས་ལ་
རྟོངས་པ་དང་། བསྟོད་སྨད་ལ་རྟོངས་པ་གཉིས་ལུས་ཀྱི་ཞེས་དང་། གང་ཞིག་སྨོད་པས་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་
རྩོད་པ་སྤོང་བ་ནི། གལ་ཏེ་ལུས་དེ་ལྟར་མོད། དེ་བདག་གིར་བྱེད་པ་པོ་སེམས་ལ་ཡོད་པས། དེ་དགའ་བའི་
ཆེད་དུ་ལུས་ལ་བསྟོད་སོགས་འདོད་པ་གང་ཞིག་ཅེས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཞེས་པས། དེ་ལྟར་ན་གཞན་ཀྱི་
ལུས་ལ་བསྟོད་པ་ལ་ཡང་དགའ་བར་རིགས་ཏེ། དེའི་སེམས་དེ་འདོད་པས་སོ་ཞེས་པས་ལན་ནོ། །བཞི་པ་
དགོས་པ་ལ་སྦྱར་བ་ནི། དེ་བས་ཞེས་པ། དེ་གཞན་དོན་དུ་རྒྱ་ཡིན་པས་ཁྱར་ཀྱི་དོན་དུ་བཞོན་པ་ལྟར་གཟུང་
བར་བྱའོ། །གསུམ་པ་རྟེས་སུ་གདམས་པ་ལ། མི་མཐུན་པ་སྤང་བ་དེ་བས་ཞེས་པའོ། །མཐུན་པའི་ཚོགས་
བསྟེན་པ། རྒྱལ་སྲས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་རྣམས་ལྟར། །རིགས་པའི་བསྟན་བ་ཅན་ཀྱི་གཟུགས་ཏེ། གཉེན་པོ་ལ་མ་ཞུམ་
པར་བྱ་བའོ། །དོན་གསུམ་པ་རྟེས་སུ་གདམས་པ་ནི། དེ་བས་བསྟྲིན་པ་བསལ་ཞེས་པའོ། །ལེ་ཏུ་བརྒྱད་
པའོ།། ❀ །།ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྦྱོ་དོན། གཞུང་དོན་གཉིས་ལས། སྔ་མ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་
བོ། དབྱེ་བ། འབྲས་བུ་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་འབྱེད་པའི་བློ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་
བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་པས། ཡུམ་ལས། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོངས་ཤེས་

ནས། །ཞེས་དང། འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་དང་དཀར་ནག་ཚོས། །ཤེས་རབ་རྣམ་པར་བཤིག་ནས་རྒྱལ་
ཅམ་མི་དམིགས་ཚེ། །འཇིག་རྟེན་དག་ནས་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་གྱངས་འགྲོ། །ཞེས་དང། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས།
ཤེས་བྱ་ཡང་དག་རབ་རྣམ་འབྱེད། །ཅེས་སོ། །དེ་ལྟ་བུ་དེ་སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས་མཚན་ཉིད་པ་དེ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་ཡོད་པར་བཤད་ལ། སྟོབ་དཔོན་ཤཱཀྱ་པས། རྣ་རྟེ་ལྟ་བུ་ནས། བི་མ་ལ་མི་ཏྲས་སོ་སོ་སྐྱེ་
བོ་ལའང། རྒྱལ་སྲས་ཐོགས་མེད་ས་དང་པོ་ནས་ཡོད་པར་བཞེད་ཅེས་གསུངས་སོ། །དབྱེ་ན་རྟེན་གྱི་སྐོ་ནས་
དང། ངོ་བོ་དང། རྟོགས་ཚུལ་གྱི་སྐོ་ནས་དང་གསུམ་མོ། །དང་པོ་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བེ་དག་ལ་ཡོད་དེ་རྣམ་
གསུམ། །ཞེས་པས། འཇིག་རྟེན་པའི། འདས་པ་དམན་པ་ཉན་རང་གི། །མཚོག་གི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
འོ། །གཉིས་པ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ལས་བྱུང་བ་གསུམ་སྟེ། ཐོས་སོགས་ལས་བྱུང་བློ་རྣམས་ནི། །མིང་
དང་གཉིས་ཀ་དོན་ཡུལ་ཅན། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་ཇི་སྟེད་པ་དང། ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པ་གཉིས་སོ། །འབྲས་
བུ་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པ་དང། ཁམས་གསུམ་ལས་འདའ་བ་སྟེ། འཕགས་མ་ལས། ཤེས་
རབ་ཀྱིས་ནི་ཚོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོངས་ཤེས་ནས། །ཁམས་གསུམ་མ་ལུས་པ་ལས་ཡང་དག་འདའ་བར་
འགྱུར། །ཞེས་དང། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱམས་པས། ཤེས་རབ་ལས་གཞན་སྒྲིབ་པ་ནི། །སྲོང་རྒྱ་གཞན་མེད་
ཅེས་དང། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཤིན་ཏུ་གྲོལ། །ཞེས་བཤད་དེ། དེའང་འཇིག་རྟེན་པའི་དང། འདས་པའི་
གཉིས་ཀྱིས། ཉོན་མོངས་པ་མངོན་འགྱུར་དང། ས་བོན་དང། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོའོ། །གཞུང་གི་
དོན་ལ། འཚང་པ་པོ་དག་ཤེས་རབ་གཅོ་བོར་བསྟན་པ། དེའི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཤེས་པ་ཡིན་པ། སྟོང་པ་
ཉིད་བསྒོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ། དངོས་པོར་འཛིན་པ་དགག་པ། སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པའི་འབྲས་བུ་དང་ལྡན་
མཛད་ནས། ཡན་ལག་འདི་ཞེས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་གིས་དོན་དང་པོ་དང། གཉིས་པ་ལ་ཡུལ་སྟོང་པར་
བསྟན་པ་དང། ཡུལ་ཅན་ལམ་དུ་བསྟན་པ་གཉིས། སྔ་མ་ལ་གསུམ་ལས། ཀུན་རྫོབ་དང་ནི་ཞེས་ཚིགས་
བཅད་བཞིས་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་གཞག་པ། གཟུགས་སོགས་ཞེས་ཚིགས་བཅད་ཕྱིད
དང་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྟོང་ཅན་གྱི་གནོད་པ་སྤང་བ་དང། གང་ཚེ་ཞེས་པ་ནས། དགོས་པ་ཅི་ཞིག

ཡོད་ཅེས་པའི་བར་གྱིས་དོན་དམ་པའི་སྒོ་ཅན་གྱི་གནོད་པ་སྤང་བའོ། །གཉིས་པ་ཡུལ་ཅན་ལམ་དུ་བསྒྲུབ་པ། སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་ཞེས་པ་ནས། ཟུ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས། སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས་ལས། སོ་དང་སྒྲ་ཞེས་པ་ནས། བདག་མེད་བསྒོམ་པ་མཚོག་ཡིན་ནོའི་བར་གྱིས། གང་ཟག་གི་བདག་དང། ལུས་ནི་ཞེས་པ་ནས། དེ་ལ་མྱ་ངན་འདས་པར་བརྗོད། །ཅེས་པའི་བར་གྱིས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས་གང་གི་ལྟར་ན་ཞེས་པ་ནས། དེ་ཉིད་དུ་ན་ཁྱད་པར་མེད། །ཅེས་པའི་བར་གྱིས་དངོས་པོར་འཇོག་པ་དགག་པ་དང། དེ་ལྟར་སྟོང་པའི་དངོས་ཞེས་པ་མན་ཚད་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པའི་འབྲས་བུ་དང། ལེའུ་ཐ་མས་བསྒྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་པར་འགྲུབ་པའོ་ཞེས་སོ། །བདག་གི་བློ་མ་ཚོས་ཀྱི་སྒྲུན་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་དེ་རྟོམ་པ་པོའི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པར་གཟིགས་ཏེ། དེ་ཡང་གཞན་གྱིས་བཤད་པའི་ཤེས་རབ་གཅོ་པོར་བསྟན་པ་ཞེས་པ་འདི་མཚམས་སྦྱོར་ལ་འཇུག་ཡིན་ཏེ། སྒོབ་དཔོན་འདིས་ལེའུ་སྔ་མ་ཐམས་ཅད་ལ་མཚམས་སྦྱོར་གསུངས་ལ། ལེའུ་དང་པོའི་ཐོག་མར་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་བསྟན་ནས། དེ་ལྟས་དགེ་བ་ཉམ་ཆུང་ཉིད་ལ་རྟག །སྟོག་པ་སྟོབས་ཆེན་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པ། །དེ་ནི་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་མིན་པ། ।དགེ་གཞན་གང་གིས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་འགྱུར། ।ཞེས་མཚམས་སྦྱར་ནས། ལེའུ་དང་པོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་བསྟན་ནས། ལེའུ་གཉིས་པར། རིན་ཆེན་སེམས་དེ་གཟུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ।ཞེས་འབྲེལ། དེ་ནས་ལེའུ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པས་སེམས་བསྐྱེད་ནས། ལེའུ་བཞི་པར། རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱིས་དེ་ལྟ་བུར། ।བྱང་ཆུབ་སེམས་རབ་བརྟན་བཟུང་ནས། ।ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བགོ་ཡོད་དང། དེའི་བསླབ་ཚུལ་ལེའུ་ལྔ་པར། བསླབ་པ་བསྡུང་བར་འདོད་པ་ཡིས། ।རབ་ཏུ་བསྟོམས་ཏེ་སེམས་བསྡུང་ཞེས་དང། སེམས་བསྡུང་ཚུལ་དེ་ཉིད་ལས། སེམས་བསྡུང་འདོད་པ་རྣམས་ལ་ནི། ।དྲན་པ་དང་ནི་ཤེས་བཞིན་དག ।སྲོག་ལ་བབས་ཀྱང་སྡུང་ཞིག་ཅེས། ।བདག་ནི་དེ་སྐད་འདོམས་པར་བྱེད། ।ཅེས་གསུངས་ལ། དེ་ལྟར་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱིས་སེམས་བསྡུང་བ། དང་པོར་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྤང་དགོས་པས། དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ལེའུ་དྲུག་པར། བསྐལ་པ་སྟོང་དུ་བསགས་པ་ཡི། ।ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། དེ་ལྟར་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྤངས་ནས། མཐུན་

པའི་ཕྱོགས་ལ་སྦྱོ་བ་དགོས་པས་ལེ་ཏུ་བདུན་པར། དེ་ལྟར་བཟོད་པས་བཙོན་འགྱུས་རྩོམ། །ཞེས་འབྱུང་
ངོ་། །དེ་ལྟར་དགེ་བ་ལ་སྦྱོ་བ་དེས་གཞན་པོས་སེམས་ལས་སྲུ་རྩང་བར་བྱ་དགོས་པས། ལེ་ཏུ་བརྒྱད་པར།
དེ་ལྟར་བཙོན་འགྱུས་བསྒྲེད་ནས་ནི། །ཡིད་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་གཞག། །ཅེས་སོ། །དེའང་ལྷག་མཐོང་དང་ལྡན་
དགོས་པས། ཞེ་གནས་རབ་ཏུ་ལྡན་པའི་ལྷག་མཐོང་ཞེས་རྒྱ་བ་བཞི་གསུངས་སོ། །དེས་ན་དྲན་པ་དང་ཤེས་
བཞིན་ལ་བརྟེན་ཏེ་བསླབ་པ་བསྲུང་བ་འབྱུང་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཟོད་པ། དེ་ལས་བཙོན་འགྱུས། དེ་ལས་
ཞེ་གནས། དེ་ལས་ལྷག་མཐོང་འབྱུང་བས་ན། ཡན་ལག་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི། །ཐུབ་པས་ཤེས་རབ་དོན་
དུ་གསུངས། །ཞེས་པ་ལེ་ཏུའི་འཇྲེལ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེའི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཤེས་པ་ཡིན་ལ།
གཟུགས་སོགས་ཞེས་དང་། གང་ཚེ་ཞེས་པས་ཀུན་རྫོབ་དང་། དོན་དམ་པའི་སྒོ་ཅན་གྱི་རྩོད་སྤང་ཞེས་
པའང་། དབུ་མ་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་པ་ལ་ཟེར་ན་ཕྱི་མཚང་དེར་འགྱུར་ལ། དངོས་པོར་སྣ་བས་ཀུན་རྫོབ་
ཏུ་འདོད་ན་ཅི་ཞིག་རྩོད། ཡང་དོན་དམ་གྱི་སྒོ་ཅན་ཞེས་པ་དངོས་པོར་སྣ་བ་ལ་ཟེར་ན་སྔ་མཚང་དེར་འགྱུར་
ལ། དབུ་མ་པ་ལྟར་ན་རྒྱས་མ་གྲུབ་བོ། །དེས་ན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཞེས་བརྗོད་ན་དངོས་པོར་སྣ་བ་དང་། དོན་དམ
ཀྱི་ཞེས་བརྗོད་ན་དབུ་མ་པ་ལ་མ་གྲུབ་པས། སྔ་མ་ཉན་ཐོས་དང་། ཕྱི་མ་སེམས་ཙམ་གྱི་རྩོད་སྤང་ངོ་ཞེས
གསུངས་ངོ་། །གསུམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་བསྟོམ་པའི་ཚུལ་ལ། ཏན་པ་ཉེར་གཞག་བཞི་ལ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་དུ
འཚད་པ་རྩོམ་པ་པོའི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བསླབ་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས། ཏན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ
བཞི་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །དེ་ལྟར་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པར་བསྟན་ནས་ཞེས་གསུངས་ལ། བདེན་པ་གཉིས
ཀྱིས་ཤེས་བྱ་སྤྱི་འི་གནས་ལུགས་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་དེ་ལ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་གསུངས་ལ། སྟོང་པ་ཉིད
བསྟོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་དང་། དངོས་པོར་འཛིན་པ་དགག་པ་གཉིས་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ
བསྟན་པ་ཞེས་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས་བཤད་དོ། །དེས་ན་ཡུལ་ཅན་ལམ་དུ་བསླབ་པ་ཡན་ཆད་ཚོས་ཀྱི
བདག་མེད། ཁམས་བྱུག་བདག་མེད་མན་ཆད་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་དེ་དག་དང་
མཛོད་ལས་ཀྱང་། རྒྱུན་ལ་གང་ཟག་ཅེས་བྱ་སྟེ། །མཚན་ཉིད་འཛིན་ལ་ཚོས་ཞེས་བྱ། །ཞེས་བཤད་པས

སོ། །ཡང་གང་གིས་ལྟར་ན་འདི་གཉིས་བདེན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་དངོས་པོར་འཛིན་པ་དགག་པ་ཞེས་
སྟོ་བཤད་གོང་འོག་གཞན་རྣམས་དངོས་འཛིན་དགག་པ་ཡིན་ན་དེ་ཁོ་ན་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་བརྗོད། མ་ཡིན་ན་དེ་
དག་དངོས་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་སྟོང་པའི་ཞེས་པ་ནས། སྟོང་ཉིད་བསྟོམ་པའི་འབྲས་
བུའོ་ཞེས་པཤད་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ལས་འབྲས་བུར་མི་འཐད་དེ། དེ་ནི་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་
པའོ་ཞེས་པ་བདག་གི་བློ་མ་གསུང་བོ། །ཡང་བཅོ་ཝོ་ཙ་ན་རཏྣ་ཏས། ཤེས་བྱ་ལས་སྤང་ཞེས་པ་ནས་ཚ་བ་དྲུག་
གིས། སེམས་དང་ཚོས་ཏན་པ་ཉིར་གཞག་ཐུན་མོང་དུ་བསྟན། དེ་ལྟར་ཚོས་རྣམས་ཞེས་ཚ་བ་གཉིས་ཀྱིས་
ཚོས་ཏན་པ་ཉིར་གཞག་སྟེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་སྒྲུ་བ་མེད་པ་སྟོང་བསྟན། གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་དེ་
ལ་རྟོད་པ་སྤང་བ་དང་། གང་གི་ལྟར་ན་ཞེས་པ་ནས། ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་པའི་
སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པ་དང་། རེ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེ་ཉིད་དུ་ན་ཁྱད་པར་མེད། །ཅེས་བྱ་བའི་བར་
ཚོས་ཏན་པ་ཉིར་གཞག་ཏུ་བཤད་ཅོའོ། །ཡང་ནག་པོ་ཞབས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཚོས་རྣམས་ཞེས་པ་ནས་ཚོས་ཏན་
པ་ཉིར་གཞག་ཏུ་བཤད་དེ། འདི་ཁོ་ན་གཞུང་ལ་ཞུགས་ཞེས་གསུང་བོ། །དེ་ནི་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཉིད་ཀྱི་
བཞེད་ཚུལ་དེ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དོན་གསུམ་གྱི། མཚན་སྦྱར་བའི་ཚུལ་གྱིས་བརྗོད་བྱའི་ངོ་བོ་
བསྟན་པ་ནི། ཡན་ལག་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི། །ཐུབ་པས་ཤེས་རབ་དེ་ཉོགས་པའི་དོན་དུ་གསུངས་
སོ། །སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་ལྷ་པོ་ཡན་ལག་སྟེ། པ་རི་ཀ་ཏ་ཞེས་པ། ཆར་ཤས་སམ། བསྟོགས་པཙམ། ཉེ་འཁོར་
རམ། ཁྱོགས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟ་མོད། འདས་པ་ལ་འདིའི་སྒྲ་མི་འཇུག་ཅེ་ན། སོ་སོར་ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་ཕ
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལྟའི་སྟེ་ལེགས་པར་བསྟོམ་པ་ཡོད་པས་སྒྲ་དེ་མི་འགལ་ལོ། །དེ་དག་ལས་ལུས་དང་ཡན་ལག
ཏུ་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། ཐུབ་པས་གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས། རབ་འབྱོར་འཁོར་ལོས་སྒྲུབ
བའི་རྒྱལ་པོའི་འཁོར་ལ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་ལ། དེ་ཉིད། འཁོར་ལོས
སྒྲུབ་རྒྱལ་ལམ་གང་ནས་ནི་རྟག་འགྱོ་བ། ।ལམ་དེ་ཉིད་ནས་རིན་ཆེན་བདུན་དང་དགུང་ཚོགས་ཀུན། ।གང
ནས་རྒྱལ་བའི་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་འདི་འགྱོ ।དེ་ཉིད་ནས་ནི་སངས་རྒྱས་ཚོས་ཀུན་འགྱོ་བར

འགྲུར། །ཞེས་དང་། ཤར་རོལ་ཕྱིན་ལྔ་བྱང་ཆུབ་ཡོན་ཏན་རྣམ་པ། །དེ་ཀུན་ཤེས་རབ་ཤར་རོལ་ཕྱིན་པ་མཚོག་
ལས་འབྱུང་། །ཞེས་དང་། སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པའི་སྟོན་དུ་འགྱོ་བཤེས་རབ་སྟེ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་དང་། ཡང་
ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་མ་ཟིན་པའི་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་།
དགེ་སློང་ལ་ལོངས་པའི་དགེ་ཡིས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྟོང་ཉིད་ལྟ་དང་དེ་འགལ་ཕྱིར། །དེ་ལས་བྱང་
བའི་ཉེས་ཀུན་དང་། །འགལ་བ་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་རང་དང་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་
དག །ཞི་བར་འདོད་པས་ཤེས་རབ་བསྟེད། །ཅེས་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བྱམས་སོགས་རྟོངས་དང་མི་འགལ་
ཕྱིར། །ཉེས་ཀུན་ཤིན་ཏུ་ཚར་གཅོད་མིན། །སྟོང་ཉིད་ལྟ་དང་དེ་འགལ་ཕྱིར། །དེ་ལས་བྱང་བ་ཉེས་ཀུན་
དང་། །འགལ་བ་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དེ་རྟོགས་པ་ལ་ཚོགས་གཉིས་དགོས་ཏེ། སྡུད་པར། རྡོ་
སྲེད་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པ། །དེ་སྲེད་སྟོང་ཉིད་དམ་པ་དེ་ནི་འཕོ་བ་མེ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་
ལ། དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། ས་ངས་རྒྱས་སྨས་དང་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་ལྟ་རྣམས་དང་། །འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་བདེ་
སྐྱེད་ཚོས་རྣམས་རྡོ་སྲེད་པ། །དེ་ཀུན་ཤེས་རབ་ཤར་རོལ་ཕྱིན་པ་མཚོག་ལས་བྱང་། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ཞི་བར་
བྱ་བ་དེའི་ངོ་བོ་ནི། རྒྱུ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་འབྲས་བུ་ལུས་སེམས་གདུང་བར་
བྱེད་པ་སྟེ། སྲིག་པས་ལུས་དང་སེམས་ལ་གནོད། །ཅེས་སོ། །དབྱེ་ན་གསུམ་མམ་བརྒྱད་དེ། དེ་དག་གི་རྒྱུ་
ཡང་རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཉེས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དག །འཇིག་ཚོགས་ལྟ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན། །དེ་མ་རིག་
ཞེས་དང་། གཏི་མུག་གཉིས་པའི་རྒྱུ་བ་ཞེས་དང་། བདག་ཡོད་ནས་ནི་གཞན་དུ་ཤེས། །བདག་གཞན་ཆ་ལ་
འཛིན་དང་སྡང་། །དེ་དག་དང་ནི་ཡོངས་འབྲེལ་ལས། ཉེས་ཀུན་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ལ།
འདིར་ཡང་བདག་འཛིན་རྒྱུར་གསུངས་པས། དེའི་གཉེན་པོ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་རྒྱུ་འབྲས་
སོ། །འོ་ན་རྣམ་པ་ལྔ་པོ་དོན་མེད་དམ་ཞེ་ན། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། སྟོན་ཐོག་འདོད་པས་ཞིང་ལས་ལ་འཇུག
པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཤེས་རབ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་སྒྲུབ་པས་མངོན་པར་ཞེན་པ་མི་སྐྱེ། དེས་ཉོན་མོངས་པ་
མི་འབྱུང་། དེས་ལས་མི་སོག དེས་སྡུག་བསྔལ་ལྟོག་སྟེ། དུ་བ་སྲོང་པ་ལ་མེ་བཞིན་ནོ། །རྣམ་འགྲེལ་ལས།

སྟོང་ཉིད་ལྟ་བས་གྲོལ་བར་འགྱུར། །བསྟོམ་པ་ལྟག་མ་དེ་དོན་ཡིན། །ཞེས་དང་། དེ་ཕྱིར་གྲོལ་འདོད་ཐོག་མེད་
པའི། །རྒྱུ་ཅན་རིགས་མཐུན་ས་བོན་ལས། །བྱང་བ་འཇིག་ཚོགས་ལྟ་བདག །ཙ་བ་ཉིད་ནས་འབྱུང་བར་
གྱིས། །ཞེས་སོ། །དོན་དངོས་ལ་གསུམ། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མདོར་
བསྟན། བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་འགག་དང་བྲལ་བར་བསྟན་པའི་
སྒོ་ནས་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། འཇིག་རྟེན་མཁྱེན་པས་གཞན་ལས་མ་གསན་པར། ཁྱོད་
ཀྱིས་མཁྱེན་ནས་གཞན་ལ་བསྟན་མཛོད་པ། །གང་ཞིག་ཀུན་རྫོབ་གཞན་ནི་དོན་དམ་སྟེ། །བདེན་པ་གསུམ་པ་
གཞན་འགའ་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་དང་། དབུ་མ་ཙ་བ་ལས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་
པ། །བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་བརྟེན། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པས། འདི་གཏན་ལ་
དབབ་པ་ལ་གཉིས་ལས། སྤྱི་འི་དོན་ཐུང་ཟད་བརྗོད་ན། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ། སྒྲ་དོན་ནམ་
མཚན་ཉིད། དེའི་རྟེན་མཚན་གཞི་དབྱུད་པ་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ལ། དབྱེ་བའི་གཞི། དབྱེ་དོན། གྲངས་ངེས་
གསུམ་ལས། སྤ་མ་ལ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དག་དེ་གཉིས་ལ་དབྱེ་གཞི་མེད་དེ། ཤེས་བྱ་དང་དེ་མ་ཡིན་དུ་
འབྱེད་པ་ལ་ཤེས་བྱར་གྱུར་པས་དེ་མ་ཡིན་ཁེགས་པ་ལྟར། ཐོ་དང་ཐོ་འི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་དབྱུད་མི་
བཟོད་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གྱུར་པས། དེ་ལ་གཅིག་ཥོས་ཁེགས་པས་གཉིས་སུ་བྱེད་ཀྱི། གཅིག་ལས་གཉིས་སུ་
དབྱེ་བ་མེད་དེ། ཡོད་ན་དོན་དམ་དེ་ཐོ་ཡུལ་དུ་གྱུར་པར་འགྱུར་ཟེར་བ་ལྟར་ན། གཞི་མ་གྱུར་པས་དོན་མི་
འཐད་ཅིང་། ལུང་དང་ཡང་འགལ་ལོ། །དེས་ན་ཥེས་བྱ་ཙམ་པོ་དེ། ཡབ་སྲས་མཉལ་བ་ལས་ཥེས་པར་བྱ་བ་
ཡང་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པ་འདིར་ཟད་དོ་ཞེས་དང་། དབྱུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། དངོས་ཚོགས་ཡང་དག
ལོག་པར་མཐོང་བ་ལས། །དངོས་ཀྱེད་ངོ་བོ་གཉིས་ནི་འཇོན་མི་འགྱུར། །ཡང་དག་མཐོང་ཡུལ་གང་ཡིན་དེ
ཉིད་དེ། །མཐོང་བ་བརྫུན་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་འདོད། །ཞེས་དང་། སྟོང་ཉིད་ཁོ་ན་ཀུན་རྫོབས་ཞེས་པས།
ཥེས་བྱ་ཙམ་པོ་ཉིད་རིགས་པས་དབྱུད་ན་ཅིར་ཡང་མ་གྱུར་པ་དོན་དམ། མ་སྐྱེས་པ་ལ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ
ཀུན་རྫོབ་སྟེ། དོན་དམ་བློ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན། །ཞེས་པ་ཇོག་བཅས་ཀྱི་བློ་ལ་དགོངས་ཏེ། འདི་ལྟར་མི་བསྟུ

བའི་མཚོག་སྒྲ་ངན་ལས་འདའ་བ་འདི་ནི་བདེན་པའི་མཚོག་གཅིག་བྱ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་གཉིས་ཏོ་
བོ་གཅིག་གམ། ཐ་དད་དམ། ཏོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་ཡིན་ཞེ་ན། སྔ་མ་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། ཀུན་
རྫོབ་མཐོང་བ་ན་བདེན་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་བ། དོན་དམ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པར་འགྱུར་བ། ཀུན་
རྫོབ་ལྟར་དོན་དམ་སྟྲིན་པའི་དམིགས་པར་ཐལ་བ། ཀུན་རྫོབ་ལྟར་དོན་དམ་ཡང་མཐོང་ཐོས་ལས་གཞན་དུ་
བཙལ་མི་དགོས་པར་ཐལ་བ་བཞིའོ། །ཐ་དད་ན་ཚོས་ཅན་དང་ཚོས་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་དམ་རྟོགས་
པས་མཚན་མ་ཟེལ་གྱིས་མི་གཏོད་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་ཡང་དག་པ་མ་གྲུབ་པ་ཙམ་དོན་དམ་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་བྱང་དུས་གཅིག་པར་ཐལ་བ་སྟེ་བཞི་གསུངས་པ་ལ། འདི་གཉིས་
མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཐ་མི་དད་པའམ། དངོས་པོ་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་ལ་དགོངས་ཞེས་བྱག་གོ། །གསུམ་པ་ལྟར་ན་
དོན་དམ་ལ་ཏོ་བོ་ཞིག་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན། རྟོ་རྟེ་གཅོད་པ་ལས། ཚོས་གང་ཞིག་མངོན་པར་
རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་དེ་ལ་བདེན་པ་ཡང་མེད། བརྫུན་པའང་མེད་ཅེས་བཤད་དོ། །དེས་ན་རྣམ་གྲངས་
ཀྱི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་གཉིས། ཚོས་ཅན་དང་ཚོས་ཉིད་དམ། གཅིག་པ་བཀག་ཙམ་སྟེ།
དགོངས་འགྲེལ་ལས། འདུ་བྱེད་ཁམས་དང་དོན་དམ་མཚན་ཉིད་དག །གཅིག་དང་ཐ་དད་བྱལ་བའི་མཚན་
ཉིད་དེ། །གཅིག་དང་ཐ་དད་ཉིད་དུ་གང་རྟོག་པ། །དེ་དག་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་བཞུགས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་སྐྱ
ཥཱ་དུ་སྣང་བ་དང་། དེས་སྟོང་པ་གཉིས་ཏོ་བོ་གཅིག་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ། ཐ་དད་པཉྩ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྣང་དུས་
ཉིད་ན་སྟོང་ལ། དེ་ཉིད་སྣང་བ་ལྟར་འཐུལ་མ་འཐུལ་གཉིས་ཀྱང་སྟེ། ཡུམ་ལས། གཟུགས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་གང
ལགས་པ་དེ་གཟུགས་མ་ལགས། གཟུགས་ལས་ཀུད་ན་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་མ་མཆིས་ཏེ། གཟུགས་ཉིད་སྟོང
པ་ཉིད་ཏོ་ཞེས་དང་། ས་མས་འགྲེལ་ལས། ཀུན་རྫོབ་ལས་ནི་ལོག་ཤེག་ན། །དོན་དམ་ཉེ་བར་མི་དམིགས
སོ། །ཀུན་རྫོབ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། །ཅེས་སོ། །རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་པ་ནི། དོན་དམ་བློ་ཡི
སྟོད་ཡུལ་མིན། །ཞེས་དང་། འཇམ་དཔལ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཚད་མར་བྱས་ན་བདེན་པ་ཡང་མེད། བརྫུན་པ
ཡང་མེད་ཅེས་དང་། ཐོག་དགོན་ཀ་མ་ལ་ཤ་ལས། དངོས་པོ་ཁོ་ན་ལ་དེ་ཉིད་དང་གཞན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ

སྲིད་ལ། དོན་དམ་པ་སྟོང་ཉིད་མཚན་ཉིད་དངོས་པོར་གྱུར་པ་མེད་པས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་པས། དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་སྟེ། བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལྟོག་པ་སྟེ། །སེམས་ཀྱི་སྟོང་
ཡུལ་ལོག་པས་སོ། །ཞེས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱང་སྟོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དང་། ཕྱོགས་རེ་དང་
བྲལ་བ་ལ་བརྗོད་དེ། བདེན་གཉིས་ལས། སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་བཀག་པ་ཡང་། །ཡང་དག་པ་དང་མཐུན་ཕྱིར་
འདོད། །ཅེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཤེས་བྱ་གཞིར་བྱས་པ་ལ་རིགས་པས་དཔྱད་ན་གཞིག་ཏུ་རྩད་མི་རྩད་
གཉིས་ལས་མི་འདའ་བས་ཡུལ་གཉིས་སྲུ་ངེས་ལ། ཆོས་ལ་རིག་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེས་མ་སྐྱེས་གཉིས་ལས་མི་
འདའ་བས་མྱ་ངན་མེད་ཅིང་གཅིག་ཏུ་མི་འདུ་བས་མཚན་གཞི་ལ་གཉིས་སྲུ་ངེས་ལ། མཚན་ཉིད་ལ་མ་
ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པར་ཅིར་ཡང་མ་བྱུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། སྒྲ་དོན་ནི། ཀུན་རྫོབ་ལ་སོ་
བྱོ་ཏ་ཞེས་པའི། ས་མ་ཡང་དག་པ། བྱ་ཞལ་པ་ར་ཏ་སྒྲིབ་པའམ། འགེལ་པས་པས་ནི། འཕྲུལ་པའི་ཤེས་པ་ཐམས་
ཅད་དེ། འཇུག་པར། གཏི་མུག་རང་བཞིན་སྒྲིབ་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་དང་། བདེན་གཉིས་ལས། གང་ཞིག་
གཱི་ས་མམ་གང་ཞིག་ལ། །ཡང་དག་སྒྲིབ་པ་ཀུན་རྫོབ་བཞེད། །ཅེས་པས། ཐམས་ཅད་ལ། ཀུན་ཏུ། ཡང་དག་
པ་ལ་སྒྲིབ་ལ། ཆོ་དེའི་ཡུལ་དུ་བདེན་པ་སྟེ། ཡབ་སྲས་མཇལ་བ་ལས། དེ་དག་ནི་ཐ་སྙད་ཙམ། མིང་ཙམ།
བརྡ་ཙམ། ཀུན་རྫོབ་ཙམ། བརྗོད་པ་ཙམ། གཏགས་པ་ཙམ་མོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དོན་དམ་པ་ནི་པར་མ་
ཞན་སྟེ། སྒྲ་དང། རྟོག་པ་དང། ཆོ་འི་ཡུལ་ལས་འདས་པ། དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་ཡིན་པས་ན།
རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའོ། །ཆོ་དེའི་ཡུལ་དུ་བདེན་པས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་སྣང་བའི་རྒྱུན་ལས། ཡེ་ཤེས་དམ་པ་བདག
མེད་པ། །སྣང་བ་མེད་པ་ཞེས་དང། བདེན་གཉིས་ལས། དོན་དམ་པར་བདེན་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སྟེ།
དེ་ནི་རིགས་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཅན་གྱི་བདེན་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་སོ་སོའི་
མཚན་ཉིད་ནི། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྣུ་བ་དང། དབྱ་མ་པ་ཁ་ཅིག མཇོད་ལས། གང་ལ་བཅོམ་དང་ཆོ་ཡིས
གཞན། །བསལ་ན་དེ་ཆོ་མི་འཇུག་པ། །བྱམ་ཆུ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ། །ཡོད་དེ་དོན་དམ་ཡོད་གཞན
ནོ། །ཞེས་པས། ཐ་སྙད་པའི་ཆོ་ངོར་གྱུར་ཅིང། གཞིག་ཏུ་རྩད་པ་ཀུན་རྫོབ་དེའི་ངོར་བདེན་པས། ཀུན་རྫོབ་

ཀྱི་བདེན་པ་སྟེ། དབྱངས་མི་བཟོད་པས། བདེན་གཉིས་ལས། ཅི་ལྟར་སྣང་བ་འདི་ཁོ་ན་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་
སོ། །དབྱེ་ན་སྣང་བ་དང་མཐུན་པར་དོན་བྱེད་ནུས་མི་ནུས་གཉིས་ཡང་དག་དང་ལོག་པའི་སྟེ། བདེན་གཉིས་
ལས། སྣང་དུ་འཇུག་ཡང་དོན་བྱེད་དག །ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་མི་ནུས་ཕྱིར། །ཡང་དག་ཡང་དག་མ་ཡིན་
པས། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ནི་དབྱེ་བ་བྱས། །ཞེས་དང། འཇུག་པ་ལས། མཐོང་བ་འཁྲུལ་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་
ཏེ། །དབང་པོ་གསལ་དང་དབང་པོ་སྐྱོན་ཅན་གོ། །སྐྱོན་ལྡན་དབང་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི། །དབང་པོ་
ལེགས་འགྱུར་ཤེས་ལྟོས་ལོག་པར་འདོད། །ཅེས་སོ། །དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི། ཀུན་རྫོབ་སྣང་བའི་མཚན་
མ་ལས་འདས་པ། དབྱངས་ན་གནོད་པ་མེད་པ་སྟེ། ལྟའི་བྱས་ཞུས་པ་ལས། ལྟའི་བྱ་གལ་ཏེ་དོན་དམ་པར་
བདེན་པར་ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་ན། དོན་དམ་པའི་གྲངས་སུ་མི་འགྲོ་ཞིང་ཀུན་རྫོབ་
ཀྱི་བདེན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ལྟའི་བྱ་འོན་ཀྱང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་ཐ་སྙད་ལས་འདས་པ་དང། ཡང
དག་པར་མ་སྐྱེས་པ་དང། མ་འགག་པ་དང། བརྗོད་པར་བྱ་བ་དང། ཤེས་པར་བྱ་བ་དང། ཤེས་པར་བྱེད
པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཅི་སྲིད་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོག་དང་ལྡན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས
ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར
ནི་མ་ཡིན་གོ། །ཞེས་བློ་ཡི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ཉིད་ལ་སྤྲོས་བྲལ་ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོ་སྡེ་པ་དག་ཀུན་ནས
ཉོན་མོངས་པ་དང། རྣམ་བྱང་གི་དམིགས་པ་ལ་འདོད་པ་ལྟར་ན་གཉིས་ལས། བསྟན་བཅོས་པའི་རིགས་པས
ནི། །དོན་དམ་ཡིན་ཞེས། རིགས་པའི་ཤེས་པ་དོན་དམ། དེའི་ངོར་བདེན་པས་བདེན་པ། དབྱེ་བ་སྟར་བདེན
གཉིས་ལས་བཤད་དོ། །དབྱས་མཐར། སེམས་ཙམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། རེ་རེ་ལའང་གསུམ་གསུམ་དུ
ཕྱེའོ། །འདིར་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སྟེ། སྤྲོས་པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་སྟེ། ཅིར་ཡང་མ་གྱུར། མཚན་ཉིད
མེད་པ། བློ་ཡི་ཡུལ་མིན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཡུམ་ལས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་ནམ་མཁའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ཏེ། དེ་དག་ནི་
ཚུལ་དེ་ལས་མི་འདའོ་ཞེས་དང། ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་མཚན་ཉིད་གཅིག་པ་སྟེ་དེ་འདི་ལྟར་མཚན་ཉིད་མེད
པའོ་ཞེས་དང། ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་མཚན་ཉིད་མེད་པའོ་ཞེས་དང། དགོངས་འགྲེལ་ལས། ཚོས་

ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། མ་སྐྱེས་པ་ཞེས་པས་སྟོན་པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་ཞེག་གོ། །དེ་ལྟར་ན་སྟོན་
དགོན་གྱུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། གཞན་ལས་ཤེས་མིན་ཞེ་བ་དང་། ཁྱོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་སྟོས་དང་། རྣམ་རྟོག་མེད་
དོན་ཐ་དད་མེད། ཤའི་ནི་དོན་དམ་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་བཤད་ཅེ་ན། དེ་ནི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་
མཚན་གཞི་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་སྟེ། རྩ་ཤེར་ལས། ཐ་སྙད་ལ་ནི་མ་བརྟེན་པར། །དམ་པའི་དོན་ནི་རྟོགས་མི་
འགྱུར། །དམ་པའི་དོན་ནི་མ་རྟོགས་པར། །སྒྲ་ངན་འདས་པ་འཐོབ་མི་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་མཚན་
གཞི་དབྱད་ན། གྲུབ་མཐའ་བཞེས་དབྱེ་བས་ཏེ། ས་མས་ཙམ་དང་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ལྟར་ན། གཉིས་ཀའི་
མཚན་གཞི་གྲུབ་པར་འདོད་དེ། རྣམ་གྲངས་ཀྱི་དོན་དམ་པར་དེ་ལྟ་འདོད་པས། ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པའི་
སྟོས་པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་དེའོ། །ལང་ཀ་ལས། ཀུན་རྫོབ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་སྟེ། །དེ་ཚད་འཛིན་
པའི་སྟོད་ཡུལ་ཡིན། །ཞེས་དང་། འཇུག་པར། རབ་རིབ་མཐུ་ཡིས་སྣྲ་ཤད་ལ་སོགས་པ། ཁོ་བོ་ལོག་པ་གང་
ཞིག་རྣམ་བརྟགས་པ། །དེ་ཉིད་བདག་ཉིད་གང་གི་མིག་དག་པས། །མཐོང་སྟེ་དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་འདིར་ཤེས་
ཀྱིས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །སྟོན་དགོན་འདིས། ཆོ་དང་ཆོའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་
གཞི། ཅིག་ཤོས་ཆོའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ཐུགས་ལ་ཐ་སྙད་དུ་བྱའི། དོན་དུ་
ན་ཅིའི་ངོ་བོར་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ཞེས་ཀྱང་མི་བྱ་སྟེ། འཇུག་པར། མོ་གཤམ་བུ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས། །སྐྱེ་
བ་དེ་ཉིད་དུ་མེད་ཐ་སྙད་དུ་མེད་ལྟར། །དེ་བཞིན་དངོས་ཀུན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས། །དེ་ཉིད་མ་སྐྱེས་ཐ་སྙད་
དུ་མ་སྐྱེས། །ཞེས་དང་། འདས་མ་ཐག་པར། ལྟའི་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ཏེ། མཚན་ཉིད་མེད་པས་
མཚན་གཞི་མེད་པའོ། །དེས་ན་སྟོན་དགོན་གྱུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། ཡང་དག་མ་མཐོང་འཇིག་རྟེན་དང་། །སྒྲ་ངན་འདའ་
བར་རྟོག་ས་མས་ཏེ། །ཡང་དག་མཐོང་བ་འཇིག་རྟེན་དང་། །སྒྲ་ངན་འདའ་བར་རྟོག་ས་མས་མེད། །ཅེས་དང་།
ཆུ་བ་གྲགས་པས་ཀྱང་། དོན་དམ་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཞེས་གཉིས་སུ་དབྱེ་ན་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་
ཏེ་གཞན་གོ་ཞེས་བཤད་དོ། །མཚན་ཉིད་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མིན་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་ལ་སོགས་པས་
སྟོང་བ་ལ་བདེན་པ་འགོག་པའི་ཚད་མ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱེངས་སྟོས་པ་དང་བྲལ་བར་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་

རྣལ་འབྱོར་གྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་འགས་ཏེ། སྤྱ་མ་ནི་ཇི་ལྟ་བ་འདི་ཡི་སྟེང་དུ་མཁས་པ་ལ་མངོན་སུམ་སྟེ། ཐུན་པོ་ལ་རྟགས་ཀྱིས་དང་། ཐུན་མོང་དུ་ལུང་གིས་སོ། །དེ་གང་ཟག་གང་ལ་ལྟོས་ཞེ་ན། རྒྱལ་སྲས་ཐོགས་མེད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་བར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ། དགེ་བ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་གཞན་དབང་དོན་དམ། ཀུན་བརྟགས་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པས་དེ་གཏན་མེད། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པས་གཉིས་ཀ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་གཟུང་འཛིན་དུ་སྣང་བ་ཀུན་བརྟགས། ཤེས་པ་གསལ་བར་ཚོད་བ་གཞན་དབང་དོན་དམ། དེའི་ཚོས་ཉིད་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པས་འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ། དེ་ཏ་ལྟ་ཏངོས་སུ་མ་རྟོགས་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་དང་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་འོག་པར་ཡོངས་གྲུབ་སྟེ་སངས་རྒྱས་དོན་དམ། གཉིས་པོ་གཉིས་ཀའོ་ཞེས་སོ། །སྨོན་དཔོན་ལེགས་ལྟན་རྗེས་འབྲང། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་པར་མི་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དོན་དམ། དགེ་བ་འཇིག་རྟེན་པ་ཀུན་རྫོབ། འཕགས་པ་གསུམ་སྤར་བཞེན། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་སྟོང་ཉིད་དམ། བདག་ཉིད་རིགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཤེས་པའམ་མི་རྟོག་པའི་ཏིང་འཛིན་སྐྱེས་པ་ནི། དེ་དང་མཐུན་པས་མཐུན་པའི་དོན་དམ་སྟེ་གཉིས་ཀའོ་ཞེས་སོ། །སྨོན་དཔོན་ཆུ་བཀྲས། སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དོན་དམ་ཁོ་ན། འཕགས་པ་གསུམ་གྱི་མཉམ་གཞག་དོན་དམ། རྗེས་ཀུན་རྫོབ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཀུན་རྫོབ་འབའ་ཞིག་དགོངས་འགྲེལ་ལས། །གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་ན། །འཇིག་རྟེན་དེ་ཉིད་མཐོང་ཡིན་འཕགས་གཞན་གྱིས། །ཅི་དགོས་འཕགས་པའི་ལམ་གྱིས་ཅི་བྱར་ཡོད། །ཐུན་པོ་ཚད་མར་གྱུར་པ་གལ་ལ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས་ད་ལྟ་སྟོང་ཉིད་ལ་སོགས་པར་ཤེས་པའི་ཐོ་རེ་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གྲུབ་པས། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱེད་པ་མི་རིགས་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། ཆུ་ལྟ་བུ་ལ། རྣག་དང་བདུད་རྩི་ལ་སོགས་པར་མཐོང་ཞེས་ཐོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དབྱེ་བ་བྱེད་པ་ལྟར། སྟོང་བ་འདི་ལུང་དང་རིགས་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གྲུབ་པས། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྨོས་པ་དང་བལ་བའོ་ཞེས་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དབྱེ་བ་བྱེད་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བཞེད་ལ། བདག་གི་ཐུན་མ་སྨོན་དཔོན་ཕྱི་མ་གཉིས་དགོངས་པ་ཐ་དད་དུ་མི་བསམ་མོ་ཞེས་རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་ཏེ་གསུང་མོད། འོག་ཏུ་བཤད་པར་བྱའོ། །གཞུང་གི་དོན་ལ་གསུམ་

ལས། དབྱེ་བ་དང་། མཚན་ཉིད་གཉིས། ཀུན་རྫོབ་ཅེས་པ་ནས་རྩ་བ་གཉིས་གཉིས་སོ། །མཚན་ཉིད་དེ་བསྟན་
པ་ལ་གསུམ་ལས། གཙོ་བོའི་ཡུལ་བློའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ། དེ་ལ་ཞེས་རྩ་བ་གཉིས་ཏེ། བློ་ཀུན་རྫོབ་ལའང་རྣལ་
འབྱོར་པ་དང་། ཕལ་པའོ། །འདི་གཉིས་ཀྱང་འཕྲེལ་ཆེན་ལས། འཕགས་པ་དང་། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་བཤད་དེ།
སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་བདག་གཉིས་སུ་འཇིན་པ་ལ་འཕགས་པས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གཙོ་ཅིང་།
དེར་ཡང་ས་དང་པོ་ཀུན་ཏུ་འགྱོ་བའི་དོན་དུ་རྟོགས་པ་ལ། གཉིས་པ་རྒྱུ་མཐུན་པའི་མཚོག་གི་དོན་དུ་རྟོགས་
པ་ལ་སོགས་པས་གཙོ་བོ་བས་གོང་མས་གཙོ་ལ། གཙོ་བྱེད་མངོན་སུམ་ཡིན་ཡང་། དགེས་ཞེས་པ་རྟགས་
ཀྱིས་མ་ཡིན་གྱི། ཚོད་པ་སྦྱངས་པའི་དགེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། ཡང་གཞན་གྱིས། རྣལ་འབྱོར་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་
མཐོང་བ། རྒྱུན་ཞུགས་སམ། ས་དང་པོ་ནས་བཅུ་པའི་བར་རོ། །དེ་ཁོ་ན་མ་མཐོང་བ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་། སེར་
སྐྱ་གཟིགས་ཟན་ལ་སོགས་པ་ཕལ་པའོ། །དེ་ལ་ཕལ་པ་བདག་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པར་སྣང་བ་ལ་བདག་མེད་
རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་བས་གཙོ་ལ། དེ་འང་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཙམ་དུ་མཐོང་བ་ཉན་ཐོས་ལ་རྣམ་རིག་ཙམ་དུ་
སྣང་བས་གཙོ་ཅིང་། དེ་ལའང་དབུ་མ་པས་གཙོ་བས་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་དག་མཐོང་ལམ་ཡང་ཐ་དད་པས་
གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་གཙོ་བོ་ཡིན། གཙོ་བའི་ཤེས་བྱེད་པ་ཉིད་ཀ་ཡང་ནི་འདོད་པའི་དགེ་
ཏེ། ཆོས་བ་གཉིས་ལ་མཐུན་པར་སྣང་བའི་གཟུགས་བརྙན་ལ་ཁྱབ་པ་བསྟན་ནས། སྣང་བ་ཙམ་ལ་ཆོས་སྐྱེ་
པར་བཞེད་པ་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་དེ། སྐྱེ་འཕགས་གཉིས་ཆོས་ཕྱིར་ཆོས་དུ་མི་རུང་སྟེ། ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་
དུ་མ་གྱུར་པས་དང་། ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་ཐ་དད་པ་བདེན་ནི། སེམས་ཙམ་དང་དབུ་མ་དེ་ལྟ་ཅི་ལྟར་རིགས།
ཡང་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱ་མ་ལ་ཕྱི་མས་ཇི་ལྟར་གཙོ་བ་དེ། དོན་དམ་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཙོ་བྱ་
གཙོ་བྱེད་དུ་འགལ་བས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་བཀའ་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ཁས་ལེན་ཅིང་།
སྐྱབས་གནས་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བྱེད་ན་རྣལ་འབྱོར་པ། དེ་ལས་བཟློག་པ་ཕལ་པའོ་ཞེས་བཞེད་
དོ། །གཉིས་པ་གཙོ་བའི་རིམ་པ་དེ་ལ་ཞེས་པ། རྒྱ་མཚན་མེད་བཞིན་དུ་རྒྱ་པ་དང་། གཙང་བ་བདེ་བ་ལ་
སོགས་པར་ཞེན་པ། གྲུབ་མཐས་གཏན་ཚིགས་སྐྱོར་བ་དང་། ཀུན་བརྟགས་པའི་བདག་ཉིས་རིག་ལ་སོགས་

པར་ཞེན་པ་ཕྱི་རོལ་པའི་ཕལ་པ་གཉིས་ལས། སྤ་མ་མ་དབྱུང་པའི་བློ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བདེན་བདེན་པོར་ འཛིན་པ་ལ་དེས་གཞོན་ནུ་ཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་ལ་སོགས་པར་འདོད་པ་ལ། སངས་ རྒྱས་པས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལ་རྒྱུ་ཅིག་ རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་མེད་དེ། ཚ་དུ་མ་དང་འབྲེལ་བས། སྟོང་ཐ་དད་ཀྱི་རྒྱ་ཡུག་བཞིན། རྒྱས་མཛོན་སྲུམ་དང་། ཁྱབ་པ་དགེ་ལའོ། །གཞན་ཡང་བདག་རྒྱུ་པ་མེད་ དེ། དོན་བྱེད་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པས་ཞེས་སོ། །དེས་བརྒྱས་པའི་དོན་དངས་ཤེས་པ་རགས་པར་སྣང་བ་ཀུན་ རྫོགས། ཆོས་ཀྱི་བདག་རྟུལ་དང་སྐད་ཅིག་དོན་དམ་དུ་འདོད་པ་ལ། རྣམ་རིག་པས། བྱག་གིས་ཅིག་ཆར་སྣང་ བས་ན། ཁྱ་རབ་རྟུལ་ཆ་བྱག་ཏུ་འགྱུར། །ལ་སོགས་པ་དང་། ཡོད་པ་མ་ཡིན་དོན་སྣང་ཕྱིར། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་ སོགས་པས་གཞོད་ལ། རྣམ་རིག་པས། ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་དག་ནི་སེམས་ཙམ་མོ་ ཞེས་དང་། བློ་ཡིས་ཉམས་སྐྱོང་བྱ་གཞན་མེད། །དེ་ཡི་སྐྱོང་བཞང་གཞན་ཡོད་མིན། །ཞེས་དང་། གཟུང་དང་ འཛིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །དེ་ནི་དེ་ལྟར་རང་ཉིད་གསལ། །ཞེས་དང་། ཡང་། མངོན་སུམ་སོ་སོར་རིག་བྱ་ ཡང་། །དེ་ཡི་དེ་ཉིད་བདག་ཉིད་ཡིན། །དེས་ན་ཉམས་སྐྱོང་བྱ་གཞན་མེད། །དེ་ལའང་སྐྱོང་བ་གཞན་ཡོད་ མིན། །ཞེས་པ་ལྟར་ཅིག་ངམིགས་ངེས་ལ་སོགས་པས་སེམས་སུ་བྱེད་ཅེས་པ་ལ། ངའི་མས། སེམས་དང་ སེམས་ལས་བྱུང་བའང་དབྱུད་ན་རང་བཞིན་མེད་དེ། རང་དང་། གཞན་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། རྒྱུ་མེད་པ་ ལས་སྐྱེས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་བཞིན་ཞེས་ཏེ། ཕྱོགས་ཆོས་ནི། རྟེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་མ་ངམིགས་ པས་བྱེད་ལ། ཁྱབ་པ་དགེ་ལ་མཐོང་བས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ། གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་བས། །ཞེས་དང་། རྟེན་འབྲེལ་ཙམ་ཡིན་པས་ཞེས་སོ། །རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། དེ་ལྟ་ན། ངའི་བློ་དེ་ལ་གཞན་ཀྱིས་གནོད་ན་ ཐུག་པ་མེད་ལ། མི་གནོད་ན་དེ་དོན་དམ་དུ་འགྱུར་ཞིང། འདོད་པ་ལ་བསལ་ཞེ་ན། ལང་ཀར་གཤེགས་པར། དངོས་ཉམས་སྐྱེ་བ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ། །དམ་པའི་དོན་དུ་རང་བཞིན་མེད། །ཅེས་དང་། བདེན་གཉིས་ལས། ཇི་ལྟར་ ས্ལང་ཞིང་ངོ་བོ་བས། །འདི་ལ་ངའི་པ་མི་འཇུག་གོ། །ཞེས་པས། ས্ལང་བ་བདེན་པ་དང་། འཛིན་པ་མ་འཁྲུལ་ བར་མི་འདོད་ཀྱི། དེ་ལ་བདེན་པ་བཀག་ཙམ་གྱི་ས্ལང་བ་ལ་གནོད་པ་ཞེས་སྟོན་པ། གཞོད་བྱེད་ཏུ་ཀློ

ཀྱེས་སྟོན་པོ་གཉིས་ཀ་ཡང་ཞེས་པ། གཟུགས་བརྙན་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་པར་སྣང་བས། དེ་ལ་ཆོས་ཡང་
དག་པར་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་། རྒྱས་ཡང་དག་གི་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་བ་བཞིན། ཆོས་ཅན་སྣང་
ཙམ་ལ་ཡང་། ཁྱོད་པ་སྣང་བ། གལ་ཏེ་བློ་ཐམས་ཅད་འཁྲུལ་ཞིང་ཡུལ་བརྫུན་ན། འཁྲུལ་པའི་སྟོང་པ་ཕ
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལྟ་ཡིས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེ་ན། དོན་དམ་པར་དེ་ལྟ་མོད། ཀུན་རྫོབ་མ་དབྱུང་བའི་སྣང་བ་ལ།
ཆོགས་རྫོགས་པ་དང་། གཞན་དོན་སྒྲུབ་པ་ལ་དེ་དག་དགོས་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དབེར་ན་སྒྲ་མའི་རྒྱལ
པོ་ཞིག །སྒྲུལ་པས་ཐར་པར་བྱ་ཕྱིར་བཙོན། །གང་ཕྱིར་དེས་འདི་སྟོན་ཅེས་པས། །འདི་ནི་སྒྲུལ་ལ་ཚགས་པ
མེད། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །ཅི་ཆོས་ཅན་བརྫུན་པ་དང་འཁྲུལ་པ་འདི་དག་རྣལ་འབྱོར་པ་དང་ཕལ་པ་ལ་མཐུན
པར་སྣང་ན་ཁྱོད་པར་མི་རིགས་ལ། མི་སྣང་ན་ཆོས་ཅན་རྗེ་ལྟར་བྱེ་ཅེ་ན། དེ་གཉིས་ཞེན་ཡུལ་མཐུན། ཞེན
ལྡང་ཐ་དད་པས་སྟོན་གཉིས་པོ་མེད་པ། འཇིག་རྟེན་པ་ཞེས་རྣ་བ་བཞིའོ། །གཉིས་པ་བདག་མེད་པ་གཉིས
ཀྱི་སྟོན་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། རྟོག་གེ་བ་དག བདག་རྒྱུ་པའི་དངོས་པོ་རང་དབང་ཅན་དུ་འདོད་པ་དང་།
ཁ་ཅིག་བེམ་པོ་དང་། ཤེས་རིག་དང་། བརྟོད་དུ་མེད་པའི་དང་། རྟག་དང་སྐད་ཅིག་རྒྱས་སུ་སྒྲ་བའི་གཉེན
པོར་འདི་གཉིས་གསུངས་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། འདི་ལྟར་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ནི། །བདག་མེད་དམ་པའི
དོན་དུ་ན། །སྟོང་ཉིད་བདག་ཏུ་དམིགས་པ་ནི། །ཉེས་པར་བཤད་པ་ཁོ་ན་ཡིན། །ཞེས་དང་། དབུས་མཐར
གང་ཟག་དང་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི། །དངོས་པོ་མེད་འདིར་སྟོང་པ་ཉིད། །ཅེས་དང་། དབུ་མ་རྒྱན་ལས། ཆོས་ལ
བདག་མེད་མཁས་པ་ཡིས། །རང་བཞིན་མེད་པ་གོམས་བྱས་ནས། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །ཉོན
མོངས་སྤྲིན་པ་མེད་པར་བྱེད། །ཅེས་དང་། འདིར་སྟོང་ཉིད་བག་ཆགས་གོམས་པ་ཡིས། །དངོས་པོའི་བག
ཆགས་སྟོང་བར་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བདག་ཏུ་ཆགས་པའི་རྒྱ་ཉིད་ལས། །བདེ་མིན
བདེ་བར་འདུ་ཤེས་པས། ཀུན་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་ཅེས་དང་། །དེ་བདག་མེད་པའི་ཆོས་ལ་ནི། །བདག་གཞན
སྟོ་འདོགས་པ་ལས་ཆགས། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པས། དེ་གཏན་ལ་དབབ་ན། ཆོས
ཀྱི་བདག་མེད་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་སྟོང་པ

ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲ་བའི་ཚོད་པ་སྒང་བ་ནི། ཤེས་བྱ་གཞི་ལྟ་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཕྱེ་སྟེ་
སྒྲ་བས་སམ། བྱེ་བྲག་གི་བསྟན་བཅོས་ལ་གཙོ་བོར་བྱེད་པས་ཏེ། དེལར་རྒྱས་པར་ཕྱེ་ན་ཁམས་བསྟན་པ་ལ་
སོགས་པ་གནས་བརྒྱད་འདོད་ལ། བསྡུ་ན་གཞི་ལྟ་སྟེ། སྣང་བ་གཟུགས་ཀྱི་གཞི། གཙོ་བོ་སེམས་ཀྱི་གཞི།
འགོར་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་གཞི། ལྟན་པ་མ་ཡིན་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་གཞི། ཆོས་ཉིད་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་
གཞིའོ། །དང་པོ་ལ་རྟུལ་ཕྱ་རབ་དང་། རགས་པ་གཉིས་ལས། སྤ་མ་གཟུགས་ཅན་ཆ་མེད་དེ། །དེས་འདུས་
པ་རྫོས་པ་ན་བསྟོར་བ་བར་དང་བཅས་པས་རྫོས་ཞིང་གནས་ཏེ། རྟུལ་ཡང་ཁམས་འདི་ན་རྟུལ་ཉུང་བ་ལ་
བརྒྱད་དེ། མཛོད་ལས། འདོད་ན་དབང་པོ་མེད་པ་དང་། །སྒྲ་མེད་ཕ་རབ་རྟུལ་རྫས་བརྒྱད། །ལུས་དབང་ལྟན་
ལ་རྫས་དགུ་སྟེ། །དབང་པོ་གཞན་ལྟན་རྫས་བཅུར་འདོད། །སྒྲ་དང་ལྟན་པར་སྐྱེས་ན་བཅུ་གཅིག་
གོ། །གཟུགས་ན་དྲི་ར་མེད་ལ། འབྱུང་བ་བཞི་ཁ་དོག་དང་རིག་པ་སྟེ་དྲུག་གོ། །སེམས་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག
སེམས་བྱུང་ལྔ་བཅུ་རྩ་གཅིག་སྟེ། དེ་ལ་དོན་མཐོང་རྣམ་པར་ཤེས། །དེ་ཡི་ཁྱད་པར་སེམས་ལས་བྱུང་། །ཞེས་
པས། དོན་ཙམ་འཛིན་པས་སེམས། ཁྱད་པར་འཛིན་པས་སེམས་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། དེ་ཉིད་སེམས་དང་
མཚུངས་པ་ལྟས་མཚུངས་པར་ལྟན་ཏེ། ཏིན། དམིགས་པ། རྣམ་པ། དུས། རྫས་མཚུངས་པའོ། ལྟན་པ་མ
ཡིན་པ་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་བཞི་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་གེའི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་ལྟན་པ་མ་ཡིན
པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱང་རྫས་སུ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་སྟེ། འདི་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་གི་གྲུབ་པའི་མཐའོ་ཞེས་སོ། །འདུས་མ་བྱས
ནི། མཛོད་ལས། འདུས་མ་བྱས་རྣམས་གསུམ་ཡང་སྟེ། །ནམ་མཁའ་དང་ནི་འགོག་པ་གཉིས། །ཞེས་པས།
སོ་སོར་བརྟགས་པ་དང་། བརྟགས་མེད་ནོ། །དུས་གསུམ་ཡང་རྫས་སུ་གྲུབ་སྟེ། ལྷོང་ཀ་གསུམ་ན་འདུག་པའི
ཉ་བཞིན་ནོ། །ཡུལཤེས་གཉིས་ཀྱང་རྫས་ཐ་དད་དུས་མཉམ་པ་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ད་ལྟར་བས་འཛིན
པར་འདོད་པས། དེ་དག་གིས་བཙུད་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྗོད་པ་སྒྲ་མ་ལུ་བ་ཡིན་ན་ཚད་མ་དང་འགལ་ཏེ།
སྣང་བ་དང་མཐུན་པར་དོན་བྱེད་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་ཞེས་པ་གཟུགས་སོགས་ཞེས་རྣོལ་པ་དང་།
བྱིས་པ་ལ་གྲགས་པ་ཙམ་སྟེ། རིགས་ཤེས་ཚད་མས་གྲུབ་པ་མེད་ཅིང་། དགྱེད་ན་མི་རྟེད་པས་ཞེས་པ་ལན་

ནོ། །གཉིས་པ་ལུང་དང་འགལ་བ་གསུམ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་ན། མདོ་ལས། དགེ་སློང་
དག ཁྱོད་ཡང་ཡོད། ཁྱོད་ཕྱེད་བ་ཡང་ཡོད། ཅེས་དང་། ལས་ཀྱང་ཡོད། ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡང་ཡོད།
ཅེས་དང་། དགེ་སློང་མཹོ་ཏ་ལ་གྱི་བུའི་ལས་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། དེ་དགོངས་པ་ཅན་ཏེ། ཐོ་
དམན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞེན་པའི་རྟེན། ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོར་སྣང་ཙམ་ལ་སོགས་པ་དགོངས་གཞི་དང་།
དགོས་པ་འཇིག་རྟེན་གཞུག་པ་སྟེ། རྒྱལ་པོའི་བཙུན་མོ་ཤེ་བའི་བཏུ་སྟོང་པའམ། སྲས་ཀྱིས་ཉིད་འཇོམས་
པར་བཟོད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། མདོ་ལས། དེ་ཉིད་ཆོས་ལས་ཐོག་མར་ནི། །ཐམས་ཅད་ཡོད་ཅེས་བཟོད་པར་
བྱ། །དོན་རྣམས་རྟོགས་ཤིང་ཆགས་མེད་ལ། །ཕྱི་ནས་རྣམ་པར་དབེན་དོན་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དངོས་
ལ་གཞོན་བྱེད་ནི། དེ་དག་ཁོ་ནར་གྱུར་པ་མེད་དེ། རྒྱལ་དང་སྐད་ཅིག་ལ་ངོ་བོ་མེད་པས། རྒྱས་མ་གྱུར་
པཱཊ་མིན་ཏེ། རྒྱལ་དང་སྐད་ཅིག་ལ་ཕྱོགས་དང་དུས་ཀྱིས་གཞིགས་པ་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་གྱུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། ཁྱོད་
སྐད་ཅིག་གསུམ་དུ་འདོད་པ་ལྟར་ན་ཞེས་དགོངས་ནས། ཇི་ལྟར་སྐད་ཅིག་མཐའ་ཡོད་ལྟར། །ཐོག་མ་དབུས་
ཀྱང་བརྟག་པར་བྱིས། །སྐད་ཅིག་གསུམ་བྱི་བདག་ཉིད་ཀྱིས། །འཇིག་རྟེན་སྐད་ཅིག་ལ་མི་གནས། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །ཆོད་པ་སྟང་བ། རྒྱལ་དང་སྐད་ཅིག་དོན་དམ་དུ་མེད་ན། ཀུན་ཇོབ་ཏུ་འགྱུར་ལ། འདོད་ན་བྱིས་
པའི་སྟྲོ་ཡུལ་དུ་གྱུར་པར་རིགས་པ་ལས། དེར་མ་གྱུར་པས་ཀུན་ཇོབ་ཏུཔང་འགལ་ཞེ་ན། བྱིས་པའི་དེར་
འགལ་ན་ཁྱབ་པ་མ་གྱུར་ལ། རྣལ་འབྱོར་པའི་དེར་འགལ་བའི་རྒྱགས་མ་གྱུར་སྟེ། དེའི་ཕྱོ་ལ་སྟང་བས་སོ། །དེ་
ལྟར་ན་རྒྱུན་ཞུགས་འཕགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཏེ། འདུ་བྱེད་སྐད་ཅིག་མར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དེ་ཀུན
ཇོག་མཐོང་བ་ཡིན་པས། འདོད་ན། མདོ་ལས། དགེ་སློང་དག་གིས་ཆོས་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་མིག་རྒྱལ་མེད
ཅིང་། ཏེ་མ་དང་བྲལ་བར་སྐྱེས་ཞེས་བཤད་པ་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་དང་པོའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ལྟོས
ནས་ཐལ་བ་འདོད་དེ། མི་བདེན་པའི་དོན་མཐོང་བའི་འཁྲུལ་པ་ཡིན་པས། འཇིག་རྟེན་ལས་འདུ་བྱེད་རྒྱུ་པ
ལ་སོགས་པར་འཛིན་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཐལ་བ་ཁྱབ་པ་མ་གྱུར་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བདེན་པ་བཞི་ལ་རྒྱ་ལ
དང་། །བདེ་དང་གཙང་དང་བདེ་ཞེས་སོགས། །ཡང་དག་མིན་པ་རྣམ་བཅུ་དྲུག །སྟོ་བཏགས་ནས་ནི་ཡོངས་

སྒ་སྒེད། །ཅེས་པས། དེ་འདྲ་ལ་ལྟོས་ནས་བཞག་སྟེ། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་རེ་བོ་རྩེ་མོ་ཉི་ལྷ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྟོ་རྗེ་ཐུགས་བཅོམ་པའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་མཐོང་བར་རྣམ་པར་གཞག་གོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་པའི་ཀུན་རྫོབ་བམ། རྣམ་གྲངས་ཀྱི་དོན་དམ་ཞེས་བྱའོ། །གཞན་དུ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་པ་ལ་དེ་ལྟར་མི་སྣང་ངོ་ཞེ་ན། དེས་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་ན། བུད་མེད་ལ་གཅང་མར་རྟོག་ཀྱང་གཞན་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན། ཁྱེད་ཀྱང་མི་གཅང་བ་གཉན་པོར་འདོད་པ་མིན་ནམ། དེས་ན་འཇུག་པ་ཐ་དད་དེ། རྒྱལ་པོ་ལ་གཏམ་དུ་བྱ་བ་ལས། བུད་མེད་ལུས་ནི་གཅིག་པུ་ལ། །འདོད་ལྡན་ཁྱེ་དང་ཀུན་ཏུ་རྒྱུས། །མི་གཅང་རོ་དང་བཟའ་བྱ་བ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་མདོ་སྡེ་པའི་ཚོད་པ་སྦྱང་པ་ལ། སྦྱང་བ་འདི་སྐྱེས་ལ་ཤེས་པ་འཇུག་པའི་སྐྱེད་བྱེད་དོན་དེ་གཉིས་ཀ་དངོས་པོ། དོན་སྤྱི་དང་ཟླ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་དངོས་མེད་དེ་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེས་ན་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །དམིགས་སྤྱོད་དག་ནི་ཐ་དད་ཡིན། །དོན་དང་འཇུ་བ་དམིགས་པ་སྟེ། །རང་ཉིད་གསལ་བ་བདག་སྤྱོད་ཡིན། །ཞེས་འདོད་ལ། འདིས་ཤེས་བྱ་ལྟ་ལས། ལྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་སྤྱ་མ་གསུམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཚོས་ཡིན་ལ། འདུས་མ་བྱས་བློ་མེད་དངོས་མེད་ཡིན་པས་ཐུགས་སུ་གྱུར་པ་གསུམ་མོ། །དེ་ལས་རྒྱལ་ཕན་མ་འབྱོར་ལ་བར་མེད་པས་རྩོམ་ཞིང་གནས་ཞེས་སོ། །དེས་བརྩད་པ་བཞི་ལས། ཚོགས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གསུངས་པས་མི་གཙོ་བ་ནི། སྒྲ་འདྲའི་ཞེས་པ། ཚོས་ཐམས་ཅད་བརྗོད་པ་སྒྲ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། རྒྱལ་བ་མཚོད་པ་ལ་བསོད་ནམས་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། ཁྱབ་པ་མ་གྱུར་པ་ཅི་ལྟར་ཏེ། བདེན་པའི་སངས་རྒྱས་ལས་བསོད་ནམས་འདོད་པ་བཞིན་ཏེ། ཡུམ་ལས། རབ་འབྱོར་སྒྲུལ་པ་ཡང་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་སྤྱོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ལོངས་ཤིག་ བདེ་ལས། བྱེད་པ་པོ། བྱ་བ་གསུམ་ཀ་སྒྲ་མ་ལྟ་བུར་ཤེས་ནས་སྤྱད་པས། དེ་ལྟ་བུའི་བསོད་ནམས་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའོ། །ཉིང་མཚན་ལས་སྤྱོང་བར་གསུངས་པས་མི་གནོད་པ་ནི། ཡང་ཐམས་ཅད་སྒྲ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། ཕུང་པོ་ཉིང་མཚན་མི་སྤྱོང་བར་འགྱུར་ཞེས་པ་གལ་ཏེ་ཞེས་པའོ། །ཇི་སྲིད་པས་ལན་ཏེ། སྤྱགས་དང་རྫས་ལ་སོགས་པ་ལས་སྒྲ་མ་འབྱུང་བ་བཞིན། མ་རིག་པ་དང་

སྲེད་ལེན་དང་ལས་ལ་སོགས་པས་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་རོ། །དེས་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཐོག་མ་མེད་པའི་རྒྱུ་
ཅན་ཡིན་ལ། སྒྲུ་མ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་གོ། །དེ་གཉིས་རྒྱུན་རིང་ཐུང་གིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ཞེ་ན། དེ་མ་དེས་པ་
རྒྱུན་རིང་ཞེས་དེ། སྐྱེས་མ་ཐག་པའི་འགྲོ་བ་དང་ལོར་གནས་པའི་སྒྲུ་མ་ལ་བདེན་རྟོག་དུ་འཛིག་པ་བཞིན་
གོ། །ལས་ཀྱི་རྟེན་གསུངས་པས་མི་གཅོད་པ་ནི། ཐམས་ཅད་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། སེམས་ཅན་ལ་ཕན་གཅོད་
ཀྱིས་བསོད་ནམས་དང་སྡིག་པའི་རྟེན་དུ་མི་རུང་སྟེ། སྒྲུ་མ་ལ་བྱ་བ་བཞིན་ཞེ་ན། སྒྲུ་མའི་ཞེས་དེ། སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་
ཡི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་སེམས་ཡོད་ཀྱིས་དེ་མི་མཚུངས་སོ། །སྒྲུ་མར་མཚུངས་
མོད། སེམས་ཡོད་མེད་ཅི་སྟེ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་སོགས་ཞེས་པ། རྫས་ལ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་སེམས་འབྱུང་བའི་ནུས་
པ་མེད་པས་སོ། །དེས་ན་རྒྱུའི་དབྱེ་བ་རྟེས་སུ་འབྲས་བུ་འཇུག་པ་སྣ་ཚོགས་རྒྱུན་ལས་ཞེས་དེ། རྒྱུ་རྫས་ཀྱི་
བྱེ་བྲག་དུ་མས། འབྲས་བུ་རྫ་གླང་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་བཞིན་དེ། བཅུམ་ཀའང་ལྷང་དང་འགལ་ལོ་ཞེས་
བརྗལ་བའོ། །འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྣམ་པར་གཞག་པས་མི་གཅོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་དོན་དམ་
ཞེས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་། ཚོས་ཅན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མ་གྲོལ་
བུར་བ་གཉིས་འགལ་ན། འཁོར་བ་ལ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་མེད་ན་འབད་པ་འབྲས་བུ་མེད་ལ། ཡོད་ན་ཏུ་མ་
གྲོལ་བུར་བ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་འགལ་བས་སོ། །མི་འགལ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱང་འཁོར་བར་འགྱུར་ཏེ། དོན་དམ་
པར་མྱ་ངན་ལས་འདས་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཏུ་ཏུ་ལྟ་ཏུ་ལ་ཐུལ་ནས་ཀུན་ལ་ཕན་ཐོགས་ཤིག ཅེ་ན། ཁ་ཅིག
ཀུན་ལ་ཕན་ཐོགས་ཤིག ཅེ་ན། ཅ་ཅ་ཕ་ལ་ལ

མོངས་པའི་དམིགས་པ་ཡིན་པས། འདོད་ན། དེའི་ཆེད་དུ་བྱང་ཆུབ་སྦྱོང་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་ཆོས་
བདེ། །ལན་ལ་གཉིས་ལས། རང་རྒྱུད་ལྟར་ན། སྒྲ་མའི་རྒྱ་ཀྱེན་མ་ལོག་ན་དེ་མི་ལྡོག་པ་ལྟར། འཁོར་བའི་རྒྱ་
ལ་སོགས་པ་མ་ལོག་ན་དེ་མི་ལྡོག་ལ། སྔང་བྱ་དེ་དག་རྒྱུན་ཆད་དེ་ལོག་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏམ་དུ་འང་འཁོར་བ་
འཇུག་པའི་བློ་མི་འབྱུང་སྟེ། དེའི་རྒྱ་སྔངས་པས་སོ་ཞེས་དང་། དེས་ན་རྟོག་བཅས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མེད་པས་
འཁོར་བར་མི་འགྱུར་ལ། མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་མངའ་བས་སྒྲ་ངན་ལས་འདས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་
སོ། །ཐལ་འགྱུར་ལྟར་ན། ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་བློ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ལས་ལ་སོགས་པ་མ་ཟད་ན། རིགས་ཐ་
དད་ལ་སོགས་པར་སྣང་བ་མི་ལྡོག་ལ། འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་སུ་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུན་ཆད་པ་ན་
སངས་རྒྱས་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏམ་དུ་སྣང་བཅས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མི་མངའ་བས་ཞེས་པ་རྩ་བ་ཕྱི་མ་གཉིས་སོ། །འདིར་
ནི་ཀུན་རྫོབ་སྒྲ་མ་ལྟ་བུར་མཁྱེན་པ་ཇི་སྙེད་པའི་ངང། སྤྲོས་བྲལ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་མཁྱེན་པ་ཇི་ལྟ་བ་མངའ་
ལ། འཁྱལ་པའི་རྒྱ་སྔངས་པས་དེ་རྩ་བ་ནས་མི་མངའོ་ཞེས་རྩ་བ་གཉིས་གཉིས་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། འཚེ་བ་
མེད་དང་ཡང་དག་དོན། །ངོ་བོ་ཉིད་ལས་ཕྱིན་ལོག་གིས། །འབད་དུ་ཟིན་ཀྱང་མི་ཟློག་སྟེ། །བློ་ནི་དེ་ཕྱོགས་
འཛིན་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །སེམས་ཏམ་པའི་རྩོད་སྤང་ལ་གཉིས། འཁྱལ་ཤེས་མེད་ན་འཛིན་པ་མ་གྲུབ་པར་
ཐལ་བ་དང་། འཁྱལ་གཞི་མེད་ན་སྒྲ་ངན་ལས་འདས་པ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། རྣམ་
མེད་པའི་རྩོད་སྤང་ལ་གཉིས་ཀྱི། གང་ཚེ་ཞེས་རྩ་བ་གཉིས་རྣོལ་བ་སྟེ། དེའང་སྔོན་བ་སེམས་སུ་འདོད་པར་
རྣམ་རིག་པ་ཐམས་ཅད་མ་ཐུན་མོང། འོན་ཀྱང་ལང་ཀ་ལས། དོན་ཡོད་མ་ཡིན་སེམས་ཉིད་དེ། །ཕྱི་རོལ་དོན་
མཐོང་ལོག་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཉི་ཁྲི་པར། ཡོད་པ་མ་ཡིན་དོན་སྣང་ཕྱིར། །དཔེར་ན་རབ་རིབ་ཅན་དག་
གིས། །སྐྲ་ཟླ་ལ་སོགས་མེད་མཐོང་བཞིན། །ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྣམ་ཤེས་འཁྱལ་པས་ཟླ་བ་
གཉིས། །མེད་པར་ཐ་དད་མཐོང་བ་བཞིན། །ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས། ཁ་ཕྱིར་བལྟ་གཟུང་བར་སྣང་བ་དོན་དང་
ཤེས་པའི་དངོས་པོ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་ཏེ། འཁྱལ་སྣང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ། ནང་བལྟ་རང་རིག་ཅིང་ཡང་དག
ཏུ་འདོད་པ་རྣམ་བརྫུན་དང་། དེ་དག་ཤེས་པའི་དངོས་པོར་སྣ་བ་རྣམ་བདེན་པ་ལ། སྤ་མས་བརྗོད་པ། ཁྱད་ཟློ

ཐམས་ཅད་འཕྲལ་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་འདོད་ན། གཟུང་ཚ་སྣ་མ་ཙམ་དུ་མི་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་
ཅན་ལ་རང་བཞིན་མེད་པས། རྒྱས་ཁས་བླང་རས་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་མ་གྱུབ་ན། མ་འཕྲལ་བར་འགྱུར་ཞེས་པ། གང་
ཚེ་ཞེས་རྩ་བ་གཉིས་སོ། །ཁྱེད་ལའང་ཡུལ་ཅན་འཕྲལ་པའམ་དངོས་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། བརྗོད་པའི་ཡུལ་ཅན་
ཡིན་པས་སོ། །འདོད་ན། ཡུལ་སྣ་མ་ཙམ་དུ་མི་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞེས་རྩ་བ་ཕྱི་མ་གཉིས་སོ། །རྣམ་བདེན་
པའི་རྩོད་སྤང་ལ་གསུམ་ལས། འདོད་པ་བཟློག་པ། གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་དུ་ཞེས་པ་སྟེ་རྩ་བ་གཉིས་ཀྱིས་སྣང་བ་ཕྱིའི་
དོན་དུ་བརྟགས་པ་དང་། གཞན་དུ་སྟེ། དབུ་མ་པས། བརྗོད་པར་བརྟགས་པ་གཉིས་ཀ་སེམས་ཉིད་དེ། ས་
བཅུ་པ་ལས་སྤར་གསུངས་པ་དང་། ལང་ཀ་ལས། ཕྱི་རོལ་གཟུགས་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །རང་གི་སེམས་ནི་ཕྱི་
རོལ་སྣང་། །ཞེས་དང་། ས་ཆུ་པ་ལས། བདག་དང་ཆོས་སུ་ཉེར་འདོགས་པ། །སྣ་ཚོགས་དག་ནི་གང་བྱུང་
བ། །དེ་ཀུན་རྣམ་པར་ཤེས་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཤེས་གང་ཅི་ལྟར་སྣང་བ་དེ། །དེ་ལྟ་
ཉིད་དུ་ཚྱོང་བ་ཡིན། །དེ་ལྟར་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི། །སྣ་ཚོགས་གཅིག་གི་ངོ་བོར་འགྱུར། །ཞེས་པས། གཟུང་
ཚར་སྣང་བ་ནི་འཛིན་ཆའི་ངོ་བོར་གཅིག་ཅིང་། ཤེས་པ་ཉིད་དེ་དག་ཏུ་སྣང་བ་སྟེ། ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་
པའི་ཕྱིར། །སྔོ་དང་དེ་བློ་གཞན་མ་ཡིན། ཞེས་པས་སེམས་སུ་བསྟན་ལ། སེམས་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད།
སེམས་བྱུང་ལྔ་བཅུ་རྩ་གཅིག་རྣམ་སུ་ཡོད་ཅིང་། ལྷན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་བློ་ལ་སྣང་བའི་
ཆ་ནས་བཞག་པ་ཙམ་མོ། །དེས་ན་སྒོ་སྤ་མ་འཕྲལ་བའི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པའི་དངོས་པོ་གཞན་དབང་
སྟེ། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཕྲལ་བའི་ལོག་ཤེས་ཀུན་བརྟགས་ཏེ་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ། དེ་གཉིས་ཀྱི་
ཚོས་ཉིད་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཅེས་སོ། །སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ་ལ་གསུམ་ལས། གཞོན་པ་
བརྗོད་པ། གང་ཚེ་ཞེས་པ། རང་རིག་བརྗོན་ནས་ཤེས་བྱེད་དུ་མི་འཐད་ལ། བདེན་ན་དེ་ལ་བྱ་བྱེད་གཉིས་ཡོད་
ན་གཟུང་བ་གྱུབ་ལ། མེད་ན་རང་རིག་ཉམས་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། དོན་མེད་ན་ནི་སེམས་ཡོད་མ་འཛིན་
ཅིག །སེམས་ཡོད་ན་ཡང་དོན་མེད་མ་འཛིན་ཅིག །དེ་དག་ཤེས་རབ་ཚུལ་མདོར་སངས་རྒྱས་
ཀྱིས། །མཚུངས་པར་སྤངས་ཤིང་མདོན་པའི་མདོ་ལས་གསུངས། །ཞེས་པ་འདི་ལ་ཀུས་པར་གྱིས་ཤིག ལུང་

གེས་གཙོ་བ། འཇིག་རྟེན་ཞེས་པ་རྩ་བ་གཉིས་ཏེ། གཙུག་ན་རིན་པོ་ཆེས་ཞུས་པ་ལས། སེམས་ཀྱི་ཏུ་
ཚོལ་བ་ནི། སེམས་དེ་ནི་ནང་ན་ཡང་དག་པར་རྟེས་སུ་མ་མཐོང་། ཕྱི་རོལ་ན་ཡང་དག་པར་རྟེས་སུ་མ་མཐོང་
ཞེས་དང་། ཅི་དམིགས་པ་དེལང་གཞན་ལ། སེམས་ཀྱང་གཞན་ནམ། འོན་ཏེ་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་
སེམས་ཉིད་ཡིན། གལ་ཏེ་དམིགས་པ་ཡང་གཞན་ལ། སེམས་ཀྱང་གཞན་ཏེ་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ། །འོན་ཏེ་
དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་སེམས་ཡིན་ན། སེམས་ཀྱིས་སེམས་དེ་ལྟར་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་
ཀྱིས་སེམས་མཐོང་བར་མི་རྩེད་དོ། །འདི་ལྟར་དཔེར་ན་རལ་གྲི་འི་སོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རལ་གྲི་འི་སོ་དེ་ཉིད་གཅད་
པར་མི་ནུས་པ་དང་། སོར་མོའི་རྩེ་མོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སོར་མོའི་རྩེ་མོ་དེ་ཉིད་ལ་རེག་པར་མི་ནུས་པ་དེ་བཞིན་དུ་
སེམས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་དེ་ཉིད་མཐོང་བར་མི་ནུས་ཞེས་གསུངས་ལ། གཞན་སྨོན་དཔོན་ཟླ་གྲགས་དང་།
ལེགས་ལྡན་འབྱུང་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །རང་རིག་དོན་དམ་ལ་གཞོན་པ་རྒྱས་པར་
བརྗོད་པ་ལ་ལྟ་ལས། དཔེ་ཉིད་མ་གྲུབ་པ་ལ་གསུམ་ལས། མར་མེའི་གསལ་བས་མ་ངེས་པ་ཅི་ལྟར་ཞེས་པ།
གཉིས་མེད་ཀྱང་རང་རིག་པར་མར་མེ་བཞིན་ཞེ་ན། དེ་གསལ་བྱ་མིན། གསལ་བྱེད་ན་བྱ་བྱེད་གྱུབ། ཚམ་པོ་
གཉིས་ལས་མི་འདའོ། །ལྟོན་ཅིག་སྒྲེས་པའི་སྟོན་པོས་མ་ངེས་པ་ནི་ཤེལ་བཞིན་ཞེས་པ། རྒྱུན་གཞན་ལ་ལྟོས་
མ་ལྟོས་ཤེལ་དང་བཅུ་ཆགས་ཀྱི་སྟོན་པོ་ལྟར། སྣོ་ལྟ་ལ་དོན་གསལ་བ་གཞན་ལ་ལྟོས་ལ་ཤེས་པ་དང་གསལ་བ་
གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཤེལ་གྱི་ལྟ་བུའོ་ཞེ་ན། བཅུ་ཆགས་ལ་སྟོན་པོར་བྱ་བྱེད་གཉིས་མེད་དེ། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་
ལས་གྱུབ་ལ། རིག་པར་བྱ་བྱེད་ཡོད་ན་གཟུང་བ་གྱུབ་ཅིང་། མེད་ན་རིག་པ་ཉིད་ཉམས་སོ། །བྱ་བྱེད་དགག་
པ་སྟོ་ཉིད་ཅེས་ཏེ། དོན་ཐ་དད་ལ་བྱ་བྱེད་འཐད་ཀྱི། རང་རིག་གཅིག་ལ་དེ་མི་རྩེད་བའོ། །གཉིས་པ་དོན་དང་
མི་མཚུངས་པ། མར་མེ་ཞེས་པ། དེ་དང་བཅུ་ཆགས་ལ་སོགས་པ་བློས་དེ་ལྟར་ཤེས་ན། དེ་རང་ཉིད་གསལ་བར་
གང་གིས་ཤེས་ཞེས་པའོ། །ཡོད་པར་ངེས་པའི་ཐ་སྙད་དགག་པ་གང་གི་ཚེ་ཞེས་པའོ། །འབྲས་བུའི་རྒྱགས་
འཕྲལ་པ། ལ་མེ་ལྟན་དུ་སྣྲོན་པ་ལ་དུ་བ་ལྟར་རང་རིག་མེད་ན། ཐུར་ཕྱི་གཟུགས་སྣ་ལ་སོགས་པའི་དོན་མི་
དྲན་པར་འགྱུར་པ་ལས། དྲན་པས་དེ་ཡོད་ཅེས་པ་གལ་ཏེ་ཞེས་རྩ་བ་གཉིས་སོ། །གཞན་ཞེས་པས་ལན་ཏེ།

རང་ཉིད་མ་ཐོང་ཡང། གཟུགས་སྣ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ཐོང་བ་དང་འབྲེལ་བས་ཏེ་བྱེ་བའི་སོ་དུག་དགུན་
ཞུགས་པ་དབྱིད་ལྟར་བའི་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་དེར་ཤེས་པ་བཞིན་ཞེས་སོ། །རང་བཞིན་གྱི་རྒྱས་འཕྲལ་པ་
རྒྱུན་གཞན་ཞེས་རྩ་བ་གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་འདོད་པ་དང་ལན་ལས། སྤ་མ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པ་གཞན་
གྱི་སེམས་ཤེས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བས། རང་ཉིད་གསལ་བར་
མཐོང་ཞེས་པའོ། །ལན་ནི་གྲུབ་པའི་ཞེས་པའོ་རིག་སྤྱན་གྱིས་མིག་སྨན་གྱི་སྟོང་བ་དེས་མཐོང་བའི་
བུམ་པ་དེ་མིག་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། མིག་སྨན་གཅིག་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་ཟེར་བ་ནི། ནོག་ལྷོག་ཤལ་དང་ལྡན་
པས་ནག་སྣུར་བ་བླང་དུ་ཁས་བླངས་པ་ན། མཚན་ཉིད་མཚུངས་པའི་རྒྱས་ཀྱིས་དཀར་ཟལ་ལ་ཟལ་བར་
བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ཉེ་བའི་མིག་སྨན་ཉིད་མཐོང་བར་ཐལ་ཞེ་ན། ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་བོ། །ཡང་དེ་བསྒྲུས་
པའི་མིག་དེ་མིག་སྨན་དུ་ཐལ། ཞུགས་གཞན་གྱིས་མཐོང་བས། འདོད་ན། མིག་སྨན་གྱིས་མཐོང་བར་འགྱུར་
ཟེར་རོ། །འདིར་ཉེ་བའི་མིག་རང་ཉིད་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། རིང་བའི་བུམ་པ་མཐོང་བས། འདོད་ན། རང་
རིག་བྱར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་བཀག་པ་ལ་མི་འཐད་པ་སྟེ་ན། རང་རིག་མེད་ན་གཞན་རིག་ཀྱང་མི་འཐད་
པས་མངོན་སུམ་ལ་གནོད་ཅེས་པའི་ལན་ཇི་ལྟར་ཞེས་པ་ཀུན་ཏུ་ཐ་སྙད་པ་ལ་སྨྲ་བ་ཅམ་མི་འགོག་ལ། འོག་
ཏུ་ཀུན་འགོག་སྟེ། རིགས་པ་བྱུག་ཅུ་པར། རེ་ཞིག་ཉེས་ཀུན་འབྱུང་བའི་གནས། །མེད་ཉིད་རྣམ་པར་བཟློག་ཟིན
ཀྱིས། །རིགས་པ་གང་གིས་ཡོད་ཉིད་ཀྱང། །བཟློག་པར་བྱ་བ་མཉན་པར་གྱིས། ཞེས་དང། བདེན་གཉིས
ལས། སྐྱེ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་གང། ། སྐྱེ་བ་མིན་ལ་དེ་ཡང་ནི། ། ཡང་དག་པར་ཞེས་བྱ་སོགས་པར།
གཞན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་འགོག ། ཅེས་དང། ཐུང་བའི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ། ། དེ་ནི་འགོག་པ་མ་ཡིན།
ཞེས་དང། དགལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་ཀྱང། བདེན་འཛིན་ཁོ་ན་དགག་བྱར་གསུངས་པས། དེ་བཀག་ནས།
རིན་ཆེན་ལྷེང་བ་ལས། མ་རིག་ནས་བརྩམས་ནས་ཀཱ་ཥཱི་བར། ། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི། ། བརྟེན
ནས་འབྱུང་བའི་བྱ་བ་གང། ། ཁོ་བོ་རྗེ་ལམ་སྒྲུ་འཕྲར་འདོད། ། ཅེས་དང། སེམས་འགྲེལ་ལས། རྟེ་ལྟར་བྱ་རམ
མངར་བ་དང། ། མེ་ཡི་རང་བཞིན་ཚ་བ་སྟེ། ། དེ་བཞིན་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། ། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ

འདོད། །ཅེས་དང་། ཡང་། ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཤེས་ནས། །དགེ་བའི་ལས་འབྲས་རྟེན་བྱེད་པ། །ངོ་མཚར་
བས་ན་འདི་མཚར་ཞིང་། །རྒྱུ་བྱུང་བས་ན་འདི་རྒྱུ་བྱུང་། །ཞེས་དང་། ཡང་། སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་བྱེད་
ཅིང་། །རྒྱུ་ཏུ་ལུས་དང་དགེ་ཡིད་ཀྱིས། །དཔལ་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ལ། །རྒྱུ་དང་ཚད་པ་ཡོད་མ་
ཡིན། །ཞེས་དང་། བདེན་གཉིས་ལས། མཐོང་བ་པོ་ཡི་ལྟ་བ་ལ། །ལས་འབྲས་རྟེ་ལྟར་སྣང་བ་དག །དེ་དག་དེ་
བཤད་དེ་ཡི་ཕྱིར། །ཐམས་ཅད་ཅི་ལྟར་སྣང་བཞིན་གནས། །ཞེས་སོ། །འདི་ལ་འགྲེལ་ཚེན་ལས། མངོན་སུམ།
ལུང་། རྟེས་དཔག་སྟེ། ཚད་མ་གསུམ་མཐོང་ཐོས་ཤེས་པ་སྟེ། དེ་མི་འགོག་ཞེས་སོ། །སེམས་ལས་སྣྲེ་མ་
ཞེས་པ་ལ། །ཁ་ཅིག་རྣམ་བརྟན་དགག་པ་སྟེ། །དེ་གཟུང་ཚ་དངོས་མེད་དུ་འདོད་པ་རྩ་བ་གཉིས་དང་། དེ་
འགོག་པ་རྩ་བ་བཞི་ཟེར་བ་མིན་ཏེ། སྲུན་ལྡུང་ཟིན་པས་སོ། །ཡང་འདི་གཅེར་བུ་པ་སྲུན་དབྱུང་བ་སྟེ། དེས་
ཡུལ་ཤེས་འཇིན་མ་ཧོར་དུ་གཟིའི་རྣམ་པ་ལྟར་འདོད་པ། སེམས་ལས་ཞེས་དང་། དེ་དགག་པ། གཟུང་བ་དང་
དངོས་པོར་གྱུར་ན། ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་ལ། མིན་ན་དངོས་པོར་མེད་པ་དངོས་ན་ཞེས་པའང་སྐབས་མ་ཡིན་
ནོ། །དེས་ན་བདེན་འཛིན་བཟློག་ཏེ་སྐབས་བསྟུ་བ་སེམས་ཡིན་ཞིང་། དེའང་བདེན་པར་མེད་པ་སྟེ། ཡུལ་
སྣྲེ་མ་དངོས་པོར་ཡིན་ན། ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ན་སྟོང་དངོས་ཀྱིས་ཀྱང་སྟོང་པར་
འགྱུར་རོ། །དེས་ན་སྣྲེ་མར་སྟོང་པ་སེམས་དེ་ཡང་སྣྲེ་མ་སྟེ། ལང་ཀར། སེམས་ཙམ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་
སུ། །ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་མི་བརྟག་གོ། །ཡང་དག་ཉིད་ལ་གནས་ནས་སུ། །སེམས་ཙམ་ལས་ཀྱང་ཤེས་ཏུ་
བཟླ། །སེམས་ཙམ་ལས་ནི་བཟློས་ནས་ཀྱང་། །སྟོང་པ་མེད་ལས་ཤེས་ཏུ་བཟླ། །སྟོང་མེད་གནས་པའི་རྣལ་
འབྱོར་པ། །དེ་ཡིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་པས། ཐ་སྙད་དུ་བདེན་པ་མ་ཡིན། ཡུལ་དང་
ཡུལ་ཅན་ལྟ་བར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་འཁྱལ་གཞི་མེད་ན་འགོར་བ་མ་ཀྱུབ་པར་ཐལ་བ་ལ་གཉིས་ལས།
སེམས་ཙམ་དུ་སྣྲ་བ་དག་གིས་ཆོལ་བ། གལ་ཏེ་ཞེས་རྩ་བ་གཉིས་ཏེ་འགོར་བ་གཉིས་སྟོང་ཐམས་ཅད་བརྟན་
པ་ཡིན་ན། དེ་ལ་རྟེན་མ་འཁྱལ་བའི་ཤེས་པ་བདེན་པ་གཅིག་མེད་པར་བརྟན་པར་མི་ཤེས་ལ། ཡོད་ན་དེ་དོན་
དམ་དུ་འགྱུར་ལ། འདོད་ན། ཐམས་ཅད་བརྟན་པ་ཉམས་ཞེ་ན། ལན་ལ་གསུམ་ལས། དངོས་མེད་དངོས་པོར་

མི་འགྱུར་བ་དངོས་མེད་ཅེས་པ། འཕྲུལ་པའི་དམིགས་པ་དངོས་མེད་དེ། །ཤེས་པའི་དངོས་པོར་སྣང་ཙམ་ལ་
བརྟེན་པས་དེར་མི་འགྱུར་ཏེ། དངོས་མེད་ལ་ངོ་བོ་མ་གྲུབ་པས། སྟོང་དཔོན་ཉིད་ཀྱིས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་
རྒྱ་བ་མེད་པ་སྟེ་ཡང་དག་པར་ན་རྒྱ་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཁྱོད་ཀྱི་ཞེས་པས་རང་ལ་
མཚུངས་པ་སྟེ། རང་རིག་བདེན་པར་འདོད་པ་ལ་དེ་གཉིས་སྣང་བརྟན་པའི་བྱོགས་ཤིག་ཡོད་ན་དེ་བདེན་པར་
འགྱུར་ལ། མེད་ན་འབད་མེད་དུ་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། འཕྲུལ་པ་མེད་པས། ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཞེས་
པས་སྒྲུབས་བསྟན་བདེ། །གཉིས་པ་དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ལམ་དུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་གསུམ་ལས། ཀུན་རྫོབ་སྒྲ་མར་ཤེས་
པ་ལམ་དུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི། ཐོ་ལ་བ་སྒྲ་མ་ཞེས་རྒྱ་བ་བཞི་སྟེ། སྒྲ་མ་ལྟ་བུ་སྦྱང་བྱའི་གཉེན་པོར་མི་
འགྱུར་ཞེས་པའོ། །ལན་ལ་བཞི་ལས། ཕྱོགས་ཅིག་སྒྲ་མར་རྟོགས་པ་ལམ་མ་ཡིན་པ་དེ་བྱེད་ཅེས་ཏེ། ཉོན་
མོངས་པའི་རྒྱ་མ་བཟློག་ན་ཡུལ་ལ་བདེན་ཞེན་མི་ལྡོག་པས། གཞན་གྱི་བག་ཚགས་གཞན་ལ་སད་པ་ཡིན་
པས་ཞེན་པའི་རྟེན་དང་། རྣལ་འབྱོར་པས་སྟང་བ་སྒྲ་མར་ཤེས་པས་སོ། །ཐམས་ཅད་སྒྲ་མར་རྟོགས་པ་ལམ་
ཡིན་པ་ལ་གསུམ་ལས། ཡོད་པར་འཛིན་པ་སྟོང་བ། སྟོང་ཉིད་ཅེས་ཏེ། ཐམས་ཅད་སྒྲ་མར་རྟོགས་ན་མངོན་
ཞེན་ལྟོག་ལ། དེས་ཉོན་མོངས་པ་བཟློག་སྟེ། དེ་ལྟར་རྟོགས་ན་དངོས་འཛིན་དང་འགལ་བས་སོ། །མེད་པར་
འཛིན་པ་སྟོང་བ་ནི། དེ་ལྟར་ན་འོད་སྲུང་གིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། གང་ཟག་ཏུ་ལྟ་བ་ནི་རི་རབ་ཙམ་ཡང་བླའི།
མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་པས་བཤད་པ་ཞེ་ན། དེས་ནི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཉེ་
ཆེའི་སྟོང་པ་ལྟ་བའི་སྟེ། དངོས་པོར་སྟེ་བ་རྣམས་སོ་ཞེས་པ་ཅི་ཡང་ཞེས་རྒྱ་བ་གཉིས་ཏེ། རྗོ་རྗེ་གཅོད་པ་ལས།
ཆོས་གང་ཞིག་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་པ་དེ་ལ། བདེན་པ་ཡང་མེད། བརྫུན་པ་ཡང་མེད་ཅེས་དང་། སྟེལ་
མར་བསྟོད་པ་ལས། རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་སྟང་བའི་ཕྱིར། །སྟོང་ཉིད་བདུད་རྩི་བསྟན་པ་ཡིན། །གང་ཞིག་དེ་བུ་
འཛིན་པ་ཡང་། །དེ་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་སྟང་སངས་པ་ལགས། །ཞེས་དང་། གང་ཞིག་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་། །དེ་ནི་
ཁྱོད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་བཞེད། །དངོས་པོ་རང་དབང་ཅན་མེད་ཅེས། །ཁྱོད་ཀྱི་སེང་གེའི་སྒྲ་མཚུངས་མེད། །ཅེས་
སོ། །དེའི་འཐད་པ་གང་ཚེ་གང་ཞིག་སྟེ། བཀག་པ་དགག་བྱ་ལ་ལྟོས་ལ། དེ་མེད་པས་རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་

སོ། །དེ་ལ་སྔོང་བ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱེ་ཚུལ། གང་ཚེ་དངོས་དང་ཞེས་ཏེ། རྣོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་འཛིན་གྱི་
མཐར་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དང་། ཏི་མ་གློ་བུར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་སེམས་རང་
བཞིན་སྤྲོས་བྲལ་གཉིས་ཚུ་དང་འོ་མ་འདྲེས་པ་ལྟར་གྱུར་པ་ལ་རྒྱལ་བ་རྣོན་གཉིས་པའི་སངས་རྒྱས་ཞེས་
བྱའོ། །དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་མངའ་འམ་མི་མངའ་ཞེ་ན། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལ་སོགས་པ་མདོ་སྡེ་དུ་མ་ནས་ལུང་
བསྟན་ཅིང་། ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་མདོར་དུ་མཛད་པའི་སྨོན་དཔོན་གྱུ་སྦྲུལ་ཀྱིས། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་རིག་
པའི་ཚོགས་དང་། བསྟོད་པའི་ཚོགས་མཛད་ལ། དེའི་དགོངས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་སྨོན་དཔོན་ཆུ་གླགས་
རྟེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་ཡེ་ཤེས་མི་བཞེད་ཅེས་ཁྱངས་དང་བཅས་ཏེ་སྨྲ་བ་དང་། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ལ་
སོགས་པ་ཡེ་ཤེས་བཞེད་དོ་ཞེས་སྤྲོས་པ་དང་བཅས་ཏེ་འཆད་དོ། །སྤྱ་མཉང་བཅུ་གཅིག་ཀུན་ཏུ་འོད་དུ་
སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བས། རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཡེ་ཤེས་
མེད་དེ། ཤེས་བྱའི་བྱད་ཤེད་སྣམ་པོ་མ་ལུས་པ། །བསྲེགས་པས་ཞི་སྟེ་རྒྱལ་རྣམས་ཚོས་སྐུ་སྟེ། །དེ་ཚེ་སྐྱེ་བ་
མེད་ཅིང་འགག་མེད་པ། །སེམས་འགག་པས་པ་སྟེ་སྐུ་ཡིས་མངོན་སུམ་མཛད། །ཅེས་ཏེ། འོན་ཀྱང་སྔོང་བྱ་
མཐའ་དག་སྔོངས་པ་རང་གི་དོན་དང་། སྨོན་ལམ་གྱི་ཕུགས་དང་། ཚོགས་གཉིས་རྣོན་པས་བས་གདུལ་བྱ་
ལས་དག་པ་ཡིས་གཞན་དོན་འབྱུང་བ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའི་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡེ་
ཤེས་དེ་རང་ཉིད་འགག་གམ། རྒྱུ་ཟད་ནས་སམ། གཉེན་པོ་ཞིག་གིས་བཅོམ། དང་པོ་མི་རིགས་ཏེ། ལམ་
བསྒྲུབ་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བས་སོ། །གཉིས་པའང་སྒོམ་ལམ་ས་བཅུ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་དོ། །གསུམ་པ་ནི།
དེ་ལས་སྟོབས་ཆེ་བ་གང་ཞིག་ཡོད། ཡང་ཡེ་ཤེས་མེད་ན་སངས་རྒྱས་ཉིད་མེད་པས་དེའི་བསྟན་པ་དང་།
དགེ་འདུན་མེད་པར་མི་འགྱུར་རམ། ཡུམ་ལས་དུས་གསུམ་ལ་མ་ཐོགས་མ་ཆགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཡེ་
ཤེས་འཆི་མེད་དམ་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །བདག་གི་བློ་མ་སྟོབ་དགོན་དེ་གཉིས་དགོངས་པ་མཐུན་པར་
བཞེད་དེ། འོན་ཀྱང་ཐོ་མ་འཁྲལ་པ་དང་ཡུལ་བདེན་པ་ཐ་སྙད་ཙམ་དུའང་འགྲུབ་པ་མེད་ལ། བདེན་བརྫུན་
དང་། དངོས་པོར་ཡོད་མེད་ནི་ལྟོས་ནས་འཇོག་པའམ། དབྱད་ན་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པས། ཐུ་མའི་རྒྱལ་པོས་ཐུ་

མའི་རྒྱལ་པོ་བམ་པ་ལྟར། གཞན་ལ་བྱགས་པའི་རྟེས་དཔག་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པ་བཞི་དངོས་པོར་
འཇོན་པ་འགོག་པ་ཐལ་འགྱུར་དང་། དོན་དམ་པར་ཚོས་ཐམས་ཅད་མ་གྲུབ་ཀྱང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཐ་སྙད་པའི་
ཚད་མཉང་འཐད་དེ། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལྟང་བར་རིགས་པ་ལ་རག་ལས་
ཞེས་པ་རང་རྒྱུད་དེ། སྒྲུབ་པའི་དཔལ་གྱིས་བརྗོད་ན་དངོས་པོར་འཇོན་པ་ཆེས་སྡུ་དོགས་ཞེས་དང་། ཐལ་བའི་
དཔལ་གྱིས་བརྗོད་ན་མེད་པ་ཁོ་ནར་འཇོན་དུ་དོགས་ཞེས་དགོངས་ཀྱི། བ་ལྟའི་འཚད་པ་པོ་འགལ་ཞིག་གི་ལྟར་
ན་སྟོབ་དཔོན་དཔལ་མི་བཞེད་དོ། །ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་འགལ་བཤད་མ་མཐོང་སྟེ། དབྱིངས་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་
དང་བྲལ་བ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སངས་རྒྱས་སུ་བྱེད་ན་ཡེ་ཤེས་མེད་དེ། ཡུམ་ལས། ནམ་
མཁའ་མཐོང་ཞེས་སེམས་ཅན་ཚོག་ཏུ་རབ་བརྗོད་པ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ལྟའི་བྱ་དོན་དམ་པའི་
བདེན་པ་ཞེས་སྤར་གསུངས་སོ། །སྒྲོན་དཔོན་ཉིད་ཀྱང་འདི་བཞེད་པར་མངོན་ཏེ། དོན་དམ་བློ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་
མིན། །ཞེས་དང་། གལ་ཏེ་དོན་དམ་མྱ་ངན་འདས། །འཁོར་བ་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་དང་། དེ་ཚེ་རྣམ་པ་གཞན་མེད་
པར། །དཀའི་གས་པ་མེད་པར་རབ་ཏུ་ཞི། །ཞེས་དང་། སེམས་མེད་པ་ལ་མཚོད་བྱས་པས། །ཞེས་དང་། རྒྱུན་
རྣམས་རྒྱུན་ནི་ཚད་པ་ན། །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་མི་འབྱུང་ཞེས་དང་། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་དཔག་བསམ་
ཤིང་། །ལ་སོགས་པའོ། །དེ་རྣམས་རང་རྒྱུད་དུ་བཤད་ཅེ་ན། རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ།
བློ་ཏོག་བཅས་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ཅམ་ལ་དགོངས་ཀྱི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཡུལ་ལས་འདས་པར་བརྗོད་པ་ནི། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་མ་
ཡིན་པ་སྟེ། འཇུག་པ་ལས། གང་ཚེ་ཚོས་ནི་སྐྱེ་མེད་ཡིན་ཞིང་བློ་ཡང་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་བ། །དེ་ཚེ་དེ་རྣམས་
བརྟེན་ལས་དེ་ཡིས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། །ཇི་ལྟར་སེམས་ནི་གང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་གྱུར་པས་དེ་ཡི་
ཡུལ། །དེ་བཞིན་ཐ་སྙད་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣུ་གང་ཡིན་
པ་དེ་ཡིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་ལུང་དང་རིགས་པས་གྲུབ་པ་ནི། རྒྱ་སྟོང་རྟེ་
ལ་སོགས་པ་ཐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་མ་དང་། རྒྱུན་བདག་མེད་གཉིས་གོ་མས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚོགས་དོན་

ལ་བརྟོད་པས། དེ་ལ་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མངའ་སྟེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཇི་ལྟར་མདུད་
པའི་བྱེ་བྲག་གིས། །གོས་ལ་ཚོན་བཀྲ་མི་བཀྲ་བ། །དེ་བཞིན་འཕེན་པའི་དབང་གིས་ནི། །ཁོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་
བཀྲ་མི་བཀྲ། །ཞེས་དང་། དེ་ཡེ་ཤེས་བཞི་བྱེད་ལས་དང་བཅས་ཏེ་བཤད་པ་དང་། ས་ངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དང་།
དེའི་བསྟན་བཅོས་ལས་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་འཁྱལ་པ་མ་སྦྱངས་པར་ཐལ་བ་ལ་སོགས་པ་རྩོད་
པ་སྦྱང་བ་དང་། གཞན་ཡེ་ཤེས་མཉམ་གཞག་འབའ་ཞིག་པར་འདོད་པ། རེས་འཇོག་ཏུ་འདོད་པ། རྗེས་ཐོབ་
རྟོག་བཅས་སུ་སྒྲུ་བ། སྒྲ་དང་ཡེ་ཤེས་ཐ་དད་ཅེས་སྒྲུ་བ། དུས་གསུམ་མཁྱེན་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་ལ་གང་ཞིག་
འཐད་པ་དང་མི་འཐད་པའི་རྣམ་དབྱེ་གསུངས་པ་རྣམས་འདིར་རེ་ཞིག་བཞག་གོ། །དེས་ན་དོན་དམ་པར་ཚོས་
ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཅི་སྣང་བ་མི་འགོག་ལ། ངོ་བོ་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཞིག་
བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དག་གི་དགོངས་པ་ཡིན་པོ་ཞེས་བདག་གི་ཟླ་མ་བཞེད་དོ། །དེས་ན་དངོས་པོ་དང་དངོས་
མེད་བློའི་མདུན་ན་མི་གནས་ཏེ། རིགས་པས་བརྟགས་ན་མ་རྟེད་པས་དང་། ངོ་བོ་མེད་པས་སོ། །དེས་ན་
དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་རྣམ་རྟོག་སྟེ། རྣམ་རྟོག་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ཞེས་སོ། །དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་
ཕུང་པོ་གསུམ་པ་འགའ་ཡང་མེད་པས་དམིགས་པ་སྟེ། རྣམ་རྟོག་ཞི་བ་ལས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་བློ་འབྱུང་
སྟེ། ཚངས་པས་ཞུས་པ་ལས། གང་གིས་ཕུང་པོ་མ་སྐྱེས་ཤིང་། །འབྱུང་བ་མེད་པར་ཡོངས་ཤེས་ཏེ། །འཇིག
རྟེན་ན་ཡང་སྤྱོད་འགྱུར་ལ། །འཇིག་རྟེན་འདི་ལའང་མི་གནས་སོ། །ཞེས་དང་། ཐོན་ཀྱི་འཕེན་པའི་དབང་དང
ནི། །རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་བྱས་བའི་ཕྱིར། །དེ་ནི་ལུས་ཅན་སྨིན་པ་ཡི། །དོན་དུ་འབད་པ་བྱེད་མ་ཡིན། །ཞེས
གསུངས་པ་ལྟར་རང་རྒྱུད་པ་འདོད་པ་ལ། ཐལ་འགྱུར་བ་ལྟར་ན་ལམ་ཀྱི་བློ་འགགས་ལ། འབྲས་བུའི་བློ་ལ་ངོ
བོ་མ་གྲུབ་པས་བུད་ཤིང་བསྲེགས་པའི་མེ་བཞིན་ཞེས་སོ། །ཕྱིན་ལས་འཇུག་པ་འབད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པ་ལ
གསུམ་ལ། རྒྱུ་དག་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་སྣང་བ་ཡིད་བཞིན་ཞེས་ཏེ། དེ་དག་གིས་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་དགོས
འདོད་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་པ་ལྟར་ཏེ། རྒྱུ་བློ་མར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བརྒྱ་བྱིན་དང། ཤ་སྟྲིན་ཚངས་པ་ཉི
མ་དང། ཁོར་བུ་རིན་ཆེན་གཟུགས་བརྙན་བཞིན། ཁམ་མཁའ་དང་ནི་ས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང། འཇུག

པར། ཞེ་སྒྲུ་དཔག་བསམ་ཤེང་ལྟར་གསལ་འགྱུར་ཞིང་། ཡིད་བཞིན་རོར་བུ་ཇི་བཞིན་རྣམ་མི་རྟོག ཤ་ཟ་
གོལ་བར་དུ་འཇིག་རྟེན་འདྲོར་སྣང་རྟག ཤའི་ནི་སྟོས་དང་བྲལ་ལ་སྟང་བར་འགྱུར། ཞེས་དང་། སྟོབ་དཔོན་
ཙནྡ་གོ་མིས། བུམ་བཟང་དཔག་བསམ་ཤེང་དང་ཡིད་བཞིན་གྱི། ཁོར་བུ་སེམས་པ་དང་ལྡན་མ་ལགས་
པ། ཁེ་དག་གིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་དོན་བཀྲིད་ན། ཐུགས་རྗེའི་དབང་གིས་བཅོམ་ལྡན་སྟོས་ཅི་
འཚལ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཕྱོན་ཀྱི་སྟོན་ལམ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གྱི་སྒྲུ་དང་ཡེ་ཤེས་སུ་སྟང་བ་འབྱུང་སྟེ། ཏ
ཀྱུ་ཏ་ཆ་མར། རང་དོན་གཞན་དོན་དོན་དམ་སྒྲ་དང་ནི། ཁེ་ལ་བརྟེན་པ་ཀུན་རྫོབ་སྒྲ་ཉིད་དེ། ཞེས་དང་
རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པར། བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་བའི། ཁམ་པ་གཉིས་ཞེས་དང་། ས་ངས་རྒྱས
ནམས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲ། ཁསོད་ནམས་ཚོགས་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། ཚོས་ཀྱི་སྒྲ་ནི་མདོར་བསྡུ་ན། རྒྱལ་པོ
ཡེ་ཤེས་ཚོགས་ལས་འཕྲུངས། ཞེས་གསུངས་སོ། ཡེ་ཤེས་ཀྱང་འཇུག་པ་ལས། ཤེས་བྱ་སྒྲ་བ་མེད་པ་ལ
སྒྲ་བ་མེད་པ་དང་ལྡན་པར་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེས་ཉོན་མོངས་པའི་བྱད་ཤེར་མ་ལུས་པ་བསྲེགས་ནས་ཡེ
ཤེས་ཀྱི་སྒྲ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡིས་མངོན་སུམ་དུ་མཇལ་དོ་ཞེས་དང་། ཡེ་ཤེས་སྣང་བའི་རྒྱན་ལས། ཡེ་ཤེས
དམ་པ་བདག་མེད་པ། ཁྱང་བ་མེད་ལ་མི་གཟིགས་སོ། ཞེས་ཏེ། འདས་མ་ཐག་པར་བསྟན་དོ། ཁྱང་བ་དེས
ཕན་པ་རྟེས་སུ་སྒྲུབ་པར་དགེར་ན་ཞེས་ཏེ། ཁོར་བུ་ལ་སོགས་ལ་སེམས་མེད་ཀྱང་ཡུལ་དེ་རང་ཡོད་པས
ཡིན་མོད། སྟོན་པའི་ཡེ་ཤེས་མེད་ན་ཅི་ཞིག་གིས་དོན་སྒྲུབ་ཅེས་དོགས་ན། སྒྲུབ་པའི་དགེ། བྱམ་ཟེ་ཤད་ཀུས
ཟླ་རིགས་བརྒྱད་ལས་འཇོག་པོ་མིན་པ་དབང་དུ་འདུས་ཀྱང། དེའི་གཤོད་པས་ཤད་ཀུ་འདས་མོད། དེས
བཅུགས་པའི་མཚོད་སྟོང་གིས་དུག་ཞི་བ་དང་། ཚར་གྱི་འཕེལ་འཕྲིན་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། ། བྱང
ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདས་ཀྱང་དེ་ཙོ་ཟ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་སེམས་དང་། སེམས་ལས་བྱུང་བའི་འཇུག
པའི་རྒྱུན་ཞི་ཡང་། དེས་བསྒྲབས་པའི་སྟོང་པ་ལས་བྱུང་བ། གཏུལ་བྱའི་ངོར་སྒྲ་དང་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པར
སྣང་སྟེ། སྨོན་ལམ་གྱི་བས་ཞེས་ཐལ་འགྱུར་བའོ། ། རང་རྒྱུད་ལྟར་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཟད་པ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས
བྱའི། སྒྲ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་བཞེས་གཏུལ་བྱའི་དོན་མཛད་དེ། སྣ་ཚོགས་པ། ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ། རྒྱུན་མི་འཆད་

པའི་ཕྱིན་ལས་ཅན་ཞེས་པས་སོ། །རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ། རྩོད་པ་དགོད་པ། དེའི་ལུང་བསྟན་པ། ཁྱབ་པ་བསྟན་
པ་གསུམ་མོ། །སྤྱ་མ་སེམས་མེད་ཅེས་རྩ་བ་གཉིས་ཏེ། སྟོན་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་རྟེན་མི་རྟད་སྟེ། སེམས་རྣོ་
རྟེ་ལྟ་བུའི་རྟེས་སུ་འགག་པས་ཞེ་ན། དེ་ལུང་གིས་བསྟན་པ་གང་ཕྱིར་ཏེ། སེང་གེ་རྣམ་པར་བཅུ་བའི་
མདོ་བ། །གང་ཕྱིར་རྒྱལ་བ་བཞུགས་པཱལ། །ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི། །སྐུ་གདུང་ཡུངས་འབྲུ་ཙམ་
མཆོད་པ། །བསོད་ནམས་འདི་ལ་ཁྱད་པར་མེད། །ཅེས་དང་། ཡང་། སེམས་ཀྱང་མཉམ་ལ་འབྲས་བུའང་
མཉམ། །མཉམ་པའི་སེམས་སུ་བྱས་ནས་ནི། །གང་ཟག་མཆོག་ལ་མཆོད་བྱེད་པ། །དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་
མཉམ། །མཚུངས་པར་བྱང་ཆུབ་འཚང་ཡང་རྒྱ། །ཞེས་མེ་ཏོག་བཅུགས་པའི་མདོ་ལས་སོ། །གསུམ་པ་ནི།
མཚུངས་པར་བཤད་ཀྱང་མི་མཚུངས་ན། །ཞེས་པའི་ལན་ཀྱན་རྟོག་ཅེས་ཏེ། དབུ་མ་པ་ལྟར་རྒྱལ་བ་ཀུན་
རྟོག་ཙམ་དུ་འགལ། དངོས་པོར་སྣྲ་བ་ལྟར་དེ་ཁོ་ནར་འདོད་ཀྱང་རུང་། ཡེ་ཤེས་མངའ་འགལ་མི་མངའ་ཡང་རུང་
སྟེ། བསོད་ནམས་འཕེལ་པར་མཚུངས་པ་ཁྱེད་རང་གི་ལུང་གིས་གྲུབ་སྟེ། དགེ་སློང་གིས་འདི་ལྟར་སྣ་དང་
སེན་མོའི་མཆོད་རྟེན་ལ་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ་དྭང་བར་བྱེད་པ་ལ་ལྷོས། བཅུན་པ་དེ་
མཕོང་ལགས་སོ། དགེ་སློང་དག་ དགེ་སློང་འདིས་ཅི་ཙམ་ཞིག་ན་དང་པོའི་འོད་དཔག་ཚད་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་
སྟོང་ནས་གསེར་གྱི་འགོར་ལོ་ལ་ཕྱག་པའི་བར་ན་བྱེ་མ་རྡོ་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་སྟེད་དུ་དགེ་སློང་འདིས་འགོར་
ལོས་སྣྲུར་བའི་རྒྱལ་སྲིད་སྟོང་འགྱུར་དུ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཏེ། དཔེར་ན་ཞེས་སོ། །དོན་དམ་
སྟོང་པར་ཤེས་པ་ལམ་དུ་བསྟུན་པའི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ལས། ཆོས་བ་བདེན་པ་བཞི་
ལ་བཅུ་དྲུག་གིས་ཚུལ་གྱིས་བསྟོམས་ནས་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་ལ་གྱི། ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པ་མ་བཞི་ཡིས་
སྟོང་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཇི་གས་པས་མི་གྱི་ལ་ཏེ། ལན་ལ་གཉིས་ལས། ལུང་གིས་མདོར་
བསྟན་པ། གང་ཕྱིར་ཞེས་ཏེ། རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་ལམ་ནི་འདི་ཁོ་ན་སྟེ། ཡུམ་ལས། དམིགས་པ་དང་
བཅས་པའི་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་མཚན་མས་སྣྲ་བའི་སྐབས་
བཞིན་སྣྲ་བར་བྱའོ། །བཏགས་ལན་གྱིས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བཀའ་སྐྱོང་པ་ལ་

གཉིས་ལས། བླང་བའི་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པ། གལ་ཏེ་ཐེག་ཆེན་ཞེས་ཏེ། སྟེ་པ་དག་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ནས་
མྱ་ངན་ལས་འདས་ཀྱི་བར་དུ་གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་རྣམས་ལུས་དང་གྲིབ་མའི་ཚུལ་དུ་གནས་མོད། དེ་དག་ཏུ
འདི་ལྟ་བུ་གསུངས་པ་མེད་ལ། འདི་ནི་དུས་ཕྱིས་བདུད་ཀྱིས་བསླུས་པའི་དགེ་སློང་དག་གིས་སྦྱར་བཏོ་ཞེ་ན།
གང་ཕྱིར་ཞེས་ཏེ། འདི་བཀའ་མ་ཡིན་ན་དེར་ཡང་མཚུངས་སོ། །འདིར་བདེན་པ་བཞི་བཀའ་ཡིན་པར་ཆོལ
བ་གཉིས་ཀ་ལ་བྱེད་ཅེ་ན། དེ་བཀའ་ཡིན་པར་དང་པོ་ནས་སམ། ཕྱིས་རྒྱུ་མཚན་འགའ་ལས་ཤེས། སྤྱ་མ་མི
འཐད་དེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྐྱེ་བོ་རིང་བུར་སྐྱེས་གྱུར་ཅིང། །ཡོན་ཏན་ཉེས་པ་མི་ཤེས་པ། །ཀྱེ་མ་བྱེད
མཐའ་མི་བཟད་པའི། །གདོན་འདི་སུ་ཡིས་བསྐོས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་མངོན་ཞེན་གྱིས་ཟློམ་པ་ཅམ་དུ
ཟད་དོ། །རྒྱུ་མཚན་ལས་ཤེས་ཏེ། མདོ་སྡེ་ལ་འཇུག འདུལ་བ་ལ་སྣང། ཆོས་ཉིད་དང་མི་འགལ་བས་ཤེ་ན།
དེའང་མཚུངས་ཏེ། འདི་ལས་ཀྱང། ཏིང་འཛིན་སྟོན་པས་མདོ་སྡེ་ལ་འཇུག ཚུལ་ཁྲིམས་སྟོན་པས་འདུལ
བ་ལ་སྣང། ཤེས་རབ་སྟོན་པས་ཆོས་ཉིད་དང་མི་འགལ་ཏེ། རང་གི་ཉིད་ལ་འཇུག་ཕྱིར་དང། །རང་གི་འདུལ
ལ་སྣང་ཕྱིར་དང། །ཟབ་པའི་ཕྱིར་དང་རྒྱ་ཆེའི་ཕྱིར། །ཆོས་ཉིད་དང་ཡང་འགལ་བ་མེད། །ཅེས་བཤད
དོ། །འདི་ལ་རྩོད་པ་མེད་དེ། གཉིས་ཀ་མཐུན་པས་ཞེ་ན། རིགས་བྱེད་སོགས་ཀྱང་སྟེ། རིགས་བྱེད་རང་བྱུང
དང། དེའི་སྟོན་པ་ཚངས་པ་ལ་སོགས་པར་སྣྱ་བ་ལ་འདི་པའང་མི་རྩོད་པས་འདིའི་ལུང་དུ་འགྱུར་ལ། ཁ
མཐུན་ཏམ་ཀྱིས་མ་ཡིན་ཏེ། ལྟ་མཚོད་པའི་བྱམ་ཟེ་དང། ཚོམ་རྒྱན་པ་རྣམས་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་དོར་བའི
རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པ་ཐེག་ཆེན་ཞེས་དང། ལན་ལུང་ལའང་སྟེ་དེར་ཡང་སྟོན་པ་ལ། དབང་ཕྱུག་གི་སློབ་མ
དང། ཁྱབ་འཇུག་གི་སྲུལ་པར་སྣྱ་བ་དང། ཁྱེད་རང་རྒྱུ་པར་འདོད་ལ། དེད་ཅག་སྲུལ་པར་འདོད་པ་དང
ཇ་བའི་སྟེ་པ་བཞི་པོ། ཐོ་མ་པ་བླང་ཚུལ། བསྲུང་ཚུལ། གཏོང་ཚུལ་ལ་རྩོད་པ་དུ་མ་ཡོད་པས་དོར་བྱར་འགྱུར
རོ། །མ་ཡིན་ཏེ། ཤྲཱ་ཀྱའི་བསྟན་པ་རིན་ཆེན་སྒྲོན། །འབར་བའི་སྟོད་ནི་དཀའ་ཐུབ་ཅན། །དུར་སྒྲོག་འཛིན་པ
ཤྲཱ་ཀྱའི་སྲས། །དགེ་སློང་རྣམས་ནི་ཡིན་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཁྱེད་རང་གི་གཞུང་ལས་ཀྱང་བཤད་པས། དེས
བསྟན་པ་འཛིན་སྤྱད་རྒྱས་པར་བྱེད་པས་བསྟན་པའི་ཚ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་འདང་དཀའ་སྟེ། འདི་ལ་ལུང་ཐུན

ཚེགས་ལས། ཁས་འཆེ་བའི། བསྟེན་པ་རྫོགས་པའི། སྨོང་བའི། ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པའི་སྟེ་བཞི་ལས། བསྟན་རྩ་ཐ་མ་ཡིན་ལ། དེ་སྤྱིག་བསྡལ་མ་སྤངས་པས་ལྷག་མེད་ཀྱི་མྱང་འདས་བཀག་སྟེ། ཉོན་མོངས་ཀྱིས་ལས་བསགས་པས། སྤྱིག་བསྡལ་འབྱུང་བས་ཟེར་ན་ཉོན་མོངས་མེད་ཀྱང་ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །དེས་ན་རྒྱ་ན་ཡིན་བསྟེན་རྫོགས་ལ་བཤད་པ་དེ་ལའང་ལེན་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་མི་མཐུན་པས་དཀའ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་དེས་དོན་བསྡུབ་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྱིག་བསྡལ་སྤངས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མི་འཐད་པ། སེམས་ནི་ཞེས་ཏེ། ཚོས་ཅམ་ལ་དམིགས་པ་ཡོད་པས་ཏེ། བདེན་འཛིན་ལས་ཉོན་མོངས་པ་དང་དེ་ལས་སྤྱིག་བསྡལ་འབྱུང་བས་སོ། །རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་ལྷག་བཅས་དང་། ལྷག་མེད་ཀྱི་སྤྱིག་བསྡལ་ཡོད་པ་གཉིས་སོ། །སྤྱ་མ་ལ་གསུམ་ལས། རྩོད་པ་ཉོན་མོངས་སྤངས་ཞེས་ཏེ། དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་དེ་མེད་དེ་རྒྱ་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པ་ཞེ་ན། དེའི་ལན། དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྟེ། དེ་ཐོབ་མ་ཐག་སྤྱིག་བསྡལ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ་རྒྱ་མེད་པས་སོ། །འདོད་པ་ལ་བསལ་བ་རྣ་གུ་སྒྲེས་དང་། མོ་གལ་གྱི་བུ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལྷག་མེད་ཀྱི་སྤྱིག་བསྡལ་ཡོད་པ་ལ་གསུམ་གྱི། རྩོད་པ་དགོད་པ་རེ་ཞིག་ཅེས་པ། ལྷག་མཅས་ལ་དེ་ལྷ་མོད། ལྷག་མེད་ལ་དེ་མེད་དེ། དེའི་རྒྱ་སྲེད་པ་མེད་པས་ཞེ་ན། ཕྱི་ཕ་ཡོད་པ་སྲེད་འདི་ཞེས་པ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྲེད་པ་ཡོད་དེ། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པས་རྟོངས་པས་བྱོང་ཚོ་འབྱིན་པ་དང་། ཆེར་གཏམས་པའི་ཚང་ཚོང་དུ་འཛུག་པ་ཡོད་དེ། ཀུན་རྫོངས་པའི་སྒྲ་བོ་བཞིན། དེས་ན་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་སྤ་མ་དང་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱན་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་དང་། ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་དང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་འཚེ་འགོ་ཡོད་དེ། དེའི་རྒྱ་ཚོར་བ་ཡོད་པ། ཚོར་བའི་ཞེས་ཏེ་རྒྱ་མ་ལོག་ན་འབྲས་བུ་མི་ལྡོག་པས་སོ། །དེ་བས་ན་བདག་ཅག་གི་གཞུང་ལས། དགྲ་བཅོམ་པ་དེ་དག་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་དང་རྒྱན་ལས་བྱུང་བར་མཐོང་བས་མ་རིག་ཀྱི་བག་ཆགས་ལས་འདས་པར་སེམས་ཏེ། ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་མ་རྟོགས་པས་མ་རིག་ལས་འདས་པ་མེད་དོ་ཞེས་དང་། འཕགས་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་མདོར། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མོས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཉིད་བློའི། ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་བ་དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གིས་འདུས་མ་བྱས་མཇོན་སུམ་དུ་བྱས་ན་དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ཅི་ལྟར་ཡང་། དེའི་འདུས་མ་བྱས་པ་ནི་རྒྱ་མཚོ་ལ་སྐྱེ་ཅི་མོས་བླངས་པ་ལྟར་ཚུར་ངོ་ཞེས་དང་། འོད་སྲུང་གིས་ཞུས་པ་ལས་ཀྱང་། དེ་དག་གིས་རྟོགས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡུངས་འབྲུ་སྲིན་གྱིས་ཟོས་པའི་ནམ་མཁའ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་ཆུང་སྟེ། སྣར་ཉིད་མཚམས་སྨོ་ར་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ལ་གྱས་པར་གྱིས་ཤིག འཕད་པ་ལ་སྨྲ་བ། དམིགས་པ་དང་ཞེས་ཏེ། གང་དག་འཛིན་པ་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཡང་སྲིད་ལེན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་རེ་ཞིག་གནས་ཀྱང་། བདག་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པ་མ་

རྟོགས་པས། ཚོགས་དྲྭ་རེ་ཞིག་འགག་ཀྱང་ཕྱིས་འབྱུང་བ། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་ན། ཚོར་བ་རགས་པ་མངོན་དུ་རྒྱུ་མེད་ཀྱང་དེ་ཁམས་གཞན་དུ་སྐྱེས་པ་ན་ཡང་འབྱུང་བ་བཞིན་ཏེ། འཕགས་པ་དཔལ་ལྷན་པས་གེ་སྦྱའི་མདོར། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་ཡང་འཇིགས་པ་མཆིས་ཏེ། དེས་སྨྲག་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཁོ་ན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི་འོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལྟ་ལགས་པས། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱང་སྐྱེ་བའི་ལྟག་མ་དང་བཅས་པའི་ཚོས་ཅན་ལགས་ཏེ་སྐྱེ་བ་ཟད་པ་མ་ལགས་ཏེ། དེ་དག་ལ་བཀྲི་བ་མང་དུ་མཆིས་སོ། །དེ་དག་ལ་ནི་གང་དག་མ་སྦྱངས་ན་ཆུ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ལས་ཐག་རིང་དུ་འགྱུར་བ་སྦྱངས་བར་བཀྲི་བའི་ཚོས་ཀྱང་མང་དུ་མཆིས་ལགས་སོ་ཞེས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་སྦྱངས་ཀྱང། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཡོངས་སུ་སྨྲར་བའི་འཆི་འཕོ་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ལུས་ཐོབ་ནས། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་རྣམས་ལོང་ཞིག བཀར་སྨྲས་བྱེད་རྒྱས་པ་ལ། རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པ་དང། མ་རྟོགས་པས་སྟོང་བར་མི་འཐད་པ་གཉིས་ལས། སྤ་མ་ངག་གང་ཞེས་དང། དེ་མཚུངས་པ་ཐེག་ཆེན་ཞེས་ཏེ། དེས་མ་རྟོགས་པའི་གཞོན་བྱེད་དུ་མི་རུང་བ་མདོ་རྟོགས་ཞེས་སྨྲར་རོ། །གཉིས་པ་ངག་གང་ཞེས་པ་འོད་སྲུང་ལ་སོགས་པས་མ་རྟོགས་པས་མི་གཞོན་དེ། འཇམ་དཔལ་ལ་སོགས་པས་རྟོགས་པས་སོ། །ཚོགས་བཅད་གསུམ་པོ་འདི་རྣམ་པ་པོའི་མིན་པར་འགྲེལ་ཆེན་ལས་བཤད་ལ། བདག་གི་བློ་མས་རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་ཏེ་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ཤེས་པ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པ་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་ལ་བཞི་ལས། མཚོག་ཏུ་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་བསྟེད་པ། ཟོར་བ་ཞེས་ཏེ། ལམ་དེས་བསྟན་པའི་འབྲས་བུ་མི་གནས་པའི་ཐེ་ཚོམ་ལས་འདས་པ་སྟེ། ཆ་བ་བཞི་དགོངས་པ། འགོར་བ་ལ། ཐུང་འདས་ལ་མི་གནས་པ་གསུམ་པོ་ཐོག་མཐའ་དང་པོ་དང། གཉིས་པ་དང། གསུམ་པས་རེ་རེ་སྟེ། དེ་ཕར་དགེགས་པ་མེད་པའི་སྟོང་ཟེ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཏེ། རྒྱུ་བློ་མེད། སྐྱེ་ཞིང་ཁམས་པ་ལས་གྲོལ་བ། འདི་ཡི་རང་བཞིན་ཇི་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་ཏེ། ।སྐྱེ་སོགས་ཕོངས་དང་བྲལ་བ་དེ་ཡི་རྒྱུས། ।ཟློ་ལྡན་འགྲོ་ལ་སྟོང་ཟེ་སྐྱེ་ཕྱིར་བཏེན། ।ཞེས་དང། ཐེག་བསྟན་ལས། སྤངས་པ་ནི་མི་གནས་པའི་ཐུ་བཏན་ལས་འདས་པའོ། ।དེའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཡོངས་སུ་བཏང་བ་དང་བཅས་པའི་འགོར་བ་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བའི་གནས་ཏེ་ཞེས་གསུངས་སོ། ।དེའི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་སྟོས་པས་རྟོགས་པ་ཞེས་ཏེ། གཏི་མུག་ཉན་ལ་གནས་ལ། ལུས་ལ་ལུས་དབང་ཅི་བཞིན་དུ། ।གཏི་མུག་ཀུན་ལ་གནས་ཀྱང་ཏེ། ।དེ་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱང། ।གཏི་མུག་བཅོམ་པས་བཅོམ་པར་འགྱུར། ।ཞེས་གསུངས་སོ། སྲུན་དབྱུང་བའི་གནས་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ཞེས་སོ། ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆུ་ལ་ཐུག་ཏུ་ཞུགས་ཏེ། ཕ་ཆ་ཀ་ཏ་ཀ་ལ་ཡང་ཐ་ཆད་ཀ་ཏ་ཀ ཞེས་ཀ་ལ་ཡ་ཡིན་ཏེ། ལྟ་ཆ་ཀ་ལ་ཡ་ཡིན་ཏེ། ལྟ་ཆ་ཀ་ལ་ཡ་ཡིན་ལ། ཐ་ཆ་ཀ ཞེ་ཡ ཡ ཡ

ཡིན། །ཞེས་སོ། །འཇིགས་པར་འོས་པའི་བདག་མ་གྱུར་པ་གལ་ཏེ་ཞེས་པའོ། །གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ལ་ཁམས་དྲུག་བདག་མེད་པར་
བསྟོམ་པ་སྤྱི་ར་བསྟན་པ་ལ། རང་གི་སྡེ་པ་དག་གང་ཟག་ཅེས་པ་ཕྱི་རོལ་པས་བཏགས་པའི་རྒྱ་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་རྫས་སུ་མ་གྱུར
ཀྱང་། ཕུང་པོ་དག་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པར་རྟོག་གི་ས་ཚེས་པར་བྱ་བ་འགོར་བ་པར་གྱུར་པ་ཞེས་
འདོད་པ་ལ། སོ་ཞེས་པ་ནས། ས། ཚུ། མེ། ཆུང་། ནམ་མཁའ། རྟོག་པར་ཚེས་པའི་ཁམས་ལ་བདག་མེད་པར་བསྟན་ཏེ། ཡབ་སྲས་མཇལ་བ
ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཁམས་དྲུག་ནི་བདག་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ས་འི་ཁམས་ཞེས་པ་ནས། རྟོག་པར་ཚེས་པའི་ཁམས་བདག
མ་ཡིན་ཞེས་དང་། ཡུམ་ལས། གཟུགས་རྟག་ཅིང་བརྟེན་ལ་ཐེར་ཟུག་མི་འགྱུར་བའི་ཚོས་ཅན་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་།
ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་ཡང་དག་པར་རྟེས་སུ་བལྟའོ་དང་། གཟུགས་ནི་བདག་མ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་སྟེ།
བདག་གཟུགས་ལྟན་མིན་གཟུགས་ལ་བདག་གནས་མིན། །བདག་ལ་གཟུགས་མི་གནས་ཏེ་དེ་བཞིན་དུ། །ཕུང་པོ་ལྷག་མ་བཞི་ཡང་སྟོང
ཏོགས་མཚོ་བ། །ཅེས་དང་། ཡང་། ཚོས་ཅན་ཡོད་ན་ཚོས་རྣམས་ལ། །འཇིག་རྟེན་ན་ནི་སྤྱོད་འཇུག་ན། །བདག་ཅེས་བྱ་བ་འདི་མེད
པར། །བྱེད་པ་པོ་ཞེས་དེ་ལ་བཏགས། །ཞེས་དང་། ཙཾ་ཥེ་ལས། གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་ན། །སྐྱེ་དང་འཇིག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར། །གལ་ཏེ
ཕུང་པོ་རྣམས་ལས་གཞན། །ཕུང་པོའི་མཚན་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བདག་ཏུ་ལྟ་བ་བསྐྱེད་མི
དགོས། །གོས་པ་ཐོག་མ་མེད་དུས་ཅན། །གང་ཟག་ཡོད་ན་ཐམས་ཅད་ནི། །འབད་མེད་ཐར་པའམ་ཐར་པ་མེད། །ཅེས་གསུངས
སོ། །གཉིས་པ་ཆུ་སྟེགས་ཀྱི་བདག་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས། གྲངས་ཅན་གྱི་བདག་དགག་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྐྱེས་བུ་སྤྱི་ར་དགག་པ་ལ
གསུམ་གྱི། ཡུལ་ལ་རྟག་ཏུ་ལོངས་སྤྱད་པར་ཐལ་བ། གལ་ཏེ་ཞེས་པ་ལ། སྐྱ་འཇོན་བདག་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ནི་ཤེས་ཤིང་རིག་པའི་སྐྱེས
བུ་རྟག་པ་གཅིག་བུ་སྟེ་འདི་པས་སྐྱ་ཐོག་མར་སློས་པར་ཟད་ཀྱི། འཇིན་པོ་གཞན་ཡང་ཐམས་ཅད་མཚོན་སྟེ། སྐྱ་མེད་ཀྱང་དེས་འཇིན་པར
ཐལ། རྟག་པས་ཞེས་སོ། །ཁྱབ་པ་མ་གྱུར་སྟེ། སྐྱེས་བུ་རྟག་ཀྱང་སྐྱ་མི་རྟག་པས་ཤེ་ན། དེ་སྐྱབ་པ་ལ་གསུམ་ལས། རང་བཞིན་ཉམས་པ་ཤེས
བྱ་ཞེས་པ་དེ་མི་རྟག་པར་འགྱུར་ཏེ། འཇིན་མི་འཇིན་གཉིས་ཡོད་པས་སོ། །ཤེས་བྱ་དང་ལྡན་པ་དེ་མི་རྟག་ཀྱང་དེས་མ་བསྒྲིས་པའི་སྐྱེས
བུ་རྟག་ཅེ་ན། དེ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཤེས་བྱ་དང་མི་ལྡན་པས། མིན་ན་ཆ་ཅང་ཐལ་བ་གལ་ཏེ་ཞེས་སོ། །ཤེས་བྱ་མི་རྟག་པས
ཤེས་རིག་ཀྱང་མི་རྟག་ཅེས་པས་སྐབས་བསྟུ་བ་དེས་ན་ཞེས་རྩ་བ་གཉིས་སོ། །རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་ལྟ་ལས། སྐྱ་འཇོན་གཟུགས་ཤེས་བྱ་མ
འཐད་པ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་པ་སྐྱ་འཇོན་པ་དེས་ཡུལ་གང་དང་ཉེ་བའམ་འཕྲད་པ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པས། གཟུགས་ཉེ་བ་ནི་དེ་གཟུང་འཇོན་དུ
སྣང་ངོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་དེའི་དུས་སུ་སྐྱ་འཇོན་འགགས་ན་མི་རྟག་པར་འགྱུར་ལ། མ་འགགས་ན་གཟུང་འཇོན་དུ་འགལ་ལོ། །སྤར་བཤད་པའི
ཉེས་པ་མཚུངས་པ་གལ་ཏེ་ཞེས་པ། སྐྱ་འཇོན་མ་འགགས་ཀྱང་ཉེ་མི་ཉེ་ཡིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན། སྐྱེས་བུ་དེ་རྟག་གཅིག་རང
དབང་ཅན་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱ་འཇོན་མི་འཇོན་གྱི་ཆ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཅིག་གི་ཐ་སྙད་མི་འཐད་པ་ནི་སྐྱ་འཇོན་ཞེས་པ། དེ
དང་གཟུགས་འཇོན་ངོ་བོ་ཐ་མི་དད་པས་སྤ་མ་ཉིད་དུ་གནས་ཏེ། སྐྱེས་བུ་གཅིག་ཉིད་ཐ་དད་བྱར་མི་འགལ་བ་བཞིན་ཞེ་ན། དེར་མ་གྱུར་པ
གཅིག་ནི་ཞེས་ཏེ། ལྷོས་ས་གཉིས་ལ་ལྷོས་ནས་དེར་གཞན་གྱི། དེ་ཉིད་གསུམ་གང་ཞིག་གང་ལ་ལྷོས་ནས་འཇོག་སྟེ། ཐ་དད་གཅིག་ཏུ་མི
རྟང་ལ། ཤེས་འགའ་བ་རྟག་པར་འགལ་བས་དེ་གཉིས་མི་མཚུངས་པ་འདི་ལྟར་ཞེས་རྩ་བ་གཉིས་སོ། །གཅིག་པ་ཉིད་མ་དམིགས་པ་ནི་དེ་ནི་

སྒྲ་འཛིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ལྷོས་ས་ཐ་དད་པ་ལྟར་དེ་འཛིན་ཡང་ངོ་བོ་ཐ་དད་པས་གཅིག་ཏུ་མི་རུང་སྟེ། གཟུགས་འཛིན་དེ་སྒྲ་འཛིན་གྱི་ངོ་བོར་མ་
དམིགས་པས་བྱམ་པ་སྟམ་བྱང་མ་དམིགས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་གནས་སྐབས་དུ་མ་དང་འབྲེལ་བའི་བདག་དགག་པ་ནི། གང་མཁན་ལྟ་
བྱའི་ཚུལ་གཞན་གྱི་དེ་ཉིད་དེ། སྐྱེས་བུ་གཅིག་ཉིད་འབག་གི་འགྱུར་བས་དུ་མར་སྣང་བ་ལྟར། དེའི་རང་བཞིན་རྒྱ་རྒྱང་གནས་སྐབས་ཀྱིས་
ཡུལ་སོ་སོ་ལ་འཛིན་མི་འཛིན་དུ་སྣང་བ་ཅི་འགལ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་རང་བཞིན་དང་གནས་སྐབས་གཅིག་ན་མི་རྒྱ་བར་འགྱུར་ལ། ཐ་དད་ན་
རང་བཞིན་དང་གནས་སྐབས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བར་སྣང་ཡང་ངོ་བོ་གཅིག་གོ་ཞེ་ན། གཅིག་ཉིད་དེ་ཞེས་བསྟེན་
བའོ། །གསུམ་པ་རང་བཞིན་གཅིག་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས། ཏི་བ་དགོངས་པ། གལ་ཏེ་ཞེས་པ་དུ་མར་སྣང་ཡང་དེའི་ངོ་བོར་བདེན་ཏེ་
མཁར་ནང་གི་སྐྱེས་བུ་བཞིན་ཞེ་ན། སྣང་བདེན་ཐ་དད་པ་དེའི་རང་བཞིན་གང་ཡིན། ལན་ལ་གསུམ་ལས། སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་ཐལ་
བ་ཅེས་རིག་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། སྐྱེས་ཀུན་ཏེ་ཅེས་ལྟན་དུ་མཚུངས་པས་སོ། །ཐེམས་ཞེས་པས་བློ་ཡོད་ཅམ་དུ་
མཚུངས་པས་སོ། །སྲོ་ཉིད་མ་གྲུབ་པ་ནི། སྒྲ་འཛིན་སོགས་དུ་མཉང་སྲོ་གཅིག་ཏུ་འདྲའོ་ཞེ་ན། འདྲ་བའི་རྟེན་གང་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་དང་ངོ་བོ་ཐ
དད་པས་ཏེ། གྲངས་ཅན་འདི་རྒྱས་པར་འགོག་ཏུ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །རིགས་པ་ཅན་གྱི་བདག་དགག་པ་ལ་བཞི་ལས། རང་བཞིན་བེམ་པོ་བདག
མ་ཡིན་པ། རིག་པ་ཅན་དག བདག་རྒྱ་པ་གཅིག་བུ་བེམ་པོ་སེམས་པ་ཅན་གཞན་དང་ལྡན་པས་ཡུལ་ལ་སྲོད་པ་སྟེ། སྐྱེས་བུའི་རྒྱུ་དུ
གཏོགས་པས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྙིང་ལ་གནས་པ། དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་ནོ་ཞེས་སོ། །དེ་དགག་པ་སེམས་མེད་པ་ཞེས་ཏེ།
དེ་བདག་མིན་ཏེ། དེའི་རང་བཞིན་བེམ་པོ་ཡིན་པས་བྱམ་པ་བཞིན། ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་ན་བྱམ་པཉད་དེར་འགྱུར་རོ། །སེམས་པ་ཅན་གཞན་དང
ལྡན་པ་བདག་ཏུ་མི་འཐད་པ་ཡོན་ཏེ་ཞེས་པ་སེམས་པ་ཅན་གཞན་དང་འཕྲད་པ་ན་བདག་དེ་འགྱུར་ཏེ་བེམ་པོ་མ་ཡིན་པ་དང་མི་རྒྱ་པར
འགྱུར། མ་གྱུར་ན་འཕྲད་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་བྱ་བྱེད་མེད་པས། ཅི་སྟེ་བདག་ཅེས་པས་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པའོ། །དོན་བསྡུ་བ་ནི་དེ་ལྟར་ཞེས
ཙ་བ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་བདག་མེད་པ་ལ་ཚོད་པ་སྲང་བ་ལ་གཉིས་ལས། ལས་འབྲས་འབྲེལ་བར་མི་འཕྲད་པ་ལ་དྲྭ་ལས། དང་པོ་ཚོད
པ་དགོངས་པ། གལ་ཏེ་ཞེས་ཙ་བ་བཞི་སྟེ། ཆོག་གེ་པ་དག ཁྱེད་ལྟར་ན་ལས་བྱས་པས་ཞིག་ཅིང་མ་བྱས་པ་དང་འཕྲད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཉེན
བདག་མེད་པས་ཞེ་ན། ཁས་བླངས་མཚུངས་པ་བྱ་བ་ཞེས་ཙ་བ་བཞི་སྟེ། དེར་ཡང་མཚུངས་ཏེ་བདག་ཏུ་ཕེ་ཞེས་
ཁ་ཅ་ནི། ཁྱེད་ལ་ཕ་ཡོ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་ཐོ་ཞིང་ནན་ལ་ཕ་ཡ་ཡ་ཡ་ཡ་ཡ་ཡ་ཡ་ཡ་ཡ་ཡ
ཞེ་ན། ཁ་ཅ་ནི། ཁ་ཅ་ཞ་ཡ ཁ་ཅ་ཞ་ཡ ཁ་ཅ་ཞ་ཡ ཁ་ཅ་ཞ་ཡ ཁ་ཅ་ཞ་ཡ ཁ་ཅ་ཞ་ཡ ཁ་ཅ་ཞ་ཡ ཁ

རྡེ་འཇུག་སྟེ། དེས་ཚོགས་རྫོགས་བས་སོ། །གཉིས་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་བཞི་ལས། རྣམ་སྲུ་བྱེད་པའི་གང་ཟག་ལ་མི་ལྟོས་པ་ནི། སེམས་ཅན་མེད་ཅེས་རྩ་བ་གཉིས་ཏེ། བདེན་ཏེ་དོན་དམ་པར་འབྱས་བུ་སངས་རྒྱས་མ་བྱུབ་ཀྱང་མ་དབྱུད་པར་འཇུག་པའི་ཐོ་རོར་ཡུལ་དང་བྱེད་པ་པོར་སྣང་བས་དེ་ཡོད་དོ། །བཏགས་པ་ཙམ་སྣང་བྱ་མ་ཡིན་པ་སྤྱི་བསྡུལ་ཞེས་ཏེ། སེམས་ཅན་བདེན་པར་འཛིན་པ་ལྟར་བཏགས་པ་འཛིན་པའང་སྣང་བྱ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་དམིགས་པ་ཡིན་པས་ཞེ་ན། སྣང་བ་ཙམ་ནི་བསལ་མི་དགོས་ཏེ། ལམ་གྱི་གེགས་མི་ནུས་པས་སོ། །ཡུལ་ལ་འཛིན་པ། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ལ་བདག་དང་ཚོས་སུ་ཟློས་པ་དང་། ལྟ་བ་དང་། ཆགས་པ་དང་། ང་རྒྱལ་བའི་གཉེན་པོར་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་སྟེང་རྡེ་བསྟོམ་དགོས་ཏེ། ལས་དང་། བྱེད་པ་པོ། བྱ་བ་རྣམས་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་མི་འགལ་བས་སོ། །རང་གི་ཚིག་དང་འགལ་བ་སྤང་བ། སྤྱི་བསྡུལ་རྒྱུའི་ཞེས་ཏེ། ཐར་བདག་གཞན་མི་རིགས་ཞེས་སྤང་བར་བཤད་པ་ཞེ་ན། དེར་བདག་བདེན་པར་འཛིན་པ་སྤང་བ་ཡིན་ལ། འདིར་སྣང་ཙམ་ལ་བརྟེད་དོ། །མཚུངས་པར་དོགས་པ་སྤང་བ་དེ་ལས་ཞེས་རྩ་བ་གཉིས་ཏེ། བདག་ཏུ་འཛིན་པའང་ཅི་ནི་ན། བདག་མེད་ཅེས་ལན་ནོ། །དངོས་སུ་ན་འབྲས་བུའི་རྟོག་པ་དེ་ལས་ཀྱང་ང་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་མི་འབྱུང་བམ་ཞེས་པ་བདག་མེད་ཅེས་ལན་ནོ། །ལུས་ནི་ཁོང་པ་བྱིན་པ་མིན། །ཞེས་པ་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་དུ་འཚད་པ་རྩོམ་པ་པོའི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྟན་བཅོས་ལས། དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་བསྟན་ཞིན་ཏོ། །དེ་ལྟར་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པ་བསྟན་ཞིན་ཏོ། །དེ་ལྟར་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པར་བསྟན་ནས་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གཞན་དག་གིས་གསུངས་པ་མཚམས་སྦྱོར་དུ་བཤད་པ་ལྟར་བདག་གི་བློ་མ་གསུངས་པོ། །དེས་ན་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་བཞིའི་སྒོ་ནས་བདག་མེད་བསྟོན་པ་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལ། འདི་ལ་ལུས་དང་། ཚོར་བ་དང་། སེམས་དང་། ཚོས་སོ། །དེ་ལ་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་རང་དང་གཞན་གྱི་ལུས་ལ་སོགས་པ་བཞིའོ། །ངོ་བོ་དྲན་པ། གྲོགས་དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ། བསྟོམ་ཚུལ་གཅང་བ། ཏྲག་པ། བདེ་བ། བདག་ཡོད་ཅེས་པའི་གཉེན་པོར། མི་གཅང་། མི་ཏྲག ཕྱུག་བསྟལ། བདག་མེད་ཅེས་སྟེ་པ་དག་བསྟོམ་ལ། འདིར་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟོམ་པ་སྟེ། ཐ་མ་ཉིན་མོར་ཐུན་པའི་དབང་གིས་ཐོ་ཡིག་ཏུ་ཡིན་ལ། ཕ་ཆ་ཡ་ཏན་ལ་ཆ་ཡིས་གནས་པ་མི་ཐཙང་པ་གཞན་ཕྱི་ཁ་ལ་ལ་ཡ་ལ་ཡ་ཡ་ལས། ཡན་ལག་ཅི་ཅི་ལ་ལ་ལ་ཡ་ལ་ཡ་ཡ་ལ་ཡ་ཡ་ལ། ཡན་ལག་ཏ་ཏ་ལ་ལ་ལ

དང་པོ་སྦྱིན་བསྟལ་དོན་དམ་དུ་མ་གྱུབ་པ། སྦྱིན་བསྟལ་ཞེས་ཏེ། སེམ་གཏུང་གི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཚོར་བ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། རེས་འགའ་བར་དམིགས་པས་སོ། །བདེ་བ་དོན་དམ་དུ་མ་གྱུབ་པ་བདེན་ཞེས་པ། ཐུ་བཏན་སོགས་ཀྱང་བདེ་བར་ཐོང་བར་ཐལ་འོ། །རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཟུམ་ལས། ཏོལ་བ་དགོད་པ་སྟོབས་དང་ཞེས་པ། པན་ཚུན་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་གིས་མ་ཐོང་བར་མངོན་ཏེ། ཉིན་པར་གྱི་སྐར་མ་བཞིན་ཞེ་ན། གང་ཞིག་ཅེས་པས་ཚོར་བ་ཉིད་ཉམས་པ་སྟེ། ཐོང་བ་མེད་པས་དེ་ཕྱི་མོར་ཡོད་ཅེ་ན། བདེ་བ་ལས་མ་འདས་པ་སྦྱིན་བསྟལ་ཞེས་པ། དེ་ལྟར་ན་དེའི་ངོ་བོར་ཐོང་ན་རགས་པར་འགྱུར་ཏེ། བདེ་བས་ཟིལ་གྱིས་མནོན་པས་བདེ་བ་ཐོང་ན་དེའི་ངོ་བོར་འགལ་ཏེ་སྟོང་བ་ཐུན་པའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ཞེས་པ་དེ་ནི་ཞེས་སོ། །དོན་དམ་དུ་མ་གྱུབ་པ་ཉིད་སྐབས་ལ་སྟུར་བ། གལ་ཏེ་ཞེས་པ། བདེ་བ་སྟོབས་ལྟན་སྐྱེས་པས་སྦྱིན་བསྟལ་ནུས་ཚུང་མ་སྐྱེས་པར་མངོན་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་དེ་རྒྱ་པར་རྟོག་ཅིང་ཅ་མ་སྟེ། དེ་དག་རྒྱུན་ཆགས་ཟུ་མ་དམིགས་པས་སོ། །ལྟ་བ་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་དོན་ལ་རྣལ་འབྱོར་བྱ་བ་དེ་ཉིད་ཕྱིར་ཏེ། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཞིང་ས་ལྟ་བུ་ལས། བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་ཟས་བཟང་པོ་ལྟ་བུས། རྣལ་འབྱོར་པའི་ལུས་ཉེ་བར་སྟོན་པའོ། །གཉིས་པ་རྒྱ་རེགས་པ་མ་གྱུབ་པ་ལ་བཞི་ལས། དབང་པོ་དང་དོན་འཛིན་པ་མེད་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་རགས་པ་ཟད་པ་མེད་པ་ནི། སྲེ་བ་དག་ དབང་པོ་དོན་དང་རྣམ་ཤེས་འཛིན་པ་ལས་ཡུལ་འཛིན་པ་དེ་རེག་པ། དེ་ལས་ཚོར་བ་འབྱུང་བས་དེ་བདེན་པར་ཡོད་ཅེ་ན། གལ་ཏེ་ཞེས་པ། དེ་ལྟ་ན་ཡུལ་དང་དབང་ཤེས་ཟད་ནས་སྲོང་བ་མི་འཕད་དེ། འཛིན་པའི་སྐད་ཅིག་ལ་སྲོང་བ་མེད་ཅིང་། གཉིས་པར་མི་སྟོད་པས་མ་ཟད་པར་སྲོང་ན་ཆ་ཙང་ཐལ་འོ། །དེ་ཡུལ་དང་། དབང་པོ་ དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། སྣང་བ་ལས་ཤེས་པ་སྐྱེའོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཡུལ་ཤེས་གཉིས་རྣམ་པ་ཐ་དད་ལས་སྐྱེ་ན་གཞན་ལས་གཞན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། མིག་དང་སྣ་བཞིན། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྣམ་པ་དེ་ནི་ཐ་དད་ན། །གཞན་གྱིས་ཀྱང་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །ཐ་མི་དད་ ལས་སྐྱེ་ན་རང་ལས་རང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཟླ་བ་རྡུལ་ཟླན་དང་འཕྲད་པ་མེད་པ་ལ། རྒྱགས་དགོད་པ། ཕྱོགས་ཚོས་སྟྲུབ་པ། ཁྱབ་པ་སྟྲུབ་པ། དོན་བསྡུ་བ་བཞི། རྡུལ་ཟླན་ཞེས་རྩ་བ་རེ་རེ་དང་། གཉིས་དང་། བཞི་ཡིས་སོ། །དབང་པོ་དང་ཡུལ་གྱི་རྡུལ་ལའང་འཕྲད་པ་མི་འཕད་ པའོ། །གཉིས་པ་རྣམ་ཤེས་དང་ཟད་པ་མེད་པ་ནི། རྣམ་ཤེས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཡང་ཟད་ཅིང་ཟད་ ཀ་ལ་མི་ཟེར་གྱི། ཚོར་བའི་རྒྱུན་གཟུམ་ཚང་བ་ལ་བརྟེན་ཏེ། ཚོགས་པའང་ཞེས་ཏེ། ལྷན་ཐུན་པ་ཉིར་གཞན་ཞིག་ཏུ། །དེ་ལྟར་ཞེས་ སྐབས་བསྟུ་བ་སྟེ། བདེ་བ་ཐོབ་འདོད་ཀྱང་ངལ་བ་ཅི་དགོས་ཞེས་པའོ། །དེས་གྱུབ་པའི་དོན་གང་ཚེ་ཞེས་རྩ་བ་བཞིའོ། །མཐོང་བ་ཞེས་པས་ གཟུམ་པ་ཡུལ་མ་གྱུབ་པའོ། །འཛིན་བྱེད་མ་གྱུབ་པ་ལ་བཞི་ལས། སེམས་ཐོང་བྱེད་མ་ཡིན་པ་སེམས་དང་ཞེས་ཏེ། ཡུལ་ལས་སེམ་གཏུང་ གི་ངོ་བོར་ཐོང་བས་ཚོར་བ་ཡང་དག་ཏུ་ཡོད་ཅེ་ན། སེམས་དང་ཚོར་བ་དུས་མཉམ་པ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་མི་འཕད་ཅིང་། སྤ་ཕྱི་ལ་ཐོང་བ་མི་འཕད་ དོ། །རང་ཐོང་བྱེད་མ་ཡིན་པ་རང་གི་ཞེས་སོ། །དེ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པ་གཞན་དག་ཅེས་པ། རང་དང་རྣམ་ཤེས་ལས་གཞན་པའི་ཐོང་བྱེད་ མེད་དེ། དུས་མཉམ་པ། འབྲེལ་བ་མེད་ཅིང་། སྤ་ཕྱི་ལ་འཕྲད་པ་མེད་པས། སྐབས་བསྟུ་བ། ཚོར་བ་པོ་ཞེས་རྩ་བ་བཞི་སྟེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ ལ་བདག་མེད་པ་ལ་སེམ་གཏུང་ལ་སོགས་པའི་གཙོ་བྱེད་མི་རིགས་ཏེ། ཉིང་ཌེ་འཛིན་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལས། ཚོས་ཀུན་རྒྱ་ཆུ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ སྟོང་། །རྒྱལ་བའི་སྲས་རྣམས་དངོས་པོ་རྣམ་པར་འཇིག །སྲིད་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་ཀུན་སྟོང་པ་སྟེ། ། ཉི་ཚེའི་སྟོང་པ་ཆུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ ཀྱིས། ། ཞེས་པ་འདི་རིགས་པར་སྣང་བས་ཀྱང་ངོ་། ། སེམས་ཏན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ལ་གཉིས་ལས། ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་བྱུས་པ་ཡིད་ནི་

ཞེས་པ། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལ་མ་བརྟེན་པའི་རྣམཤེས་མཐོང་བ་ལྟར། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་ཡིད་ཡང་དག་
ཏུ་ཡོད་ཅེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྟེན་ཉིད་ལ་ངོ་བོ་མེད་པས་སོ། །དབང་པོ་ལ་མེད་དེ། དེ་དག་འགགས་ཀྱང་ཡིད་མི་འགག་པས། ཡུལ་ལ་མི་
གནས་ཏེ་དེ་དག་མེད་ཀྱང་སྣང་བ་འབྱུང་བས། གཞན་ཕྱི་ཕམ། ནང་ངམ། གཉིས་ཀ་ཕམ། མ་ཡིན་པར་ཡང་མ་རྟེད་པས། དེས་ན་བོད་སྣང་
གིས་ཞུས་པར། བོད་སྣང་སེམས་དེ་ནི་བཅལ་ན་མི་དམིགས་སོ། །གང་མི་དམིགས་པ་དེ་ནི་ཉེ་བར་མི་དམིགས་སོ། །གང་ཉེ་བར་མི་
དམིགས་པ་དེ་ནི་འདས་པ་ཡང་མ་ཡིན། མ་བོངས་པ་ཡང་མ་ཡིན། ད་ལྟར་བྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་
སོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྟའི་དམིགས་པ་མ་གྲུབ་པ་ནི་ཤེས་བྱ་ལས་ཞེས་པ། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམཤེས་ཡང་དག་ཏུ་ཡོད་
ཅེ་ན། དེ་ཤེས་བྱ་ལས་སྤྱ་བར་རམ། འཕྱི་བཤམ། དུས་མཉམ་པ་ཡང་མ་རྟེད་པས་སོ། །གལ་ཏེ་རྣམཤེས་སྐྱེས་པ་ན། སྐྱེད་བྱེད་འགག་མོད།
སྐྱེད་བྱེད་ཡུལ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་སྤ་ཕྱི་ངོ་བོ་གཅིག་ན་དབྱེ་བས་ཅི་ཞིག་དགོས། ཐ་དད་ན་སྐྱེས་པ་རྒྱ་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེ་བ་དང་ཡུལ་
དུས་མཉམ་པས། དེས་ན་འདས་མ་བོངས་འགགས་ཤིང་མ་སྐྱེས་ལ། དུས་མཉམ་པ་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་དོ། །ཚོས་དྲན་ཉེ་བར་བཞག་པ་ལ་
གཉིས་ལས། ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་ཚོས་ཞེས་རྩ་བ་གཉིས་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་དབྱི་གཉེན་ཀྱིས་གནས་སྐབས་བཅུ
ལ་བཤད་པ་ལས་འདིར་ཤེས་བྱའོ། །དེ་འང་དངོས་རྣམས་རྒྱུ་དང་དུས་མཉམ་པའམ། སྤ་ཕྱི་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བས་ཡང་དག་པར་ནི་ཁོར
འདས་ཀྱི་ཚོས་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་པ་ལས། གང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་དེ་ནི་མ་སྐྱེས་པའོ། །གང་མ
སྐྱེས་པ་དེ་ནི་མ་འགགས་པའོ། །གང་མ་འགགས་དེ་ནི་གཟོད་མ་ནས་ཞི་བའོ། །གང་གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་དེ་ནི་རང་བཞིན་ཀྱིས་ཐྱ་དན་ལས
འདས་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ལས། ཀུན་རྫོབ་མེད་པའི་ཁ་ཅང་ཐལ་བ་སྤང་བ། གལ་ཏེ་ལྟར་ཞེས་པ
སྐྱེ་བ་མེད་ན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མི་འགྲུབ་སྟེ། བདེན་གཉིས་ལས། དངོས་རྣམས་སྐྱེ་བ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ། །ཞེས་བཤད་ལ། འདིར་ཡང་བདེན
པ་གཉིས་སུ་འདོད་ཅེས་པ་མི་འཐད་ལ། གཞན་ཀྱིས་བརྟགས་པ་ལས་ཡིན་ན། གཞན་ཀྱི་སྟོབ་པས་གཞན་ལ་སྟོབ་པར་འགྱུར་བས། ཇི་ལྟར
ཐུ་དན་འདས་ཞེས་པའི་ལན་འདི་ནི་ཞེས་ཏེ་དག་པའི་རྒྱུད་ལ་སྟོབ་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་གཞན་ཐོ་འཕྲལ་པ་ཅན་ཀྱིས་བརྟགས་ཀྱི། དབུ་མ་པ
རང་གི་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་དུ་མ་གྲུབ་པས་དེས་མི་གནོད་དེ། བདག་རྒྱུད་ལ་འཕྲལ་པའི་རྒྱུ་སྦྱངས་པས་སོ། །དེས་ན་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་
འཕྲལ་པའི་རྒྱུ་ཏྲི་ཚང་ཚང་ན་གནོད་པར་སྣང་མོད་མེན་ན་མེན་ནོ། །དེས་བྱེད་ཐུག་པ་མེད་པའི་སྐྱོན་སྤང་པ་ལ་གསུམ་ལས། ཡུལ་དང་ཡུལ
ཅན་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་སྟྲི་ར་བརྗོད་པ། རྟོག་དང་ཞེས་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་གྲུབ་པ་རིགས་པའི་ཤེས་པ་ལ་ལྷོས་ལ
དེ་གཞལ་བྱ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་ལྷོས་པས། མཐར་གཉིས་ཀ་མི་འགྲུབ་ལ། འདོད་ན། སྟོང་ཉིད་དམ་བདག་མེད་དུ་གང་གིས་རྟོགས་ཤེ་ན།
དེའི་ལན། དེས་བྱེད་དོན་དམ་དུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་མི་འགལ་བས། ཇི་ལྟར་གྲགས་པ་ཞེས་སོ། །ཡུལ་ཅན་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་པ་གཞན་ལ
ལྷོས་ན་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བ་གང་ཚེ་ཞེས་རྩ་བ་བཞིའོ། །རང་ལ་ཉེས་པ་མེད་པ་སྤྱད་བྱ་ཞེས་རྩ་བ་བཞི་སྟེ། རང་རྒྱུད་ལྟར་སྦྱང་ན་ནམ་རྟོག་གི
ཏེན་མེད་པས་འགོར་བར་མི་བརྗོད་དེ། དེ་ཉིད་ནམ་རྟོག་དེ་དང་བྲལ་བས་ན། ཁོད་ནི་རྒྱ་ཏུ་ཐུ་ན་འདས། །ཞེས་དཔལ་ལྷན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང
པོས་གསུངས་སོ། །ཐལ་འགྱུར་ལྟར་ན་ཡེ་ཤེས་ཞེས་ཀྱང་མི་བརྗོད་དོ། །ཡང་དག་ཏུ་བྱ་རང་བཞིན་མེད་པར་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱས་མི་འགྲུབ
པས་ཤེས་བྱེད་ཅེས་བརྗོད་པ་ལ། དེ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་ལ་ཚད་མ་གཞན་ཞིག་དགོས་ན་ཐུག་པ་མེད་ལ། མི་དགོས་ན་གཅིག་ལ་

བྱ་བྱེད་ཅི་ལྟར་འཕད་ཅེ་ན། འདིར་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་དེ་ལྟར་དགྱོད་བྱེད་ལ་གཞན་ཅི་ཞིག་དགོས་ཏེ། ཡུལ་མ་གྲྭབ་ན་ཡུལ་ཅན་མི་གྲྭབ་སྟེ། བུད་ཤིང་གི་གཞིན་པོ་ལ་གཞིན་པོ་གཞིས་པ་མི་དགོས་པ་ལྟར། སྦྲང་བྱ་རྒྱུན་ཆད་པ་ན་གཞིན་པོ་ལ་གཞིན་པོ་གཞན་ཅི་ཞིག་དགོས་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་ཚོད་པ་སྦྲང་བ་ལ་གསུམ་ལས། སྣྲོན་བྱེད་མེད་པ་ནི་གང་གི་ལྟར་ན་ཞེས་པ། ཡུལ་དང་ཤེས་པ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ལ་སྣྲོན་བྱེད་མེད་ཅས་པས་མངོར་བསྟན་ནས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཞིས་ལས། ཕན་ཚུན་བརྟེན་པ་དལ་དང་བཅས་པ་གལ་ཏེ་ཞེས་རྩ་བ་བཅུ་བཞི་སྟེ། ཡུལ་ཤེས་གཞིས་ཕན་ཚུན་གཅིག་ཡོད་པ་གཅིག་ལ་ལྷོས་པས་མཐར་གཞིས་ཀ་མི་འགྲུབ་ཅེས་པའོ། །དེ་འགྲུབ་པའི་དལ་ཕ་དང་བུའི་ཐ་སྙད་བཞིན་ཞེ་ན། དལ་མི་མཚུངས་པ་འབྲས་བུའི་ཤེས་རྟོགས་དགག་པ་ཐུ་གུ་ལས་ཞེས་རྩ་བ་བཞིའོ། །དེ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་ཞེས་པ་ནས། འཚད་པ་པོ་དག་གིས། རྒྱ་རྣམ་པར་དགྱོད་པ་རྟོ་རྟེ་གཟེགས་མ། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྣམ་པར་དགྱོད་པ་རྟེན་འབྲེལ། འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དགྱོད་པ་ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་གསུམ་སྟོར་བ་ལས། རྟོ་རྟེ་གཟེགས་མ་ནི། དངོས་པོ་ཙམ་ཡང་དག་པར་རང་བཞིན་མེད་དེ། རང་དང་། གཞན་དང་། གཞིས་ཀ་དང་། རྒྱུ་མེད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་བ་སྟེ། ནམ་མཁའ་བཞིན་ཞེས་ཁྱབ་བྱེད་མི་དམིགས་པའི་རྒྱས་པའི་ཀོད་ནས། དེ་མ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེའོ་ཞེས་སྨྲ་ན། རེ་ཞིག་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པས་དེ་དག་ཀ་པ་དང་། སྒྲ་མས་སྨྲལ་པ་ཞེས་རྟེན་འབྲེལ་དང་། དངོས་པོ་ཡོད་པར་གྱུར་པར་ཞེས་ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་སྒྲ་ར་ནས། དེའི་ལྷོག་ཁྱབ། སྐྱེ་ཡོད་ཙམ་ལ་རྒྱ་སྟོན་དུ་སོང་བས་ཁྱབ་པ། དེ་ལ་རང་གཞན་ཚོགས་མ་ཚོགས་གཞིས་སུ་ངེས་ཤིང་། མ་ཚོགས་ན་རང་གཞན་གཞིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཚོད་པས། དེ་ལས་གཞན་པའི་སྐྱེ་བ་ཁེགས་པས་ཁྱབ་པ་གྲུབ་ཅིང་། ཕྱོགས་ཆོས་སྐྱབ་པ་གཞུང་དུ་འཆད་པ་ན་ཕྱོགས་ཆོས་སྐྱབ་པ་དངོས། ཡོངས་གཅོད་མ་གྲུབ་ཀྱང་རྣམ་གཅོད་ལ་ཚད་མར་མི་འགལ་ལ། རྒྱས་ཀྱི་ངེས་པ་བཟློད་པའི་ཞེས་འཆད་མོད་ཀྱི། དེ་དག་རང་རྒྱུ་དུ་སྦྱར་དུ་བཏུབ་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་རྒྱས་དེ་དག་འདིར་སྟོར་བ་མི་འཕད་དེ། གཞུང་གི་སྐབས་དོན་མ་ཡིན་པ་དང་། སྟོབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་མ་ཡིན། རྟོགས་དཀའ་སྟལ་ཞེས་ཁྱད་པར་སྦྱང་བས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཚ་བའི་རྒྱས་དེ་སྟོར་ན་ཡང་། །དེ་ལྟར་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །སྐྱེ་བ་རྟོགས་པར་འགྱུར་མ་ཡིན། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་རིགས་སོ། །ཡང་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་ར་ཡང་སྟོབ་འདི་རྒྱུན་ཆད་རབ་ཏུ་མི་གནས་པར་བཞེད་པར་གསལ་ཏེ། དོན་དམ་བློ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན། །ཞེས་དང་། གལ་ཏེ་དོན་དམ་མྱ་ངན་འདས། །ཞེས་དང་། དེ་ཚེ་རྣམ་པ་གཞན་མེད་པར། ། ལ་སོགས་པ་མང་དུ་གསུངས་ལ། འདི་ཉིད་དུ་ཕར། དབང་ཕྱུག་འགྲོ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ན། ।ཞེས་ཐལ་འགྱུར་དུ་གསལ་གྱི་རང་རྒྱུད་བསྟན་པའི་ངག་མ་གསུངས་སོ། །ཡང་རྟོགས་པ་ལ་བྱེ་བྲག་མེད་ན་ཚ་བའི་ཕྱོགས་ཆོས་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པའི་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བས་འདིར་རེ་ཞིག་གཞག་གོ་ཞེས་གསུངས་པོ། །དེས་ན་ཕྱི་རོལ་བྱེད་ཀྱི་ཚོད་པ་སྦྲང་བ། གཞོད་བྱེད་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཕར་སྐྱེ་བ་ལ་རྒྱ་ཡོད་མེད་གཉིས་ལས། མི་འདའ་བས་ཚུ་རོལ་མཇུས་པ་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་ཟེར་བ་དང་། རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་རང་དང་གཞན་ལས་མི་འདའ་བས། ལྷ་ཆེན་པོ་པ་དང་རིགས་པ་ཅན་དག་རྒྱ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པས། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་ཁས་ལེན་པ་དེ་དག་འགོག་པ་ལ་གསུམ་ལས། རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ལ། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་པ་དང་། རྟོག་གེ་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས་ལས། སྔ་མ་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་བལྟས་པས་སེམས་ཅན་འདུ་ཤེས་མེད་པ་ཤེ་ནས་འདུ་ཤེས་ཅན་དུ་སྐྱེ་བ་མཐོང་བས། བདག་དང་འཇིག་རྟེན་ལ་རྒྱ་མེད་ཅེས་སྨྲ་བ་དང་། གཞིས་པ་དངོས་པོ་ཆོས་རྣམས་གློ་བུར་དུ་འབྱུང་བ་མཐོང་བས། བདག་དང་འཇིག་རྟེན་རྒྱ་མེད་དོ་ཞེས་སྨྲའོ། ། དེ་དག་ལ་ལ་བཞི་ལས། སྤྱི་ར་བསྟན་རེ་ཞིག་ཞེས་པ། ཚུ་ཚོད་

མཇོས་པ་བས། ཕྱི་ནང་ཚོས་རྣམས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་ལས་གྲུབ་སྟེ་རྒྱུ་ཡོད་མིན། །སྲིད་ཟློས་སྒྲིད་ཆེར་སོ་གཟེར་རྟོ་བ་
དང་། །བྱ་རམ་ཤིང་མདར་ནི་མ་ཁ་བ་དང་། །ཉི་ཤར་ཚུ་བོ་ཐུང་ཏུ་འབབ་པ་དང་། །རྡ་བྱའི་མཁྲིན་པ་མཏུག་མའི་ཚོགས་བཀྲ་བ། །སྲུས་
ཀྱང་བྱས་མིན་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་བྱུང་། །ཞེས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་མེད་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་བྱུང་བའི་ཟེར་བ་ལ། ཐུ་གུ་དང་དུ་བ་ལ་སོགས་པ་
རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་མཐོང་བ་ལྟར་རྒྱུ་མེད་པའི་དངོས་པོ་འགའ་ཡང་མེད་དོ། །རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པ་མངོན་སུམ་གཙོ་ར་བྱས་པ་དེ་མཐོང་ཞེས་
བྱའོ། །འབྲས་བུའི་རྣམ་དབྱེ་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པ། པཎ্ཌི་རྒྱུར་འདོད་པའི་ས་བོན་གཅིག་ལྟོང་བུ་དང་གེ་སར་ལ་སོགས་པ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་མཐོང་
བས་རྒྱུ་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་རྒྱུའི་དབྱེ་བ་ལ་ལྟོས་ཞེས་པ་པཎ্ཌི་ཞེས་ཙ་བ་གཉིས་སོ། །རྒྱུའི་རྣམ་དབྱེ་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པ་འབྲས་བུ་མི་འདྲ་བ་
རྒྱུའི་དབྱེ་བས་བྱུང་ན་དེ་ཐ་དད་པའི་རྒྱུ་གང་ལས་ཞེ་ན། སྤར་ཀྱི་ཞེས་ཏེ། སྤ་མ་སྤ་མ་ལས་སོ། །ཁུས་པའི་རྣམ་དབྱེ་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པ་ཅི་ཕྱིར་
ཞེས་པ། རང་རང་གི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་སོ་སོར་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན། རང་གི་རིགས་མཐུན་པ་དང་། མི་མཐུན་པས་ཁུས་པ་ཡོད་
མེད་དོ། །དེ་མ་ངེས་ཏེ། ཏུཏ་ལས་ནས་དང་། ལུག་གི་ནུ་ལས་ཏུཏ་དང་། ཕྱི་བ་ལས་ལྲུབ་ལ་དང་། ཐོག་མཁར་ལས་དུ་བ་སྐྱེ་བས་ཤེ་ན། དེ་
དག་ལྟར་སྣང་ཡིན་པས། རང་རང་གི་ས་བོན་ལས་བྱུང་བ་དང་། ངོ་བོ་དང་། ཁུས་པ་དང་། ཁ་དོག་ལ་སོགས་པ་མི་འདྲ་སྟེ། དཔལ་ཆོས་ཀྱི་
གྲགས་པས། ཁ་ཅིག་དངོས་པོས་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་དེ། ནགས་དང་ཅིག་ཤོས་སུ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱལ་མོ་ག་གོན་བཞིན་ནོ་ཞེས་པ་ལ་
སོགས་པ་དང་། རྣམ་ངེས་ལས། སོ་སོར་རྣམ་པར་ཕྱེ་བའི་རྒྱུ་རྣམས་ནི་འབྲས་བུ་ལ་འཕྲལ་པ་མེད་དོ་ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྒྱུ་ཉིད་
འགོག་པ་མི་དམིགས་པ། །དེས་བྱེད་མིན་པར་རབ་ཏུ་བཤད། །ཅེས་དང་། གང་ཕྱིར་རིགས་མཐུན་སྔ་མ་ཡི། །ས་བོན་ལས་ནི་འཕེལ་བ་
ཅན། །ཞེས་དང་། རེས་འགའ་བ་ཉིད་ཡིན་པས་ནི། སྔོན་བསྟལ་འདི་རྒྱུ་བཅས་ཉིད་གྱུས། །ཅེས་པའི་རིགས་པས་སོ། །གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་
དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས། དབང་ཕྱུག་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་ལ། བྱ་བ་དགོངས་པ། དབང་ཕྱུག་ཉིད་མ་གྱུར་པ། འབྲས་བུ་མི་སྲིད་པ། སྐྱེད་བྱེད་དགག་
པ་བཞིའོ། །དང་པོ་དབང་ཕྱུག་ཅེས་པ། ཁ་ཅིག་དབང་ཕྱུག་ཅེས་བྱ་བ། ཕ་བ། ཡང་བ། བདག་པོར་གྱུར་པ། དབང་དུ་གྱུར་པ། གང་མ་ཕྱིན་
པ། མཆོད་པར་འོས་པ། འདོད་དགུར་བྱེད་པ། དགའ་མགུར་གནས་པ་སྟེ། ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པ་
པོར་སྣང་སྟེ། ཕ་ཞིང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་རབ་ཏུ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀུན་རིག་ཐམས་ཅད་བྱེད། །རྣལ་འབྱོར་གོམས་པས་ཐོབ་པའི་བློ་ཅན་བསམ
གཏན་པ་ཡི་བསམ་གཏན་ཡུལ། །ཉི་མ་ཟླ་བ་མ་ཚུ་མེ་ཟླུང་ཕྲོགས་དང་ནམ་མཁའི་ལུས་ཅན་ཏེ། །ཞི་བའི་བདེ་དགའ་འབྲུབ་པར་འདོད་པ་
རྣམས་ཀྱིས་དབང་ཕྱུག་རྟག་ཏུ་བསྟོས། །ཞེས་དང་། སྐྱེ་བ་པོ་འདི་ཤེས་པ་ཡོད་མིན་ཏེ། །བདག་གི་བདེ་སྡུག་བདག་ལ་རང་དབང
མེད། །དབང་ཕྱུག་གིས་བཏང་ཡང་ན་གཡང་སའམ། །མཐོ་རིས་དག་ཏུ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་ཡིན། །ཞེས་འདོད་ལ། ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་དག
དབང་ཕྱུག་གིས་བྱས་ཏེ། །སྟོད་ཅིང་འཇུག་པས་སྟེ་ཉ་བཞིན། དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ། ཁམས་ཀུན་ལ་ཁ་ཅིག
ཁ་ཅིག་ཏུ་ཡ་ཡ་ཡ། ཀུན་ཀྱི་བྱེད་པོ། ལྷའི་འགྲོ་བ། ཀུན་ཏུ་ཡ། ལས་ཀྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཞིག་ཅེ་ན། ས་སོགས་དེ་ལས་བརྟེན་པས
སོ། །གལ་ཏེ་དབང་ཕྱུག་རྒྱ་ཡིན་ན། །འགྲོ་བ་ཐ་སོགས་ལྟར་བར་འགྱུར། །ཇི་ར་ཅི་སྟེ་མི་བདེན། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་མ་ཀུན་ཡང་དེ་མ་ཡིན་

པར་འགྲུབ་པོ། །འབྲས་བུ་མི་སྲིད་པ་ལ་གཉིས་ལས། བདག་ལ་ནུས་པར་འགལ་བ། དེས་བསྟེད་པའི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན། དེས་བདག་རྒྱུ་
བ། དེས་ས་ལ་སོགས་པ་ཞེ་ན། དེ་རྒྱ་བ་དེས་ཅི་ལྟར་བསྟེད། ཤེས་པ་དང་བདེ་སྡུག་གཞན་ལ་ནུས་པ་མཐོང་བ་ནི། ཡང་དེ་དག་དེའི་འབྲས་
བུའོ་ཞེ་ན། ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལན་གོ། །སྐྱེད་བྱེད་དགག་པ་ལ་གསུམ་ལས། འབྲས་བུ་རེས་འགའ་བར་འགལ་བ་དང་། ལྟོས་མེད་ཀྱིས་
སྐྱབ་པ་གཉིས་རྒྱ་ལ་ཞེས་དང་། རྒྱ་ཏུ་ཞེས་སོ། །ལྟོས་པ་ཉིད་དགག་པ་ལ་གསུམ་གྱི། ལས་ཐམས་ཅད་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་ལྟོས་པར་
འགལ་བ་དེས་བྱས་ཞེས་རྩ་བ་གཉིས་སོ། །ལྟོས་ན་དབང་ཕྱུག་ཏུ་འགལ་བ་ལ་གསུམ་ལས། གལ་ཏེ་ཞེས་པ་ནས། ཐུ་བ་གཉིས་དང་། བཞི་
སྟེ། བཞི་དང་གཉིས་ཀྱིས་ཏེ། གལ་ཏེ་དེ་ལ་སྟོངས་ཡོད་ན། །ཅི་ཕྱིར་ཤུགས་ཅན་དྲག་པོ་ཡིས། །འཇིགས་ནས་ཕུགས་སུ་ཞུགས་ཞེས་
བྱག །ཤུགས་ཅན་ནག་པོས་འཇིགས་སྣྲག་ནས། ། རྒྱལ་པོའི་གྲོང་ཁྱེར་ནུ་ཐུ་ཀྱའི། །ཁྲི་ཡི་འོག་ཏུ་ཞུགས་ལྷུར་ནས། །ནག་པོར་ལྷུར་བ་མིན་
ནམ་ཅི། །གྲོང་ཁྱེར་མང་པོར་གནས་པ་ན། །ཁྱང་ནས་ཀུན་མོ་བཞིན་འཕྲོས་པ། །གལ་ཏེ་སྲིད་གསུམ་དེས་བསྟེད་ན། ། ལྷ་མ་ཡིན་ལ་ཅི་ཕྱིར་
འཇིགས། ཞེས་ཁྱབ་འཇུག་པ་སྟོགས་སོ། །གཉིས་པ་རྟལ་ཟན་རྒྱ་མ་ཡིན་པ། ཆེ་བྱག་པ་རྟལ་ཟན་ཆ་མེད་ཀྱི་རྒྱ་ཁ་རྒྱུར་སྣ་བ་གང་དག
ཅེས་བྱན་པ་སྟུར་བའོ། །གསུམ་པ་རང་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ལ་གཉིས། དགག་པའི་ཡུལ་བསྟན་པ་ལ་ཡུལ་སྟྲིར་བཏོད་པ། གཅོ་བོའི་རང་
བཞིན། འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་གསུམ་གཅོ་བོ་ཞེས་པ་ནས་ཐུ་བ་གཉིས་དང་། གསུམ་དང་། གཅིག་གིས་བསྟན་པའི་དོན་བྱང་སྒོང་སེར་སྐ
ལ་བ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བེམ་རིག་གཉིས་སུ་འདུས་ལ། ཕྱི་མ་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་སྟེ། ཟ་བ་གོ། རྒྱ་པ། གཅིག་པུ་རང་དབང་ཅན། བྱེད
པ་པོ་ཡིན་ལ། བྱ་བ་པོ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་ཚོས་ལྡ་ལྡན་ཏེ། ཆུམ་འགྲུར་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པས་སམ། གཅོ་བོའི་གྲོང་ཁྱེར་ན་གནས་པས་སྐྱེས
བུའོ། །བེམ་པོ་ལ་གཅོ་བོ་དང་ཆུམ་འགྲུར་རོ། །སྡ་མ་རྟལ། ཟུན་པ། སྟེང་སྟོངས་གསུམ་ཚ་མཉམ་པ་སྟེ། བེམ་པོ་རྒྱ་པ་གཅིག་པུ་ཆུམ
འགྲུར་འབྱིན་བྱེད། ཀུན་གྱི་སྣང་ཡུལ་མ་ཡིན་པ། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེད་བྱེད་དེ། ། དེ་ཉིད་གསུམ་སྟེ་དེ་ཉིད་མཚོག ། མཐོང་བའི་ལམ་དུ
གྱུར་མ་ཡིན། ། མཐོང་བའི་ལམ་དུ་གང་གྱུར་པ། ། སྒྲུ་མ་བཞིན་དུ་ཤེས་ཏུ་གསོག ། ཅེས་འདོད་དེ། དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་གནས་སྐབས་ཆུམ་འགྲུར
རམ། ཡོན་ཏན་ཏེ་བེམ་པོའོ། ། དེ་འང་གཅོ་བོ་མེ་ལོང་ངོས་གཉིས་པའམ། ཤེལ་གྱི་ཁང་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལ་ཆུམ་འགྲུར་དང་། ཤེས་རིག་གི
གཟུགས་བརྙན་ཕྱི་ནང་གཉིས་ནས་འཚར་བར་འདོད་པས། དབང་ཕྱུག་ནག་ལོའི་གཞུང་ལས། རང་བཞིན་ལས་ཆེན་དེ་ལས་ང་རྒྱལ་ཏེ། ། དེ
ལས་ཚོགས་ནི་ཆུམ་པ་བཅུ་དྲུག་འབྱུང་། ། དེ་ལྟར་བཅུ་དྲུག་བྱུང་བ་དེ་ལ་ཡང་། ། དེ་ཙམ་ལྟ་ལས་འབྱུང་བ་ཆུམ་ལྟ་འབྱུང་། ། རང་བཞིན་ཚོས
ལྟ་ལྡན་ཏེ། ཟ་པོ་རྒྱ་དངོས་བྱེད་པོ་མིན་པའི་བདག ། ཡོན་ཏན་བྱ་བྱེད་ཕུ་ལྟོགས་ཅན་ཀྱིས་བརྒྱགས། ། ཞེས་པས། ཆུམ་འགྲུར་འབྱུང་བའི
ཚུལ་ཡང་། གསུམ་པོ་མཉམ་ན་གང་ཡང་མི་བསྟེད་ལ། གང་རུང་ཤས་ཆེ་བ་ལས། ཡོན་ཏན་གསུམ་སྣང་བ་ཡང་། རང་ས་དང་མཚུ་དང་ཀུན
དགའ་དང་། ། བདེ་ཞིང་ཞི་བའི་སེམས་ཉིད་དག ། རེས་འགའ་ཡང་ནི་སྣང་ཐུ་བ། ། དེ་དག་སྟེང་སྟོངས་ཡོན་ཏན་ནོ། ། མི་དགའ་ཡོངས་སུ
གཏུང་བ་དང་། ། ཐུ་བཏ་འདོད་དང་མི་བཟོད་དག ། གང་དུ་སྣང་བའི་ཀཏན་ཚོགས་ཀྱིས། ། དེ་དག་རྟལ་ཀྱི་རྒྱས་སུ་འདོད། ། ཆོངས་དང་དེ
བཞིན་གཏི་ཐུག་དང་། ། བག་མེད་གཉིད་དང་གཡོ་ལ་བ་དག ། ལན་འགའ་ཡང་ནི་སྣང་ཐུ་བ། ། དེ་དག་ཐུན་བའི་ཡོན་ཏན་ནོ། ། ཞེས་པས
འཐབ་ཀྱོལ་དང་། རང་ས་དང་། ལྟོས་ལས་གསུམ་དང་། ཚོར་བ་གསུམ་བསྟེད་པ་རང་བཞིན་ནས་ཡོན་ཏན་ཏེ། དེ་མི་གསལ་བའི་ངོ་བོར
ཡོད་པའོ། ། དེ་ལས་ཆེན་པོ་བས་གསལ་བའི་རང་བཞིན་སྟེ་ལྟ་ནི་ཟློ་ཉིད་དོ། ། དེ་ལས་སྟོངས་ལས་ལྟུང་བའི་ང་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་

གསུམ་འབྱུང་སྟེ། སྟོང་སྟོབས་ལས་བྱུང་བའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་མིག་ལ་སོགས་པ་བློ་དབང་ལྔ་དང་། ངག ལག་པ། རྐང་པ། དེ་མའི་ལམ། མཚན་མ་སྟེ་ལས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྔ་དང་། དེ་གཉིས་ལ་དབང་བྱེད་པ་ཡིད་དེ་བཅུ་གཅིག་བསྟེན། རྟལ་ལས་བྱུང་བས་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་ལྔ། སྒྲ། དྲི། རོ། རེག་བྱ། ཁ་དོག་སྟེ་ཏ་མ་ལྔ་བསྟེན། ཕུན་པ་ལས་བྱུང་བ་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་གོ། །དེའང་གཙོ་བོ་རང་བཞིན་ཁོ་ན། ཆེན་པོ། ང་རྒྱལ་དེ་ཏ་མ་ལྔ་རང་བཞིན་དང་རྣམ་འགྱུར་གཉིས་ཀ། དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་དང་འབྱུང་བ་ལྔ་རྣམ་འགྱུར་ཁོ་ན། སྐྱེས་བུ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འདོད་པ་བློངས་པས། གཙོ་བོ་རང་བཞིན་ཉིད་ཡིན་རྣམ་འགྱུར་མིན། །ཆེན་པོ་སོགས་བདུན་རང་བཞིན་རྣམ་འགྱུར་ཞིང། །བཅུ་དྲུག་པོ་ནི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། །སྐྱེས་བུ་རང་བཞིན་མ་ཡིན་རྣམ་འགྱུར་མིན། །ཞེས་འདྲི་བ་ལས་སོ། །དེ་ལ་སྐྱེས་བུ་གཙོ་བོ་རྣག རྣམ་འགྱུར་མི་རྣག་པ། རང་བཞིན་དང་འགྱུར་བར་མ་ཟེ་བ་སྟེ། རྣམ་འགྱུར་ལ་བྱེད་པར་མཁས་ན་འཁོར་བ། ཟེ་བ་སྟེ་དེ་ལས་བྱེད་པར་ཤེས་ན་དེ་ལ་ལེགས་པར་བརྟགས་པས་རྣམ་འགྱུར་ཞིག་པ་ཐར་པ་ཞེས་འདོད་དེ། འདི་སྤར་གཙོ་བོ་ཞེས་བྱར་གང་འདོད་ཞེས་དང། གལ་ཏེ་སྒྲ་ཡི་ཤེས་རྟག་ན། །ཞེས་པར་ཡང་བྱན་པར་བྱའོ། །དེ་དགག་པ་ལ་བཞི་ལས། གནོད་པ་སྤྱི་ར་བརྗོད་པ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ། གཙོ་བོའི་རང་བཞིན་དགག་པ་གཅིག་ལ་ཞེས་རྩ་བ་གཉིས་ཏེ། གཙོ་བོ་དེ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་ན་རང་བཞིན་གསུམ་དུ་མི་འཐད་ལ། དུ་མར་ཡོད་ན་ཁས་བླངས་དང་འགལ་བས་དེས་ན་ཞེས་སོ། །དེའི་ཡོན་ཏན་དགག་པ་དེ་བཞིན་ཞེས་ཏེ། སྐྱེས་བུ་ལས་གཞན་པ་ཐམས་ཅད་དེ་གསུམ་དུ་འདུ་ན། གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལ་ནང་གི་དབྱེ་བ་མེད་ན་རྟལ་གྱི་རྟལ་ལ་སོགས་པ་མི་འཐད་ལ། ཡོད་ན་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་དགག་པ་ཡོན་ཏན་ཞེས་ཏེ། སྒྲ་ལ་སོགས་པ་མེད་དེ། རྒྱ་ཡོན་ཏན་གསུམ་མ་བྱས་པས། མེ་མེད་པའི་དུ་བ་བཞིན། གཉིས་པ་བདེ་སྡུག་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས། ཐེམས་མེད་ཅེས་རྩ་བ་གཉིས་ཏེ། བདེ་སོགས་ཚོར་བ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཡུལ་ཡིན་པས་དེའི་ངོ་བོར་མེད་དོ། །འོན་གཟོས་ལ་སོགས་པ་བདེ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་ལས། ཡིན་པས་དེའི་ངོ་བོར་ཡོད་ཅེ་ན། དེའི་ངོ་བོ་མེད་དེ། མ་དམིགས་པས་སོ། །བདེ་སྡུག་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ་བཞི་ལས། བཟློད་ཟིན་པའི་རིགས་པ་བྱན་པ་ལ་སྟོན་པ། དངོས་རྣམས་ཞེས་ཏེ། ཤེས་བྱ་ལས་སྤར་ཞེས་དང། དེ་ལྟར་ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཞེས་པར་ཏུ་རང་གི་ཚོག་དང་འགལ་བ་ཁྱེད་ཀྱི་ཞེས་ཏེ། བདེ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཙོ་བོ་དེ་རྒྱུ་ཡིན་ལ། དེས་དེ་ཏ་མ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེད་པར་འགལ་ཏེ། འདི་དེ་ཏ་མ་རྒྱ། བདེ་སོགས་འབྲས་བུར་འདོད་པས། སྤ་མ་ཉིད་བརྟན་པར་མི་གནས་པས། དེ་ལས་ཏེ། སྒྲ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་མི་འདོད་ཀྱི། དེའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་གཙོ་བོར་འགྱུར་བ་དེ་ལས་སོ་ཞེ་ན། བདེ་སོགས་རྒྱ་མིན་པར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན། ཆ་བའི་དམ་བཅའ་ཉམས་སོ། །བཏགས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མ་གྱུབ་པ་དེ་མེད་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་གཙོ་བོ་རྣག་པར་མི་འཐད་པ་ལ་བཞི་ལས། ལྷང་བ་མི་དམིགས་པས་དངོས་ཀྱི་ནི། ཞེས་ཏེ། ཁ་ཅིག་ལ་ལ་ཁ་ཅིག ཁ་ཅིག ཁ་ཅིག

དུས་ནས་ཞོ་གང་དང། ཞོའི་དུས་ནས་མར་གང་དང་ཞེས་དང། དགེ་པོ་ལེན་གྱིས་བཤད་པ་སྟེ། །འགེགས་བྱེད་གནས་པཱའང་དེ་སྐད་སྟེ། །ཞེས་
དང། མེད་མི་བྱེད་ཕྱིར་རྒྱུ་ལེན་ཕྱིར། །ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་མེད་ཕྱིར་དང། །ནུས་པས་ནུས་ཅན་བྱེད་ཕྱིར་དང། །རྒྱུ་ཡོད་ཕྱིར་ན་འབྲས་བུ
ཡོད། །ཅེས་པས་སྟོ་སྟོགས་པ་གཅོ་བོས་འབྲས་བུར་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེར་གསལ་བར་བྱས་པ་ཙམ་མོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་འཇིག་པའང
སྣམ་བུའི་རྒྱུད་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །རང་གི་འདོད་པས་མ་ངེས་པ་གསལ་བ་འཇིམ་པ་དང། བུམ་པ་ལྟ་བུ་མེད་པ་གསལ་བར་བྱས་པ་ཉིད་སྐྱེ
བ་སྟེ། ཚད་མས་བྱུས་ཅིང། ཁྱེད་ཀྱང་ཞེ་དང་གསལ་བ་ཞེས་སྨྲས་པས་སོ། །འཇུག་པ་འཚོལ་བ་གལ་ཏེ་ཞེས་ཟ་བ་གཉིས་སོ། །ཅོད་པ་སྣང
བ་ལ་གསུམ་ལས། འཇུག་པ་མཚུངས་པ་འཇིག་རྟེན་ཚོངས་པ་ཞེས་ཏེ། རས་བལ་རས་ཉིད་དུ་ཡོད་ཀྱི། མ་མཐོང་བས་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་ཤེས
པས་མེར་སྐྱ་དེར་རས་བལ་གྱོན་པར་རིགས་པ་ལས་བསལ་ལོ། །ཡང་ན་ཚོངས་པས་རས་ཡུག་གྱོན་པར་མཐོང་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་ཚོངས་པ
དང་འགལ་བ་ཞེས་ཏེ། ཟ་བ་གཉིས་ཏེ། ཚོངས་པ་ལ་མེར་སྐྱ་ལྟ་བུ་འབྱུང་རྒྱང་མེད་ན་འབད་པ་དོན་མེད་ལ། ཡོད་ན་དེས་ཤེས་པ་ལྟར་ཀུན
ཀྱིས་ཤེས་པར་འགྱུར་ཏེ། མེད་པ་སྐྱེ་བར་མི་འདོད་པས། །འབྲས་བུའི་འཇུག་པ་བསྟུ་བར་ཐལ་བ་འཇིག་རྟེན་ཞེས་པ་རས་བལ་དུ་མཐོང་བ
ཚད་མ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། རས་ཡུག་ཏུ་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱང་བརྟུན་པར་འགྱུར་ཏེ། འཇལ་བྱེད་ལ་ཚད་མ་མེད་པས་སོ། །གསུམ་པ་ཆོས་ཐམས
ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་བསྟན་པ་ལ་ཅོད་པ་སྣང་བ་ལ་གསུམ་ལས། ཏོལ་བ་དགོད་པ་གལ་ཏེ་ཚད་མ་ཞེས་པ། དངོས་པོར་སྟ་བ་ཐམས་ཅད
མཁྱེན་གཅིག་ཏུ། དབུ་མ་པ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཐམས་ཅད་བརྟུན་ཞིང་འཕྲུལ་པར་འདོད་པ་ལྟར་ན། འཇལ་བྱེད་ཚད་མས་མི་འགྲུབ་སྟེ་ཏྲུན
པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས། འདོད་ན་སྟོང་ཉིད་བསྟོམ་པ་དོན་མེད་ཅེ་ན། ཡོངས་གཅོད་ལ་ཚད་མ་མིན་པ་བརྟགས་པའི་ཞེས་པ། ཐོ་འཕྲུལ་པས
ཚད་མ་མ་ཡིན་ཞིང་དགག་བྱ་མ་གྲུབ་ན་བཀག་པ་མི་འགྲུབ་པས་ཐལ་བ་འདོད་དེ། ཐོག་དགོས་ཀྱུ་ཐུག་ཀྱིས། དགག་བྱ་ཅི་ཡང་མེད་པས
ན། ང་ནི་ཅི་ཡང་མི་འགོག་གོ། །ཞེས་དང། རྒྱན་ལས། དགག་བྱ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་དང། །ཡང་དག་ཏུ་ནི་བཀག་མེད་གསལ། །ཞེས་དང།
དབུ་མ་ཙ་བ་ལས། བདག་གོ་ཞེས་ཀྱང་བརྟགས་གྱུར་ཅིང། །བདག་མེད་ཀྱང་ནི་བརྟགས་པར་གྱུར། །སངས་རྒྱས་ཆོས་ཀྱིས་བདག་དང
ནི། །བདག་མེད་འགག་མེད་ཅེས་ཀྱང་བསྟན། །ཞེས་དང། བདེན་གཉིས་ལས། དགག་བྱ་བརྟགས་པ་ཉིད་ཡིན་ན། །བཀག་པ་བརྟགས་མིན
ཅི་ལྟ་བུ། །ཞེས་སོ། དེ་ལྟར་དགྱོད་པ་དོན་མེད་ཅེ་ན། ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་བཅད་ལ་ཚད་མར་འགྱུར་བ་དགེར་ན་ཞེས་ཏེ། བརྟན་པ
ལ་
ལ
ལ
ལ

བཀོད་ནས། དེའི་ཁྱབ་པ་ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་གིས་བསྟན་པ། དངོས་པོ་ཡོད་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་ནས། དེའི་ཁྱབ་པ་རྗོ་རྗེ་གཟེགས་མས་བསྟན་པོ་ཞེས་སྟང་བར་བཤད་པས་འདིར་ཡང་དེ་རིགས་སོ་ཞེས་གསུང་བ་བཀག་ཟིན་ཏོ། །དེས་ན་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་ཡང་བདེན་པར་ཡོད་པ་ཅི་འགལ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་ཞིག་སྐྱེ་ན་རྒྱུ་མི་དགོས་ལ། མེད་པ་ཞིག་སྐྱེའོ་ཞེ་ན། དེ་དག་ག་ལ་གསུམ་ལས། རིགས་པས་མངོར་བསྟན་པ་འོན་ཏེ་ཞེས་ཆ་བ་གཉིས་ཏེ། མེད་པ་རྒྱུའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་སོ། །སྔར་མེད་པའི་དོན་འཐོབ་པར་བྱེད་པ་རྒྱུའི་དགོས་པའོ་ཞེ་ན། མེད་པ་རྒྱུའི་ཡུལ་དུ་མི་འཐད་པ་ཞེས་ཏེ། དེ་རྒྱ་ཡི་བསྐྱེད་བྱ་མིན་ཏེ། དེ་ལ་ངོ་བོ་མེད་པས་རྒྱ་ཡིས་བྱས་ན་དངོས་པོར་འགྱུར་རོ། །ཁྱས་པའི་ཡུལ་ཉིད་དུ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས། དངོས་མེད་དངོས་པོར་མི་འགྱུར་བ་ནི་གནས་སྐབས་དེ་ཞེས་པ། སྔར་མེད་པ་ཕྱིས་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་འཐོབ་པར་བྱེད་པས་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ལྟོབ་པ་ན་སྔར་གྱི་དོར་ན་དངོས་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཏེ་དངོས་པོར་གྱུར་པ་གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ངོ་བོ་མེད་པས་མ་དོར་ན་དངོས་པོར་མི་རྟར་སྟེ། དེ་གཉིས་འགལ་བས་སོ། །དངོས་མེད་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་དངོས་པོ་སྐྱེས་པ་ཞེས་ཏེ་དངོས་པོར་མི་འགྱུར་མོད། དངོས་མེད་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་མེད་ལ་སྣུར་བར་བྱ་བྱེད་མེད་དེ། རང་བཞིན་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ནི། ནམ་ཡང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །སྒྲིང་ཞི་མཉམ་པའི་ལམ་དུ་དོན་བསྡུ་བ་དེ་ལྟར་འགག་པ་ཞེས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་ཏེ། རིགས་པས་བསྟན་པ་ལ་ལོངས་པ་ཉུས་ཕ་ལ་ཡིད་ཆད་ལས་འདས་པ་སྟེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། འདི་ལ་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། །གཞན་པར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་མེད། །ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་ལྟ། །ཡང་དག་མཐོང་ན་རྣམ་པར་གྲོལ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མདུག་པན་ཡོན་རྟེས་སུ་གདམས་པ་ལ་གཉིས་ལས། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ན་རང་དོན་བྱུབ་པའི་པན་ཡོན་ལ་གསུམ་ལས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་བརྒྱད་མ་བྱུབ་པ་དེ་ལྟར་སྟོང་པའི་ཞེས་པ། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པའི་མདོ་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སྣོ་བ་ནི་མི་གནས་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་ནམས་ཀྱིས་མི་འཕོག་སྟེ། རྟེད་པས་དག་ལ་ཡང་མེད། མ་རྟེད་པས་མི་དག་ལ་ཡང་མེད། བྱག་པས་པས་ཡིད་སོས་པ་ཡང་མེད། མ་བྱག་པས་པས་སྲོ་ཞེ་བ་ཡང་མེད། སྨད་པས་ཞུམ་པ་ཡང་མེད། བསྟོད་པས་དག་ལ་བར་མེམས་པ་ཡང་མེད། བདེ་བས་ཚགས་པར་འགྱུར་བཞང་མེད། ཕྲག་བསྡལ་བས་ཡིད་འབྱུང་བར་འགྱུར་བཞང་མེད་ཅེས་དང་། ཟློག་དགོས་ཀྱི་ལས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་མཁྱེན་པ་རྟེད་དང་མ་རྟེད་དང་། །བདེ་དང་མི་བདེ་སྡུག་དང་མི་སྡུག་དང་། །བསྟོད་སྨད་ཅེས་བཅྱི་འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་པོ། །བདག་གི་ཡིད་ཡུལ་མིན་པར་མགོ་སྟོམས་མཛོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སྒེད་པ་ལྷོག་པ་དང་། དེས་ན་དོན་ལ་གཉིས་པ་གཉིས། དེ་ཉིད་དུ་ཞེས་པ་ནས་ཆ་བ་བཞི་དང་། གཉིས་པ་། ཟུང་འཇུག་ཏུ་བྱ་བའི་ཕྱིར། གཞན་ལ་སྟེང་རྟེ་ཟུང་ལ་ཡང་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ། མཐོང་བའི་སྤྱ་ལ་བདག་ཉིད་བདེ་བ་ཞེས་ཆ་བ་བྱ་ཀོ། །མ་མཐོང་བའི་སྤྱ་ལ་བཞི་ལས། འགོར་བའི་ཕ་ཉིད་ཡང་ཞེས་ཆ་བ་ཟུ་ལ། ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ཕྱི་ཡང་ས་སྟེང་ལྟུང། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་སྤྱ་ལ་བརྒྱད་མར་འཇུག་པ་ལ་ལྟ་ལས། སྤྱ་ལ་བསྟལ་བ་ནི་ཞི་བས་སྤྱ་ལ་བསྟལ་ཏེ་ནམ་གང་ས་གསུམ་ལས། ཁ་ཅིག་ཏུ་ཞེས་ཆ་ནས་ཆ་བ་བཅུ་བཞི་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་རྟོགས་པས་སོ། །བཟློག་པའི་ཐབས་མེད་པ། བར་ཚད་མེད་པ། རྟེད་ཆེད་པར་དཀའ་བ། རྒྱ་སྦྱང་དཀའ་བ་ནམས། དེ་ཡང་ཞེས་པ་ནས་ཆ་བ་གཉིས་དང་། བཞི་དང་། གཉིས་དང་། གཉིས་སོ། །དེ་ལྟར་ཞེས་སྤྱ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ། ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ། ཕྱོང་བར་འགྱུར་བའི་ལ་ལ་ལ་ལ། ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ། ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ། ལ་ལ

ལ། སྡུག་བསྔལ་ཞི་བ་དང་། མངོན་ཞེན་ཞི་བར་སྨོན་པ་གཉིས། དེ་ལྟར་ཞེས་པ་ནས་རྒྱ་བ་བཞི་བཞིའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་
ལེ་ཌ་སྟེ་དགུ་པའོ།། ། །།རྩོམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་མཇུག་གི་དོན་ལ་གསུམ་ལས། གང་བསྟོ་བའི་རྒྱུ། བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་སྦྱོང་བ་
ལ། ལངས་པ་རྣམ་པར་བཅོམས་པ་ཡི། །དགེ་བ་ཞེས་སྟེ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག བསྟན་པ་གསུམ་མམ། ཚོགས་གཉིས་སམ། དངོས་པོ་
གསུམ་དུ་བསྡུ་སྟེ། རྒྱུད་ཟླ་མ་ལས། ཕྱིན་བྱང་བསོད་ནམས་སྨྲིན་པ་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་བྱང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན། །བཟོད་དང་བསམ་
གཏན་གཉིས་དག་ནི། །བསྙོམས་བྱང་བཅོན་འགྲུས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལང་ཚོགས་གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ། རྒྱན་ལས། ཕྱིན་
དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བསོད་ནམས་ཀྱིས། ཚོགས་ཡིན་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། །གསུམ་པོ་གཞན་ནི་གཉིས་ཀ་སྟེ། ལྷ་ཆར་ཡང་ནི་ཡེ་ཤེས་
ཚོགས། ཞེས་དང་། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། དགེ་བ་འདི་ཡིས་སྐྱེ་བོ་ཀུན། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་བསགས་ཏེ། །བསོད་ནམས་
ཡེ་ཤེས་ལས་བྱང་བའི། །དམ་པ་གཉིས་ནི་འཕོ་བ་པར་ཤོག། ཅེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་བསྟོ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་དོན་ཁྱད་པར་དུ་བགོངས་
ཏེ། ལྷག་ཅུ་ལ་བོ་མ་ཏོས་པས་ཞུས་པར། དེ་ལ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་བསྟོས་པའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་མ་བསྟོས་པའི་སྨྲིན་པས་ནི་སྨྲིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་མི་འཐོབ་བོ་ཞེས་དང་།
ཡང་བློ་གྲོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པ་ལས་ཀྱང་། ཤྲ་ར་དྭ་ཏིའི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དགེ་རྒན་རྫ་མཁན་གྱིས་སྨོན་མ་བྱས་པ་དག་སྨོན་ཏེ་མིང་མི་འཐོབ
བོ། །ཤྲ་ར་དྭ་ཏིའི་བུ། དེ་བཞིན་དུ་དགེ་བའི་ཚ་བ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མ་བསྟོས་པཉྩ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མིང་མི་འཐོབ་བོ་ཞེས་པ་དང་། ཐྲོ་གྲོས་ཀྱི
མཆོ་འདི་ལྟ་སྟེ། དགེ་རྒན་རྫ་མཁན་གྱིས་འཇིམ་པའི་གོང་བུ་འགོར་ལོའི་སྟེང་དུ་བཞག་ཀྱང་མ་བསྐོར་ན་སྨྲོད་ཀྱི་མིང་མི་འཐོབ་སྟེ། གང་གི
ཚེ་བསྐོར་བར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་སྨྲོད་ཀྱི་མིང་འཐོབ་བོ། ཐྲོ་གྲོས་ཀྱི་མཆོ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་བའི་ཚ་བ་ཤིན་ཏུ་མང་དུ
བསགས་པའང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་མ་བསྟོས་ན་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མིང་མི་འཐོབ་སྟེ། ཐྲོ་གྲོས་ཀྱི་མཆོ་དེ་ལྟ་བས
ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱུན་དུ་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཡིད་ཀྱིས་དགེ་བའི་ཚ་བ་བསགས་ཤིང་བསགས་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བར་བྱའོ་ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལས་འཕོར་གསུམ་དུ་མི་རྟོག་པའི་བསྟོ་བའི
ཚུལ་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ཅི་ལྟར་བསྟོ་བའི་ཚུལ་ལ་གསུམ་གྱི། གཞན་དོན་དུ་བསྟོ་བ་ལ་གཉིས་ལས། འཇིག་རྟེན་པའི་དོན་དུ་
བསྟོ་བ་ལ་གསུམ་གྱི། ཕྱི་འགྲོ་ཀུན་ཞེས་པའོ། ।ངན་འགྲོའི་དོན་དུ་བསྟོ་བ་ལ་གསུམ་གྱི། དམྱལ་བའི་དོན་དུ་བསྟོ་བ་ལ་གཉིས་ལས། སྡུག
བསྔལ་རང་ཞི་བར་སྨོན་པ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ། ཕྱི་ར་ཞི་བ་འཇིག་རྟེན་ཞེས་རྒྱ་བ་བཞིའོ། །གཞིའི་ལ། གང་བའི་དང་། ཚ་བའི་དམྱལ་བའི་ཞི
བ། གང་བས་ཞེས་རྒྱ་བ་གཅིག་དང་། གསུམ་སྟེ། དེ་དག་ཀྱང་སྨོན་དགོས་འཕགས་པས། ཡང་སོས་ཝིག་ནག་རབ་ཏུ་ཚ་བ་དང་། བསྡུས
འཇོམས་དུ་འགོད་མཉར་མེད་ལ་སོགས་པ། ।དམྱལ་བ་རྣམས་ནི་རྒྱ་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་འགྱུར། ।ཞེས་པ་ལ་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ
བུའོ། ।ཅི་འགོར་གྱི་ལ། ཤིང་། བྱ། གཞི། ཆུའི་གནོད་པ་སྟེ་བཞི་པོ། རལ་གྲི་ཞེས་པ་ནས། ཚ་བ་བཞི་དང་། བཞི་དང་། བརྒྱད་དང་།
བཞིའོ། ।གཞན་གྱི་མཐུས་ཞི་བ་ལ་བཞིའི། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེའི་མཐུ་སྟོབས་ཀྱིས་ཞི་བ་ཅི་ཕྱིར་ཞེས་པས་གནོད་བྱེད་སྐྱག་པ། ཀུན་ནས་ཞེས
པས་བདེ་བ་སྐྱེས་པ། ནམ་མཁའི་ཞེས་པས་བདག་གི་མགོན་མཐོང་བའོ། ।སྒྲུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཞི་བ་ལ་མེའི་གནོད་པ་ཞི་བ
སྐྱབས་རྡེད་པ། བདེ་བ་ཐོབ་པ་རྣམས། མེ་ཏོག་ཅེས་པ་ནས་ཚ་བ་གཉིས་དང་རེ་རེའོ། ।འཇམ་དབལ་ལ་ཀྱི་ཚོ་འཕྲལ་ཀྱིས་ཞི་བ་གྲོགས་དག་

ཅེས་པས་དབུགས་དབྱུང་བ། གཞོན་ནུ་ཞེས་པས་སྐྱབས་རྒྱུས་རྡེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཞེས་རྩ་བ་བཞིས་ཉེ་བའི་སྒས་གཞན་གྱི་མཐུས་ཞི་བའོ། །དུད་འགྲོའི་དོན་དུ་བསྟོ་བ་དུད་འགྲོ་ཞེས་ཏེ། དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་ནི་ཡང་གསོད་པ་དང་། །བཅིང་དང་བཏེག་སོགས་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་པ། །ཞེས་གསུངས་པས། དེ་དག་བྱལ་བར་སྨོན་པའོ། །ཡི་དྭགས་ཀྱི་དོན་དུ་བསྟོ་བ། སྣ་མི་སྙན་པ་ཞེས་རྩ་བ་བྱུག་སྟེ། ཟློག་དགོས་ཀྱི་ཡིན། ཡི་དྭགས་ནི་ཡང་འདོད་པས་ཕོངས་པ་ཡིས། །བསྐྱེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུན་ཆགས་མི་འཚོས་པ། །བཀྲེས་སྐོམ་གྱང་དྲོ་ངལ་དང་འཇིགས་པ་ཡི། །སྡུག་བསྔལ་ཤིན་ཏུ་དྲག་པོ་མི་བཟད་པ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཟ་མ་ཏོག་བཀོད་ལས། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྦྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་དབང་པོའི་ཕྱག་གི་སོར་མོ་བཅུ་ལས་ཆུ་བོ་ཆེན་པོ་བཅུ་བྱུང་སྟེ་ཞེས་སོ། །བདེ་འགྲོའི་དོན་དུ་བསྟོ་བ་ལ་གསུམ་ལས། སྲིད་མིའི་དོན་དུ་བསྟོ་བ་ལ། མི་འདོད་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། འདོད་པའི་དོན་གྱིས་པར་བསྟོ་བ་གཉིས། ལོང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཞེས་པ་ནས། ཚོགས་སུ་བཅད་པ་དགུ་ཡིས་སྡ་མའི་དོན་བརྒྱད་བསྟན། གཉིས་པ་ལ་དོན་གསུམ་དུ་བྱས་པའི། ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་བསྟོ་བ་ལ་དོན་ལྔ། མི་དལ་ཀུན་ལས་ཐར་ཞེས་པ་ནས་ཚོགས་བཅད་བཞིའོ། །གཉིས་པ་ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་འཇུག་པ་ལ། དགེ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། སྣྲོན་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གཉིས། བདག་གིས་ཞེས་རྩ་བ་བཞི་དང་། བཞི་ཡིས་སོ། །མཐུན་པའི་རྒྱུན་ཚོགས་པར་བསྟོ་བའི་དོན་ལྔ། སེམས་ཅན་ཞེས་པ་ནས་ཚོགས་བཅད་བཞིས་རིང་དུ་བའི་བར་འཚོ་བ། སྟོང་རྣམ་པར་དག་པ། བཅུད་རྣམ་པར་དག་པར་བསྟན་ལ། བཞི་པ་སྐྱབ་པའི་རྒྱུན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་ལྔ། ལུས་ཅན་ཞེས་པ་ནས་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་ལྟས་བསྟན་ཏེ། དཔལ་ལྡན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས། སྐུ་ཡི་ཆ་ལུགས་རྣམ་མང་དང་། ཁམས་ཀྱི་ས་སོའི་སྐད་བཞིན་དུ། འདུལ་བའི་ཐབས་ནི་ཐ་དད་པ། དེ་དང་དེ་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་མཛད། ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །མཁའ་འགྲོ་ཞེས་པས་གཞོད་པ་ཞེ་བའོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་པའི་དོན་དུ་བསྟོ་བ་ལ་དགེ་འདུན་གྱི་དོན་དུ། དགེ་སློང་། དགེ་སློང་མ། རབ་ཏུ་བྱུང་བ། སྡེ་སྣོད་འཛིན་པའི་དོན་དུ་བསྟོ་བ་སྟེ་ལྔ། གཞན་ལག་ཁང་ཞེས་པ་ནས་ཚོ་བ་བཞི་དང་། བཞི་དང་། གཉིས་དང་། བཞི་དང་། ཡང་བཞི་ཡིས་སོ། །ངན་སོང་སྡུག་བསྔལ་མི་ཐོར་ཞིང་། །ཞེས་པ་ནས་ཚ་བ་བཏུད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱུན་མོང་དུ་བསྟོ་བའོ། །གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དོན་དུ་བསྟོ་བ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། ཝང་རྒྱལ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་རྒྱལ་བའི་དོན་དུ་བསྟོ་བ་གསུམ། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཞེས་པ་ནས་ཚ་བ་གཉིས་དང་། གཉིས་དང་གཉིས་སོ། །གྲྭ་དོན་གཉིས་པ་རང་དོན་དུ་བསྟོ་བ་ལ། གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ། འཇམ་པའི་དབྱངས་དང་ལྡན་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡུད་པ་སྟོང་བ། གཞན་གྱི་དོན་འགྲུབ་པར་སྨོན་པ་བཞི། བདག་ཀྱང་འཇམ་དབྱངས་ཞེས་པ་ནས་ཚ་བ་བཏུད་དང་། བཞི་དང་། བཏུད་དང་། བཞིའོ། །གསུམ་པ་བདེ་བའི་འབྱུང་གནས་བསྟན་པའི་དོན་དུ་བསྟོ་བ། འགྲོ་བའི་ཞེས་པ་སྡུག་བསྔལ་མཐའ་དག་སྟོང་ཞིང་། བདེ་བ་མཐའ་དག་སྐྱབ་པ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་བརྟོད་བྱ་བསལ་པ་གསུམ་དང་། རྟོད་བྱེད་སྡེ་སྣོད་གསུམ་བཤད་དེ། དེ་དག་གི་དབྱེ་བཤད་མདོ་སྡེ་རྒྱུན་ལས། དད་དང་དགའ་ལང་ཐོ་རྣམས་ཀྱིས། ཁྱུ་ཕྱིར་ཚོས་འདི་དག་བ་ཡིན། །དོན་གཉིས་ལྡན་པས་གཟུང་སྟ་ལ། ཡོན་ཏན་བཞི་ལྡན་ཚངས་སྟོང་ཡིན། །ཞེས་དང་། དཔལ་ལྡན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས། བཀྲོད་པ་གཅིག་ལང་ཐམས་བདེ་ལང་། །ལེགས་པར་འཕེལ་ལང་ཉེས་པ་མེད། །ཐོག་མ་བར་ལང་མཐར་ལགས། །ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་འཛ་གཞན་ལ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པས། །དེ་ལ་གདུལ་བྱས་གཅེས་གཅེས་པར་ཉོ་ཅིང་བཀུར་ལ་སྟོང་ལ་རྒྱུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པའོ། །གསུམ་པ་བཀའ་དྲིན་རྟེས་སུ་དྲན་པའི་ཕྱག་བྱ་བ་ནི།

གང་གི་དེན་གྱིས་དགེ་བློ་འབྱུང། །ཞེས་པ། གཟའ་སྐར་དང་དུས་སྦྱོར་ལ་སོགས་བཟང་པོ་ལ་བབ། ཡོ་བྱད་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་སེང་གེའི་ཁྲི་
བཤམས་ཏེ། ས་རྒྱལ་ས་འདོན་པའི་ངོ་ནུབ་ཆོ་ལམ་དུ་ཁྲིའི་སྟེང་ན་མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་བཞུགས་ནས། ཁྲི་འདི་ངའི་ཡིན་པས་
ཁྱོད་འདི་ལ་མ་འདུག་གསུངས་པས། བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་འཛུག་པའི་བློ་བྱུང་བས། ཉིདཿ ཀྱོ་ཐུགས་དམོ། འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་
འཚལ་ལོ། །ཞེས་དང་། གང་གི་དེན་གྱིས་བདག་དང་། ཁྱེད་བའི་བཤེས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི། །ཞེས་པ་གཞོན་ནུའི་ཚེ་མགོན་པོ་འཇམ་
པའི་དབྱངས་ཀྱི་སྐྱབ་ཐབས་གནང་བ་རྣལ་འབྱོར་པ་ཐོད་པ་ཅན་དང་། ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་རྒྱུད་སྦྱར་མཁན་པོ་རྒྱལ་བའི་ལྷ
ཡིན་པས། བཀའ་དེན་ཅན་གྱི་བློ་མ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བཞོ། །ཡོངས་སུ་བསྟོ་བའི་ལེའུ་སྟེ་བཅུ་པའོ།། ༡ །།ཐུགས་མའི་གསུང་རབ་རིན་ཆེན་ལྷུང་
གི་མཛོད། །འཛོན་དང་འབྲེད་པར་སྦྱོ་བའི་བློ་གྲོས་ཅན། །རྒྱལ་སྲས་ཁྱེད་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་དོན་བསྡུས་པྱི་ར། །གཞུང་འདི་བཙུན་པ་རིན་ཆེན་
དཔལ་གྱིས་པྱི། །གང་ལས་གང་གིས་ཇི་སྟེད་གསུངས་པ་རྣམས། །སྡུག་བསྔལ་སྤོང་བའི་གནས་རྣམས་ཇི་བཞིན་བྱ། །དེས་བྱེད་གཞུང་འདིར་
བདག་བློ་འཕྲལ་ན་ཡང་། ཁྱེ་མེད་ཆོས་སྦྱིན་ལྟན་རྣམས་བཟོད་པར་མཛོད། །ཀུན་མཁྱེན་དཀྱིལ་འཁོར་བཅུ་བ་རབ་རྒྱས་དཔག་ཡས་པྱི་ན
ལས་འཕྲིགས་པའི་འོད། །པས་ཆོལ་ཏོག་གི་པྱ་གཅན་ལས་གྲོལ་ཐུན་མོང་བྱེད་པའི་གསུང་། །གསལ་བར་སྦྱར་ལས་བསོད་ནམས་ཏྲི
མེད་ཟླ་ཟེར་ཟིལ་གནོན་ལེགས་བསྟན་དེས། །བདུད་སྡེ་དགྱེ་བཅས་བཅས་རེ་བ་བཅད་ནས་འགྲོ་ཀུན་ཇོ་གས་དེར་སངས་རྒྱས་འགྲུར། །བྱང་ཆུབ
སེམས་པའི་སྦྱོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་གསལ་བྱེད་བཞུན་པ་རིན་ཆེན་དཔལ་གྱིས་སྦྱར་བཞོ།། །།འདི་བསྟན་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །དགེ་བ་བདག་གིས་གང་ཐོབ
པ། །ཅི་ནི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །བདེ་གཤེགས་ཤེས་རབ་ཐོབ་པར་ཤོག །འགྲོ་བའི་ཕྱོགས་བསྡུས་ལ་སྨན་གཅིག་ཏུ། །བདེ་བ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གནས། །བསྟན་པ་རྒྱུན་དང་བཀྲར་སྡེ
དང་། །བཅས་ཏེ་ཡུན་རིང་གནས་གྱུར་ཅིག །།དགེའོ། །།དགེའོ། །།དགེའོ། །།